Limburgs Dagblad

Vrijdag 4 maart 1994 — 76e jaargang nr. 53.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,75

Vrom en WVC doen dringend beroep op gemeenten

Voorrang asielzoekers bij toewijzen woning

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Van mei tot eind van dit jaar moeten 37.000 vluchtelingen die tot Nederland zijn toegelaten met voorrang aan een betaalbare huurwoning worden geholpen. De ministeries van Vrom en WVC laten dit weten in een circulaire die vandaag uitgaat naar alle gemeenten.

Al eerder waren beide ministeries met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de provinciebesturen overeengekomen dat deze taakstelling aan de circa 630 gemeenten moet worden opgelegd.

In de circulaire staat hoe de verdeling is van de te huisvesten vluchtelingen die een verblijfsvergunning hebben gekregen. Elk gemeentebestuur kan derhalve opmaken hoe groot het aantal mensen (veelal afkomstig uit Afrikaanse landen en het voormalige Joegoslavië) is dat een huurwoning toegewezen dient te krijgen. De nieuwe taakstelling van 37.000 komt bovenop die van eind april vorig jaar toen de gemeenten werd meegedeeld dat zij van 1 mei 1993 tot 1 mei dit jaar dertigduizend toegelaten vluchtelingen een woning moesten aanbieden.

Bij beide operaties zijn de gemeenten er veelal op aangewezen sociale huurwoningen uit de goedkope voorraad te verdelen. De woningen moeten goedkoop zijn omdat de nieuwe bewoners geen hoge huren kunnen betalen; de woningen dienen uit de sociale voorraad te komen omdat particuliere verhuurders minder snel geneigd zijn toegelaten asielzoekers in hun woningen onder te brengen. Het inzetten van juridische vorderingen van woonruimte wordt door een groeiend aantal gemeenten overwogen, maar gebruik van dit middel vergt vaak heel veel tijd. Daarom is er tot nog toe vrijwel geen actie in de richting van dwarsliggende particuliere huisbazen ondernomen.

Behalve het in de reguliere voorraad aanbieden van woningen aan statushouders, zijn gemeenten ook verplicht om dertigduizend pas gearriveerde asielzoekers, die dus nog geen status hebben, aan onderdak te helpen op basis van de zogeheten twee-promille-actie. Deze actie houdt in dat elke gemeente per duizend inwoners twee asielzoekers een opvangplaats aanbiedt. Per 1 januari jongstleden had dit moeten leiden tot de opvang van dertigduizend mensen. Tal van gemeenten hebben echter moeite met uitvoering van dit plan. De finale datum is daarom uitgesteld tot 1 mei.

Philips maakt twee miljard winst over '93

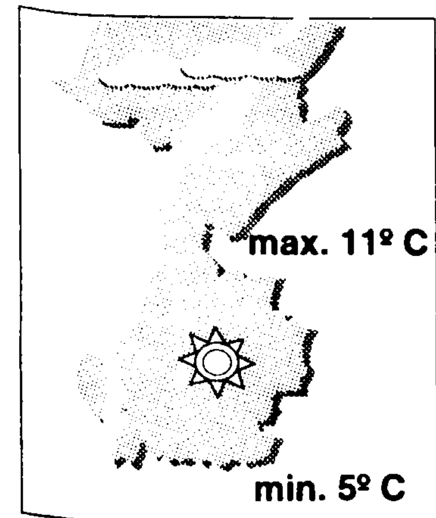
Van onze redactie economie

EINDHOVEN – Philips ligt weer op koers. Het elektronicaconcern haalde vorig jaar een winst van 856 miljoen gulden, zo is gisteren in Eindhoven bekendgemaakt. Met de boekwinst van 1,1 miljard gulden uit het MEC-belang (de vorig jaar ontbonden joint venture met Matsushita) komt de totale winst over 1993 zelfs uit op 1965 miljoen gulden.

Floris Maljers, de huidige topman van Unilever volgt Wisse Dekker op als president-commissaris van Philips. Dekker, één van de vroegere president-directeuren, zal in mei als hij zeventig jaar oud wordt, terugtreden.

Voor de aandeelhouders die Philips trouw zijn gebleven, is er door het winstherstel na vier jaar eindelijk weer dividend: 50 cent per aandeel. De Amsterdamse effectenbeurs reageerde positief op de ontwikkelingen bij de Eindhovense multinational. De koers van het Philips-aandeel steeg in de loop van gisterochtend naar 48,50 gulden, een rijksdaalder meer dan de slotkoers van woensdag.

Zie verder pagina 6
● **Consumentenelektronica leed in 1993 nog verlies**

ZONNIGE PERIODEN

Een rug van hogedruk boven Centraal-Europa zorgt voor rustig voorjaarsachtig weer. 's Morgens kan er wat mist of laaghangende bewolking voorkomen die snel oplost. Overdag is het licht tot half bewolkt en droog. De middagtemperatuur loopt op tot 11 graden. De wind is zwak tot matig uit zuidwestelijke richting. Vannacht daalt het kwik naar 5 graden.

Voor verdere informatie over het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:
zon op: 07.18 onder: 18.21
maan op: 01.58 onder: 10.24
MORGEN:
zon op: 07.16 onder: 18.22
maan op: 03.00 onder: 11.20

Slecht afvalbeleid in ziekenhuizen

CD'er Thielens Maastricht wil eigen lijst

MAASTRICHT – De lijsttrekker van de CD-partij in Maastricht, Guus Thielens, overweegt de raadszetel die hij heeft gewonnen, om te zetten in een zelfstandige eenmansfractie. Zijn advocaat onderzoekt momenteel of dat haalbaar is.

Eerder verklaarde Thielens zijn kandidaatschap op te geven, omdat hij door de CD-aanhangers zou zijn misleid. Woensdagavond toonde nummer twee van de CD-lijst, Alex Schijns uit Landgraaf, zich bereid de raadszetel over te nemen. Gisteren reageerde hij furieus op de plannen van Thielens. „De man heeft leugens verteld over de CD. Hij moet de eer aan zichzelf houden en de zetel ter beschikking stellen," liet hij weten.

Zie verder pagina 19
● **'Ik wil Maastricht helpen'**

● *Blijdschap en champagne bij de poort van de Scheveningse gevangenis als oom Arie (rechts) en pater familias Gerrit van der Valk zijn vrijgelaten.* Foto: ANP

Vrijlating Van der Valken grote familie-manifestatie

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – De vrijlating op borgtocht van de zeven verdachten van het Van der Valk-concern die in het Scheveningse Huis van Bewaring in voorarrest zaten, is gistermiddag uitgelopen op een grote familie-manifestatie. Voor de gevangenispoort had zich tegen het middaguur een honderdtal verwanten van de zes gedetineerde Van der Valks en een medewerker van het concern verzameld om de vrijlating luister bij te zetten.

De familieleden waren met twee bussen van Van der Valk-Tours (voorzien van een grote container met koffie) en een groot aantal personenauto's naar de gevangenis getogen. Er waren zelfs familieleden overgekomen uit Spanje.

De familie heeft in totaal een bedrag van 1,75 miljoen gulden, 250.000 gulden per persoon, aan borgsommen moeten betalen. Het onderzoek naar het ontduiken van belastingen en het niet afdragen van premies gaat door, zo heeft de Haagse rechtbank besloten.

De vrijlating van het zevental liet overigens bijna drie uur langer op zich wachten dan was voorzien. Pas om kwart voor twee kwamen de verdachten onder luid gejuich van de wachtenden de gevangenispoort uit. De vertraging bleek ondermeer veroorzaakt door het feit dat Justitie alle tijd had genomen om de in contanten aangeleverde borgsommen na te tellen. Door het lange wachten kregen de familieleden die met personenauto's naar Scheveningen waren gekomen nog een ander dompertje te verwerken. Zij waren vergeten hun parkeermeters tijdig bij te laten vorverwerkt en ze was dan ook 'buitengewoon blij', aldus woordvoerder Charles Huijskens. Hij wees erop dat de vrijlating van de zeven van het grootste belang is voor de bedrijfsvoering binnen het concern. „Het draait zo ook wel, maar het is veel beter als ze erbij zijn."

Er zijn echter ook emotionele en psychische belangen in het spel. De woordvoerder van de familie wees erop dat het vooral voor 'godfather' Gerrit van der Valk een zware last was om samen met zijn broer Arie en vier neven opgesloten te zitten in hetzelfde cellenblok als waarin de ontvoerder van zijn vrouw Toos een tiental jaren geleden z'n straf uitzat.

De Haagse officier van Justitie N. Zandbergen benadrukte gisteren dat 'de gronden voor de voorlopige hechtenis nog in volle omvang bestaan'. Het onderzoek naar de fraude wordt dan ook 'in volle breedte' voortgezet. Juist omdat het om een gecompliceerde zaak gaat, verwacht hij dat het onderzoek naar de fraude bij het concern nog wel enkele maanden in beslag zal nemen.

DSM lijdt verlies van 118 miljoen

Van onze redactie economie

HEERLEN - DSM leed in 1993 een verlies van 118 miljoen gulden. Dat is enige tientallen miljoenen slechter dan op de beurs werd verwacht. Het nettoresultaat is ruim 340 miljoen gulden lager dan in 1992, toen het concern nog 224 miljoen gulden winst maakte.

Na het 'ronduit slechte' resultaat over 1993, lijkt DSM het diepste deel van het dal achter de rug te hebben. Volgens bestuursvoorzitter Simon de Bree maakt het concern weer winst in het eerste kwartaal van 1994. De situatie is echter nog te onzeker om een verwachting voor heel 1994 uit te spreken.

Omdat echter de balans nog gezond is, de schuld is verminderd en als teken van vertrouwen in de toekomst gaat DSM wel een 'bescheiden' dividend uitkeren van 1,50 gulden per aandeel. Dat kost het concern in totaal 54 miljoen gulden. Beursanalisten hadden eigenlijk geen dividend meer verwacht. De beurskoers schoot gisteren met ruim vier gulden omhoog na het bekend worden van de cijfers.

Zie ook pagina 7
● **Eenzaam DSM houdt hand op de knip**

Kamer steunt voorstel kabinet over nachtnorm

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG – Het kabinet wijkt geen duimbreed van het aanvankelijk ingenomen standpunt over het invoeren van een norm tegen nachtelijk vliegtuiglawaai. Pogingen van PvdA, D66, GroenLinks, SGP en GPV tot het aanscherpen van de voorgestelde nachtnorm mislukten gisteren. Tijdens een debat in de Tweede Kamer over wijzigingen van de Luchtvaartwet kozen CDA en VVD de kant van het kabinet op grond van economische belangen.

Volgens het kabinetsvoorstel mag het vliegtuiglawaai in slaapkamers van huizen rond luchthavens maximaal 27 decibel bedragen. Deze norm wordt berekend door alle nachtvluchten over een heel jaar te middelen. Bij het vaststellen van de norm is het kabinet uitgegaan van een nachtelijke periode, die duurt van 23.00 uur tot 06.00 uur.

Zie verder pagina 17
● **Aanscherpen norm kost vele miljoenen**

Vijftien jaar cel geëist voor moord

DEN HAAG/ROERMOND – Ondanks zijn hardnekkige ontkenningen heeft de openbare aanklager bij het Haagse gerechtshof mr P. Wurzer tegen de 31-jarige G. G. uit Grave een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van vijftien jaar geëist. De aanklager achtte bewezen dat G. schuldig is aan een moord in Maassluis en een roofoverval op de postzegel- en muntenhandel Romunt in de Roermondse Neerstraat.

Zie verder pagina 17
● **Winkelier herkende foto overvaller**

Inkatha doet wellicht toch mee aan verkiezingen in Zuid-Afrika

De Klerk is afwijzend over internationale bemiddeling

Van onze redactie buitenland

KAAPSTAD – De Zuidafrikaanse president Frederik de Klerk heeft gisteren de eis van de conservatieve Vrijheidsalliantie tot internationale bemiddeling over de constitutionele geschillen als 'niet serieus' van de hand gewezen. Eerder had het Afrikaans Nationaal Congres (ANC) van Nelson Mandela, dat zich inzoupt om zwarte en blanke conservatieven bij de verkiezingen te betrekken, ingestemd met deze bemiddeling.

De Vrijheidsalliantie, waarin Inkatha zit, had internationale bemiddeling geëist om eventueel deel te nemen aan de eerste multi-raciale verkiezingen in Zuid-Afrika. Maar De Klerk liet gisteren weten dat van internationale bemiddeling om de nationale problemen op te lossen, geen sprake kan zijn.

Over de eis van Inkatha-leider Buthelezi de voor april op het programma staande verkiezingen uit te stellen, zei De Klerk dat het land zich dit niet kan permitteren. Hij wees deze voorwaarde van de Vrijheidsalliantie als onaanvaardbaar van de hand.

Zulu-leider Buthelezi had na zijn jongste ontmoeting met ANC-voorman Mandela verklaard dat zijn Inkatha Vrijheidspartij (IFP) bereid is te beginnen met de campagne voor de verkiezingen zodra de internationale bemiddeling begint. Buthelezi, die met de bemiddeling een van de laatste kansen grijpt om aan de eerste vrije verkiezingen deel te nemen, zei dat de partij zich 'voorlopig' zal laten registreren voor de verkiezingen van 26 tot 28 april, zonder zich op deelname vast te leggen. De inschrijvingstermijn loopt vanavond om middernacht af.

Garanties

De conservatieve Vrijheidsalliantie weigerde tot dusver deelneming mits in de nieuwe Grondwet waterdichte garanties worden gegeven voor zelfbeschikking, waaronder een afzonderlijk blank thuisland voor ultra-rechtse blanke Afrikaners. Buthelezi hoopt door de zelfbeschikking aan de macht te kunnen blijven in het thuisland KwaZulu, waar veel zwarten ertoe neigen op het ANC te gaan stemmen.

De Inkatha-leider stelde nog een nieuwe voorwaarde; een latere verkiezingsdatum. Dit weigeren de Zuidafrikaanse regering en het ANC ten enmale. Buthelezi zei gisteren echter van zijn eis geen halszaak te zullen maken.

k

Grote expositie en kunstmanifestatie bij ABP

i10 en de sporen van de avant-garde

DOOR JOS FRUSCH

HEERLEN – 'i10, sporen van de avant-garde' is de naam van de grote expositie en manifestatie die in het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds in Heerlen gehouden wordt. De titel refereert aan de internationale revue i10, door Arthur Lehning tussen 1927 en 1929 uitgegeven. Zwaartepunt van het evenement is een multi-disciplinaire kunstmanifestatie op 19 en 20 maart. Net als in het tijdschrift komen dan vrijwel alle kunstdisciplines aan bod alsook de politieke thema's uit die roerige jaren. Arthur Lehning, 94 inmiddels, zal op de manifestatie aanwezig zijn. De expositie begint al komende maandag en is tot en met 29 april vrij toegankelijk tijdens kantooruren.

● *Arthur Lehning (rechts) en Piet Gerards tijdens de voorbereiding van de manifestatie i10.*

'i10, sporen van de avant-garde' is een initiatief van Piet Gerards, de Heerlense grafisch ontwerper en uitgever die vorig jaar ook nauw betrokken was bij de Beckett/Van Velde-manifestatie van het ABP. „Gerards heeft al in '89 een boek gemaakt voor het Institut Neérlandais bij gelegenheid van een expositie over i10 in Parijs. Hij wist ons al snel enthousiast te maken", aldus Marcel Vleugels, communicatiemanager van het ABP en nauw betrokken bij de organisatie van de manifestatie. „Het onderwerp biedt immers legio mogelijkheden op het gebied van allerlei kunstdisciplines. Het is bovendien minder bekend, dus daardoor interessant voor ons."

Vleugels en Gerards togen september vorig jaar naar Frankrijk, waar ze een nog zeer vitale Arthur Lehning aantroffen, die meteen enthousiast op het initiatief reageerde. „Na de grote expositie over i10 in het Stedelijk Museum van Amsterdam in 1963 is er in ons land geen aandacht meer aan het tijdschrift geschonken", aldus Vleugels. „Je kunt begrijpen dat Lehning meteen alle medewerking toezegde."

Arthur Lehning, econoom en historicus, werd in 1899 geboren. Hij nam deel aan de literaire arbeidersbeweging, was secretaris van de Internationale Arbeidersassociatie, wetenschappelijk medewerker aan het Internationaal Instituut voor sociale geschiedenis in Amsterdam, docent aan de Universiteit van Djakarta en publicist, onder andere van boeken over Marsman en Slauerhoff. Zijn internationale revue i10 gaf een weerslag van de bruisende politieke, sociale en culturele periode van de jaren twintig. Een periode waarin sociale onrust, de opkomst van het Nationaal Socialisme en allerlei avantgardistische kunststromingen – Blaue Reiter, De Stijl, Bauhaus, Dada, Tweede Weense School – het klimaat bepaalden. i10 was niet gebonden aan een vaste groep, maar bood een platform voor kunstenaars van diverse signatuur en nationaliteit.

„Een belangrijke, interessante en goeddeels vergeten periode", aldus Marcel Vleugels. „Veel mensen hebben in die tijd belangrijke dingen gedaan en i10 heeft daar uitvoerig melding van gemaakt. Ook op onze manifestatie zal die complexiteit terug te vinden zijn. Zo zijn er op de expositie werken van belang[illegible] Alma, Baumeister, Kandinsky, van der Leck, Moholy-Nagy, Rietveld, Segal en Schwitters." Het Stedelijk Museum Amsterdam, het Haags Gemeentemuseum, het Nederlands Architectuurmuseum, het Internationaal Instituut voor sociale geschiedenis en verschillende particulieren stonden hun werken in bruikleen af. Vleugels: „Lehning heeft nog steeds een naam in Europa. Zonder de goodwill en de relaties die hij heeft opgebouwd zouden we deze manifestatie nooit hebben kunnen houden. De bereidwilligheid die we nu hebben ondervonden van de bruikleengevers heeft het ons mogelijk gemaakt."

De beperkte financiële middelen – ongeveer een ton – hebben de organisatie gedwongen en geholpen een keuze te maken uit het enorme aanbod aan mogelijkheden waarmee een [illegible] manifestatie kan worden opgebouwd. „Er is natuurlijk geen dure Mondriaan te zien hier. Dat zou voor ons alleen al uit verzekeringsoogpunt onbetaalbaar zijn. Maar bij ons zijn wel gebruiksvoorwerpen en snuisterijen te zien waarin ideeën van Mondriaan zijn verwerkt en een maquette van het Parijse atelier van Mondriaan, gebouwd en ter beschikking gesteld door Frans Postma."

De manifestatie op 19 en 20 maart verenigt de kunstdisciplines, die ook in i10 aan bod kwamen: beeldende kunst, film, muziek, dans, theater, literatuur en architectuur. Vleugels: „We hebben gestreefd naar een zo compleet mogelijk beeld van de tijd en de rol die het tijdschrift daarin heeft gespeeld." Zo maakte de Heerlense kunstenaar Gustaaf Begas een audio-visuele impressie waarin de ingrijpende maatschappelijke ontwikkelingen en spanningen in de tijd van i10 worden belicht. Verder worden er films vertoond – waaronder Metropolis van Fritz Lang en in Nederland nooit eerder vertoonde kunstfilms van Moholy-Nago – en zijn er televisieportretten van Lehning te zien.

Ook is er muziek: ensemble Contraint voert composities uit van Krenek, Pijper, Mulder en – als hoogtepunt van het muziekprogramma – het spectaculaire Ballet Mécanique voor vier pianisten, acht slagwerkers en twee technici van George Antheil, een compositie die in i10 volledig werd gekraakt. Losse kanttekeningen bij de Ausdruchstanz die in die dagen in de mode was, plaatst de Limburgse choreografe en danseres Janni van Goor in de produktie 'Blauwdruk', terwijl het befaamde Duitse gezelschap Exvoco, dat zich beweegt op het gebied tussen theater, taal en muziek onder meer aandacht zal besteden aan Kurt Schitters en vrienden. Verder zijn er lezingen, een live interview met Lehning en architectuur-rondritten door de Heerlense binnenstad.

De vrijdag voorafgaande aan de manifestatie wordt een boek gepresenteerd met informatie over i10 en de roerige tijden waarin het verscheen. Het is vormgegeven door Piet Gerards en bevat onder meer vertalingen en bewerkingen van de artikelen die ook in het boek van het Institut Néerlandais waren opgenomen.

Meer informatie over de manifestatie kan schriftelijk worden opgevraagd bij het ABP, Postbus 4911, 6401 JS in Heerlen.

ld-theatertip

Nijgh zingt Nijgh

'Nijgh zingt Nijgh' is de titel van het theaterconcert dat Astrid Nijgh zaterdagavond in de Kleine Zaal van de Heerlense Stadsschouwburg presenteert. Het huwelijk van Astrid en Lennaert Nijgh is op de klippen gelopen, maar het 'artiestenhuwelijk' gaat onverminderd voort. Dat heeft geresulteerd in een nieuw programma met teksten van Lennaert, composities van Astrid en begeleiding van één muzikant: pianist/keyboardspeler Alberto Klein Goldewijk.

In het programma gaat Astrid Nijgh, met haar opvallende contra-alt een van de klassieken van het eigentijds lied, terug naar de jaren zestig. Naar een meisje dat op stormachtige wijze de veilige schuttingen van haar kindertijd afbreekt. Lennaert Nijgh laat het meisje kennis maken met de muziek, de liefde en een te vroeg huwelijk. Verder vertolkt Astrid Nijgh het repertoire van Zarah Leander, de bemoedigende stem van haar jeugd. De oorspronkelijke teksten zijn door Lennaert bewerkt. Deze liederen staan ook op de cd 'Astrid Nijgh zingt Zarah Leander', die september 1993 verscheen.

Met haar gitaar, haar stem en pianobegeleiding laat Astrid Nijgh u de intiemste, en meest dierbare hoogtepunten uit haar carrière meebeleven.

'Nijgh zingt Nijgh' begint om 20.30 uur.

● *Astrid Nijgh*

puzzel van de dag

P&P E500

1	56	35	21	28	11	65	54	25	38	51	19	57	30	62

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 veiligheidsriemen; 11 bedorven; 12 minderen; 14 tantalium; 15 wig; 17 omroep; 18 aankomend; 20 boom; 22 iglobewoners; 25 wet; 26 melkklier; 28 riv. in Italië; 29 Noord-Spanjaard; 30 plant; 32 voorz.; 33 vochtigde koude; 34 bestaat; 35 vluchtige stof; 37 berg; 38 daar; 39 afgemat; 40 meisjesnaam; 41 buiten dienst; 43 opschudding; 45 vogel; 46 Gem. Universiteit; 47 prijzen; 49 projectiel; 51 tafelfles; 53 ontsloten; 54 vol van smaak; 56 bladader; 57 pl. op de Veluwe; 58 bep. wind; 60 honingdrank; 61 pers. vnw.; 62 verl. noot; 63 watering; 65 bijwoord; 66 breukdeel; 69 vouwtje; 71 vampier.

VERTIKAAL: 1 aartsbisschop; 2 voorm. eiland; 3 stap; 4 opbrengst; 5 Greenwich Tijd; 6 godsdienst; 7 gever; 8 godheid; 9 soort onderw.; 10 selenium; 11 reistas; 13 medemens; 14 plant; 16 heester; 19 schietmotlarve; 21 sportterm; 23 hechtmiddel; 24 onbep. vnw.; 25 waterkant; 27 heersen; 29 tweedekker; 31 soort stof; 33 schrijver; 36 vruchtenat; 37 lokspijs; 42 pellen; 44 graaf; 46 tuig; 48 dierenbezit; 49 woud; 50 dorpsgemeenschap; 52 belemmering; 54 lachwekkende; 55 roeischip; 58 notitie; 59 ongevuld; 62 laagte; 64 pl. op de Veluwe; 67 Russs. riv.; 68 eerw. heer; 69 heden; 70 slee.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 1441

HOR.: 1 ronzebons; 8 vazal; 12 voeren; 13 wrak; 14 va; 16 trui; 17 pook; 18 in; 19 emu; 21 sg; 22 alle; 23 TNT; 24 renet; 26 oma; 27 Grave; 29 rib; 30 krent; 32 snob; 34 earl; 36 Aa; 38 deo; 39 op; 41 unit; 42 kalm; 44 RD; 45 ork; 47 re; 49 reuk; 51 long; 53 robot; 56 urn; 58 woerd; 60 kil; 61 graat; 63 ISU; 64 roes; 66 ha; 67 tra; 68 TT; 69 loer; 70 vals; 72 eb; 73 Noor; 74 gereed; 76 enorm; 77 kardinaal.

VERT.: 1 rover; 2 NV; 3 zot; 4 eerst; 5 brug; 6 oei; 7 NN; 8 vroeg; 9 aak; 10 z.k.; 11 lentebode; 13 wol; 15 Amer; 17 plan; 18 invoer; 20 unie; 22 amen; 23 tand; 25 Ebal; 26 O.R.; 28 R.P.; 30 klier; 31 taart; 33 koolwitje; 35 run; 37 ale; 40 proost; 43 muur; 46 kneu; 48 ibis; 50 krat; 52 gr.; 54 oker; 55 o.l.; 57 nare; 59 droom; 61 galet; 62 tabel; 65 oer; 66 hard; 69 lor; 70 ver; 71 sen; 73 no.; 74 ga; 75 da.

Winwoord: MENIGVULDIGHEID

John Bröcheler zingt Wotan in prestigieuze operacyclus

Wagners Ring vanaf 1997 in Muziektheater

AMSTERDAM – De Nederlandse Opera (DNO) zal vanaf 1997 Der Ring des Nibelungen van Richard Wagner integraal op de planken brengen. De prestigieuze vierdelige operacyclus geldt als prestigeobject waarmee DNO zijn internationale status als een van de belangrijkste operacentra ter wereld bevestigd wil zien. De regie voert Pierre Audi, de huidige artistiek leider van DNO en dirigent is Hartmut Haenchen. Drie orkesten, Residentie Orkest, Rotterdams Philharmonisch Orkest en het Nederlands Philharmonisch Orkest werken aan het omvangrijke project mee. Een solist is voor de Amsterdamse Ringproduktie reeds aangetrokken, basbariton John Bröcheler die de rol van Wotan zal vertolken.

In het seizoen 1994-1995 zal DNO in totaal tien produkties uitbrengen, bijna alle in het Amsterdamse Muziektheater. Drie à vier daarvan zullen op de Nederlandse televisie te beluisteren zijn.

De seizoensopening vindt op 3 september plaats met Sjostakovitsj' 'Lady MacBeth van Mtsensk'. Verder staan genoteerd Mozarts Le Nozze di Figaro, J. Strauss' Die Fledermaus (regie: Johannes Schaaf), Rossini's l'Italiana in Algeri (regie: Dario Fo), Tsjaikovsky's Mazeppa, Monteverdi's l'Orfeo (in authentieke bezetting o.l.v. Stephen Stubbs) en Wagners Die Meistersinger von Nürnberg (regie: Harry Kupfer). Olivier Knussen dirigeert een Arnold Schönberg-trilogie (Die Glückliche Hand, Von Heute auf Morgen en Erwartung) waar Pierre Audi voor de regie tekent en het decor in handen ligt van beeldend kunstenaar Jannis Kounellis.

Louis Andriessens 'a horse drama' Rosa (regie: filmer Peter Greenaway) gaat op 2 november 1994 in wereldpremière. Ter gelegenheid van de 60ste verjaardag van componist Peter Schat zal zijn stripopera Aap verslaat de Knekelgeest, in een nieuwe versie, tijdens het Holland Festival 1995 in première gaan in de Westergasfabriek in Amsterdam. Beide produkties worden door Reinbert de Leeuw gedirigeerd. Alle overige produkties, waar voor het Nederlands Philharmonisch Orkest een flinke rol is weggelegd, staan onder leiding van buitenlandse dirigenten.

Met een opgelegde korting van negen ton door het ministerie van WVC en ten gevolge van hogere honoraria van musici ziet DNO zich genoodzaakt om voor het komende seizoen de toegangsprijzen met vijf gulden te verhogen. Voor houders van het Cultureel Jongeren Paspoort (CJP) of Pas 65+ blijven de prijzen gelijk, aldus Truze Lodder, financieel directeur van DNO.

Met een zaalbezetting van gemiddeld 99% behaalt De Nederlandse Opera volgens haar 'een absoluut record'. Praktisch alle voorstellingen in het thans lopende seizoen zijn uitverkocht.

DNO is naarstig op zoek naar sponors voor een te bouwen nieuwe koorzaal op de binnenplaats van Het Muziektheater. De huidige ruimte is te klein en vanuit klimatologisch oogpunt onvoldoende. Voor de bouw van een nieuwe zaal zal het operagezelschap zelf het geld moeten opbrengen.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739866
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739284
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 936
Postbank 10 35 100

Regiokantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-19484
Sittard 046-515577

Abonnementsprijzen:
Bij voorbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 29,80
per kwartaal ƒ 86,90
per acceptgiro:
per maand ƒ 30,50
per kwartaal ƒ 88,40
Losse nummers ƒ 1,75
Bfr. 32

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

het aruba-dossier

de rechter

recept

Varkenshaas teriyaki

Ingrediënten: 2 grote varkenshazen, 4 eetlepels sojasaus, 2 eetlepels mirin (of sherry), stukje verse gember van ca.3 cm, 2 tenen knoflook, 1 opgehoopte theelepel bruine suiker, 1 eetlepel arachide, mais of zonnebloemolie, 1 1/2 dl kippebouillon, maizena.

Meng in een glazen schaal soja en mirin. Schil het stukje gember, snijd het in kleine reepjes, voeg aan de schaal met soja en mirin toe. Pel de tenen knoflook en pers ze boven het mengsel uit. Klop bruine suiker en olie door de marinade en wentel vervolgens de beide varkenshazen erdoor. Dek de schaal af met plasticfolie en laat het vlees hierin ongeveer 24 uur marineren. Dep vlak voor de bereiding het vlees droog. Snijd de varkenshazen in mooie plakken van ongeveer 1 cm dikte. Verhit in een wok of grote koekepan met anti-aanbaklaag 1 eetlepel olie en bak hierin de plakjes varkenshaas snel om en om bruin. Neem het vlees uit de pan en voeg de marinade en de bouillon toe. Breng dit snel aan de kook en laat het 1 minuut heftig doorkoken. Bind het vocht met maizena en leg de plakjes vlees terug in de pan in de saus. Laat de plakjes kort doorwarmen en serveer het vleesgerecht met rijst.

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Het CDA wil met duidelijke en harde boodschappen de kiezersgunst terugwinnen. Het kabinetsbeleid is daarbij niet meer heilig. De PvdA laat weten de uitslag van de raadsverkiezingen niet aan te grijpen om zich af te zetten tegen het beleid van de afgelopen vier jaar.

De CDA-fractie in de Tweede Kamer besprak gistermiddag het forse verlies bij de gemeenteraadsverkiezingen. 's Avonds overlegde de fractietop met de CDA-bewindslieden, waarna

Om weggelopen kiezers terug te winnen

CDA kiest de harde lijn

werd geconcludeerd dat het verdedigen van het kabinetsbeleid ongunstig voor het CDA is geweest.
De partij zal de komende weken tot de Tweede Kamerverkiezingen gebruiken om het kabinet de duimschroeven aan de draaien. „Toen Brinkman zijn verhalen afdraaide over de stroperigheid en traagheid van het kabinet, deden we het goed in de peilingen.

Sinds we ons, onder druk van de PvdA, meer achter het kabinetsbeleid scharen, loopt het fout. We zullen dus het oude verhaal weer oppakken," aldus zegslieden binnen het CDA.
Zij laten weten dat het kabinetsbeleid niet zondermeer de inzet wordt van de verkiezingscampagne. „De delen die ons bevallen zullen we steunen, de rest niet." Een woordvoerder van de PvdA stelt dat zijn partij de handen niet van het kabinetsbeleid aftrekt. „Wij staan daarvoor," aldus de PvdA'er.
In de CDA-fractie is stevige kritiek geuit op de geringe steun voor fractievoorzitter (en lijsttrekker) Brinkman van de CDA-bewindslieden. De fractietop eist van de partijgenoten in het kabinet komende weken openlijke steun, aldus de zegslieden.
PvdA-voorzitter Rottenberg vreest dat de PvdA bij de Kamerverkiezingen niet meer de tweede partij zal zijn. „Dan is het voeren van een sociaal beleid zoals ons dat voor ogen staat knap lastig", aldus Rottenberg.

Na doorbraak in gesprek met Noord-Korea

Zuid-Korea schrapt militaire oefeningen

Van onze redactie buitenland

TOKIO - Zuid-Korea en de Verenigde Staten zullen dit jaar geen gezamenlijke oorlogsoefening houden, als Noord-Korea alle inspecties door het Internationale Agentschap voor Atoomenergie (IAEA) toestaat.

Zuid-Korea kwam gisteren tot deze beslissing omdat gesprekken met Noord-Korea duidelijk vooruitgang hebben geboekt, aldus een woordvoerder van het Zuidkoreaanse ministerie van Defensie.

Noord-Korea heeft toegezegd zeven kerninstallaties aan internationale inspecties te onderwerpen. Bovendien heeft Noord-Korea toegestemd weer met Zuid-Korea in gesprek te treden over de nucleaire kwestie en andere inter-Koreaanse zaken. Sinds 1976 houden Zuidkoreaanse en Amerikaanse troepen ieder jaar de zogeheten 'Team Spirit' oefening tegen een eventuele aanval van Noord-Korea. De oefeningen, waaraan 200.000 manschappen deelnemen, waren voor eind maart gepland.
Gisteren vonden de eerste ambtelijke gesprekken plaats tussen Noord- en Zuid-Korea. De twee Korea's kwamen echter niet tot overeenstemming over het uitwisselen van presidentiële gezanten. Noord-Korea wil dat er aan twee eisen wordt voldaan voordat gesprekken op hoog niveau plaats vinden. Ten eerste moet Zuid-Korea 'Team Spirit' niet alleen dit jaar, maar voor altijd schrappen. Ten tweede moet Zuid-Korea zich afzijdig houden van de campagne die Noord-Korea ertoe moet dwingen zijn kernwapenprogramma stop te zetten. De twee Korea's zullen volgende week woensdag verder praten.
Noord-Korea wordt ervan verdacht kernwapens te ontwikkelen, of zelfs al ontwikkeld te hebben. Het weigerde inspecteurs van het IAEA toe te laten. Na harde onderhandelingen, die tot een crisis op het Koreaanse schiereiland leidde, heeft Noord-Korea vorige week ingestemd met inspecties. Zeven inspecteurs van het IAEA zijn sinds dinsdag in de Noordkoreaanse hoofdstad Pjongjang.

Koss kan meer

DEN HAAG - Drievoudig Olympisch kampioen Johann Olav Koss dreigt het CDA voor de rechter te slepen. Koss neemt het de christen-democraten kwalijk dat zijn foto zonder toestemming is gebruikt in de CDA-verkiezingscampagne. Het CDA heeft inmiddels laten weten 'enkele duizenden' guldens aan Olympic Aid over te maken, om Koss op andere gedachten te brengen. In een allerlaatste poging de kiezer tot het CDA te bekeren, gooide het CDA er dinsdag een paginagrote advertentie tegenaan onder andere in deze krant. 'Wat Koss kon, kunnen wij ook', zo pronkte de grootste regeringspartij met andermans veren. Het mocht niet baten. Niet alleen kreeg het CDA woensdagavond van de kiezer de rekening gepresenteerd, gisteren volgde die van Koss. Via zijn advocaat liet de schaatser weten de CDA-handelwijze onfatsoenlijk te vinden. Koss dreigt met gerechtelijke stappen als een afdoende verklaring achterwege blijft.

punt uit

● Goeroe

De Italiaanse politie heeft gisteren bij een inval in een Romeins bejaardenhuis de lijken gevonden van drie bewoners die, naar wordt vermoed, door mishandeling om het leven zijn gekomen. Het bejaardenhuis is eigendom van een gebedsgenezeres, die al eerder met Justitie in aanraking kwam omdat ze bejaarden, tegen veel geld, miraculeuze genezing beloofde. De bewoners werden ondermeer in ijskoud water gedompeld en moesten naakt door de tuin lopen.

● Milieutoeslag

De nutsbedrijven verhogen de milieutoeslag op gas en stroom van gemiddeld 1,1 procent naar gemiddeld 1,8 procent. De verhoging verschilt per regio, maar moet liggen tussen 0,5 en 2,5 procent.

● Japan

Voor de tweede keer in een maand tijd draait premier Morihiro Hosokawa een beslissing terug. Hij ziet nu af van zijn plan om ministers in zijn kabinet te vervangen. Drie van de acht coalitiepartijen waren fel tegen een reorganisatie, omdat die plaats zou vinden vlak voor het debat over de begroting van 1994.

● Tribunaal

Niet alleen de kleine jongens, maar juist de militaire commandanten en de politici onder wier verantwoordelijkheid concentratiekampen in voormalig Joegoslavië zijn ingericht, moeten voor het Internationaal Tribunaal in Den Haag worden gesleept. Dit standpunt heeft de Tweede Kamer gisteren bij de ministers Kooijmans (Buitenlandse Zaken) en Hirsch Ballin (Justitie) neergelegd.

● Woordblind

De Tweede Kamer heeft grote twijfels over de plotselinge stijging van het aantal eindexamenkandidaten in het voortgezet onderwijs dat dyslectisch (woordblind) is. Volgens de Onderwijsinspectie steeg het aantal aangemelde dyslectische kandidaten vorig jaar met ruim 25 procent tot 1714. De Kamer vermoedt dat scholen al te gemakkelijk extra examentijd gunnen aan scholieren die aanvoeren dat ze door hun handicap leesproblemen hebben.

● Aanval

Azerbajdzjaanse troepen hebben gisteren een offensief ingezet in het zuidoosten van de voornamelijk door Armeniërs bewoonde enclave Nagorny-Karabach. Armeense autoriteiten in de enclave spreken van een nieuwe schending van het staakt-het-vuren dat op 1 maart inging. De Azeri's zouden door de eerste Armeense verdedigingslinies zijn gebroken en 'talrijke slachtoffers hebben gemaakt'. De zes jaar durende strijd in Nagorny-Karabach heeft al meer dan 20.000 mensen het leven gekost.

● Uitwijzen

Spanje wil duizenden buitenlandse gevangenen uitwijzen om iets te doen aan het cellentekort en om de misdaad onder illegale immigranten te bestrijden. De maatregel, die reeds volgende week ten uitvoer zou kunnen worden gebracht, heeft betrekking op zo'n 3.000 buitenlanders die gevangenisstraffen uitzitten van minder dan zes jaar of worden beschuldigd van misdrijven waar minder dan zes jaar op staat.

● Aanslag

Drie mannen zijn in New York aangehouden in verband met de aanslag op een kleine autobus met orthodox-joodse jongeren dinsdag op de Brooklyn Bridge. Daarbij raakten vier inzittenden zwaar gewond. De politie arresteerde een 32-jarige en een 27-jarige Jordaniër. De hoofdverdachte, een 28-jarige taxichauffeur, was dinsdag al aangehouden. Hem wordt vijftien maal poging tot moord ten laste gelegd omdat in de bus vijftien mensen zaten.

VN vragen om meer blauwhelmen in voormalig Joegoslavië

Bestand Sarajevo geschonden

Van onze redactie buitenland

BOEDAPEST - De wapenstilstand in Sarajevo is gisterochtend voor het eerst in twee weken geschonden. Volgens de Verenigde Naties werd er tien minuten lang gevochten in de buurt van de joodse begraafplaats. In totaal werden vier beschietingen met kleine raketten en zo'n vijftig tot honderd geweersalvo's geteld.

De Bosnische VN-commandant, luitenant-generaal Michael Rose, verklaarde onmiddellijk na het incident dat Navo-ingrijpen niet aan de orde was. Dat kreeg de Navo ook telefonisch te horen. Rose wilde met beide partijen gaan onderhandelen om herhaling te voorkomen.
De schotenwisseling vond plaats in een gebied waar de linies van moslims en Serviërs zeer dicht bij elkaar liggen. Daardoor is de spanning erg groot. Eén van de problemen is dat de moslims de wapenstilstand gebruiken om hun loopgraven te verbeteren en in sommige gevallen ook hun stellingen vooruit te schuiven. En dat leidt volgens een VN-woordvoerder in Sarajevo tot reacties.

Gevochten werd er gisteren ook rond Maglaj, een moslim-enclave van inmiddels niet meer dan twee bij drie kilometer waar volgens schattingen zo'n 17.000 mensen, voor een groot deel vluchtelingen, zijn samengeperst. Maglaj is sinds september vorig jaar verstoken van hulp. Vorige week waren de Serviërs zo dicht genaderd dat er melding werd gemaakt van man-tot-man-gevechten in de buitenste straten van het stadje.

Pleidooi

Juist om de oplaaiende gevechten in de kiem te smoren heeft de speciale VN-gezant in Bosnië, Akashi, gevraagd om 10.500 man extra troepen voor de VN-troepenmacht in Bosnië: „De lidstaten kunnen nu hun pleidooien voor vrede in Bosnië gepaard laten gaan met concrete acties." Er zijn nu 13.000 blauwhelmen in Bosnië. Volgens Akashi zijn 4.600 extra militairen nodig om het bestand in Sarajevo te garanderen en 6.050 om de moslims en Kroaten in Centraal- en Zuid-Bosnië van elkaar gescheiden te houden.

Merkwaardig

Unprofor-chef Cot zei gisteren dat in de eerste plaats de VS en daarna Groot-Brittannië en Frankrijk de landen zijn die onmiddellijk troepen kunnen sturen. Cot noemde de Amerikaanse weigering om troepen te sturen zolang Serviërs, moslims en Kroaten geen vredesverdrag hebben gesloten, 'een merkwaardige en niet erg moedige gedachte'.

Collega's rouwen

● *Zo'n tweeduizend belangstellenden, onder wie veel taxichauffeurs, hebben gistermiddag op begraafplaats Hofwijck in Rotterdam de vermoorde chauffeur George Frensdorff de laatste eer bewezen. Frensdorff werd vorige week vrijdagnacht door onbekenden doodgeschoten.*
Aan de crematie was een rit door Rotterdam voorafgegaan waaraan ruim duizend taxi's deelnamen. De stoet had een lengte van zeven kilometer en zorgde voor de nodige verkeersoverlast. Namens de Rotterdamse Taxicentrale sprak Bob Schelling tijdens de rouwdienst over de laffe daad waarvan Frensdorff het slachtoffer werd. „Verbijsterd werden wij overspeeld door het onheilspellend bericht," zei Schelling. „Wat is dit prachtige beroep toch afgegleden tot een angstig bestaan." Foto: ANP

'Bezette gebieden vooral op vrijdag onveilig'

Negatief reisadvies voor delen Israël

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG - Toeristen die naar Israël reizen, moeten niet naar de bezette gebieden gaan en erg voorzichtig zijn met bezoeken aan Oost-Jeruzalem. In overleg met de reisorganisaties en touroperators heeft het ministerie van Buitenlandse Zaken gisteren dit negatieve reisadvies gegeven voor de bezette gebieden in Israël. Dit advies volgt op de ongeregeldheden die uitbraken naar de recente moordpartij in Hebron.

Het is de tweede keer in korte tijd dat reizen naar delen van Israël wordt ontraden. Een woordvoerder van de Israëlische ambassade in Den Haag toont begrip voor het advies de bezette Westelijke Jordaanoever, de Gazastrook en het Arabische gedeelte van Oost-Jeruzalem te mijden. „Het is verstandig de gebieden waar spanningen heersen niet op te zoeken," erkent hij.

Hij benadrukt echter dat reizen naar het land zelf zonder meer veilig is. Anders dan het Overlegplatform Vakantiereisadviezen, raadt de ambassade van Israël bezoek aan de bezette gebieden niet volledig af. „Het is niet overal onveilig, maar het is verstandig om voor zo'n bezoek bij het plaatselijke VVV na te vragen of het veilig is."

Het negatieve reisadvies betreft ook Oost-Jeruzalem, waar veel moslims wonen. Speciaal wordt gezegd daar op vrijdag niet heen te gaan wanneer de moslims rustdag hebben. Het negatieve reisadvies geldt voorlopig tot half maart wanneer de Ramadan, de vastenperiode voor de moslims, is afgelopen.

Voor toeristen en christenen die een pelgrimstocht maken naar het Heilig Land komt dat slecht uit, omdat in dit gebied belangrijke trekpleisters liggen, zoals de Klaagmuur, de Tempelberg, de Via Dolorosa - de weg die Christus aflegde met het kruis op zijn schouder - en de Calvarieberg, waar hij werd gekruisigd. Vorig jaar brachten 57.000 Nederlanders een bezoek aan Israël, eenderde van hen tijd brachten zij door in Jeruzalem.

Kamer wil handel in uitheemse dieren strenger aanpakken

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - De Tweede Kamer wil dat eigenaren van bedreigde uitheemse diersoorten bewijzen dat zij legaal de dieren hebben verkregen. Staatssecretaris Gabor van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij is hier tegen, maar ziet hierin wel een 'extra instrument dat kan worden ingezet om de handel in dieren aan banden te leggen'.

De illegale handel in bedreigde diersoorten is een lucratieve bezigheid. De handel in dieren gaat gepaard met miljarden guldens zwartgeld. Na de drugshandel is de dierenhandel de grootste inkomstenbron voor de georganiseerde misdaad. Nederland wordt gezien als één van de hoofdcentra's van doorvoer van bedreigde diersoorten.

Gabor wil het liefst de gehele handel aan banden leggen, maar hij wordt daarin beperkt door de internationale regelgeving. Voor de staatssecretaris is een actief terugzettingsbeleid van opgespoorde bedreigde diersoorten het belangrijkste. Daarbij moeten zorgvuldig de criteria worden gehandhaafd. Zoals ondermeer een terugreis zonder risico's voor de dieren en een leefbare natuur, waarin de dieren worden teruggezet. Zo niet, dan moeten de dieren in ons land worden ondergebracht en verzorgd, en dat kost geld. PvdA-Kamerlid Swildens-Rozendaal wil dat de kosten van verzorging worden verhaald op de handelaars.

Swildens-Rozendaal pleitte gisteren tijdens een debat over de Wet bedreigde uitheemse diersoorten voor omkering van de bewijslast. De eigenaar moet aantonen dat hij legaal het dier in bezit heeft. „Wanneer er zo vaak omwille van de bedreigde diersoorten rechtszaken mislukken, ben ik voor," liet CDA-Kamerlid Esselink weten.

Na adviezen van commissie die crisis moest bezweren

Bisschop Bomers doet afstand van belangrijke bevoegdheden

Van onze redactie binnenland

HAARLEM - Wat je ook van bisschop Henny Bomers van Haarlem vindt, het siert hem dat hij zich heeft neergelegd bij de adviezen van de commissie die de crisis rond zijn persoon moest bezweren. Gisteren liet hij weten afstand te doen van een aantal belangrijke bevoegdheden. Klachten zal hij door zijn vicarissen laten behandelen, er komt een onafhankelijke voorzitter van de staf en Bomers zal zijn handen aftrekken van de opleiding en beoordeling van priesters. Een groot offer van de bisschop.

Zo populair als hij indertijd als missiebisschop in Ethiopië was, zo fel bekritiseerd is hij in zijn huidige bisdom. Na jaren van strubbelingen tussen zijn pastores en Bomers, die even berucht was om zijn orthodoxe opvattingen als zijn onvermogen om te communiceren, barstte vorig jaar de bom. Dat gebeurde nadat Bomers duidelijk uiting had gegeven aan zijn enthousiasme voor de zeer behoudende priesteropleiding in Nieuwe Niedorp, die mede werd gefinancierd door de miljonair Piet Derksen, de laatste jaren actief voor de stichting Getuigenis van Gods Liefde.

Het resultaat in het kort: zijn vicaris Dürr ging met vervroegd pensioen, de staf van de eigen priesteropleiding van het bisdom nam ontslag, een aantal dekens ging naar de nuntius (pauselijke ambassadeur) om te klagen over de onwerkbare situatie en het merendeel van zijn pastores sprak zich uit voor zijn aftreden. 'Ongeschikt' voor zijn taak, omdat hij niet in staat is tot overleg doch zeer solistisch optreedt, luidde het niet mis te verstane oordeel van de Vereniging van Pastoraal Werkenden. Zulk breed verzet was nog nooit vertoond in een bisdom en vroeg dan ook om een serieuze reactie.
Op aandringen van de priesterraad werd vorig jaar zomer de commissie-Van den Muijsenbergh in het leven geroepen, die langer werk had dan aanvankelijk werd gedacht. Dat hing voornamelijk samen met het 'verdeelde huis' dat de commissie binnen het bisdom aantrof. Enerzijds was er een grote groep die niet verder wilde met de bisschop, anderzijds was er een kleinere, maar zeer gedreven groep die opkwam voor Bomers. Zo verzamelde het comité Bomers Onze Bisschop (kortweg BOB) vorig jaar zo'n 7.000 handtekeningen van mensen die Bomers een warm hart toedragen. De commissie concludeert dat de klachten over Bomers terecht zijn.
Toch heeft zij ervan afgezien aan te dringen op het aftreden van de bisschop, die door de huidige paus is benoemd. Bovendien heeft Bomers zelf laten weten dat niet van plan te zijn. Overigens vraagt de commissie zich wel af of de betrokkenen in het conflict wel 'voldoende bereid en in staat' zijn om de inspanning te leveren die een werkbare situatie moet opleveren. De commissie heeft ook zelf de afgelopen maanden overwogen om de opdracht maar terug te geven, gezien de grote tegenstellingen.

Lessen te zwaar en leerkrachten slecht bijgeschoold

Nog veel misstanden bij invoering basisvorming

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – De meeste scholen voldoen bij de invoering van de basisvorming wel aan de wettelijke eisen, maar in de praktijk is er nog het nodige mis. Leerkrachten zijn nog te weinig bijgeschoold, er zijn onvoldoende boeken en ander lesmateriaal beschikbaar, en leerlingen klagen over de zwaarte van het lesprogramma door de uitbreiding van het aantal vakken en extra huiswerk. Ook de invoering van het nieuwe vak verzorging verloopt nog niet naar wens.

Dat constateert de Onderwijsinspectie in twee rapporten over de basisvorming. Die basisvorming is in augustus vorig jaar op alle scholen voor voortgezet onderwijs ingevoerd. Leerlingen van twaalf tot vijftien jaar krijgen les in dezelfde vijftien vakken, waaronder enkele nieuwe zoals techniek, verzorging en informatiekunde.

Minister Ritzen spreekt in een reactie aan de Tweede Kamer zijn waardering uit voor de inspanningen van de scholen, maar beaamt dat er nog veel moet gebeuren. De studielast voor leerlingen moet in de gaten worden gehouden, aldus de minister. Maar hij wijst erop dat de basisvorming nu eenmaal bedoeld is om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.

Rooster

Scholen zijn voorlopig nog lang niet klaar met de perikelen rond de invoering, zo blijkt uit de rapporten. Zo had 80 procent op 1 januari van dit jaar wel het verplichte schoolwerkplan ingeleverd, maar in de meeste gevallen was dat niet compleet. In zo'n plan leggen de scholen vast wat ze de komende jaren willen bewerkstelligen.

Bijna 40 procent van de scholen heeft het vak verzorging nog niet in het eerste jaar ingevoerd. Jongens en meisjes moeten daarin worden bijgespijkerd over ondermeer gezondheid, voeding, produktkeuze en de verzorging van mensen, planten en dieren. De scholen die het vak al wel hebben ingevoerd, zetten het maar voor twee uur op het rooster. Daarmee voldoen ze aan het wettelijke minimum, maar de onderwijsinspectie vindt het raadzaam meer tijd voor zo'n nieuw vak uit te trekken.

Onbevoegd

Op slechts zestig procent van de scholen staat een leraar voor de klas die bevoegd is om verzorging te geven, of een onbevoegde leraar die zich laat bijscholen. Ook wat betreft materialen en klassen is er het nodige mis. De inspectie contateert dat niet meer dan 57 procent van de scholen voldoende toegerust is.

Het vak verzorging krijgt extra aandacht van inspectie, omdat de Tweede Kamer in 1991 op de valreep besloot het vak aan het gemeenschappelijk pakket toe te voegen. Scholen hadden daardoor weinig tijd om zich voor te bereiden. Vooral het vinden van leraren huishoudkunde, die als enige bevoegd zijn, was een probleem, evenals de bijscholing van andere leraren.

Ondanks alle kanttekeningen durft de inspectie de conclusie aan dat de eerste fase van de invoering van de basisvorming in grote lijnen goed verloopt. Als aan de wettelijke bepalingen wordt voldaan, komt de inhoudelijke invoering verder wel van de grond, zo hoopt de inspectie. Minder positief is de inspectie over het individueel voorbereidend beroepsonderwijs, het (i)vbo, waar in vergelijking met andere schooltypen nog veel mis is met de invoering.

'Wereldbevolking is te vruchtbaar'

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De Nederlandse overheid moet 'alle aanvaardbare middelen' inzetten om de vruchtbaarheid van de wereldbevolking terug te dringen. De explosieve groei van de wereldbevolking is immers de hoofdoorzaak van de armoede- en milieuproblemen. Een minderheid van de leden van de Nationale Adviesraad voor Ontwikkelingssamenwerking (NAR) heeft dit standpunt laten opnemen in een gisteren uitgebracht advies over armoedebestrijding.

De verdeeldheid binnen de Raad is uitzonderlijk, aangezien het college vrijwel al zijn adviezen in unanimiteit uitbrengt. Over het gevoelige onderwerp van de bevolkingspolitiek is de NAR het echter niet eens kunnen worden.

Wel komt de NAR met het unanieme advies aan Pronk overleg te openen met de Heilige Stoel in Rome over de stellingname van de RK-kerk ten aanzien van geboortepreventie.
Het Nederlandse ontwikkelingsbeleid zou medisch verantwoorde zwangerschapsonderbreking moeten bevorderen. Ook moet volgens de Raad de toegang van vrouwen tot het onderwijs worden verbeterd omdat uit onderzoek is gebleken dat het kindertal afneemt naarmate vrouwen langer onderwijs hebben genoten.

Schoonmaak

● *Leden van Dutchbat schrapen en vegen een dikke laag drab van het terrein in Lukavac. Er is de afgelopen weken zo hard gewerkt, dat momenteel wat gas wordt teruggenomen.* Foto: ANP

Leden Dutchbat willen papje op de bloemkool

DOOR MAURICE WILBRINK

LUKAVAC – Geen bier, geen bar, geen wasmachines om vuile onderbroeken te wassen. Het moreel van de Nederlandse troepen in Lukavac wordt flink op de proef gesteld. Op het grauwe fabriekscomplex, waar enkele honderden militairen zijn gehuisvest, ontbreken de meest simpele dingen die het leven aangenaam maken. Er is een groot gebrek aan douches, er zijn veel te weinig wc's.

„Als niemand je kietelt, moet je het zelf doen," is de lijfspreuk van een officier die is belast met de bevoorrading. Maar er valt bitter weinig te kietelen. Vijf weken nadat de eerste Nederlanders in Lukavac neerstreken, staan nog altijd tientallen containers in de havenstad Split te wachten op een lange reis naar het noorden van Bosnië.

Het vertraagde zeetransport en de versnelde ontplooiing van de infanterie in de moslim-enclave-Srebrenica, brengen de logistieke planners in Lukavac tot een lichte vorm van wanhoop. De eenheid in Lukavac, die hard werkt aan de opzet van een bevoorradingscentrum, is nauwelijks in staat de eigen voedselvoorraad – momenteel goed voor een krappe week – op peil te houden. Het opbouwen van de gewenste voorraden zal maanden in beslag nemen, in plaats van enkele weken.
Er is ook een groot tekort aan drinkwater. De waterzuiveringsinstallaties die in Lukavac zijn gearriveerd, moeten naar Srebrenica, zodat in Lukavac voorlopig flessen water van het Scandinavische bataljon moeten worden betrokken. Een aantal vrachtwagens dat containers met water kan vervoeren, zit nu minimaal drie dagen vast in Srebrenica, omdat een VN-ambtenaar niet voor de vereiste transportpapieren heeft gezorgd.

De hoogste baas in Lukavac, kolonel Van der Hooft, zegt wel wat anders aan zijn hoofd te hebben dan het inrichten van een bar. Maar luitenant Muller, die bijna liefkozend spreekt over 'zijn mannen', zou graag zien dat er 's avonds een biertje kan worden gedronken.
Muller: „Er is hier de afgelopen weken keihard gewerkt. Dan is het goed om je even te kunnen ontspannen." Er werd zo hard gewerkt, dat men na een paar weken wat gas terugnam, omdat er gezondheidsproblemen ontstonden. Een soldaat werd aan het infuus gelegd, omdat hij was uitgedroogd, en er viel een militair van een stelling – oververmoeid.

De sergeant Frans Hoek, sportinstructeur, wacht met smart op de containers waar zijn spullen in zitten. Hij wil een fitnessruimte inrichten, maar is nog niet verder gekomen dan twee gewichten. Alleen zijn bibliotheek begint wat vorm te krijgen. De militairen hebben eigen boeken ingeleverd – waaronder het boek met de intrigerende titel 'De Macht van de Gouden Aap', en er staan nu 539 genummerde bandjes te wachten op een lezer. Twee boeken per persoon, uitleentermijn één maand.
's Avonds, als de eetzaal om zeven uur dichtgaat, is er verder niets te doen. In wat het ontspanningsgebouw heet, staat welgeteld één tv-toestel opgesteld in een theaterzaal waar vroeger het personeel van de cokesfabriek naar socialistisch-realistisch toneel keek.

De kolonel heeft nu bepaald dat de allerhoogste prioriteit wordt gegeven aan het transport van water en voedsel. Luitenant Muller ziet in zijn dromen containers uit de hemel neerdalen: „Natte prefabs waarin we goed kunnen douchen en poepen. Want een Hollander wil goed zitten, hij neemt geen genoegen met Joegoslavisch sanitair."
Muller is een ritselaar. „Het maakt mij niet uit hoe ik hier aan spullen kom, al moet ik ze stelen," zegt hij. Inmiddels is hij een goede bekende geworden van het Scandinavische bataljon, waar de Nederlanders een warme band mee hebben opgebouwd. „Als die Noren en Zweden hier niet hadden gezeten, dan waren we allang door ons toiletpapier heen geweest. We worden ontzettend goed geholpen. Zij begrijpen heel goed dat we grote problemen hebben."
Als Muller niet bij de Scandinaviërs goederen ritselt, dan struint hij wel door het gebouw met 'zijn dametjes' (locale vrouwen die zijn aangesteld als schoonmaaksters), of is hij te vinden in de keuken. „Want ik ben hobby-kok." Met de weinige middelen die er zijn, probeert hij de warme maaltijden wat op te vrolijken.
Muller: „De koks hadden eergisteren gepland dat we bloemkool, vissticks en aardappelen zouden eten. Nou, hardstikke leuk bedacht, natuurlijk. Maar ik vind: er moet jus bij. Anders zit je van die droge waterballen te eten. En een papje op de bloemkool, dat is toch ook niet verboden?"
De luitenant heeft inmiddels zijn gedachten al laten gaan over Koninginnedag, ook al is dat nog ver weg in de tijd. Het hijsen van de Nederlandse driekleur is dubieus, want de plaatselijke moslim-bevolking associeert onze vlag te veel met die van de Kroaten. Maar als het aan Muller ligt, wordt er wel een barbecue gehouden. „Ik weet al een mooi plekje waar het terras zou moeten komen."

Economen niet gerust op wederopstanding

Wirtschaftswunder in de Verenigde Staten?

DOOR HANS DE BRUIJN

WASHINGTON – Beleggers, economen èn Bill Clinton moeten zich van ongeloof de ogen hebben uitgewreven toen zij de nieuwste cijfers over de Amerikaanse economie zagen. Die gaven aan dat in het laatste kwartaal van 1993 de economische groei liefst 7,5 procent bedroeg, wat sinds 1984 niet meer was voorgekomen. Dat, gevoegd bij lage rente, lage inflatie en dalende werkloosheid, zorgt in de VS voor euforie.

Sommige economen proberen de stemming wat te temperen, bang als zij zijn dat de sterke economie de inflatie zal aanwakkeren, wat weer tot hogere rente kan leiden. Wat daar de gevolgen van kunnen zijn, bleek vorige maand, toen de Amerikaanse centrale bank (de 'Federal Reserve') de korte-termijnrente een kwart procent verhoogde als een preventieve reactie op vage berichten over stijging van de inflatie.
Wall Street reageerde paniekerig, de koersen daalden en er was even sprake van een 'mini-krach'. Achteraf viel het mee, maar ook gisteren bleek weer hoe onzeker Amerikaanse beleggers zijn. Alleen al de suggestie van hogere prijzen leidde tot paniekverkopen, die de Dow-Jones-index tot onder de 3.800 drukten. Later op de dag herstelde de markt zich, maar er hoeft maar weinig te gebeuren of het is wéér zo ver. Die reactie is vreemd, want de Amerikaanse economie is nu de sterkste ter wereld.
Voor Clinton is het een geschenk uit de hemel. Toen hij aantrad was de economische groei 0,8 procent, in het tweede kwartaal van 1993 1,9 procent en in het derde 2,9 procent. Economen verwachten dat de groei over 1994 op minstens 3 procent zal uitkomen. Ter vergelijking: in Japan wordt een groei van 0,5 procent verwacht, in Duitsland een daling met 1,5 procent.

Op alle gebieden doen de VS het goed: de export groeide tot 13,5 procent van de wereldmarkt, terwijl die van Japan van 11 naar 8,5 procent daalde. De arbeidskosten in de VS liggen 20 procent lager dan in andere grote industrielanden. En daar bovenop brengen de Amerikanen steeds betere produkten op de wereldmarkt.
Alles wijst op verdere groei: er worden meer huizen verkocht dan ooit. Alleen in januari zakten de verkopen 3 procent, maar dat kwam geheel voor rekening van het slechte winterweer in heel Noord-Amerika. Dat weer heeft ook de inflatie wat omhoog geduwd, maar met 2,5 procent hoort die nog altijd bij de laagste ter wereld. Ook de particuliere consumptie steeg, ondanks de hogere belastingen die Clinton heeft afgekondigd.

Economen schrijven de successen vooral toe aan maatregelen van het Amerikaanse bedrijfsleven waarmee tijdig de tering naar de nering is gezet. Medio jaren tachtig leken de VS de slag met vooral Japan verloren te hebben. Hun industrie was hopeloos verouderd en te arbeidsintensief. De Amerikaan produceerde ook veel minder dan zijn Japanse of Europese collega.
Veel grote bedrijven hebben daarna drastisch het mes gezet in hun personeelsbestand. IBM, Ford, General Motors of Chrysler zetten het personeel met tienduizenden tegelijk aan de kant. Tevens werd begonnen met een moderniseringsoperatie, waarbij bleek dat zij geleerd hadden van de Japanners.

De produktiviteit van de Amerikaanse werknemer is nu de hoogste ter wereld. Hij produceert nu voor 49.000 dollar per jaar aan goederen en diensten. In Japan is dat maar 39.000 dollar, in Europa 44.000 dollar. Amerikaanse produkten zijn bovendien stukken beter geworden. De VS zijn wereldleider op computergebied, en Amerikaanse telecommunicatiebedrijven slaan over de hele wereld hun vleugels uit.

Economen aarzelen nog om van een Amerikaans 'Wirtschaftswunder' te spreken. Daarvoor zijn er nog te veel negatieve invloeden. Zoals de nog te hoge werkloosheid van 6,9 procent (overigens minder dan in Nederland, Duitsland of Frankrijk). Bovendien leven vele miljoenen Amerikanen van een sociale uitkering. Daar staat tegenover dat in de VS de afgelopen jaren meer banen zijn gecreëerd dan er verloren gingen. De werkloosheid is sinds begin 1993 met 1,5 procent gedaald.
Ontslagen Amerikanen blijken veel gemakkelijker weer een baan te kunnen krijgen in het arbeidsproces dan lotgenoten in Europa. Zij zijn eerder bereid voor een baan te verhuizen, al is het naar de andere kant van het land.

De wederopstanding van de VS heeft zich voltrokken zonder belastingverlaging, extra grote overheidsinvesteringen of andere kunstgrepen om de economie te simuleren. Het bedrijfsleven heeft het vooral op eigen kracht gedaan, hooguit geholpen door een strak monetair beleid. Clinton staat dan ook bij de Amerikaanse ondernemers (en arbeiders) in het krijt.

CDA en PvdA willen hardnekkig doorgaan met huidig beleid

De boodschap van de kiezer dringt nog steeds niet door

nieuwsanalyse

DOOR CAREL GOSELING

DEN HAAG – „De kiezer heeft altijd gelijk." PvdA-leider Wim Kok koos woensdagavond voor het opentrappen van een deur die al wijd open stond, om te reageren op de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen. De sociaal-democraten zakten, omgerekend in Kamerzetels, terug van 49 naar 31. Een verlies van achttien zetels.

Kok probeerde de klap nog wat te verzachten. Sprak over „een flinke tik op de neus" die de PvdA van de kiezer had gekregen. Meer niet, zoals ook de tweede man van de PvdA, Wallage, aangaf. „Wij kregen een tik op de vingers, maar onze handen zijn niet afgehakt."

Bij de PvdA likte men de wonden. Regeren maakt immers niet populair. Om vervolgens hoopvol te verwijzen naar het feit dat de partij toch maar de opgaande lijn van de afgelopen maanden had weten vast te houden. Een prima basis om de campagne voor de Kamerverkiezingen mee in te gaan. Want dàn gaat het er om.

Geen wonder dus dat Kok vragen over de betekenis van de gemeenteraadsverkiezingen voor de landelijke politiek handig omzeilde. Hoezo, het beleid nu wijzigen? De PvdA zal het kabinetsbeleid zoals dat is gevoerd de afgelopen vier jaar, verdedigen. Waarbij de vraag zal luiden wat de oppositie daartegenin te brengen heeft. Met achter de hand het antwoord: niets.

Bij de andere verliezers, het CDA, werd op soortgelijke wijze gereageerd. De christen-democraten zakten, omgerekend in Kamerzetels, terug van 54 naar 39. Een verlies van vijftien.
CDA-leider Brinkman kende de oorzaken wel. Zijn partij stond een streng nationaal beleid voor om ons land er economisch weer bovenop te helpen. Dat geniet weinig populariteit bij de burger maar moet toch worden gevoerd. Aldus Brinkman.
Het vergt tijd voordat de man in de straat doorkrijgt dat wat het CDA wil toch goed is. Een kwestie van volhouden dus, zo sprak Brinkman zichzelf en de partij moed in. Bovendien is er in het CDA sprake van een generatiewisseling, orakelde Brinkman verder. En speelden er veel plaatselijke thema's bij de verkiezingen van gisteren.
Ook bij het CDA zag men de uitslag niet als een afstraffing voor het gevoerde kabinetsbeleid. Eerder als een aanmoediging er nog eens flink tegenaan te gaan voor de Kamerverkiezingen van 3 mei. En ach, wat had de oppositie nu eigenlijk voor alternatieven, zo vroeg Brinkman zich af.

De leiders van de regeringspartijen toonden zich woensdagavond doof en blind voor de uitspraken van de kiezer. Die logen er niet om. In het hele land vluchtten de kiezers weg naar uiterst rechts (CD, CP'86), links (GroenLinks, SP) en lokale partijen.
Deels zal het zeker zijn gegaan om proteststemmen. Van de andere kant zullen er echter ook velen zijn geweest die bewust voor een andere partij hebben gekozen. Waarbij het opviel dat zowel VVD, maar in nog sterkere mate D66, niet echt konden profiteren. Hun winst bleef achter bij de verwachtingen. Tenminste, voor zover de peilingen de laatste dagen en weken een juist beeld gaven. Waarover getwijfeld kan worden.

CDA en PvdA willen in ieder geval hardnekkig doorgaan met hun beleid, zo gaven de voormannen van beide partijen aan. Een politiek van snijden, snoeien, bezuinigen. Iets waar de kiezer kennelijk genoeg van heeft.
De vraag is nu welke partij het eerst water bij de wijn zal doen. Het lijkt de PvdA te worden. Wallage hekelde woensdagavond al meteen de keiharde inkomenspolitiek die coalitiegenoot CDA voorstaat. Een veeg teken.

Bij VVD en D66 is al aangekondigd dat men het bij de verkiezingen van 3 mei nog beter wil doen. Dat kan alleen een verdere polarisatie betekenen in het midden van het politieke spectrum. Een centrum, nu bevolkt door CDA en PvdA, waar de kiezer juist uit wegvlucht. Zoals de uitslag van woensdag wel heeft bewezen.
Welke lessen moeten er nu worden getrokken? Feit is dat de huidige regeringspartijen er kennelijk niet in slagen de antwoorden te vinden op de problemen waarmee de kiezers worstelen. Ook VVD en D66 slagen daar in onvoldoende mate in. Aangezien politiek rechts en politiek links te klein zullen blijven om echt invloed op de macht te kunnen uitoefenen, zullen de vier grootste partijen toch de instituten blijven die het voor de burgers moeten doen. In welke combinatie dan ook, in een volgend kabinet.
Of zij daarin zullen slagen? De verkiezingsuitslag doet het ergste vrezen. En de twee maanden tot de Kamerverkiezingen zijn toch wel behoorlijk kort om aan dat beeld nog veel te veranderen.

Licht-divisie doet het goed met miljard winst

Consumentenelektronica leed in 1993 nog verlies

Vervolg van pagina 1

EINDHOVEN – Philips leed in 1992 nog 900 miljoen gulden verlies door 1,2 miljard gulden aan reorganisatiekosten. Het door Sint- en kerstverkopen zeer belangrijke vierde kwartaal, dat vorig jaar nog diep in het rood eindigde, leverde Philips nu 645 miljoen gulden winst op. De omzet van het Eindhovense concern steeg in 1993 licht tot 58,8 miljard gulden, tegen 58,5 miljard een jaar eerder.

Philips' belangrijkste divisie, het veelgeplaagde Consumentenelektronica (CE), draaide ook in 1993 weer met verlies (73 miljoen gulden). De beeld- en geluidsapparatuur van Philips verkocht nog wel redelijk, maar de enorme verliezen bij Grundig (naar verwachting ruim 360 miljoen gulden) bedierven de pret. De divisie CE moet dit jaar uit de rode cijfers komen, heeft Philips-topman Jan D. Timmer eerder verklaard.

Polygram

De sector 'overige consumentenprodukten' deed het wel goed, vooral door Philips' uiterst succesvolle amusementsdochter Polygram die eerder deze week een recordwinst van 614 miljoen gulden presenteerde.

Philips behaalde vorig jaar een bedrijfsresultaat van ruim een miljard gulden over aan de 'overige consumentenprodukten', waar ook de goed draaiende kleine huishoudelijke apparaten (koffiezetters en dergelijke) toe behoren.

Componenten

De Licht-divisie bleef het vorig jaar goed doen, met een resultaat van 1010 miljoen gulden tegen 972 miljoen over 1992. Datzelfde geldt voor de divisie 'componenten en halfgeleiders', die een paar jaar geleden nog in de problemen zat. Vorig jaar droeg dit onderdeel 1031 miljoen gulden aan het resultaat bij.

De sector 'professionele produkten en systemen' draait aanzienlijk minder. Vooral de Duitse (tele)communicatiepoot PKI zorgde voor tegenvallers. Professionele produkten en systemen in zijn geheel leverde vorig jaar een plus op van 177 miljoen. Philips was gisteren overigens voorzichtig over de verwachtingen voor dit jaar.

Maljers volgt Dekker op na periode van wrevel

Van onze redactie economie

ROTTERDAM – Volgens de wet had Wisse Dekker nog twee jaar als president-commissaris aan Philips verbonden mogen blijven. Maar Wisse Dekker heeft toch het jaar waarin hij zeventig wordt, gekozen om op te stappen. Hij wordt opgevolgd door Floris Maljers, de huidige topman van Unilever.

De wijzigingen in de top worden mogelijk doordat is besloten tot een juridische fusie tussen NV Philips' Gloeilampenfabrieken en Philips Electronics NV. Deze bundeling is het sluitstuk van de in 1991 in gang gezette structuurwijziging van de Philips Groep. In verband daarmee moeten alle leden van de raad van bestuur en de raad van commissarissen opnieuw worden benoemd.

Philips maakte gisterochtend bekend dat president-commissaris prof. dr. Wisse Dekker zich niet opnieuw benoembaar heeft gesteld. De afgelopen maanden was in de top van Philips wrevel ontstaan, toen Dekker liet weten dat hij nog voor twee jaar wilde worden herbenoemd, hoewel commissarissen normaal gesproken voor een termijn van vier jaar worden aangesteld.

Dekker liet toen doorschemeren dat het over twee jaar wellicht een geschikt moment is voor de huidige topman Timmer om de overstap van de directie naar de raad van commissarissen te maken. Dat werd uitgelegd als een dolksteek in de rug van de huidige president-directeur.

Bij Philips is het traditie dat de raad van commissarissen wordt aangevoerd door een voormalig president-directeur. Door de opmerkingen van Dekker was de indruk gewekt dat Jan Timmer over twee jaar, als Dekker op grond van zijn leeftijd zou moeten terugtreden, zou overstappen van de actieve leiding naar de toezichthoudende toppositie.

Floris A. Maljers treedt tijdens de aandeelhoudersvergadering van Unilever op woensdag 4 mei terug als voorzitter van de raad van bestuur van de multinational. Twee dagen later, op 6 mei, kan hij aan de slag bij Philips.

DEN HAAG – De vakcentrale FNV wil startende ondernemers de ruimte geven om de cao niet na te leven. FNV-voorzitter Stekelenburg zal dit vandaag bekendmaken. Tot nu toe heeft de FNV zich met hand en tand verzet tegen plannen om de cao's niet voor iedereen in een bepaalde bedrijfstak van toepassing te verklaren.

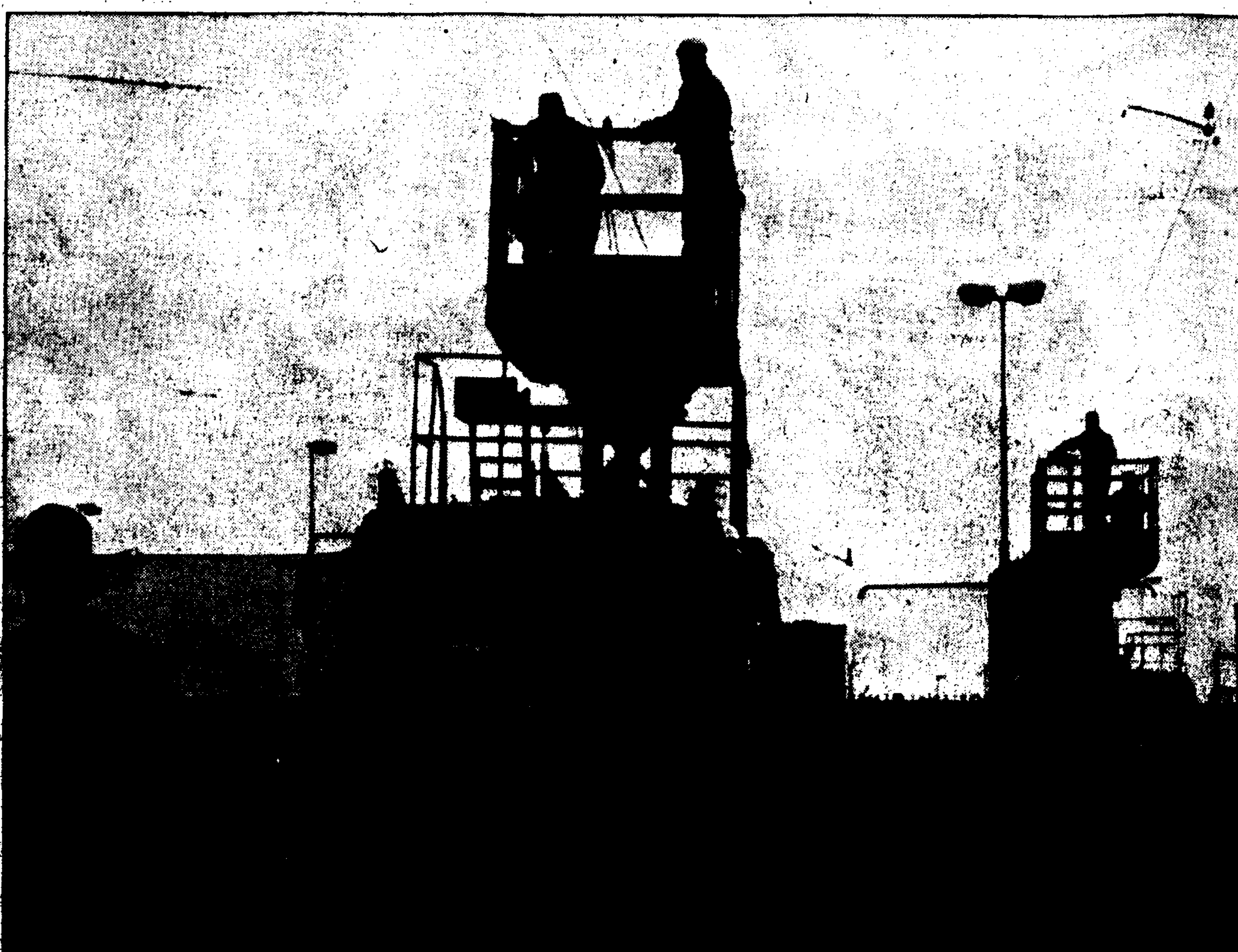
Startende ondernemers zijn een belangrijke stimulans voor de economie. Daarom wil Stekelenburg deze groep tijdelijk ontheffen van de cao-bepalingen. De FNV-voorman denkt aan een periode van twee jaar. Dat geeft de

FVN: cao niet bindend voor nieuw bedrijf

ondernemer de mogelijkheid zijn personeelslasten te beperken. Het wettelijk minimumloon blijft natuurlijk wèl gelden. Maar in veel cao's liggen de laagste lonen al gauw 400 gulden per maand boven het wettelijk minimum. Stekelenburg doet zijn voorstel met het oog op de werkloosheid. Van het midden- en kleinbedrijf, en vooral van de nieuwe bedrijfjes, is nog enige banengroei te verwachten. Het aantal starters stijgt spectaculair. In de eerste helft van 1993 waagden 22.000 mensen de sprong naar het zelfstandig ondernemerschap. Maar ook het aantal faillissementen in de periode nam snel toe.

Het plan van Stekelenburg komt erop neer dat werkgevers en werknemers in de cao kunnen afspreken dat starters in de betreffende bedrijfstak de eerste jaren de cao niet hoeven na te leven.

Voorzichtig herstel

● *Hoewel in de Bosnische hoofdstad Sarajevo nog regelmatig schoten zijn te horen, is men al voorzichtig begonnen met het herstellen van de oorlogsschade. Op de foto zijn werknemers van de gemeente bezig met het opnieuw aanleggen van trolley-leidingen.* Foto: EPA

Spontane actie medewerkers eindlijnen Schiphol

Fokker blijft kruitvat

SCHIPHOL – Bij Fokker op Schiphol hebben gistermiddag ruim 300 werknemers van de eindlijnen van de Fokker 100 en Fokker 50 spontaan het werk neergelegd. Tot woede van de medewerkers heeft de raad van bestuur nog altijd geen antwoord gegeven op een open brief van kaderleden van de Industriebond FNV en CNV. In deze brief eisten zij opheldering over de gang van zaken bij de aangekondigde reorganisatie die 1.900 banen kost.

De kaderleden hadden geëist dat de raad van bestuur binnen een week antwoord zou geven op een tiental vragen inzake de reorganisatie en het vertrek van topman Erik-Jan Nederkoorn. Die termijn verstreek gisteren. De kaderleden hadden gisterochtend al hun ongenoegen geuit door pamfletten rond te delen.

Dat ging de medewerkers van de eindlijnen niet ver genoeg. Zij wilden van de vakbonden en centrale ondernemingsraad (COR) exact weten wat zij van plan zijn te doen. Bovendien willen zij dat de bonden zich faliekant tegen gedwongen ontslagen uitspreken. Het getal van 1.900 moet van tafel.

Of er spoedig duidelijkheid wordt gegeven, valt te betwijfelen. De raad van bestuur Fokker is wel van plan, voor zover mogelijk, in het personeelsblad 'Het Trimvlak' antwoord op de vragen te geven. Het personeelsblad valt overigens pas zaterdag bij de werknemers in de bus. Of er dan voldoende duidelijkheid wordt gegeven, is de vraag. De raad van bestuur werkt nog altijd aan het reorganisatieplan.

Fokker blijft „een kruitvat dat elk ogenblik volledig kan ontploffen," zegt een kaderlid van de FNV. „Er zijn, zonder dat er enig plan aan ten grondslag ligt, 1.900 banen geschrapt. En dat pikken wij niet."

Het is niet de eerste keer dat het personeel van Fokker in actie komt. Op 15 februari legden werknemers op Schiphol en in de Drechtsteden spontaan het werk neer uit onvrede over de reorganisatieplannen. Volgens de COR heeft het personeel de actie gebruikt om stoom af te blazen. Na de toelichting van de vakbonden gingen de werknemers rond 16.30 uur morrend naar huis.

Bonden noemen 35-weken-eis onaanvaardbaa

Wetsvoorstel zet 50.000 bouwvakkers buiten ww

Van onze redactie economie

DEN HAAG – De minister De Vries van Sociale Zaken heeft gisteren een wetsvoorstel ingediend om de minimumeis voor ww-uitkeringen te stellen op 35 gewerkte weken in het voorafgaande jaar. Een Kamermeerderheid van CDA en VVD steunt het wetsvoorstel. De PvdA twijfelt nog. De bonden zijn resoluut tegen. De maatregelen moeten een bezuiniging van 322 miljoen gulden opleveren.

Volgens de Bouw- en Houtbond FNV verliezen door het plan 50.000 van de 250.000 werknemers in de bouw in de praktijk hun recht op ww.

Van de werknemers in de seizoengevoelige schilderssector en de grond-, water- en wegenbouw zou de helft geen aanspraak meer op ww kunnen maken. De Bouw- en Houtbond FNV heeft het wetsvoorstel „dwaas en onaanvaardbaar" genoemd.

Geparkeerd

Met de 35-weken-eis komen minister De Vries en staatssecretaris Wallage de bonden enigszins tegemoet. Aanvankelijk was de inzet 39 gewerkte weken in het voorafgaande jaar. De aanscherping is bedoeld om een stokje te steken voor de praktijk dat bouwvakkers massaal in de ww worden 'geparkeerd' in slappe tijden.

Volgens de Bouw- en Houtbond de 'versoepeling' met vier wek[...] een papieren maatregel die 'nauw[...] lijks' van betekenis is. De bo[...] vindt dat bouwvakkers 'niet [...] straft mogen worden voor we[...] loosheid waar zij zelf geen invlo[...] op kunnen uitoefenen.'

Acties

In de bouw is kortdurende we[...] loosheid tussen bouwopdracht[...] een veel voorkomend verschijns[...] De bouwbond houdt de overhe[...] daarvoor medeverantwoordeli[...] doordat ze als grootste opdracht[...] ver in de bouw opdrachten sle[...] spreidt. De bond beraadt zich [...] acties.

Weer staking[...] Duitse metaal[...]

HANNOVER – De leden van [...] Duitse metaalvakbond IG Metall [...] de noordelijke deelstaat Nedersa[...] sen hebben zich uitgesproken vo[...] stakingen vanaf maandag om c[...] concessies van de werkgevers af[...] dwingen. Bij een stemming ond[...] ruim 41.000 werknemers ging 9[...] procent akkoord met een staking[...] voorstel van de bond, zo he[...] woordvoerder Jürgen Peters van [...] Metall gisteren meegedeeld. Er w[...] een meerderheid van 75 proce[...] vereist. De staking kan uitgroei[...] tot het ernstigste arbeidsconflict [...] Duitsland sinds 1984.

IG Metall, met 3,3 miljoen leden [...] grootste vakbond ter wereld, [...] maandag niet de hele metaalindu[...] trie in Nedersaksen platlegge[...] Vandaag worden gedetailleer[...] plannen bekendgemaakt. De bo[...] heeft eerder laten weten in eer[...] instantie alleen te zullen staken [...] bedrijven waar het uitstralings[...] fect naar andere ondernemingen [...] gering is.

Nettowinst KBB 17 procent hoger

AMSTERDAM – Het detailhandelsconcern Koninklijke Bijenkorf Beheer KBB heeft in het op 31 januari afgesloten boekjaar 1993/94 een nettoresultaat uit gewone bedrijfsuitoefening behaald van f 102 miljoen. Ten opzichte van het voorgaande jaar betekent dit een stijging van 17 procent. Een buitengewone bate van f 10 miljoen krikte het resultaat nog op tot f 112 miljoen.

In een aarzelende detailhandelsmarkt meldt de raad van bestuur een omzettoeneming met 3 procent tot f 6 miljard. In de sector warenhuizen boekte zowel de Bijenkorf als de Hema een duidelijke vooruitgang in de resultaten. In de sector speciaalzaken werd het bij de verwachtingen achterblijvende resultaat van M&S Mode meer dan gecompenseerd door de 'mooie vooruitgang' bij Retailnet en de PFH-groep (doe-het-zelf).

beurs

Run

AMSTERDAM – De Amsterdamse effectenbeurs is gisteren op haar schreden teruggekeerd na de forse daling van woensdag. Bijzondere trekpleisters waren Philips en DSM, die beide met beter dan verwachte cijfers voor het voetlicht tradden. De AEX-index werd per saldo 5,14 punt hoger neergezet op 412,41. De omzetten in Philips waren met meer dan 8,2 miljoen aandelen gigantisch. Dit komt neer op een omzet in geld van f 401 miljoen en daar komt zelfs het hoofdfonds Koninklijke Olie maar zelden aan toe. De winstcijfers en de hervatting van het dividend schoten bij handelaren in het goede keelgat en de koersvorming was er dan ook naar. Het aandeel werd 8,7 procent of f 4 meer waard op f 50. Deze koers was in geen jaren op het bord gezien.

Het verlies bij DSM van f 118 miljoen viel de beurs mee. Er was meer verwacht. De mededeling van DSM, ook trouwens van Philips, dat het dieptepunt voorbij is, lokte vraag uit. Het chemiefonds bereikte een koers van f 111,70 en dat betekende een winst van f 4,10. Voor andere waarden op de beurs bestond ook grote belangstelling. Philips-dochter Polygram werd ruim f 3 of 3,8 procent meer waard op f 79,80. Het muziekfonds ligt na de fraaie cijfers van eerder deze week nog steeds goed in de markt. Akzo Nobel klom f 3,20 naar f 206,80. Voor Hunter Douglas telden beleggers f 2,30 meer neer op f 88,30.

De totale omzetten bedroegen voor aandelen f 1,8 miljard. Op mijlen afstand van Philips volgden de 'Olies' met f 165 miljoen omzet, terwijl voor f 110 miljoen in Akzo Nobel werd verhandeld.

Op de optiebeurs was Philips met 25.000 contracten veruit het drukst verhandelde fonds. In DSM wisselden 1.300 opties van eigenaar. In totaal gingen op de optiebeurs 65.000 contracten om.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	65,60	65,70
ABN Amro A.in F.	98,00	98,80
ABN Amro L.Gr.F.	180,00	180,00
ABN Amro Obl.Grf.	202,70	202,50
Aegon	[illegible]	[illegible]
Ahold	[illegible]	[illegible]
Akzo Nobel	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
Amev cert.	[illegible]	[illegible]
Bols We[...]	[illegible]	[illegible]
CSM cert.	[illegible]	[illegible]
Dordtsche Petr.	[illegible]	[illegible]
DSM	[illegible]	[illegible]
Elsevier	[illegible]	[illegible]
Fokker cert.	[illegible]	[illegible]
Gist-Broc. cert.	[illegible]	[illegible]
Heineken	[illegible]	[illegible]
Heineken Hold.	[illegible]	[illegible]
Hoogovens	[illegible]	[illegible]
Hunter Douglas	[illegible]	[illegible]
ING c.	[illegible]	[illegible]
KLM	[illegible]	[illegible]
Kon. KNP BT	[illegible]	[illegible]
Kon. Olie	[illegible]	[illegible]
Nedlloyd	[illegible]	[illegible]
Océ-v.d.Gr.	[illegible]	[illegible]
Pakhoed cert.	[illegible]	[illegible]
Philips	[illegible]	[illegible]
Polygram	[illegible]	[illegible]
Polith.B[...]	[illegible]	[illegible]
RG Flor[...]	[illegible]	[illegible]
Robeco	[illegible]	[illegible]
Rodamco	[illegible]	[illegible]
Rolinco	[illegible]	[illegible]
Rorento	[illegible]	[illegible]
Stork	[illegible]	[illegible]
Unilever cert.	[illegible]	[illegible]
Van Ommeren	[illegible]	[illegible]
Ver.Bezit VNU	[illegible]	[illegible]
Wolters-Kluwer	[illegible]	[illegible]

Avondkoersen Amsterdam

KLM [illegible]
Kon. Olie [illegible]
Philips [illegible]
Unilever [illegible]

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	[illegible]	[illegible]
ABN Amro [...]	[illegible]	[illegible]
ABN Amro [...]	[illegible]	[illegible]
ACF-Holding	[illegible]	[illegible]
Ahrend Groep c.	[illegible]	[illegible]
Asd Options Tr.	[illegible]	[illegible]
Asd. Rubber	[illegible]	[illegible]
Ant. Verff.	[illegible]	[illegible]
Atag Hold. c.	[illegible]	[illegible]
Athlon Groep	[illegible]	[illegible]
Athlon Groep [...]	[illegible]	[illegible]
Aut.Ind.R'dam	[illegible]	[illegible]

BAM Groep	122,00	121,30
Batenburg	130,50	130,00
Beers	142,00	142,00
Begemann Groep	50,30	50,40
[illegible]	[illegible]	[illegible]

Mulder Boekoop	33,00	33,00
Multihouse	2,00	2,10
Naeff	430,00b	–
NAGRON	97,80a	97,80a
[illegible]	[illegible]	[illegible]

Benoco RentSel.	64,30	64,10
Bever Holding	4,90	4,90
CL Aandelenfonds	103,00	102,00
CLN Obl. Div. F.	118,00	117,90
[illegible]	[illegible]	[illegible]

RG Divirent F.	54,40	54,40
RG Europe F.	130,40	131,00
RG Nettorente F.	103,90	103,90
RG Pacific F.	144,50	146,30
RG SP Groen	64,60	64,70
RG SP Blauw	64,80	64,70
RG SP Geel	64,30	63,80
Rodin Prop.$	76,00	76,00a
Rolinco cum.p	96,10	–
Schrod.Int.Pr.F	31,30	31,70
Sci/Tech $	17,50	17,50
Suez Liq.Grf.	197,10	197,10
Technology Fund	17,20	17,20
Tokyo Pac.Hold.	261,00	258,00
Trans Eur.Fund	93,20	94,60
Transpac.F.	404,00	408,00
Uni-Invest	23,20	23,20
Unico Inv.Fund	76,50	76,50
Unifonds DM	32,20	32,20
Vaste Waard.Ned	62,40	62,40
VastNed	116,00	116,50
VIB NV	61,70	62,00
VSB Aand.F.	100,00	98,70
VSB Mix Fund	64,50	63,50
VSB Obl.Groeif.	111,90	111,40
VSB Rente Fonds	112,00	111,30
WBO Intern.	82,00	81,00
Wereldhave NV	125,00	123,70
Yen Value Fund	93,50	93,40
ZOM Florida F.$	33,00	32,00
Zonnespectrum	9,00	9,20

Parallelmarkt

Alanheri	35,00	35,00
ABF	125,50	124,50
ARTU Biolog.	4,00	4,10
ASN Aandelenf.	54,00	54,30
Austria Global	1197,00	1195,00
AXA E&L Belegg.1	94,40	92,90
AXA E&L Belegg.2	92,70	91,80
AXA E&L Belegg.3	115,00	115,00
AXA E&L Belegg.4	91,10	90,10
AXA E&L Kap.Rentr	120,80	119,70
Besouw Hold.	28,00	28,00
Biogrond Belegg.	10,00	10,80
Comm.Argeus F.	94,50	94,00
Comm.Benacus F.	96,00	95,40
Comm.Ces F.	94,00	94,70
De Drie Electr.	18,20	18,10
Delta Ll.Dollarf.	66,80	67,40
Delta Lloyd ECU	62,00	62,10
Delta Lloyd Mix	75,70	75,40
Delta Lloyd Rent	65,00	64,40
German City Est.	33,70	34,00
Gouda Vuurvast	65,50	65,50
Groenendijk	33,30	33,30
Helvoet Holding	27,50	27,30
InterView Eur.	5,50	5,70
Management Share	1,00	1,70
Neways	8,40	8,70
Ohra Aand.F.	67,90	67,80
Ohra Liq.Grf.	53,60	53,40
Ohra Obl.Df.	50,70	50,10
Ohra Obl.Grf	56,50	56,00
Ohra Onr.G.F.	71,30	70,00
Ohra Totaal F.	63,10	62,40
Pan Pac. Winkel	3,70	3,70b
P & C Groep	100,30	108,80
Pie Medical	5,00	5,00

Pitcher	45,90	46,10
Rood Testhouse c.	2,30	2,30
Satcom Hold.	10,50	11,00
Simac Techniek	15,50	15,50
Suez Gr.Fund	54,80	54,50
VHS Onr. Mij	3,80	3,80
Wolff	40,00	40,50

Parallel top-15

Bergh. Pap.	43,00	43,00
DICO Intern	85,30	84,30
EHCO KLM	36,50	36,60
Free Record Shop	26,10	26,50
Gelderse Pap.	73,00	73,00
Grontmij	66,40	66,40
Kühne+Heitz	30,90	30,90
LCI Comput.Gr.	2,70	2,75
Melle, van nrc	88,50	88,50
Nedschroef Hold.	71,00	70,00
Ordina Beheer	17,00	17,10
Sligro Beheer	91,10	91,10
Vilenzo	43,00	42,00
Weina	47,80	48,50
Wewaler	26,60	26,80

Wall Street

	02/03	03/03
allied signal	[illegible]	76
amer.brands	32⅝	31⅞
amer.tel.tel	51¾	51¼
amoco corp	52¾	53⅛
asarco inc.	24⅝	25
bethl. steel	20⅝	21¼
boeing co	46¾	46¼
can.pacific	17	16⅞
chevron	87¼	88¾
chiquita	17⅝	17⅝
chrysler	57⅝	58
citicorp	39½	38⅝
cons.edison	29⅞	30⅛
digit.equipm.	31½	31½
dupont nemours	52	51⅞
eastman kodak	44¼	44¼
exxon corp	65⅞	66⅛
ford motor	64⅛	63⅝
gen. electric	106⅝	106¼
gen. motors	60½	60½
goodyear	44⅝	44¼
hewlett-pack.	80⅝	80¼
int. bus.mach.	52⅞	52⅝
int. tel.tel.	88½	87½
klm airlines	25⅜	25
mcdonnell	117¾	117½
merck co.	32	31⅝
mobil oil	80	80¾
penn central	28⅝	28⅛
philips	24¾	27
royal dutch	106⅝	105
sears roebuck	47¾	47⅝
sth-south.pac.	22¾	23⅛
texaco inc.	65⅝	66⅝
travelers	35¼	35¼
united techn.	66	66⅛
westinghouse	14⅝	14⅝
whitman corp	16	16
woolworth	21½	21¼

Advieskoersen

amerik.dollar	1,855	1,975
austr.dollar	1,29	1,41
belg.frank (100)	5,29	5,59
canad.dollar	1,350	1,470
deense kroon (100)	27,10	29,60
duitse mark (100)	109,00	113,60
engelse pond	2,72	2,97
finse mark (100)	33,05	35,55
franse frank (100)	31,40	34,15
griekse dr. (100)	0,67	0,85
hongkong dlr.(100)	22,00	26,00
ierse pond	2,60	2,85
ital.lire (10.000)	10,35	12,05
jap.yen (10.000)	180,00	186,00
noorse kroon (100)	24,40	26,90
oost.schill. (100)	15,70	16,20
port.escudo (100)	1,00	1,18
spaanse pes. (100)	1,28	1,46
turkse lira (100)	0,0050	0,0115
zweedse kr. (100)	22,40	24,90
zwits.fr. (100)	131,00	135,50

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,91475-1,91725
antill.gulden	1,0650-1,0850
austr.dollar	1,3500-1,3800
belg.frank (100)	5,4485-5,4535
canad.dollar	1,41175-1,41425
deense kroon (100)	28,685-28,735
duitse mark (100)	112,2300-112,2800
engelse pond	2,8605-2,8655
franse frank (100)	32,985-33,035
griekse dr. (100)	0,7230-0,8230
hongk.dollar (100)	24,7350-24,9850
ierse pond	2,7330-2,7480
ital.lire (10.000)	11,375-11,425
jap.yen (10.000)	184,450-184,550
nwzeel.dollar	1,0900-1,1000
noorse kroon (100)	25,855-25,905
oostenr.sch. (100)	15,9500-15,9880
port. escudos (100)	1,0780-1,1180
spaanse pes. (100)	1,3660-1,3760
zweedse kr. (100)	23,965-24,015
zwits.frank (100)	133,775-133,825
e.c.u.	2,1665-2,1715

Goud en zilver

Amsterdam - Prijzen van 14.00 uur.
Goud onbewerkt 23,050-23,550, vorige 22,100-23,410, bewerkt 25,250 laten, vorige 25,010 laten.
Zilver onbewerkt 290-360, vorige 285-355, bewerkt 400 laten, vorige 400 laten.

Indexen

cbs koersindex	276,30	278,00
EOE-index	407,27	412,41
Dow Jones	3824,42	-7,32

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	
abn amro	c j96	52,50	401	14,00	[illegible]
abn amro	c o97	65,00	418	10,00	[illegible]
abn amro	c o98	70,00	374	9,00	[illegible]
abn amro	p o98	70,00	405	12,10	[illegible]
d/fl	c mrt	200,00	437	0,20	[illegible]
d/fl	c dec	200,00	350	4,50	[illegible]
eoe	c mrt	410,00	530	5,10b	[illegible]
eoe	c mrt	415,00	699	2,20b	[illegible]
eoe	c mrt	420,00	668	2,00	[illegible]
eoe	c mrt	425,00	394	1,30	[illegible]
eoe	c apr	410,00	462	10,00	[illegible]
eoe	c jul	410,00	563	15,40	[illegible]
eoe	p mrt	400,00	490	4,80a	[illegible]
eoe	p mrt	405,00	408	6,40	[illegible]
eoe	p mrt	410,00	902	9,00	[illegible]
eoe	p mrt	420,00	501	16,00	[illegible]
eoe	p apr	340,00	1011	0,70a	[illegible]
eoe	p apr	400,00	452	5,00	[illegible]
eoe	p apr	410,00	490	12,00	[illegible]
eoe	p nov	290,00	684	0,80	[illegible]
ing	c apr	85,00	534	1,90	[illegible]
ing	p jul	80,00	432	4,00	[illegible]
kpbt	c apr	45,00	655	1,90	[illegible]
nla	p aug	96,00	400	1,60a	[illegible]
nll	c aug	110,00	350	1,50a	[illegible]
nll	c nov	110,00	1150	2,20	[illegible]
nll	p aug	100,00	800	4,50a	[illegible]
phil	c mrt	45,00	427	2,20a	[illegible]
phil	c mrt	47,50	1200	0,90	[illegible]
phil	c mrt	50,00	1663	0,20	[illegible]
phil	c apr	37,50	400	3,00	[illegible]
phil	c apr	40,00	644	7,00	[illegible]
phil	c apr	42,50	569	4,70	[illegible]
phil	c apr	45,00	594	3,00	[illegible]
phil	c apr	47,50	2638	1,70	[illegible]
phil	c apr	50,00	1694	0,90	[illegible]
phil	c jul	45,00	415	4,20	[illegible]
phil	c jul	50,00	982	2,00	[illegible]
phil	c jul	55,00	2096	1,20a	[illegible]
phil	c okt	45,00	1868	5,10b	[illegible]
phil	c okt	50,00	420	2,90	[illegible]
phil	c o96	20,00	458	26,40	[illegible]
phil	c o96	25,00	[illegible]	22,10	[illegible]
phil	c o96	35,00	1305	15,10	[illegible]
phil	p mrt	47,50	473	2,50	[illegible]
phil	p apr	47,50	1436	2,80b	[illegible]
phil	p apr	50,00	[illegible]	4,50	[illegible]
phil	p jul	45,00	2094	2,80	[illegible]
x033	c okt	–	300	2,70	[illegible]
x067	c dec	–	420	0,12a	[illegible]

a=laten | g=bieden+ex-div.
b=bieden | h=laten+ex-div.
c=ex-claim | k=gedaan+h
d=ex-dividend | l=gedaan+[...]
e=gedaan+bieden | Vk=slotkoers vorige da[g]
f=gedaan+laten | sk=slotkoers gisteren

Vlamvertragend middel verkoopt goed in Verre Oosten

De Stille Kracht van melamine

HEERLEN – DSM-topman Simon de Bree wilde gisteren niet bevestigen dat een gloednieuwe, stilgelegde melaminefabriek in Geleen daadwerkelijk naar het Verre Oosten zal worden verscheept. Vorige week lekte uit dat DSM op die mogelijkheid studeert, omdat een 1 jaar oude Geleense melaminefabriek op het ogenblik overbodig is voor de Europese markt, terwijl DSM juist in het Verre Oosten nog veel melamine kan verkopen. De Bree wil een verhuizing van de fabriek niet uitsluiten, maar volgens hem worden op het ogenblik ook een aantal andere mogelijkheden onder de loep genomen.

Melamine is een grondstof voor kunstharsen en wordt veel gebruikt bij de produktie van verven en lijmen. Keukenbladen worden er krasvast door, bankbiljetten scheuren moeilijker en uit spaanplaat die met melamine is verrijkt, kan geen giftige formaldehyde meer ontsnappen. Een andere belangrijke eigenschap van melamine is dat het spul zeer moeilijk vlam vat.

Hemel

DSM is wereldleider met melamine, met fabrieken in Geleen en Louisiana. Eind jaren tachtig, toen voor het Limburgse chemieconcern de bomen nog tot in de hemel groeiden, moest de concerntop beslissen of er in Geleen een tweede fabriek zou komen. Die was nodig om het wereldmarktleiderschap te kunnen behouden en zou 150 miljoen gulden gaan kosten. De raad van bestuur twijfelde lang. De uitbreidingsplannen waren zo omvangrijk, dat de kans op overcapaciteit levensgroot aanwezig was.

Metro

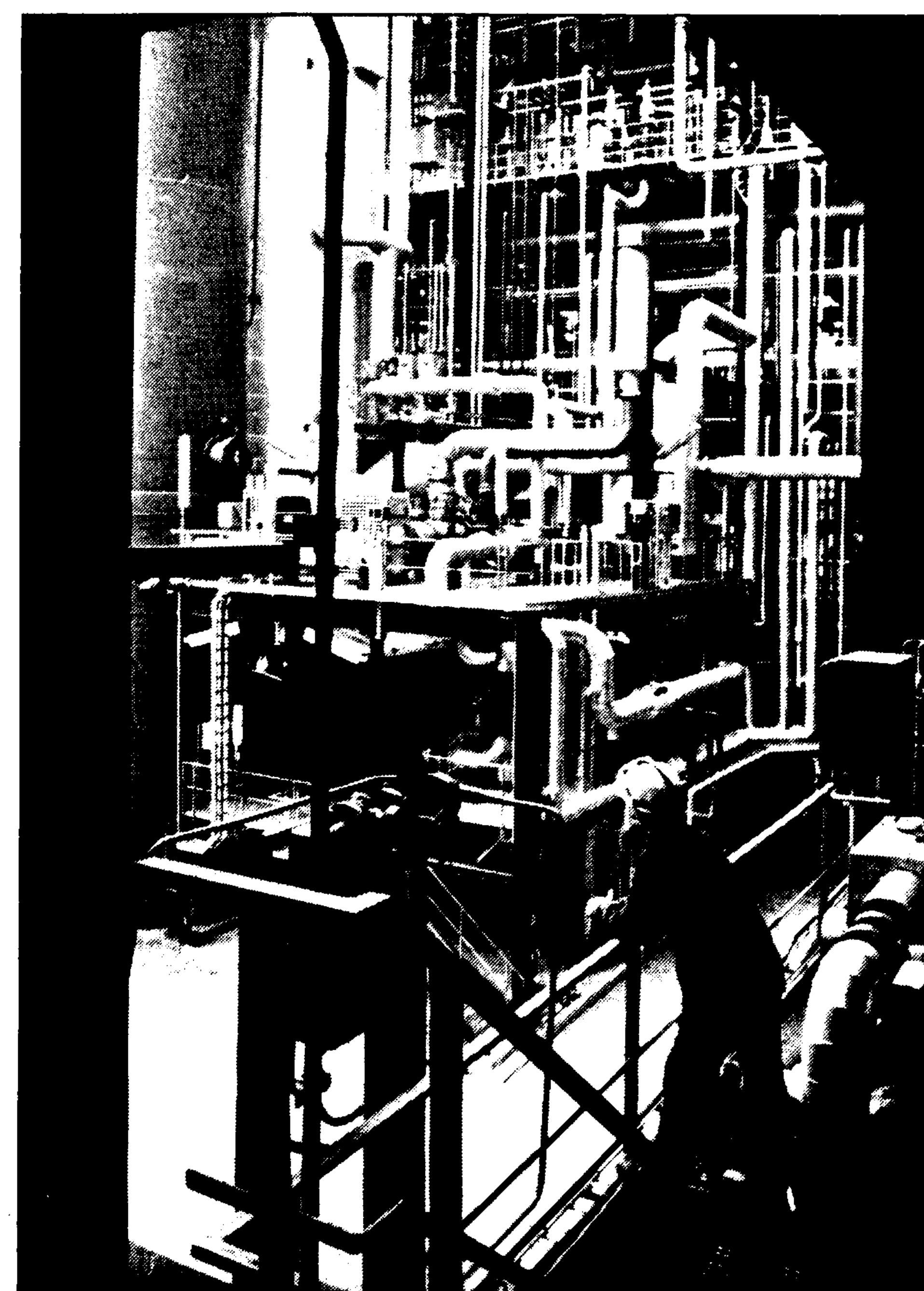
Een brand in een metro-station in Londen, waarbij 31 doden vielen, gaf de doorslag. De inrichting en wandbekleding van de metro bleek niet brandveilig, waardoor het vuur snel om zich heen kon grijpen. Als melaminehoudende materialen waren gebruikt, zou de ramp niet gebeurd zijn, zo werd al snel bekend. Bij DSM wreef men zich in de handen: een enorme afzetmarkt doemde op. Het lag voor de hand dat voortaan in de bouw veel meer vlamvertragende melamine zou worden gebruikt. DSM zou er goud mee gaan verdienen. Het gaf de doorslag om met spoed de tweede melaminefabriek te bouwen, met een capaciteit van 30.000 ton.
In het jubeljaar 1989 werd met de bouw begonnen, maar toen de fabriek klaar was, in 1992, zat Europa met een recessie. Door overcapaciteit en een dalende vraag kelderden de prijzen. De verkopen aan Oost-Europa, waar melamine veel voor defensie-toepassingen werd gebruikt, vielen weg wegens gebrek aan harde valuta. Binnen een half jaar werd de peperdure installatie weer gesloten, helemaal schoongemaakt en geconserveerd in afwachting van betere tijden.

Folder

In het Verre Oosten is de vraag naar melamine echter nog steeds groot. Het speciale verkoopkantoor in Indonesië doet goede zaken. In Jakarta heeft DSM concrete plannen gehad om – in samenwerking met een Indonesische partner een nieuwe melaminefabriek te bouwen, met een capaciteit van 40.000 ton per jaar. De fundamenten voor die fabriek waren al bijna gelegd. In de nieuwste produktfolder van DSM, van oktober 1993, staat zelfs zwart-op-wit dat de fabriek in aanbouw is.

Pas op het allerlaatste moment zijn de nieuwbouwplannen geschrapt. DSM vond het blijkbaar toch logischer om de overbodige Geleense fabriek naar het Verre Oosten te verschepen. Het bedrijf zal wel moeten. Zolang de fabriek in Geleen blijft staan, blijven de melamine-prijzen in Europa onder druk wegens overcapaciteit.

Bestuursvoorzitter De Bree wilde gisteren niet veel zeggen over de kwestie. Volgens hem is nog alles mogelijk. Waarom de definitieve verhuizing naar de Oost nog niet is begonnen, wordt dus voorlopig niet duidelijk.

● *Blik in de keuken van de gloednieuwe melamine-fabriek in Geleen, die inmiddels is gesloten in afwachting van betere tijden of een verhuizing naar Azië.*

In twee jaar 300 miljoen gulden bespaard

Eenzaam DSM houdt hand op de knip

Tekst:
PETER BRUIJNS

Foto's:
DRIES LINSSEN en DSM.

Graphics: KAREL GERRITS, bron DSM.

Vervolg van pagina 1

HEERLEN – DSM, nog steeds op zoek naar een partner, zag vorig jaar de omzet met tien procent kelderen tot acht miljard gulden. Dat kwam door de recessie en overcapaciteit, maar vooral omdat het concern voor vrijwel alle produkten noodgedwongen lagere verkoopprijzen moest rekenen. In de laatste maanden van 1994 werd flink verlies geleden op de grote, onverkochte voorraden, die lager moesten worden gewaardeerd.

Volgens De Bree zou zonder de saneringen van de afgelopen twee jaar het resultaat nog veel lager zijn uitgevallen. Door reorganisaties en uitbestedingen zijn de vaste kosten bij DSM in twee jaar tijd met 300 miljoen gulden gedaald.

Bijna de helft van die besparingen zit in gedaalde loonkosten. Dat was het gevolg van de grootscheepse afslanking met 3.100 man in twee jaar. Bij DSM werken nu nog 20.600 mensen, waarvan 12.200 in Nederland, waarvan 8.730 in Limburg. In de loop van dit jaar krimpt DSM nog met ruim 600 mensen in. Nieuwe, grote afslankingen liggen niet meer in het verschiet. Volgens DSM-Limburg-directeur E. Rongen vertrekken dit jaar in deze provincie nog zo'n 250 mensen bij het concern, voornamelijk als gevolg van Concern 2000.

DSM houdt rekening met verdere herstructureringen en heeft daar vorig jaar alvast 89 miljoen gulden voor opzij gelegd, ten nadele van het resultaat van 1993. Daar staat tegenover dat vorig jaar boekwinsten van in totaal 27 miljoen werden gemaakt op de verkoop van Computer Centrum Nederland en de resterende aandelen Macintosh.

● *Sombere gezichten bij de raad van bestuur. De top van DSM is door het vertrek van Hans van Liemt, die niet werd opgevolgd, met 20 procent afgeslankt. DSM is er nog steeds niet in geslaagd samenwerking te vinden op het gebied van de krakers, de belangrijkste basisfabrieken. De overcapaciteit op krakergebied is enorm. Voor DSM is het zeer belangrijk dat er snel een Europese sanering komt, of dat in Geleen in ieder geval een partner wordt gevonden, want als kleintje in de chemie kan het de harde concurrentiestrijd niet lang alleen volhouden.*

Fiscus

Het verlies in 1993 werd nog enigszins binnen de perken gehouden doordat de fiscus DSM een belastingmeevaller van 126 miljoen gulden gunde als pleister op de wonde. Het resultaat van DSM is de afgelopen jaren al vaker opgepoetst door een dergelijke fiscale verliescompensatie.
Hoewel het verlies van 118 miljoen gulden 'ronduit klote' is, zoals Simon de Bree het onlangs uitdrukte, heeft DSM aan het afgelopen jaar toch een redelijk gezonde balans overgehouden.

Door te beknibbelen op de uitgaven bleef het huishoudboekje onder controle. De investeringen van 743 miljoen gulden in 1993 waren 30 procent lager dan in 1992. DSM verwacht dit jaar nog verder te besparen, door hooguit 500 miljoen gulden te investeren.

Door Hollandse zuinigheid slaagde DSM er vorig jaar – ondanks de erbarmelijke omstandigheden – in de netto-schuld met 200 miljoen gulden te verminderen. Dat heeft tot gevolg dat de balans van DSM er nu heel gezond uitziet, op bepaalde punten zelfs beter dan in 1992, toen nog winst werd gemaakt. DSM kan zich op het ogenblik dat lage investeringsniveau veroorloven, omdat de afgelopen zes jaar voor maar liefst acht miljard gulden is geïnvesteerd, zodat de fabrieken nu bijna allemaal uiterst modern zijn.

Overcapaciteit

De Westeuropese chemie gaat al enkele jaren gebukt onder enorme overcapaciteiten. Doordat er in de goede tijden teveel fabrieken zijn gebouwd, worden er (zeker in een recessie) teveel chemieprodukten geproduceerd, waardoor de verkoopprijzen dalen en de voorraden oplopen. Vooral de divisie Kunststoffen van DSM leed onder die omstandigheden vorig jaar een flink verlies. Met de kunstrubber ging het ook slecht omdat de in problemen verkerende auto-industrie weinig inkocht.

Ook caprolactam en melamine, vroeger geheide winstmakers, zorgden vorig jaar voor gepeperde verliezen. De verkoop van caprolactam (een grondstof voor nylon) moet het al jaren afleggen tegen laaggeprijsde importen uit Oost-Europa. En de vraag naar melamine was zo gering dat een gloednieuwe fabriek halverwege het jaar werd stilgezet. Omdat met kunstmest geen droog brood meer is te verdienen, werd besloten de ammoniakfabriek in IJmuiden te sluiten, het personeel af te stoten en de kunstmestproduktie daar met 40 procent te verminderen.

Bij de harsendivisie werd de Europese recessie zwaar gevoeld. De vraag naar vloeibare verfharsen nam af en dat gold in verband met de malaise in de auto-industrie ook voor polyester vormdelen. DSM boekte wel succes met de wereldwijd groeiende verkoop van poederverfharsen.

Met de verkoop van kant-en-klare kunststofprodukten ging het niet best. De Curver Rubbermaid-produkten gingen minder over de toonbank door het aarzelend koopgedrag van consumenten. DSM-dochter Fardem leed een gevoelig verlies met de verkoop van kunststofverpakkingen en het Geleense recyclingbedrijf Reko zat ook weer in het rood. Dit herverwerkingsbedrijf van plastic afval is aan het afslanken.

In de fijnchemie deed DSM het beter. Ondanks de recessie bleef de omzet op niveau.

DSM drijft op gasbel

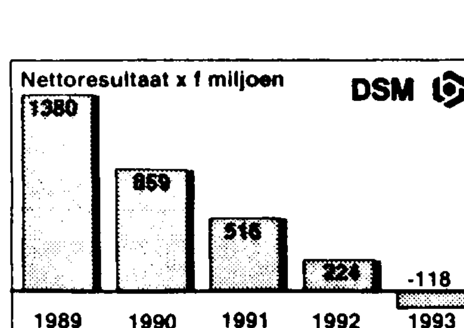
Van onze redactie economie

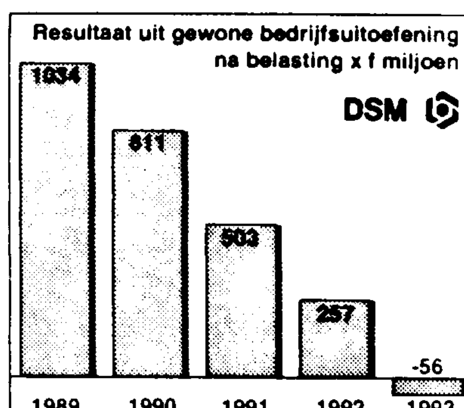
HEERLEN – Nu het met DSM op bijna alle fronten slecht gaat, wordt pijnlijk duidelijk dat de enige stabiele winstmaker die het concern nog heeft, er een is waar geen vinger voor hoeft te worden uitgestoken.

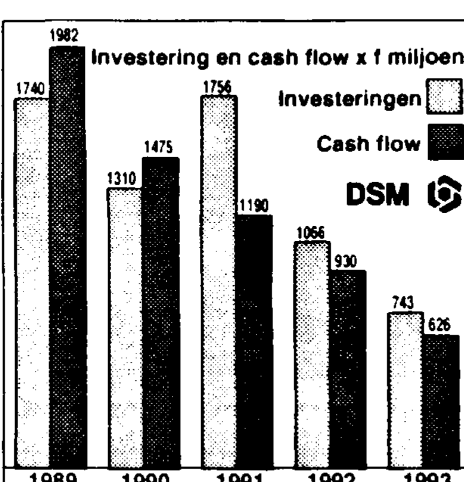
Met chemie kon DSM vorig jaar niks verdienen. Maar met het beheer van de gasbel in Slochteren haalde het chemiebedrijf toch maar mooi 130 miljoen gulden binnen. Zonder die jaarlijkse stroom aardgasgeld zou het verlies van DSM twee keer zo groot zijn geweest.

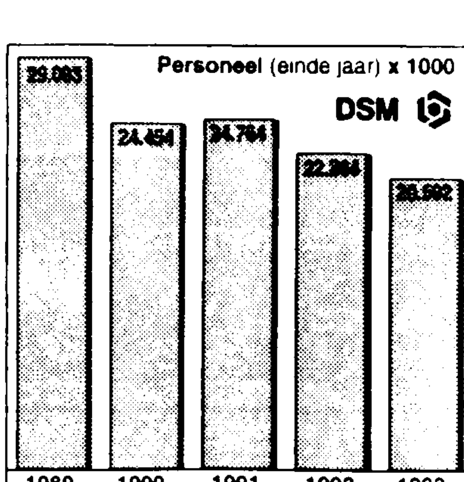
Bij de beursgang in 1989 kreeg DSM van de Nederlandse Staat een prachtige bruidsschat mee.

Het concern mocht een deel van de baten van Energie Beheer Nederland (EBN) houden. EBN is een administratiekantoor dat al 30 jaar in opdracht van de Staat zorgt voor de winning, verkoop, transport en verdeling van het Nederlandse aardgas. Dat levert de Staat jaarlijks een winst op van drie miljard gulden. Als gevolg van scherp onderhandelen bij de privatisering, mag DSM optreden als beheerder van de aandelen EBN. Dat levert 130 miljoen gulden per jaar op en het chemieconcern hoeft daar helemaal niks voor te doen.
Behalve in de aardgas, zit DSM ook in de olie. Het bedrijf participeert in de opsporing en winning van olie en aardgas in de Noordzee. Maar door de dalende olieprijs werd daar vorig jaar niks mee verdiend.

Fabriek in Geleen verviervoudigd

DSM wordt groot in kunstsuiker

Van onze redactie economie

HEERLEN - De kans wordt steeds groter dat u cola of koffie drinkt met een zoetje van DSM. Het Limburgse chemieconcern is langzamerhand een van de grootste fabrikanten ter wereld van kunstmatige zoetstoffen en is van plan de Amerikaanse concurrent en marktleider NutraSweet het vuur na aan de schenen te leggen.

De zoetstof die DSM in Geleen in nauwe samenwerking met het Japanse bedrijf Tosoh maakt, heet aspartaam. Dat is een zoetstof met heel weinig calorieën, die de smaak van natuurlijke suiker heeft, maar tweehonderd maal zo zoet is. In november werd een fors uitgebreide fabriek in gebruik genomen. De produktiecapaciteit is verviervoudigd, van 500 naar 2000 ton aspartaam per jaar.

Vervanger

De fabriek is eigendom van Holland Sweetener Company (HSC), een 50/50 joint venture van DSM en Tosoh uit Japan. Samen maken ze al jaren aspartaam. Het is een stof die steeds meer in frisdrank, kauwgom, instant-produkten en geneesmiddelen wordt verwerkt als slanke vervanger van suiker.

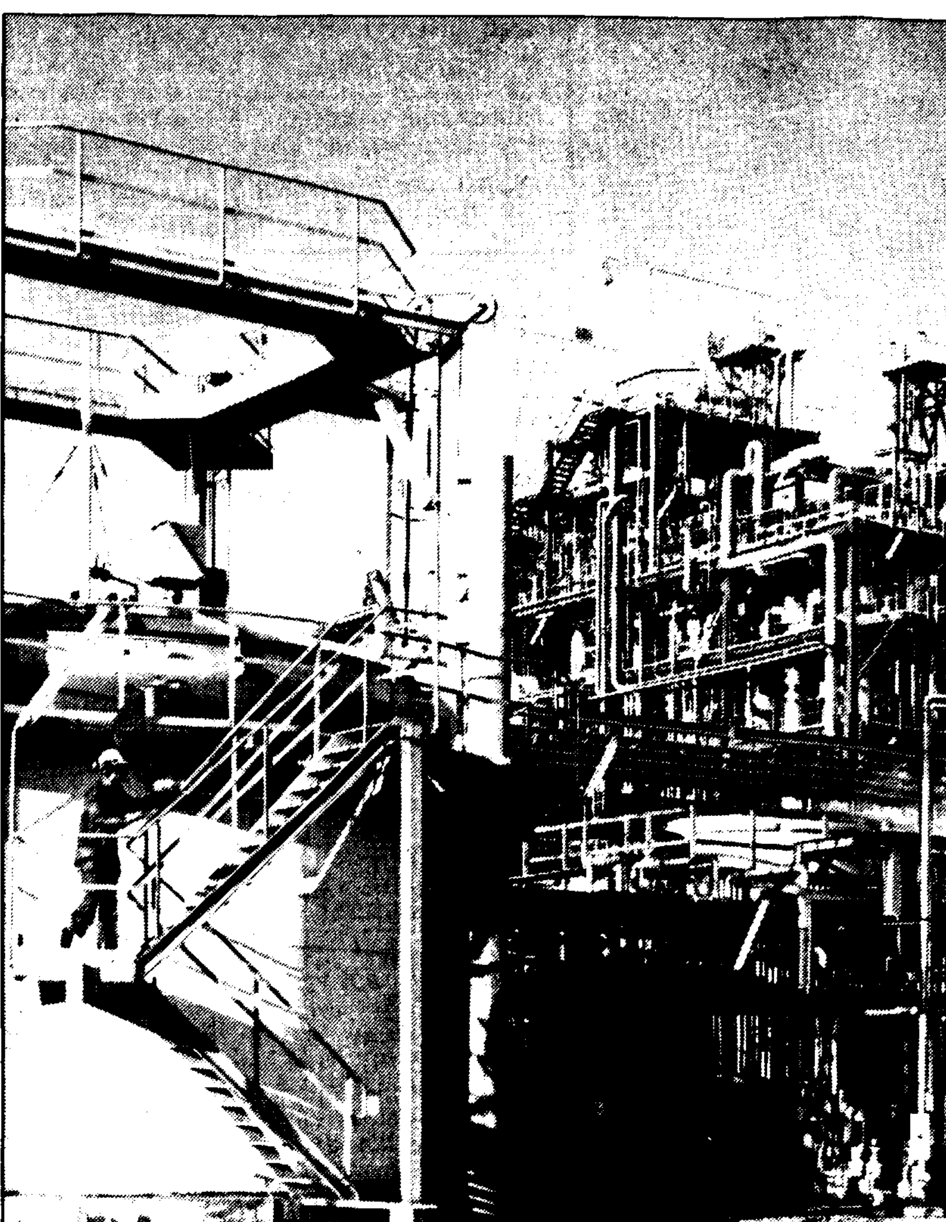
DSM en Tosoh bouwden hun eerste aspartaamfabriek in 1987 in Geleen. De grote doorbraak voor HSC liet echter steeds op zich wachten, omdat NutraSweet op alle mogelijke manieren de Hollands/Japanse concurrentie dwarszat. De Holland Sweetener Company mocht bijvoorbeeld de Amerikaanse markt niet op, die werd afgeschermd door het gebruikspatent van NutraSweet. Sinds begin 1993 is die belemmering vervallen. Sein voor HSC om met een flink offensief te beginnen. De Noordamerikaanse markt is zo belangrijk omdat daar 80 procent van de wereldconsumptie van aspartaam plaatsvindt.

Ook in Europa zat NutraSweet de Limburgse onderneming zoveel mogelijk dwars. De Amerikanen dumpten hun aspartaam ver onder de normale prijs op de Europese markt om HSC weg te concurreren. HSC leed door die prijsdumping zoveel schade, dat het bedrijf er bijna aan ten onder was gegaan. In 1991 kwam de redding, toen de Europese Commissie NutraSweet een anti-dumpingheffing oplegde van 60 gulden per kilo.

De bouw van de 100 miljoen gulden kostende uitbreiding in Geleen heeft twee jaar geduurd. Ondanks de verviervoudiging van de capaciteit is de uitstoot van vluchtige organische stoffen met de helft teruggebracht. Of de fabriek nu 'schoon' genoeg is, is echter nog de vraag. De vergunningsprocedure bij de kritisch geworden gemeente Geleen is nog niet afgerond. Om de vergunning te krijgen, moet DSM de uitstoot van het giftige tolueen met 98 procent beperken. Het staat niet vast dat DSM daar in slaagt.

Banen

De produktiekosten van aspartaam zijn door de modernisering aanzienlijk gedaald. Zo vergt de verviervoudiging van de capaciteit slechts een uitbreiding van het personeel met enkele tientallen mensen. Ook de grondstofkosten zijn flink verlaagd. HSC denkt nu te kunnen uitgroeien tot een 'global player' op de mierzoete markt.

● *De uitgebreide aspartaamfabriek, waar zoetstoffen worden gemaakt.*

Na kritiek van aandeelhouder Melchior

Mes in raad van commissarissen

Van onze redactie economie

HEERLEN – Het lijkt erop dat grootaandeelhouder Léon Melchior dan toch zijn zin krijgt. De raad van commissarissen (RvC) van DSM gaat verjongen en inkrimpen. Dat schrijft H. Wijffels, de voorzitter van het twaalf-koppige presidium, in het DSM-jaarverslag.

Om het aantal commissarissen terug te brengen wordt de leeftijdsgrens verlaagd tot 70 jaar. Dat leidt er toe dat drie commissarissen te oud zijn om nog langer in de raad te zitten. Léo Kretzers, Wim Spit en Henk Vredeling moeten het veld ruimen. De drie vertrekkende heren zullen niet allemaal worden opgevolgd.

Kritiek

Paardenfokker Léon Melchior, met zes procent verreweg de grootste particuliere aandeelhouder van DSM, heeft al jaren scherpe kritiek op de top van het chemieconcern. Volgens hem hebben de directie en de commissarissen begin jaren '90 verzuimd een keuze te maken, toen potentiële partners voor DSM nog in rijen voor de deur stonden om samen te werken. Dat gebrek aan daadkracht breekt DSM nu op, constateerde Melchior onlangs opnieuw.

Zijn verwijt gold vooral de volgens hem kwalitatief gebrekkig samengestelde RvC. Daar ontbreekt het volgens Melchior aan specifieke kennis en ervaring in de internationale chemie. „Een bedrijf dat internationaal aan de weg timmert, flink exporteert en eenderde van de aandelen in het buitenland heeft zitten, moet dat laten blijken in de samenstelling van de raad, liet Melchior twee jaar geleden al weten. Hij stelde voor bij nieuwe benoemingen commissarissen te zoeken die internationaal aanzien genieten in de chemiewereld.
DSM ontkent dat nu Melchiors wensen ingewilligd worden. De commissarissen hebben volgens DSM-zegslieden de inkrimping en verjonging al eerder zelf bedacht.

Oude tijden herleven op Antwerpse Oldtimerbeurs

Een show met Italiaanse automobielen als Ferrari, Lamborghini en Masserati is een van de aantrekkelijke evenementen op de zeventiende Antwerpse Oldtimerbeurs, die tot en met zondag in het Bouwcentrum in Antwerpen wordt gehouden. Voor diegenen die zelf een oldtimer bezitten en op zoek zijn naar onderdelen van diverse merken, is er ook een inkoopmarkt. Niet alleen interessant voor de autohandel, maar ook voor de nieuwsgierigen.

Het aanbod van oldtimers, automobilia, restauratiebedrijven, onderhouds- en restauratieprodukten, restauratiemateriaal, gereedschap, literatuur en verzekeringen vormt de hoofdmoot van de beurs.

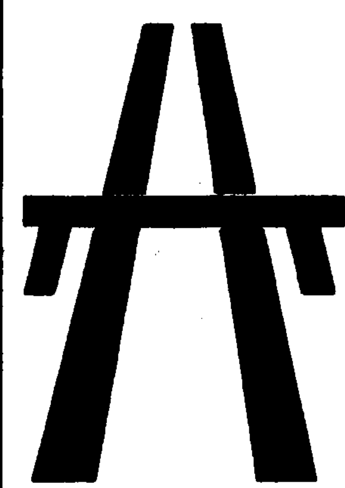
In vergelijking met vorige jaren heeft de beurs nu een scheiding doorgevoerd tussen de nieuwe en oude onderdelen, wat voor de belangstellenden een stuk gemakkelijker is om zo de juiste auto-onderdelen te vinden.

Op de beurs presenteren ruim veertig clubs tientallen merken 'Automobielbouw', die een periode van honderd jaar beslaat, in perfect gerestaureerde staat. In totaal zullen zo'n zeshonderd clubs uit binnen- en buitenland acte de présence geven. Daar komen nog tientallen handelaren uit België, Nederland, Duitsland, Engeland en Frankrijk bij. Zij bieden enkele honderden auto's aan.

Hoe je je oldtimer weer in topvorm kunt brengen, daar weten restauratiebedrijven alles van. Zij demonstreren op de beurs hun specialisme en geven informatie aan de bezoeker.

● *Deze fraaie sportwagen is een van de exclusieve oldtimers op de beurs.*

Volgende week 'onthulling' op Salon van Genève

Nieuwe BMW 7 laat segment 'boomen'

DOOR SIEM LEEUWENKAMP

RIJSWIJK – Bij de importeur van BMW zijn ze tamelijk optimistisch over de kansen in het topsegment. Nadat de nieuwe 7-serie volgende week op de Salon van Genève zal zijn onthuld, moet dat de start zijn voor een 'booming' segment. De woordvoerder van de marketing afdeling refereert aan de jaren '86/'87 waarin de 7-serie voor een revolutie zorgde.

Toen werden er ongeveer 1000 in één jaar van verkocht. Je had in die dagen ook de commotie rond 'de ton van Neelie'. Minister Smit-Kroes vond dat ze in een BMW 7 mocht rijden, maar ze werd teruggefloten door Lubbers die vond dat staatslieden best in een wat minder dure auto kunnen stappen. Onze minister president is overigens wel een trouwe BMW-klant gebleven.

Of de nieuwe 7-serie veel op het Binnenhof gesignaleerd zal worden is nog onbekend. Hoewel er een geringe prijsstijging van vermoedelijk 5% op til is kost de huidige basisversie nu al bijna 120 mille. Met de totaal nieuwe BMW wil het merk zijn marktleiderschap weer terugkrijgen in deze klasse. Rivaal Mercedes deed in de S-klasse, ook recent opgewaardeerd, vorig jaar 304 stuks, Jaguar kreeg 233 klanten en bij BMW kwamen er 230.

Bij BMW spreken ze over een 'face-lift' van de Mercedes S-klasse en een 'evolutie' van de eigen 7-serie. De auto is dan ook totaal gewijzigd, het interieur kreeg een zogeheten ruimere styling en zaken als airco en stereo-installatie zijn voortaan standaard. De wielbasis groeide met 10 cm naar 293 cm en de totale lengte met 8 cm naar 498 cm. De grootste BMW is met 184,5 cm even breed gebleven en de hoogte is 143 cm (+1,9 cm).

Al met al kunnen kopers in dit topsegment ('tamelijk ongevoelig voor conjunctuurschommelingen') een fors gegroeide BMW aan het keuzelijstje toevoegen. Enig probleem van de importeur kan de levertijd zijn, want de auto waarvan er jaarlijks wereldwijd zo'n 5000 stuks van worden verkocht geniet in de eerste periode wellicht ongehoord veel belangstelling.

Naar verluidt is de met 4 ltr V8 motoren (218 of 286 pk) leverbare auto qua sfeer dichter in de buurt van de klassieke Jaguar gekomen. Eind dit jaar komt ook de langere 750i/L met een 5 ltr V12 motor van 300 pk in zijn nieuwe gedaante op de markt. Medio '95 moet er dan nog een versie komen met 2.8 ltr zescilinder dieselmotor. Tegen die tijd is er ook de kleine BMW Z13 of E1 en zal de BMW 'terreincruiser' met nieuwe vriend Land Rover van stapel lopen.

● *De BMW uit de nieuwe 7-serie is een totaal gewijzigde auto.*

'Contrastrijke' Argos van Renault verklapt Franse toekomstvisie

Meer veiligheid in de Clio

DOOR NOL VAN BENNEKOM

Drie jaar na zijn introductie ondergaat de Renault Clio een face-lift en komt hij met een flink veiligheidspakket op de markt. Op de Autosalon van Genève (8 t/m 20 maart) wordt de Clio-nieuwe-stijl op de Renault-stand gepresenteerd. Maar daar blijft het niet bij. De Franse autofabrikant toont ook voor het eerst een opmerkelijke ontwerpstudie met de naam 'Argos'.

De Clio geldt als een van de meest succesvolle produkten van Renault. Hij begon zijn commerciële carrière meteen al goed door in 1991 de titel 'Auto van het Jaar' in de wacht te slepen. Tot de dag van vandaag zijn er twee miljoen Clio's geproduceerd en aan de man gebracht. In Frankrijk is deze kleine gezinsauto, opvolger van de Renault 5, de meest verkochte auto.

Aan de buitenkant valt vooral de nieuwe grille op. Ook de achterlichten zien er anders uit. De belangrijkste wijzigingen betreffen echter de veiligheid. Er zitten nu verstevigingsbalken in de portieren. Voorts zijn gordelspanners en vergrendelbare hoofdsteunen standaard.

De buitenspiegels zijn groter dan voorheen en alle typen hebben in hoogte verstelbare gordels.

'Be Bop'

Voor de sportieve rijder is er een speciale versie met de naam 'Be Bop' bij gekomen. Deze is voorzien van zonwerend glas, speciale bekleding en een sportstuur. De goedkoopste Clio is de RL, die op de markt komt voor 23.395 gulden. Het is tevens de enige versie die niet standaard over stuurbekrachtiging beschikt. De eerstvolgende 'Be Bop' heeft dat dus wel en komt op 24.840 gulden.

Dan is er nog de Clio Baccara, door Renault als 'mini-limousine' omschreven, die voor zijn postuur de lieve duit van 48.995 gulden kost. Aan de motoren is niets veranderd.

Argos

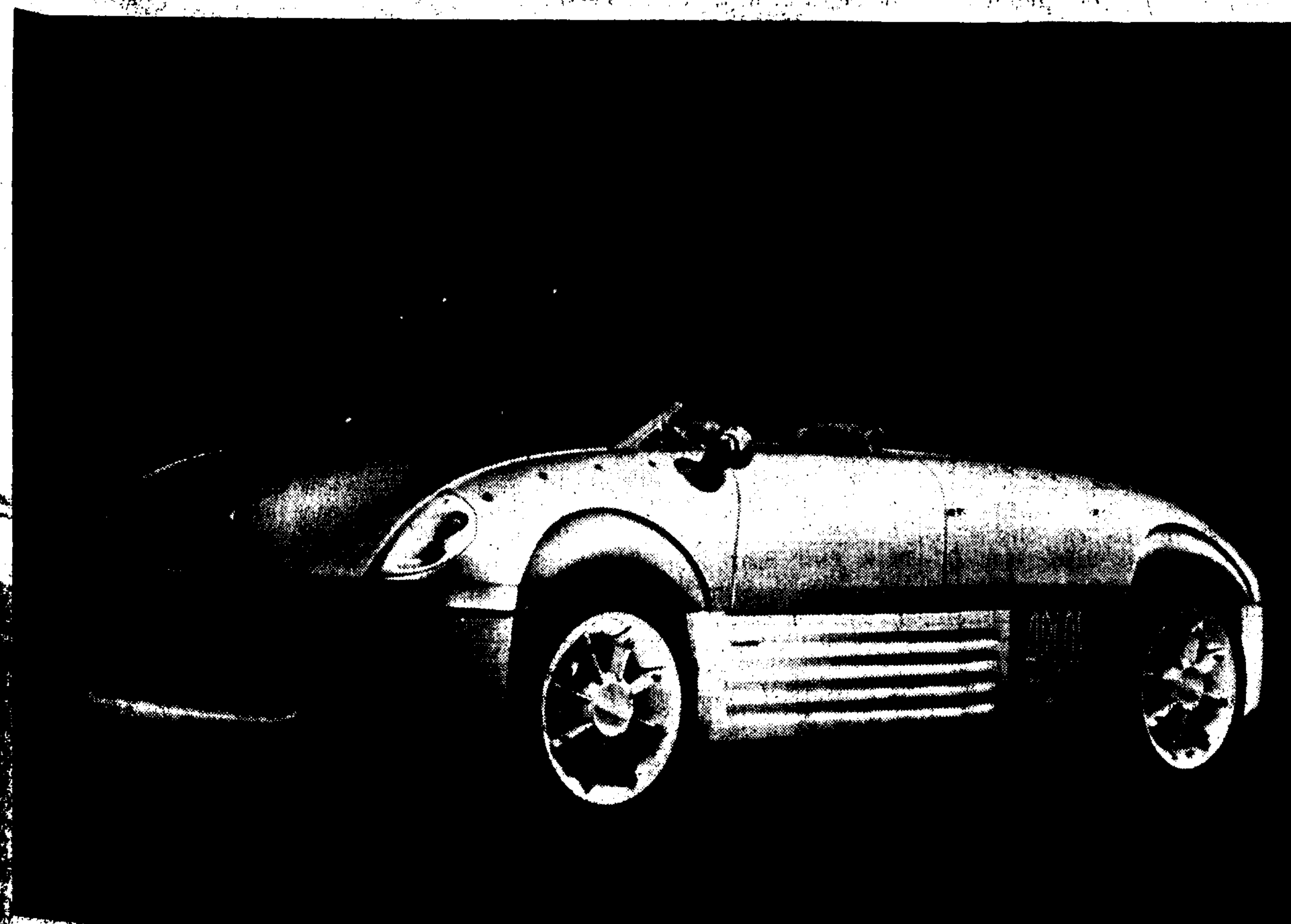
De ontwerpstudie 'Argos' is een driezits cabriolet, waarvan er maar één gemaakt is. De koets staat op de bodemplaat van de Twingo en ook de motor, de versnellingsbak en de wielophanging komen van de Twingo.

Volgens de fabrikant brengt de Argos een reeks van contrasten samen: 'soepel, agressief, vloeiend en robuust. Hij combineert rechte lijnen aan de buitenzijde met ronde vormen in het interieur'. De roadster weegt 750 kilo. Er zitten verschillende opmerkelijk snufjes in, zoals buitenspiegels die in de voorspatborden verscholen liggen en pas te voorschijn komen als de motor wordt gestart.

De portieren scharnieren niet open doch schuiven naar achteren om in de flanken van de carrosserie, vervaardigd van kevlar, te verdwijnen. De auto komt overigens nooit in produktie, maar zal stellig bijdragen aan produktiemodellen die wel de komende tien jaar in de verkoop zullen komen.

● *De Clio, succesnummer van Renault.*

● *De Argus, blik in de toekomst.*

Nieuwe airbagsensor Mazda

In samenwerking met de Duitse elektronica-specialist Temic ontwikkelde Mazda een nieuwe sensor om airbags te bedienen. Deze sensor wordt al gebruikt in de nieuwe Xedos 9 van het merk. Hij spaart gewicht en ruimte, en werkt beter.

Vertragings-sensors registreren dat een aanrijding plaatsvindt, en of de aanrijding zo ernstig is dat de airbag(s) 'af' moeten gaan. De vol-elektronische sensor komt in plaats van het oude systeem met twee aparte, buiten de regeleenheid ingebouwde elektro-mechanische sensoren. Hun functie wordt overgenomen door micro-elektronica in de centrale regeleenheid, hetgeen volgens Mazda twee kilo gewicht bespaart.

Bovendien kan een vol-elektronisch systeem zichzelf voortdurend testen om goede werking te garanderen, en is de elektronica gevoelig voor aanrijdingen schuin van voren, tot een hoek van dertig graden. Dat kunnen elektro-mechanische sensors niet. Die kennen geen zelftest en reageren op schuine aanrijding in het geheel niet, of pas op een veel zwaardere klap dan bij een aanrijding recht voorop.

Temic is een onderdeel van Telefunken, dat weer hoort bij AEG, op zijn beurt onderdeel van het Daimler-Benz concern. Een echte primeur heeft Mazda met deze elektronica niet. Bosch liet ooit weten al vanaf het begin, sinds 1981, uitsluitend elektronische sensors voor zijn airbag-systemen te gebruiken.

Bosch noemt als voordeel van vol-elektronische airbagbediening ook dat er extra meetsensoren aan te koppelen zijn. Met name kan dan gesignaleerd worden of de gordel wordt gedragen (zo nee, dan gaat de airbag eerder af), en bij een dubbele airbag of de passagiersstoel wel bezet is.

Het is immers zonde om de slechts eenmalig bruikbare airbag bij een lege stoel in werking te laten treden. Verder kan voorkomen worden dat een bijrijders-airbag 'afgaat' met op de passagiersstoel een babyzitje (herkenbaar aan lager gewicht dan een volwassen passagier). Het kan gevaar opleveren als een airbag tegen zo'n achterstevoren opgesteld zitje knalt.

Zo zie je maar dat ook airbags er in soorten zijn. Helaas zal het voor de berijder van een auto met airbag heel lastig zijn om na te gaan welk soort sensors erin zitten.

De Duitse auto-industrie zal overigens de meer veiligheid biedende elektronische airbag-sensors tot standaard verheffen.

Kwart eeuw lang meest verkocht automerk in ons land

Opel, de volkswagen van Nederland

DOOR SIEM LEEUWENKAMP

SLIEDRECHT – Terecht ontsteekt Opel vuurwerk bij zijn Nederlandse vestiging langs het woelige water van de Merwede. Om 25 jaar lang de meeste auto's te verkopen mag je wel wat feest vieren. Geldt voor Opel éénmaal kampioen, altijd kampioen? Niet helemaal, want het succes van Opel hier is voor een deel te danken aan de 'Kadett-cultuur'. En het zal ze heel wat moeite kosten om daar een andere wending aan te geven.

Natuurlijk, je haalt er wel een volumemarkt mee, maar de duurdere Ascona's van weleer, Senators en Omega's, verslikten zich toch op het bedaagde imago. Opel moest dus drastisch verjongen, Feyenoord en Lee Towers zorgden daar deels voor. Degelijk en eerlijk overkomen was het devies. En nu in modern Engels: 'look at Opel now'.

Strategie

Opel bewandelde heel snel een andere verkoopstrategie: „We brachten het merk naar de mensen toe, daar waar de overheid groeikernen aanwees kwam ook direct een dealer van ons. Zijn we lange tijd aangewezen geweest op volumemakers als Kadett en Astra en deels ook de Corsa, nu richten we ons steeds meer op het brengen van auto's voor kleine doelgroepen. Als koploper in de Nederlandse markt hebben we nu maatwerk-modellen als de Calibra, Frontera en eind dit jaar de Tigra."

Directeur J.P. Verdonk moest nu ruim 1% minder marktaandeel slikken, maar vindt het verschil van 20.000 auto's met Ford, die nr. 2 staat, nog steeds significant. Vergeleken met Toyota, de 'best' verkopende Japanner, doet Opel met bijna 55.000 auto's in '93 liefst meer dan het dubbele!

'Proeftuin'

Hoogste baas bij Opel en vice-president bij General Motors is D.J. Herman. Hij noemt Nederland, waar Opel 25 jaar lang nr. 1 is gebleven, 'een uitstekende proeftuin voor nieuwe produkten'. „En de klant hier wil voor een dubbeltje op de eerste rang zitten en álles uit zijn bestede gulden halen. Naast een goede prijs verdient ons merk kennelijk het vertrouwen omdat we service bieden die prima is."

Verdonk geeft aan dat er echter nog een lange weg is te gaan om ook dat laatste beetje dienstverlening perfect te laten verlopen. „Uit de Customer Satisfaction Index blijkt dat we 8,9 scoren, om een 10 te halen moet er nog heel wat gebeuren." Vandaar dat de 16.000 Opel-mensen er hard aan moeten werken om ook dit jaar weer nr. 1 te zijn.

Internationaal gezien blijft Opel actief, met de recente overname van FSO is een belangrijke stap naar het oosten gezet. „In Polen hebben ze geld en steekt de economie aardig in elkaar", zegt Herman. „We hebben daar de beschikking over 10.000 werknemers en gaan er straks de Opel Astra produceren en een nieuwe naar mijn idee stukken moderner uitziende FSO. Met de nu nog lage(re) lonen kunnen we een deel van ons omzetverlies goedmaken."

Maar de hoogste baas van Opel verzekert me wel dat het dit en volgend jaar nog lang niet in orde is op de automarkt. „Kijk naar een gigant als Mazda die wordt overgenomen door de Sumitomo Bank, een veeg teken dat ze absoluut geen verwantschap met auto's hebben. En ik voorzie dat Subaru zeer binnenkort door Toyota wordt overgenomen."

Zwalkend beleid

Hij wijt de lage verkoop vanwege de economische recessie vooral aan de toegenomen werkloosheid. „Maar ook aan overheden die maar een zwalkend beleid voeren. Klanten die bijvoorbeeld op een Opel afkomen weten eenvoudig niet meer of ze een auto moeten kopen. Enerzijds word je fiscaal gestraft en anderzijds word je aangekeken op je milieugedrag."

Hoe moeilijk het ook mag zijn het komend jaar, Opel maakt hier het jubileum aantrekkelijk door de Astra en Vectra in prijs te verlagen of zonder meerprijs stuurbekrachtiging of centrale deursluiting te leveren. Verder komt er een speciale Corsa 'World Cup' t.g.v. dit bijzondere voetbaljaar. Inclusief lichtmetalen velgen, centrale deursluiting, elektrisch te bedienen spiegels en ramen komt de 1.4i SE op 31 mille.

● *Het Opel-succes in ons land is voor een groot deel te danken aan de 'Kadett-cultuur'.*

Limburgs Dagblad piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Schilder
kan nog binnen-, schilder- en behangwerk aannemen, met winterschilderskorting. Vraag ook prijs buitenwerk voor 1994. Vrijblijvende prijsopgave ☎ 045-320550.

MEISJE 23 jaar zoekt werk in winkel, full-time of part-time. Telefoon 046-370026.

Laat uw BELASTINGAANGIFTE vakkundig invullen en betaal niet teveel. Bel met telef.nr. 043-642500.

Dakdekkersbedrijf kan nog DAKWERK aannemen. Bel voor vrijblijvende offerte. Tel. 045-226377, na 17.00 uur.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Het Limburgs Dagblad vraagt BEZORG(ST)ERS voor Heerlen-Voerendaal-Simpelveld.
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt U tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Limburgs Dagblad, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen. Telefoon: 045-739330.

Limburgs Dagblad vraagt Bezorg(st)ers voor Eygelshoven en Spekholzerheide
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Limburgs Dagblad, Markt 42, 6461 ED Kerkrade. 045-452932.

Aannemer vraagt met spoed METSELAARS voor akkoordwerk in Duitsland, hoog loon. Tel. 045-221510.

BEDRIJFSLEIDER gezocht met vereiste vestigingspapieren detailhandel. Br.o.nr. B-05203, Limburgs Dagblad, Pb 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevraagd parttime CHAUFFEUR, in bezit van groot rijbewijs en A.D.R. en enige kennis van de duitse taal. Telef. 045-441808.

DAMES: voorjaar mode aktief zijn. Kent u dit gevoel. Dan kunnen wij u iets bieden. Ons team verzorgt demo's rond de mode en wij zoeken dringend versterking. Bent u in bezit van eigen vervoer. Bel dan vrijblijvend voor inl. telefoon 045-228035.

SPEAKER gevr. man/vrouw, meertalig, voor diverse modeshows. Br.o.nr. B-05207, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevraagd VERKOPER of verkoopster voor groenten- en fruitspeciaalzaak omg. Heerlen. Br.o.nr. B-05208, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

VOEGER of leerlingvoeger gevraagd. Aannemers en voegersbedrijf Marcel Hofman V.O.F. Telef. 04405-1729 / 04405-3011 / 04406-12233

Gevr. zelfst. werk. BUFFET-HULP voor enkele dagen per week. Br.o.nr. B-05209, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevr. zelfstandigwerkende en ervaren hulp in de HUISHOUDING, omg. Brunssum, liefst niet-rokend, werktijden i.o. Telef. 045-215642.

J.v.L. BOUW vraagt betontimmerlieden en metselaars voor projecten in Duitsland. Tel. 043-633757 / 639710.

DM 350,- LOONSVERHOGING (elke week). Serieuze bijverdienste, info 0049. 2405.18025

Sain Remy vraagt SERVEERSTER of kelner, part-time en vakantiewerk. Telef. 04457-3622 Slenaken.

Gevr. erv. zelfst. werk. CAFÉHULP v.a. 30 jr, rustig bruin café Kerkrade. 3x p.w. van 12-18 uur, 045-427711.

Gevraagd FRITUREHULP, voor overdag. Telef. 045-259652.

Gevr. Part-time KAPSTER of kapper, leeft. plm. 18 jaar. Coiffure Jo Smeets, Hoensbroek, ☎ 045-212445.

Gevr. METSELAARS en kalkzandsteen lijmers. Aannemersbedrijf P.J. Gelissen. Telefoon 04498-53354.

MODELLEN gevr.voor het showen van kleding tijdens demo's. Tel. 045-228035.

PUTH, Eindercoolhoff 33: eengezinswoning. Beg. grond: hal, toilet, woonk., keuken en aangebouwde berging. Verd.: 3 slaapk., badk. met bad en wastafel, vaste trap naar zolder. Voor en achter tuin. Huurprijs ƒ 920,- per maand. Inl. ma. t/m vrijd. Woningvereniging Schinnen, ☎ 04493-4742.

Te huur voor werkend persoon, 3-kamer appartement, keuken, douche, toilet, te BAEXEM. Tel. 04748-3074.

Te huur luxe BOVENWONING met grote woonkamer, 3 slpk. en badkamer. Tel. 04498-51867.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Direkt en zeker uw huis verkocht!!!
Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.
100% Zekerheid en geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed. ☎ 040-518428.

St. Odiliënberg: halfvr. woonhuis
1983, rustig gelegen.
Ind.: hal, toilet, woonkamer, keuken.
Verd.: 3 slaapkamers, badkamer, zolder. Garage.
Perc.opp. 248 m2. Snel te aanv. Vr.prijs ƒ 188.000,- k.k.
Rentmeesterskantoor Limburg B.V., Molenweg 31,
6051 HG MAASBRACHT. ☎ 04746-5252, Fax. 04746-2338.

Zaterdag 05 maart a.s. bezichtiging appartementen-komplex "Spoorsingel" te Heerlen tussen 13.00 en 15.00 uur.
Centraal gel. gezellige 1 of 2 slaapkamerappartementen (vloeropp. ca. 64 m2) met vrijwel vernieuwde interieurs. Ruime woonk. Aparte eetkeuken. Badk. met douche. Berging. Aparte berging op part. Prijzen v.a. ƒ 92.000,- k.k. Netto maandlast ƒ 470,- bij 100% financiering. Adres: Spoorsingel 18, te Heerlen.
INL. STIENSTRA MAKELAARDIJ B.V.
TEL. 045 - 71 22 55

Brunssum-TREEBEEK, Schildstraat 24 A, app. op 1e etage met tuin, buitenberging, 2 slpkmrs., badk., balcon en woonkamer ca. 35 m2, ƒ 112.000,- netto. mndlast ca. ƒ 550,-. Wijman & Partners 045-728671.

Te koop NIEUWENHAGEN, Hoefveld. Ruime 2-onder-1-kap woning, vraagprijs ƒ 239.000,- k.k. Telefoon: 045-323990.

ELSLOO te koop goed onderh. woonhuis in rustige omg. Ind. beg.gr.: ruime woonk., open keuk., hal en toilet. Gehele onderwon. geplavuisd. 1e Verd.: 3 ruime slpkrs, douche en overloop. Gehele pand is onderkelderd en voorzien van kunststof ramen met mooie ruime tuin. Vr.pr. ƒ 155.000,- k.k. Telef. 046-377368.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners, 045-728671.

Te k. APPARTEMENT te Maaseik (B), Van Eijcklaan 91. 2 Slaapk., L-vormige woonk. 36 m2, ingerichte keuken, badk. en garage. Voor inlichtingen 00-32.89. 461214/04405-1920.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Te koop LANDGRAAF geschakelde hoekwon., living 45m2, gesloten keuk., 2 slpkrs, intieme tuin, bwj. '82. 043-615116. b.g.g. 624280.

Vooroorlogs woonhuis met spoed te koop GEVRAAGD, opknappen geen bezwaar. Telefoon 040-520558.

Te koop of te huur WINKELPAND met 10 vertrekken in centr. Heerlen. 045-724690.

Geldzaken

Belasting-formulier
invullen. Bel 045-444841.

Opleidingen

Modellen
In maart starten onze opleidingen in
Heerlen Maastricht Sittard Venlo
Vraag direct en vrijblijvend informatie bij:
Sessibon Modelagency Lanaken
Tel. 00-3289712377 (kantooruren 9.00-14.00 uur)

VEILIGER!
Alles voor persoonlijke bescherming.
van dooren
In de Cramer 17, Heerlen, tel. 045-711778

Te huur gevraagd

Te huur/koop gezocht in VAALS, appartement/woning met 3-4 kamers, voor 1-6-'94. ☎ 09-49.69625941.

Te h. gevraagd 3-kamerwoning of appartement in HEERLEN en omg. Tel. 045-230798, na 18.00 uur.

Bedrijfsruimte

GEMEUBILEERDE kantoren tijdelijk of permanent, incl. receptiefaciliteiten, postadres, telefoonbeantwoording, tekstverwerking, vertalingen, hostessen. Maastricht, Amsterdam, Utrecht. Bel Euro Business Center, 043-821500.

Te huur per direkt WERKPLAATS/opslagruimte omgeving Heerlen-Noord. Telefoon: 045-219134.

Te huur winkelruimte in VALKENBURG op goede lokatie. Telef. 045-440644.

Kamers

Gemeubileerde KAMER te huur voor ouder persoon te Heerlen. 045-415718.

Te huur gemeubileerde kamer in HEERLEN, ƒ 450,- p/mnd. Tel. 045-725115.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

DIEPVRIES en koelkast reparaties, zonder voorrijkosten. 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

VAKKUNDIGE reparaties van alle merken was-droogautomaten. 04405-2148.

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. ☎ 045-460471.

Bedrijven/Transacties

Uw zakenadres in Duitsland
met complete zaken service:
* Postservice * Secretariaatsservice
* Telefoon / Faxservice * Verzend- / Opslagservice
* Compleet ingerichte kantoren * Vestigingsadviezen
ABS Büro-Service GmbH, Theaterstr.90 D-52062 Aachen
Tel. 0949-241-4467720/Fax 0949-241-4467711.

België-Hasselt: zeer goed functionerend en rendabel hotel
Op 1 km. van universiteit en centrum stad, te koop.
15 luxe kamers, 3 squashbanen, snookerzalen.
Ruime parking - hogere prijsklasse.
Tel. zaterdag en zondag na 14.00 uur 00-32.11228331.

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven, 040-457080. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet sparen i.v.m. EG-maatregelen. Boschdijk 363.

BELASTINGAANGIFTE nog invullen? wij doen dit snel, correct en goedkoop. Telefoon: 045-728355.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te koop 2 TUINFREZEN, 2 bietenmolens, 1 Renault tractor 60 pk, 1 Hanamag 60 pk, 1 Deutz 15 pk. Tel. 04498-54836, tussen 12.00-13.00 uur en na 19.00 uur.

Te k. 2-jarige Arabische volbl. HENGST, goudvos, goede papieren, zeer braaf, nette prijs. Telef. 045-320612.

Te koop RIJ-PONY zwarte hengst, stokmaat 1.46 mtr, ƒ 2.500,-. Tel. 04750-28439.

Te koop mooie C-PONY, hoog 1.33 m, geschikt voor recreatie en sport, evt. met zadel- en hoofdstel. Tel. 04498-55458.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Auto's

STATIONCARS

VW Passat 1.9 GLT D	1992
Vw Passat 2.0 GT 16V automaat	1991
Peugeot 405 GR automaat	1993
Peugeot 405 SR 1.9	1989
Audi 100 Avant 1.8	1987
Kadett 1.8 GL	1989
Ford Siërra 1.8	1988
Volvo 245 GL	1982
Citroën BX 1.6 TRi	1988

BESTELWAGENS

Nissan Urvan 2.0 Benzine	1990
Mazda E 2200 Diesel	1987

Autobedrijf Ad van Neer
Zandweg 160, Heerlen. Tel. 045-416023.

Hyundai Leymborgh BV.
Hyundai Sonata 2.0i 16V GLS demo '94.
Hyundai Lantra 1.6i 16V GLS demo '93.
Hyundai Pony 1.5 LSi 25 SP demo '93.
Hyundai Excel 1.5 LSi sedan demo '93.
Hyundai Scoupé GTX turbo 25 SP + optie's demo '93.
Hyundai Pony 1.5 GLS sedan 45.000 km. '89.
Nissan Sunny 1.6i SLX sedan automaat PS '92.
Nissan Primera 1.6 LX sedan 1e eigenaar '91. *
Subaru Legacy GL 49 PS CD + optie's '90.
Toyota Lite-Ace 1.5 comm. SL 30.000 km. 1e eig. '90. *
Toyota Corolla 1.3 DX STATIONCAR + LPG '89.
Toyota Celica 1.6 ST coupé nieuwstaat '84.
Mitsubishi Galant 1800 Turbo D revisiemotor '87.
Opel Kadett 1600 diesel STATIONCAR '90.
Opel Kadett 1200S HB 3-deurs i.z.g.st. '84.
Ford Escort 1.3 HB 5-deurs + optie's '87.
Ford Siërra 1.8 HB 3-deurs '85.
Ford Escort "55" 1.8 D VAN '89.
Seat Ibiza 1.5 XLi 49 55.000 km. 1e eigenaar '89.
Daihatsu Charmant 1300 LC special edition '84.
Fiat Panda 45 sunroof etc. rood '86.
Mazda 626 2.0i GLX coupé sportv., spoiler, rood '92.
Mazda 626 1.8 GLX + 2.0 GLX sedan '88, '89.
Mazda 626 1.8 LX HB 5-deurs '88.
Mazda 323 1.3i 16V GLX HB SL 10.000 km. '92.
Mazda 323 1.3 GLX sedan + sunroof '86.
MOTOR Honda 750cc Magna Shopper '85.
* Komt nog binnen.
Occasions met BOVAG-garantie.
Bornerweg 2-8, Limbricht, ☎ 046-515838.

OP = OP = OPRUIMING

	bouwj.	km.stand	Nu	voor
Volvo 440 DL 1.8	04-'93	14.000	km ƒ	26.950,-
Vectra 5-drs. 1.6i SX	08-'91	41.000	km. ƒ	24.950,-
Vectra 4-drs. 1.6i GL	03-'91	53.000	km. ƒ	23.950,-
Vectra 4-drs. 1.6i GL	07-'91	55.000	km. ƒ	23.950,-
Vectra 4-drs. 1.8i GL aut.	11-'91	89.000	km. ƒ	23.950,-
Vectra 4-drs. 1.6i GL	07-'91	24.000	km. ƒ	24.450,-
Vectra 4-drs. 1,8i GL	05-'91	32.000	km. ƒ	27.450,-
Astra 3-drs. 1.8i GT	10-'91	38.000	km. ƒ	24.950,-
Astra 3-drs. 1.4i GL	11-'91	59.000	km. ƒ	22.950,-
Astra 3-drs. 1.4i GL	10-'91	51.000	km. ƒ	22.950,-
Nissan Primera 5-d. 2.0i LX	03-'92	43.000	km. ƒ	25.950,-
Nissan Primera 4-d. 1.6i LX	10-'90	51.000	km. ƒ	19.950,-
Citroën BX 1.4i Cannes	05-'91	53.000	km. ƒ	13.950,-
Kadett 4-drs. 1.8i 115 Pk	12-'89	83.000	km ƒ	15.950,-
BMW 316i	03-'90	53.000	km ƒ	20.950,-
Mits. Galant 1.8 GL 5-drs.	03-'89	78.000	km. ƒ	15.950,-

Inruil en financiering mogelijk.

Maar wel van:
OPEL
welling
Haefland 2, Brunssum, ☎ 045-257700.

Inruilauto's

15x Fiat Panda	'82 t/m '92
12x Fiat Uno	'85 t/m '92
3x Fiat Ritmo	'83 t/m '87
Fiat Tipo 1.4 AGT S groenmetallic	1991
Fiat Tipo 1.4 AGT roodmetallic	1991
Fiat Tipo 2.0 GT rood	1991
Fiat Tipo Turbo diesel groenmetallic	1991
Fiat Tipo 1.4 IE zwart	1992
Fiat Tempra 1.6 S zwart	1992
Alfa 75 1.8 IE groenmetallic	11-'90
BMW 518 grijsmetallic	1983
Citröen AX 1.1 TGE wit	1992
Ford Escort 1.1 Laser wit	1985
Ford Siërra stationcar 2.3 diesel wit	1989
Honda Aero-Deck 2.0 EX roodmetallic	1988
Lada 1200 S wit	1989
Mazda 121 1.3 GLX rood	1991
Renault 5 TR 1.4 zwart	1990
Renault 21 GTS wit	1987
Seat Ronda 1.2 GL zilver	1984
Seat Toledo 1.6 CL wit	1992
Volvo 340 wit	1985

Bedrijfsauto

Fiat Ducato verlengd/verhoogd diesel	1986

Fiat Creusen Heerlen
Parallelweg 34. Tel. 045-742121.

BMW 318I kleur wit, bwj. 1989. Off. Saab dealer KOMPIER Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

BMW 318, bwj. '91, inruil mogelijk. Tel. 045-351243.

Te koop BMW 316i, edition, kl. laguna grün met., bwj. 11-'90 met electr. gestuurde Nacam LPG inst., km.st. 103.000, div. extra's: electr. spiegels, c.v. en afstandbed., lichtmet. velgen, l.sportstuur, Cobra alarminst. enz. Zeer aparte auto. Vraagprijs ƒ 19.750,-. Tel. 046-339340.

Te koop Opel KADETT GT-look 1.3 LS, met diverse extra's, bwj. 9-'86, met CD-speler, i.z.g.st., vraagprijs ƒ 5.900,-. Tel. 045-273896.

Te k. Chrysler VOYAGER 2.5E, bwj. '90, i.z.g.st., prijs n.o.t.k. Telef. 043-643636.

CITROËN Visa Axel 12 TRS, bwj. '87, i.z.g.st., APK, ƒ 3.250,-. 045-323178.

CITROËN BX, bwj. '89, type Chamonix, wit, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 11.500,-. Tel. 045-219974.

Te k. Daihatsu APPLAUSE 1.6 Xi, luxe uitv., vr.pr. ƒ 15.500,-. Tel. 045-753621.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Te k. FIAT Ritmo, bwj. '83, APK gekeurd augustus, i.g. st. Tel. 04450-1280.

Quadflieg Daihatsu
Terreinauto's:
Mitsubishi Pajero '84
Suzuki Jeep geel kent. '90
Isuzu Trooper '88
Automatics
Hyundai Pony '86
Diesels
BMW 524 TD '89
Charade turbo diesel 147.000 km '89
Mitsubishi L 300 2.5 D '87
Kadett combi 14i LPG '91
ANWB-gek. auto's
Golf cabrio USA-uitv. '86
Suzuki Alto GLX '89
Opel Kadett 1.8 GT '88
Ford Escort 1.3 CL '87
Opel Vectra 1.6 '91
Seat Ibiza '88
Audi 80 1.8S '91
Ford Mondeo 1.6 CLX 5-drs '93
Ford Orion 1.4 CL '91
Ford Siërra 2.0i CL '92
Ford Siërra 2.0 CL 4-drs '88
Siërra 1.6 CL Sedan '89
Ford Siërra zwart '88
Ford Siërra sport '87
Ford Siërra 2.0 CL '88
Siërra Crosworth uitv. '85
Ford Escort 1.4 CL 3-drs '86
Ford Escort 1.4 CL 5-drs '87
Ford Escort 1.3 5-deurs '83 '84 '85
Opel Corsa 1.3i '89
Kadett 1.2 S sportuitv. '85
Opel Kadett 3-drs bruin '85
Opel Kadett 3-drs groen '85
Opel Kadett 1.3S 5-drs '87
Opel Kadett Club '88
Opel GTi '69
Audi 100 2.3 E nw. type '91
VW Passat 1.8 GL '90
VW Polo Coupé '90
VW Golf Tour '88
VW Golf Manhattan 1.6 '89
VW Jetta 1.3 S 4-drs '89
VW Golf GTi 1.8i '88
VW Passat 1.8i 5-drs '86
Nissan Sunny coupé 1.6 '87
Honda Civic 1.3 S '89
BMW 316 beige '85
Alfa 33 1.3 '87
Mazda 626 1.8 LX '90
Citroën AX Sport '87
Citroën 1.4 BX '85
Mini 1000 XE '88
Volvo 340 '84 '87
Suzuki Alto '85
Diverse inruilers v.a. ƒ 1.000,-.
Reeweg 112, Landgraaf
Telefoon 045-321810.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

Fiat Uno SX 5-drs. 1989
Escort 1.4 3-drs. zilver 1987
Mini 1000 Jet Black 22.000 km 1988
Suzuki Samurai zwart 1991
VW Golf 1.6 Cabrio 1989
MOTOREN
Moto Guzzi 650 V 1984 en 1986
Autobedrijf Ad van Neer
Zandweg 160, Heerlen. Tel. 045-416023.

Te k. Alfa Romeo JUILLIETTA 1.6, kleur rood, bwj. '81, i. g.st., APK 9-'94, vr.pr. ƒ 1.000,-. Tel. 045-273519.

Te k. BMW 318i M40, bwj. 4-'89, 1e eig., plm. 53.000 km., kantel-/schuifdak, verlaagd onderstel, alarm. Burg. Kerckhoffsstr. 17, Meerssen.

Te koop BWM 318i, alu velg., bwj. '81, zwartmet., APK, ƒ 2.250,-. 04405-2708 na 18 uur.

Te koop BMW 323 i, bwj. '84, veel opties, i.z.g.st. Tel. 045-462613.

BMW 730I kleur antracietmet., bwj. 1989, automaat, airco, radio BMW. Off. Saab Dealer KOMPIER Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

Proficiat!
D'r netste jong va Sjilvent (bis 12 oer)
wierd huuj 3

Hoera (o)pa
is 70 jaar
Mannie, je kinderen, kle en achterkleinkinderen

Geslaagd mijn zoon
Ralph
Hij is AA
Pa is trots

Opel KADETT 2.0 GSi, '88, zwart met. sport enz., vr.pr. ƒ 16.900,-. 519644 (na 18 uur 58153

Te koop Opel CORSA 1 bwj. '85. Tel. 04459-2132.

Te koop Opel KADETT 1 bwj. '86, wit, sportv ƒ 8.000,-, i.z.g.st. Tel. 256025/na 17.00 uur 2583

Te k. Opel MANTA 2.0 i.z.g.st., t.e.a.b. Te 045-224058.

Te koop Opel ASC 1600S LS, bwj. '86, i.z LPG, ƒ 3.750,-. Tel. 462613.

Te k. Opel KADETT 1 type Limited, bl.met., b 94.000 km, vr.pr. ƒ 8.7 Mgr. Feronlaan 59, H broek, zeer mooie auto.

Te koop Opel KADETT dan 1.6i, bwj. '89, rood met mw. APK, ƒ 10.750,-. Tel. 045-2149

Te koop Opel KADETT S, bwj. 8-'89. Telefoon 583392.

Te k. Opel KADETT bwj. '78, APK '95, ƒ 5 Telefoon 045-217268.

Te k. Opel KADETT, back, 1.6 SR, bwj. '84, st., ƒ 4000,-. ☎ 045-45350

Te koop PEUGEOT 604 bwj. '84, def. koppak., pr. ƒ 1.500,-. 045-319818.

PEUGEOT 205 GRD D., 9-'91, metallicgrijs, 11 km, i.z.g.st., ƒ 16.500,-. 04493-2405.

Te koop PEUGEOT GRD diesel bwj. '81, ƒ 2.700,-. ☎ 046-335128.

Te k. RENAULT 25 TS '85, LPG, elec. sch trekhaak. Tel. 045-411385

Te koop RENAULT 25 alu velg., div. extra's mog., m. '89, LPG, iz ƒ 11.500,-. 04405-2708 18 uur.

Jaguar Daimler 3.6 roodmet., bwj. 1988, maat, leder, airco, cruise contr., LM-velgen. Saab Dealer KOM Heerlerbaan 66, He Tel. 045-428840.

Te koop Suzuki JEEP, st. Telef. 045-214018 of 213580.

Voor Piccolo's zie verder pagina 12

Kontakten/Klubs

BOY'S gevraagd voor Escort-Service. Hoge verdiensten, werktijden in overleg. Telef. 045-257368.

GASTVROUW gevraagd voor escort en privé. Telef. 045-326191 na 14 uur.

Leuke DAMES gevraagd voor escort service. Telef. 045-454231.

Privé telefoonnrs. van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
* 06-9605 *

Thuiskontakt
hete vrouwen in jouw regio. Bel nu 06-9811 (75 cpm)

Direkt apart
met vrouwen. Vrouwen bel 06-4300, mannen bellen 06-9757 (75 cpm)

Sexgesprek
direkt apart met 'n meisje. Bel 06-9701 (75 cpm)

DISCREET SEXKONTAKT met rijpe vrouwen. 75 cpm
06-350.290.37

Eenzame hete vrouwen zoeken
anoniem
sexkontakt. Bel nu 06-9511 75cpm

Praat nu zelf de heetste
vrouwen
jouw (hotel)bed in! Bel nu 06-9684 (100 cpm)

Tippellijn
hete vrouwtjes zoeken een vluggertje? 06-9530 (75cpm)

Gratis Sexkontakt
voor vrouwen: 06-4909
Mannen 06-9604 (75cpm)

Anonieme Sexdating
Sexkontakt met eenzame vrouwen 06-9706 (100 cpm)

Gratis telefoonsex
voor vrouwen. Dames bellen gratis 06-4300. Mannen bellen via 06-9512 (75 cpm)

SM-VOOR-2
snelle SM kontakten!!
06-320.329.99 (75cpm)

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen?
06-320*330*18 (75cpm)

Privé telefoonnrs. van
hete vrouwen
thuis! (75 cpm) * 06-9502 *

Anonieme
sexadresjes van vrouwen. Bel nu 06-9737 (75cpm)

Eenzame meisjes
zoeken snel sexkontakt! Bel nu 06-9780 (75cpm)

Opwindend
sexgesprek met hete vrouw
06-320.330.81 (75cpm)

Homo-jongens
Hoor ze heet TEKEER gaan.
06-320*330*88 (75cpm)

Lesbi terreur
1 gpm 06-320.328.04

Gratis-Sex
voor vrouwen: 06-4300, heren bel 06-320.330.91 (75cpm)

Vrouwen 40
zoeken stoute jongens
Bel 06-9844 (75cpm)

SM-Kontakt
bij jou in de regio!
06-320.325.80 (100cpm)

Huisvrouwtjes
zoeken overdag sexkontakt
Bel 06-9661 (110cpm)

Homo-kontakt
Direkt apart met een hete knul uit Limburg!!
Bel nu 06-9614 (nu 50 cpm)

Hete vrouwen uit de regio
Limburg
06-350.230.47 (100 cpm)

Anonieme
sexafspraakjes in Limburg.
06-320.330.79 (75 cpm)

Taboe
beestachtig!
1 gpm 06-320.327.20

EROTIFOON
06-320.320.12 (ƒ 1,- pm)
en niemand weet dat je naar mij luistert...!

Gratis telefoonsex voor meiden
(boven 18 jr.)
06-4622.
Mannen bellen 06-9845
ƒ 1,- pm.

06*95*92
Grieks lekker achterom!
Ze staat gebukt, 1 gpm.

06.97.11
Sabrina in het peshokje!
Je komt te vroeg binnen.
Geeft niet zegt ze,
pak me, ik buk wel! 1 gpm

S&M Nu ook meesteres Carmen! Fantastische verhalen, wreed genot, 1 gpm
06.98.68

PORNOFOON
06-320.320.54 (ƒ 1,- pm)
Wil je onder mij liggen?

Heerlijk discreet
direkt apart met hete vrouwen uit Limburg!
06-320.322.11 (75 cpm)

(50 cphm) Hij bracht me naar huis, opeens trok hij z'n broek uit, deed mijn rokje omhoog en m'n slipje naar beneden.
Nee niet doen!!!
06-340.340.20

N-I-E-U-W
Voor 'n lekkere hete wip bel
06-320.330.72 - 1 gpm.

D-O-L-C-E V-I-T-A !
Alleen voor de lekkerste livesex. Day/night 1gpm.
06-9707

*** Griekse Sex ***
Lisa draait z. om 100 cpm
06-320.325.55

LADY B. Superieure en geestelijke behandeling. 1 gpm.
06.320.324.68

Sex voor 2, gratis voor vrouwen 06-4366.
Mannen bellen:
Super sex 06-9716
Sex direct 06-9894
Telefoonsex 06-9713
Sexcontact 06-9635
Sexplezier voor 2. 06-9718
Live sex 06-320.325.00
Regio sex 06-320.325.92
ƒ 1,-p.m. (alleen mannen).

Sex via je Postcode!
Toets de cijfers van je Postcode in en ontdek de Sex/Adressen in jouw direkte leef/woon omgeving!
06-95.46
1 gpm (alle Ned. Postcodes)

Partnerruil
Direkt apart vrouwen sexruil
06-340.350.71 - 75 cpm

SM direct apart
Strenge Katja wacht
06-340.350.72 (75 cpm)

Nieuw!!! Direkt
apart. Hete stoeipoezen.
06-9824 1gpm.

Homo
Direkt Apart reg. Limb. hete boys: 06-9887. NU 50 cpm.

100% Wilde Live Sex
06-9714
Geen wachttijd 1 gpm

ONE ON ONE
06-9891
Direkt apart met 'n leuk meisje 75 cpm.

Direkt-privé
Reg. L'burg-meisjes vertellen alles. 06-9826/1pm

Kontakten/Klubs

Nieuw Nieuw Nieuw zeer exclusieve club Mata Hari
Leyenbroekerweg 160 Sittard. 046-580099. Open va. 19u.

CLUB MERCI
Rijksweg Zuid 241, Geleen. Tel. 046-745814.
Wij hebben og plaats voor 2 leuke jonge meiden.

Madame Butterfly
Nog steeds de gezelligste bar met zeer leuke meisjes.
Open v.a. 14.00 uur. Hommert 24, Vaesrade-Nuth.

LYDIA GIRLS
met 3 NIEUWE meisjes wordt U perfect verwend.
☎ 046-749662. Groenstr. 64, Geleen, van ELF tot ELF.

Charme, Elegantie & Nivo
Bij H.H.S. een vanzelfsprekendheid!
* escortdames v. heren/dames * escortheren v. dames/heren * escortparen * striptease m/v * dinner-dates
04750-34272 ma t/m zon 14-02 u.

CLUB LEVANT
Erotische massage, trio, lesbisch trio, frans z., nieuwe meisjes aanwezig van maandag - vrijdag van 12.00-24.00 uur. Maastrichterstraat 156, Brunssum

! 5 maart! 5 maart! 5 maart!
NIEUW: nu ook discrete achter in en uitgang.
Rijksweg nrd. 22, Geleen. Telefoon 046-742315.
Club 2000.

Porky's Pretpark II Roosteren
☎ 04499-5500, Schansberg 2
7 Mooie meisjes aanwezig.
NIEUW HELEN, 19 JR. BLOND.

Paradiso-Landgraaf
Europaweg Nrd 158
Zat. + zond.
v.a. 20.00 uur,
Nieuw Vanessa met DD-cup
ma t/m vrijd.
v.a. 14.00 uur 045-317032

Escort all in
045-326191 v.a. 14 uur.

Angelique
onze massage is uniek.
Met nieuw meisje!
Ook privé met 2 meisjes.
☎ 045-311135.

Peggy Privé
Escort ma.-vr. 11-22.30 u.
Wo. tot 19 u. 046-374393.
Grieks mogelijk. Tevens meisje gevraagd.

Flamingo
privé en escort
Gezellige meisjes verwennen u (ook Grieks en SM) van 12.00-24.00 uur van maandag t/m zaterdag. Tel. 045-217633. Hoensbroek.

Buro Sittard
met nieuwe gastvrouw.
☎ 046-523203

Nieuw, Nieuw
Verwen uzelf 2x 4x 6x relaxen ƒ 200,- all-in. Open sex of privé! 2x Hoogtepunt ƒ 100,-. Dagelijks v.a. 14 u. Rijksweg Zuid 105, Geleen.
☎ 046-756335.

Diana Escort
☎ 045-320323.

!Angel & Boys!
Bem./escort: 045-275564.

ROMANTICA
☎ 045-419742
Yvonne 18 jr. en Kessy 19 jr.
Tevens leuk meisje gevr.

Privé Candy
Met nieuwe meisjes, massage en trio. 045-212616.

Monika's escort
M. jong meisje 045-727854

Surprise Escort
Tel.: 045-275900

Twilight escort
045-275618

Lady Escort
Charmant en discreet.
☎ 045-275262.

Escort Service
girls v.a. 18 jaar, boys v.a. 18 jaar, striptease m/v.
Telef. 045-257368.

2 Nieuwe jonge meisjes
ontsp. massage
045-353489.

Privé Ilona
☎ 045-708903
Tev. meisjes gevraagd!!

Privé
Wie belt mij, jonge Duitse, 22 jaar, grote borsten. Ontvangt privé. Telefoon 04746-3675.

Jonge vrouw 27 jr.
Hot Item
U wenst het beste in het leven, u wilt beslist geen flop. 'n uur duurt echt maar even, kies daarom voor de top. 045-330391, vrgn naar Leon.

Brigitte-Monique, Griek
045-254598.

Huize Paradis
Exclusieve SM, privé. Meesteres Anita met ha assistentie. Ook escort m SM, privékamers te hu Dringend blonde dame g Tel. 045-462720.

Escort Servic
discreet en snel, voor e leuk meisje a. 18 jr. bij thuis of hotel, v.a. 12.00 02.00 uur. Tel. 045-4226

Manuela Esco
met zeer veel mog., oo voor dames. ☎ 045-418 Tevens meisjes gevraag

ƒ 50,- all in
Eens geweest en je kon terug!! 045-423606.

Brigitte
Vanaf 10 uur 045-72175

Anita Privé
en escort!!! 045-35254 Tev. assistente gevr.

Steffanie
doet strip-tease en vibra show! Spec. Russisch, Frans en int. ½ u. ƒ 100 Tel. 045-425100

Ricky's Escor
Heren voor heren/dame Telef. 045-427638.

Jonge dame
ontvangt heren. 043-4733

Hypnotiseur gaat weer op tournee van Zuid-Limburg tot Groningen

Rostelli geen preekapostel met 'onverklaarbaar amusement'

DOOR ROY TOUKER

SITTARD – „Het is in eerste instantie amusement, al gebeuren er onverklaarbare dingen. Ik ben geen preekapostel, dus ik wil niemand ervan overtuigen, dat er meer is tussen hemel en aarde. Mijn doel is dat mensen na afloop zeggen, dat ze een leuke avond hebben gehad.”

Hypnose, telepathie en telekinese stopt Rasti Rostelli, die als Roland van den Berg door het dagelijks leven gaat, in zijn show. Met die show doet hij deze en komende maand meer dan dertig zalen en schouwburgen van Zuid-Limburg tot Noord-Groningen aan. Wat Limburg betreft geeft Rostelli shows in Sittard (8 maart stadsschouwburg); Heerlen (14 maart stadsschouwburg); Roermond, 17 maart Oranjerie); Maastricht, 27 maart, Atrium); Venlo (18 april, Venlona Paviljoen Venlo). Aanvang steeds 20.15 uur.
In juni is hij in Amsterdam te vinden.

Stoppen met roken, niet meer nagelbijten, afvallen, propjes papier in de hand die heet worden, gewichten die niet meer te tillen zijn of juist wel, lopen over glasscherven, perziken die als citroenen smaken of omgekeerd; al die elementen stopt Rostelli in zijn twee tot drie uur durende show. „Hypnose en geestelijke beïnvloeding, daardoor kan het allemaal,” zegt hij.
We nemen de proef op de som. „Doe je handen onder mijn oksels, zak door je knieën en til me op. Zie je, dat lukt.” Het lukt inderdaad en daar is niets magisch aan. „Kijk me nu diep in m'n ogen. Denk je dat je me nu nog kunt optillen?.” Natuurlijk, waarom niet. Net kon het toch ook. Maar dit keer is Rostelli net een blok beton. Nog geen halve centimeter van de grond te krijgen. Ook niet bij de tweede en derde poging. „Deze act doe ik vaak in de zaal en dan het liefst met mannen die er wat als bodybuilders uitzien. Maar dit heeft niets met hypnose te maken, het is zuiver geestelijke beïnvloeding. Als er iemand naast je zou staan met een pistool en die zou dreigen je neer te schieten als je me niet optilt, dan lukt het je wel. Met hypnose krijg je weer andere dingen voor elkaar. Bijvoorbeeld door iemand te laten denken, dat iedereen in de zaal naakt is. Je ziet ze genieten. Met hypnose krijg je ook mensen van het roken af. Als ze de zaal verlaten is roken voor die mensen geen verslaving meer. Het is niet zo dat het na korte tijd weer is uitgewerkt. Maar ik kan geen garantie geven, dat zo iemand nooit meer rookt. Neem een drugsverslaafde die afkickt in een kliniek. Als zo iemand daarna weer in hetzelfde milieu terugkeert, is hij zo weer verslaafd. De omstandigheden kunnen bepalend zijn.”

Rasti Rostelli werkt tijdens zijn optredens met vrijwilligers uit de zaal. „Natuurlijk denken veel mensen, dat ik die vantevoren uitkies. Maar met het aantal voorstellingen dat ik geef, kan dat helemaal niet. Dan heb je er veel te veel nodig. Bovendien val je dan snel door de mand. Als ik vrijwilligers vraag, staat het podium zo vol. Dan ga ik selecteren. Ik neem degenen bij wie ik er het meest uit kan halen. Ze moeten ontvankelijk zijn. Men moet zich goed kunnen concentreren. Een sterke wil hebben. Logisch lijkt misschien dat iemand juist een zwakke wil moet hebben. Zo werd dat vroeger door hypnotiseurs ook gebracht: ik ben de sterke meester en jullie zijn zwak. Maar zo werkt het niet. En iemand móet willen. Als iemand tegenwerkt lukt het ook, maar dan gaat het moeilijker.”

Afvallen, niet meer nagelbijten, van het roken af. Een stapje verder en je belandt bij mensen met ergere kwaaltjes of zelfs ziekten. „Door middel van hypnose en geestelijke beïnvloeding kun je inderdaad in principe mensen met geestelijke problemen helpen. Maar dan ben je bezig met de problemen, de ellende van anderen en dat ga je jezelf ook aantrekken. Bovendien wil ik niet verdienen aan de ellende van anderen. Ik verdien liever aan het amuseren van mensen.”

Natuurgave

Rostelli omschrijft zijn kunnen als een natuurgave, 'net zoiets als muzikaal zijn of een goed geheugen hebben'. „Ik kwam er op mijn negentiende achter dat ik zo'n gave heb. Ik kreeg zakelijk vrijwel alles voor elkaar, overtuigde mensen binnen de kortste keren. Ik runde al snel vijf horecabedrijven. Daarvoor zocht ik een keer een nieuwe boekhouder. Die man vertelde me, dat alles wat ik bereikt heb geen toeval was. Dat ik een gave heb. Ik ging er toen gewoon vanuit, dat ik geluk had gehad. 'Toeval bestaat niet, alles is een gevolg van iets,' zei die man tegen me. Ik werd nieuwsgierig en heb me er in verdiept.”

Groot succes

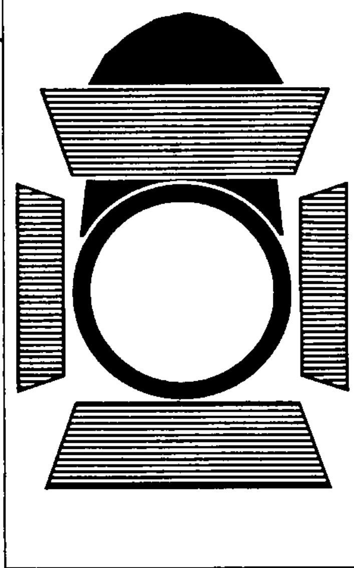
Dat hij zich in de showwereld is gaan begeven, lijkt toevallig, maar moet Rostelli's redenering volgend ook een 'gevolg van iets' zijn. „Ik was op reis in Zuid-Amerika en zag daar een hypnoseshow. Ik heb die man naar Duitsland gehaald , waar ik al jaren woon, en het werd een groot succes. Die man begon alleen steeds meer geld te verlangen. Toen ik dat niet wilde geven, liet hij me zo van het ene op het andere moment zitten, terwijl ik met allerlei zalen contracten had gesloten. Ach, wat hij kan, kan ik ook, dacht ik toen. Van een zanger, Randy Randall, leende ik bühnekleding. Hij had een cape met daarop twee grote R'en. Dus ik moest wel een naam met die beginletters hebben. Ik verzon Rasti Rostelli, die naam betekent dus eigenlijk niets. Ik ben op het podium gesprongen, heb de show gedaan en het werd een groot succes. Dat was twaalf jaar geleden. In Duitsland had ik snel van alles bereikt, ik deed tv-shows. Na zes jaar wilde ik mijn werkterrein naar Nederland verplaatsen. Iedereen verklaarde me voor gek, want in Nederland kende niemand me. Ik wilde echter bewijzen dat ik het kon. Ik wilde bewijzen, dat als je volhoudt je het ook bereikt. Ik begon in Eindhoven en heb daar drie maanden gestaan. Die shows trokken 43.000 bezoekers. Zo ben ik verder gegaan, al ben ik de eerste jaren in de regio gebleven. Vanwege de hoge zaal- en reclamekosten meed ik de grote steden. Ik zat liever in kleine steden en dan een paar weken achter elkaar. Twee jaar geleden ben ik voor het eerst in Amsterdam gaan staan. Negen weken in de Meervaart en iedere avond vol. Toen begonnen de landelijke media en de tv ook geïnteresseerd te raken. 't Grappige is dat iedereen in de regio me toen al kende.”

Glasscherven

Natuurlijk wil iedereen altijd weten hoe Rasti Rostelli het doet. Het onverklaarbare moet immers verklaard worden. „In het begin wilde ik mensen ook overtuigen, dat heb ik niet meer. Ik heb een act, waarbij een gehypnotiseerde met zijn blote rug op glasscherven ligt. Soms wordt niet geloofd, dat het echte scherven zijn. Maar dat mag gecontroleerd worden, alles mag gecontroleerd worden. Vaak bezoeken mensen meer dan één show. Sommigen nemen een volgende keer dan zelf flessen mee. Die scherven moet ik dan gebruiken. Als ze dat willen, dan doe ik dat gewoon. Maar ik ga niet tot de rand om me te bewijzen. Ik wil niet vechten, ik wil presenteren. Nogmaals, ik wil niet hoeven te overtuigen. Laat de mensen er maar over denken, laat ze maar met allerlei theorieën komen. Op de Filippijnen en in Indonesië lopen ze ook over hete kolen en over glas. Daar zit het geloof er achter, bij mij gaat het om geestelijke kracht. Daar is niets engs aan, als je maar weet hoe je ermee moet omgaan. Als je weet hoe het werkt, dan kan het niet eng zijn. De menselijke geest kent geen grenzen. We zijn allemaal niet vrij, we hebben allemaal geen macht. Maar je mag en kan denken wat je wilt. De enige macht die de mens heeft, is die over de geest.”

● *Magiër Rasti Rostelli (midden) met twee 'proefpersonen' tijdens een van zijn shows.* Foto: JAN PAUL KUIT

Startschot van reeks optredens in Klimmen

Formatie II Extra gaat op de Limburgse toer

● *De formatie II Extra met Guus, Erik, Peter, Dominique, Armand en Frank.* Foto: TON HENDRIKS

Van onze verslaggever

KLIMMEN – Zes leden telt de Limburgstalige formatie II Extra uit Klimmen, die in de komende maanden op tal van plaatsen in de provincie van zich zal laten horen. Het startschot voor een reeks optredens wordt volgende week zaterdag 12 maart in Klimmen gegeven. Voor II Extra wordt het in principe een thuisconcert wanneer de groep vanaf 20.15 uur in cafézaal 't Köppelke het halfvastenbal van de carnavalsvereniging De Molmuus opluistert. Saillante bijzonderheid is dat Peter Philips, die aan de wieg van II Extra stond, dit jaar in Klimmen ook fungeert als carnavalsprins Peter II. Na Klimmen treedt II Extra verder op in in Velden (30 mei) en in een feesttent in Buchten (8 juli). Slechts enkele van de vele data, die binnenkort in de agenda staan.

Behalve uit Klimmen zijn enkele leden van II Extra afkomstig uit Heerlen, Maastricht en Munstergeleen. Waarom de naam II Extra? Peter Philips: „Samen met Dominique Hendriks heb ik twee jaar geleden gekozen voor deze muzikale richting. Net zoals nu is en blijft het een hobby. We brengen eigen composities en teksten, uitsluitend Limburgstalig. Toen we besloten om met een band te beginnen, kwamen er vier man bij: Guus, Erik, Armand en Frank, Extra dus. Vandaar dat de naam II (Dominique en ondergetekende) werd aangevuld met Extra, II Extra dus.” Manager van de formatie, die zich met populaire muziek vooral op de jongeren richt, is Rob Waltmans, Schutteheiweg 29, 6343 AG Klimmen, telefoon 04405-1430.

Sittardse Big Joe op Canadese radio

Van onze rtv-redactie

SITTARD – Met hun recente cd 'Specially for you' zijn Big Joe en zijn dans- en showband door de Canadese radio uitgeroepen tot troetelschijf van de maand maart. Aan de vijftien nummers, die op het album van Sittardse Jopie Gyenes (Big Joe) en zijn muzikanten staan, heeft de CNB (Canadian Broadcasting Network) een volledige uitzending gewijd. De reacties van de luisteraars waren zó positief dat het Canadese station besloot om de muziek van de Limburgse dans- en showband tot cd van de maand uit te roepen. Het meest gevraagde nummer bleek Mamma Juanita.
Bij Omroep Limburg overigens is de muziek van Big Joe niet te horen. Ondanks herhaalde verzoeken van luisteraars hiervoor. Jopie Geynes noemt het een 'ergerlijke en misselijke boycot'.

● *Dans- en showband Big Joe*

Schindler's List raakt gevoelige Duitse zenuw

Van onze filmredactie

HAMBURG – De alom geprezen holocaustfilm Schindler's List (De Lijst van Schindler) treft in Duitsland een uiterst gevoelige zenuw. Na een wekenlang debat in de media is de film vanaf gisteren in tientallen bioscopen te zien.

Het drama over de nazi-moord op miljoenen joden krijgt bij de Duitsers een extra brisante betekenis door de sinds 1990 aanhoudende geweldsgolf door rechtsextremisten. De aanwezigheid van Richard von Weizsäcker bij de Duitse première dinsdagavond in Frankfurt benadrukt het belang van de rolprent nog eens extra. De bondspresident verliet met een versteend gezicht het representatieve Oude Operagebouw, voor de gelegenheid omgetoverd tot een bioscoop.

De Amerikaanse regisseur Steven Spielberg, zelf van joodse afkomst, legde tijdens de voorafgaande persconferentie de vinger op de wond. Het twaalfhonderd jaar oude Frankfurt was niet voor niets gekozen voor de eerste vertoning in Duitsland.

De echte Oskar Schindler, hoofdfiguur in de film, had de laatste jaren van zijn leven tot zijn dood in 1974 eenzaam en straatarm doorgebracht op een kamertje in de rosse buurt van de stad aan de Main.

Voordat de drie uur durende zwart-witfilm werd overladen met loftuitingen van de Amerikaanse filmcritici, had in het vaderland van Schindler nog bijna niemand gehoord van de fabriekseigenaar en drinkende bon-vivant. Tijdens de Tweede Wereldoorlog gebruikte hij joden in bezet Polen als goedkope arbeidskrachten. Maar de 'goede Duitser' redde op die manier wel ruim twaalfhonderd van hen uit de gaskamers.

Nu is het vergeten verleden weer teruggekeerd als 'media-spektakel', schreef het dagblad Frankfurter Rundschau. Elk zichzelf respecterende krant of tijdschrift besteedt aandacht aan de voor twaalf Oscars genomineerde film. Het ongemakkelijke publieke debat draait eigenlijk om één vraag. Hoe komt het dat vrijwel geen belangrijke film die het verschrikkelijkste hoofdstuk uit de jongste Duitse geschiedenis behandelt, uit eigen land komt? Waarom lukt de regisseur van Hollywood-successen als Jaws, E.T. en Jurassic Park wel, wat een Duitse filmmaker niet lukt?

Uitgerekend de Amerikaanse televisieserie Holocaust slaagde er in, als enige produktie tot Schindler's List, om de Duitse gemoederen te beroeren. Maar de discussie in 1979 ontaardde al snel in een ruzie over de zender.

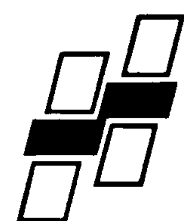
De omstreden serie verscheen slechts op de regionale netten, uitzendingen via een landelijke omroep zaten er vooralsnog niet in.

● *Scène uit Schindler's List met Liam Neeson (tweede van links) als Oscar Schindler.*

In de afgelopen decennia ontstonden wel talrijke Duitse documentaires over slachtoffers en daders. Oorlog en nazi-tirannie vormden de achtergrond voor speelfilms. Voor veel commentatoren domineerden echter de Duitse 'tekortkomingen'. Na de ondergang van het Duizendjarige Rijk in 1945 waren verdringen en doodzwijgen aan de orde van de dag.
Achttien jaar lang deed producent Artur Brauner verwoede pogingen om Schindler's List te verfilmen, maar het officiële Duitse produktiefonds voor films bleef weigeren. Het verhaal was te ongeloofwaardig of te sensationeel.

„Duitsers kunnen niet om hun eigen schuld treuren,” meent Michel Friedman, verantwoordelijk voor cultuur in de Centrale Raad voor de Joden in Duitsland. Schindler redde Friedmans ouders uit de handen van de nazi's. Het Duitse weekblad Wochenpost: „Het is klaarblijkelijk makkelijker om gruweldaden te tonen, dan eerbetoon te betuigen aan degenen die hun hoofd niet afwendden. De portrettering van Schindler zou naar een nieuw hoofdstuk kunnen leiden in de manier waarop wij omgaan met de herinnering aan de holocaust.”

HBO opleidingen in Heerlen, Sittard en Hoensbroek

MORGEN: Open dag PABO Heerlen

Lerarenopleiding Basisonderwijs

Wij bieden:

- *goede vooruitzichten op werk*
- *uitzicht op verhoogde aanvangs-salarissen*
- *keuze uit specialisatie jongere of oudere kind*
- *uitstekende praktijkgerichte opleiding*
- *samenwerking met het Junior-ontdekcentrum Heerlen*
- *scala van voortgezette opleidings-mogelijkheden*

zaterdag 5 maart 1994 van 10 tot 13 u.

op het adres: St. Annalaan 2 (Bekkerveld), Heerlen, tel. 045-734800

De wereld van Parfumerie DOUGLAS is een wereld van en voor moderne zelfbewuste vrouwen. Met vestigingen in vrijwel alle grote steden in Nederland (én Europa) is Parfumerie DOUGLAS de grootste cosmetica speciaalzaak. Je vindt er niet alleen alle grote parfum- en cosmeticahuizen van de wereld, maar ook persoonlijk advies en een uitstekende service.
Verantwoordelijk daarvoor is een hecht team uiterst gemotiveerd en deskundig winkelpersoneel.

Voor ons filiaal in **Heerlen** zoeken wij een

Assistent-Filiaalmanager V/M

Zij dient een middelbare opleiding op HAVO-niveau te hebben en **ruime ervaring** in de cosmeticabranche.

Heeft u interesse? Reageer dan snel met een briefje naar Parfumerie DOUGLAS, Promenade 29, 6411 JB Heerlen, Mw. H. v. Wersch. Tel. 045-716952

Douglas

Betaalbare exclusiviteit

Een Exclusiv Kastenwand ontwerpen wij samen met u. Precies op maat. Met een enorme keuze aan panelen en spiegels en een indeling naar uw wensen. En toch is zo'n echte Exclusiv kastenwand heel betaalbaar. Een voorbeeld: deze 3-deurs uitvoering, 350 cm breed en kamerhoog met 3 panelen in systeem 2500 staat al voor ƒ 2.440,- bij u thuis (excl. montage).

Exclusiv

De kastenwand die wij samen met u ontwerpen

Goergen, mooi de beste in alle prijsklassen!

keukens · sanitair · tegels · c.v. · kastenwanden

goergen STEIN

Wij kunnen ook voor u verzorgen:
- electrowerk
- loodgieterswerk
- tegelwerk
- plafond
- bouwkundige voorzieningen

Industrieterrein Kerensheide, Nijverheidsweg 17-18, Stein. Tel. 046-331367

Autohandel De KROON biedt aan: Lancer '85; Escort XR3i '83; Escort Diesel '86; Honda Civic '86; Sierra 2.0 LPG '84; Siërra 1.6 '84; BMW 316 '86; Mercedes 190 E automaat '83; Fiësta ƒ 600,-; Siërra '88. Anjelierstraat 123a, Heerlerheide. ☎ 045-213021.

Te koop Ford FIESTA 1300, bwj. '85, verlaagd, nw. lm. velg. en band. 14" 185/55, zeer mooie auto, vr.pr. ƒ 6.250,-. Tel. 046-339571.

Te koop Ford FIËSTA t.'78, APK 11-'94, i.g.st., ƒ 750,-. Telef. 045-225913.

MITSUBISHI Galant 1600, type '87, ƒ 3.800,-. Tel. 045-317675.

MERCEDES 190 diesel, bwj. '86, rookzilvermetallic, weinig gelopen, div. extra's, inruil mogelijk, 045-443324.

Te koop MERCEDES 200 D, schuifd., alu velgen, geen roest, i.z.g.st., ƒ 5.900,-. 04405-2708 na 18 uur

Te koop Nissan MICRA, bwj. '90, super S m. strp. uitgeb., aparte auto; Micra bwj. '84 wit m. strp.; Ford Fiësta 1100 model '90 i.z.g.st. Hazelaar 64, Brunssum 045-253326.

SWALMCARS biedt aan: Mercedes Jeep 280GE jubileumuitv.; Lada Niva 4x4 bwj. '83; Mercedes 200D bwj. '83; Mercedes 200 automaat 1e eig. bwj. '77; Escort 1.6 zwart bwj. '84; Micra bwj. '84; Citroën Axel klein en rood bwj. '86; Fiat Panda '84/'86; Ritmo '85/'86; Sierra Ghia 2.3 bwj. '84; Granada bwj. '83; Kadett bwj. '83/'87; Kadett stationcar 1.6 D '84. Diverse kleine en grote goedkope inruilers. Inruil, verk., financ. mog. Heerlerbaan 74-76. ☎ 045-413568.

AUTO'S. U belt, wij kopen!! Ook 's avonds met vrijwaringsbewijs. ☎ 045-427671.

Auto KALDEBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! ☎ 045-411572.

Te koop GOLF GTi, Schrick getuned, leder int., model '91, uitgeb., sportuitlaat, zwarte achterl., muziekinst. ca. 1700 Watt, vele extra's. Dus koop deze straaljager! bwj. 12-'84, vr.pr. ƒ 12.750,-, inr. mog. Tel. 045-327686.

VW GOLF Diesel, type '83, APK 2-'95, i.z.g.st., ƒ 2.800,-. Tel. 045-317675.

Te koop VW GOLF, bwj. '79, APK t/m 4-'94, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-275005.

Opel KADETT City, kl. rood, bwj. '77, i.z.g.st., pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-210959, na 18.00 uur.

Audi 80 2.0 '93; BMW 318i '91; Vectra 2.0 GL '92 nieuw model; Astra Combi 16i '92; Astra combi '93; VW Passat 1.8i autom. '91; Kadett 1300 N, 3-drs, '88; Kadett combi 1300 Club, 5-drs, '88; Volvo 240 GL, '83. Garage BUISMAN, Stenen Brug 6, Landgraaf (Ind.terrein Strijthagen). ☎ 045-323800. Inruil en financiering mogelijk, 1 jaar garantie.

Wij betalen de hoogste prijs voor uw AUTO. Telef. 045-423199

Mitsubishi PAJERO 4x4 benzine, geel kenteken, nwe motor en bak, rek. ter inz., radio/cass., trekh., nwe band., geen roest, 1 jr. RDW APK, wit, i.st.v.nw., bwj. '86, ƒ 16.500,-, zien is kopen, veel extra's. 045-323178.

Te k. MERCEDES 300 E, 137.000 km., bwj. '86, diamantzwart, electr.: ramen; schuifd.; buitenspiegels, 4 hoofdst., wortelnoot dashboard en stuur, airco, ABS, automaat, Pullman bekl., helemaal AMG uitgevoerd. Telef. 04406-12121 of 043-473122.

MERC. 230 B, 1977, techn. 100%, APK 3-'95, ƒ 1.750,-. Kloosterraderstr. 78, K'rade 045-456711 na 18 uur

Te k. VW BUS LT 28D gesloten wagen, kl. rood, bwj. '78, i.z.g.st. 046-743252

Te k. VW KEVER 1303, bwj. '73, APK 10-'94, ƒ 3.250,-. Leeuwerikstr. 21, Heerlen. Tel. 045-225959.

Met bovaggarantie, ANWB gekeurde auto's: Vectra 2.0 GLS autom. '89 met stuurbekr. ƒ 20.950,-; Opel Omega 2.4i stationcar LPG '90 ƒ 21.750,-; Honda Civic autom. '87 ƒ 9.750,-; Opel Astra station Club '92 ƒ 29.950,-; Opel Omega 2.0i als nw., '90 ƒ 23.750,-; Opel Astra 1.4i '92 ƒ 22.750,-; Ford Siërra 1.6 '87 ƒ 7.900,-; Opel Corsa 1.3 '87 ƒ 9.750,-; Opel Omega 2.0i '87 ƒ 11.950,-; Skoda Rapid coupé '86 ƒ 2.900,-; Mercedes 190 E automaat '86 ƒ 22.750,-; Volvo 340 GL '87 ƒ 6.500,-; Opel Kadett 1200 '84 ƒ 3.600,-; Honda Accord '86 LPG ƒ 6.900,-; Opel Kadett 1300 '85 ƒ 6.250,-. WEBER, Autobedrijf, Baanstraat 38, Schaesberg. ☎ 045-314175.

Autohandel O.K. CARS: Jeeps: Suzuki SJ 413 LB cabrio, geel kent., '86; Daihatsu Taft, '83; BMW 316, div. extra's, '85; Opel Kadett Club HB '88; Kadett Sedan '86; Corsa HB '84; Ascona 1.6 '82; Fiat Ritmo '85/'83; Ford Sierra '86; BMW 320 '81; Nissan Sunny 1.5 '85; Golf GTD '87; Volvo 740 '85; Renault 25 GTX '84. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Te koop CITROEN Visa GT 330 Esprit '85 uitgeb. kuipstoelen etc. nwe. APK snel zuinig ƒ 2.150,-; Citroën Visa '82 rijbaar defect ƒ 250,-; Opel Rekord Berlina 2.0i '84 ƒ 1.350,-. Tel. 045-253162 b.g.g. 046-332139.

Te koop Toyota STARLET 1.3 XLi, bwj. '91, grijsmetal., div. extra's, 49.000 km. Telefoon: 045-314321.

Te k. FORD Siërra 1.6 Laser, '85, 95.000 km, moonroof, centrale vergrendeling, spioler, i.z.g.st., APK 4-1-'95, ƒ 6.500,-. Weidestr. 11, Grevenbicht. ☎ 04498-58607.

Te koop RENAULT 9 TL, bwj. '88, i.z.g.st. Tel. 045-462613.

Saab 9000i 1.6, 5-drs., kl. d. blauw, bwj. 11-'89, electr. ramen. Off. Saab Dealer KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen. 045-428840.

Saab 9000 Aero 2.3 16 turbo, kleur rood, bwj. 1993, airco, cruise control, LM-velgen, sportonderstel, airbag, ABS, leder sportinterieur, 225 pk. Off. Saab Dealer KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

Saab 9000i 4-drs., kl. rood, bwj. 1990, centr. lock, stuurbekr. Off. Saab Dealer KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

Te k. Suzuki SAMURAI, bwj. 12-'90, prijs ƒ 16.000,-. Tel. 045-325198 na 17.00 uur.

Te koop Toyota TERCEL, 4-WD, bwj. 5-'84, km.st. 118.900, beige en bruinmet., goed onderhouden, vr.pr. ƒ 5.750,-. ☎ 04493-4460.

Te koop Toyota COROLLA 1600 GL, bwj. '84, 5-drs. i.z.g.st. Tel. 045-462613.

Te koop TOYOTA Hi-Lux, dubb. cab., 4-wiel drive, 2.4 D met huif, bwj. 1988. Autobedr. Havé, Industriestr. 31, Sittard. Tel. 046-515195.

VW GOLF type '83, 105.000 km, APK, i.z.g.st., ƒ 2.700,-. Tel. 045-317675.

Te koop VW GOLF Diesel Pasadena, alu velg., bwj. '91, ƒ 13.950,- vaste prijs. 045-222455

Te k. VW GOLF GTi 16V, bwj. '87, schitterde auto, diverse extra's, vraagprijs ƒ 13.750,-. Tel. 045-421306.

Te koop LANCIA Prisma 16 IE Monte Carlo, bwj. '87, zeer mooi. Tel. 045-324901.

Te k. VW GOLF GTi 16V, bwj. '86, prijs ƒ 10.750,-. Telef. 045-230806.

Te k. GOLF GTi, spec. uitv., zwart, uitgeb., getint glas, alu.velgen, APK 10-'94, pr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-729383.

Volvo 740 GL 2.0i, kleur blauwmet., bwj. 1989, LM-velgen, central lock, als nieuw! Off. Saab dealer KOMPIER Heerlerbaan 66 Heerlen. Tel. 045-428840.

Te k. VOLVO 345 DL, 5-deurs, '81, puntgaaf, APK '95, ƒ 1.450,-. ☎ 045-217268.

VOLVO 343 L, autom., bwj. '81, i.z.g.st., APK okt. '94 ƒ 1.500,-. Tel. 045-254907.

Off. FSO Dealer. Autobedrijf P. van DIJK & Zn. Nieuw FSO Prima 1.5 SLXi v.a. ƒ 17.995,- ook in luxe GLXi en 1.9 diesel en 1.9 diesel pick-up; Audi 100 2.0E nw model '91 ƒ 32.750,-; Audi 100 2.3E automaat '91 ƒ 32.750,-; Peugeot 605 SLi '91 ƒ 27.750,-; Alfa Romeo 75 '92 ƒ 19.750,-; Fiat Tempra 1.6i SX '91 ƒ 18.750,-; Mazda 626 2.0i GLX 5-drs autom. '91 ƒ 22.750,-; Opel Astra 1.4, 5-drs., 0 km '93 ƒ 27.900,-; Peugeot 205 Look '92 ƒ 14.900,-; Opel Omega 2.0i LS '91 ƒ 26.750,-; Ford Escort 1.4 CL nw. type '93 ƒ 23.750,-; Ford Fiësta 1.1i Cheers '93 ƒ 18.750,-; Ford Siërra 2.0 Solar '93 ƒ 27.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan '92 ƒ 24.750,-; Ford Siërra 2.0 5-drs '90 ƒ 17.750,-; Ford Siërra 1.6 CL Sedan '89 ƒ 14.250,-; Ford Fiësta 1.1 Finesse '89 ƒ 11.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL aut. '88 ƒ 18.750,-; Ford Fiësta 1.4 Sport '87 ƒ 7.750,-; Renault 25 TX 2.2i '91 ƒ 26.750,-; VW Polo 2-drs en 1.3 3-drs '87 v.a. ƒ 7.750,-; Opel Ascona 1.6 '84 ƒ 3.750,-; BMW 316 4-drs '85 ƒ 8.250,-; Fiat Ritmo 60 '85 ƒ 2.750,-; Citroën BX 1.4 '87/'88 v.a. ƒ 5.750,-; FSO Prima SLX '90, ƒ 3.750,-; Ford Escort 1.1 '84 ƒ 4.750,-. Inruil, financ. Bovag-garantiebewijs. Autobedrijf en APK keuringsstation. P. van Dijk & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. ☎ 045-311729.

Voor Piccolo's zie verder pagina 24

MEPHISTO®

TRAMPOLINS

WANDELSCHOENEN MET EEN EIGEN GEZICHT

DE ORIGINELE MEPHISTO — NAMAAK IS SLECHTS NAMAAK

Habets schoenen b.v.

Nuth, Stationsstraat 224. Tel. 045-241286
Wyckerbrugstraat 38A, 6221 ED Maastricht. Tel. 043-210426.
Donderdag koopavond tot 8 uur. 's Maandags tot 1 uur gesloten.

CORSTENS-VERSCHUREN Helmond koopt

zat 5 mrt mankanaries lichte kleur 12 donkere 9 popjes alle kleuren 8 JONGE KANARIES BROED '94 ƒ 6 JONG ROOD 10 pst GLOSTERS WITTE & KUIVEN SPEC PRIJS d duiven 10 meeuwen 4 zebras 7 park. 10 valken 25 witte etc 35 rijstvogels 15 collis 20 pp Brengen: Echt 9.30-10 Loperweg 10 Sittard 10.30-11 Puttstr 10 Heerlen 11.30-12 Heerlerbaan 19 Terblijt 12.30-1 Rijksweg 46 Beek 1.30-2 Raadhuisstr 14 Horn 2.30-3 Molenweg 32

Auto's

Te koop Fiat PANDA 1000 CL, bwj. '89, i.z.g.st., ƒ 5.900,-. 04405-2708 na 18 uur

Te koop gevr. alle merken auto's. Bet. HOOGSTE prijs!! 045-416239 tot 21. u. open.

Ink./verk. goede gebr. AUTOBANDEN. Passartweg 39, Heerlen. ☎ 045-222675.

ESCORT v.a. '81 t/m '87 v.a. ƒ 1.500,- tot ƒ 8.000,-; Escort '87 grijs kent.; Kever '72. Alles APK, inruil v.a. ƒ 500,-, financ. mog. ☎ 04499-5204.

Koopje Honda CIVIC, bwj. '80, 1 jaar APK, ƒ 1.500,-. Telef. 045-226773.

Te k. HONDA Accord EX, bwj. '83, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Telef. 045-220816.

Te koop Hyundai PONY metallic, bwj. '87, ƒ 3.250,-. 04405-2708 na 18 uur

Te koop Fiat PANDA 45, bwj. '83, APK-gek. '95, rood, i.nw. st., ƒ 1.950,-. Telef. 045-319050 b.g.g. 325246.

Ford TAUNUS 2.0 6 cyl., sportw., bwj. '81, geen APK, i.g.st., ƒ 450,-. 045-323178.

Te koop van part. z.g.a.n. MAZDA 626 Coupé 2.0 GLX, okt. '88, electr. ramen, schuifdak, 5-bak, zilvermetallic, ƒ 15.000,-. Oude Staat 7, Nieuwstadt.

AUTO'S te koop gevraagd vanaf 1981. Contant geld. Autohandel de Kroon, Anjelierstraat 123a, Heerlerheide. Tel. 045-213021.

CHRYSLER GTS, automaat, wit, bwj. '89, alle extra's. trekhaak, enz. Spoed!!! Telefoon 04498-55469.

Te koop Hyundai PONY, 5-drs, automaat, bwj. '82; Simca Rancho; Ford Granada '80. Hoofdfstr. 114, Hoensbroek. Telef. 045-212896.

Te koop Ford FIESTA, bwj. '82, rood, ƒ 2.450,-. 04405-2708 na 18 uur

Te k. Ford FIËSTA diesel, bwj. '89, nw. mod., 5-deurs, ƒ 10.750,-. ☎ 04762-1730.

FORD Escort 1.3 Laser, bwj. '86, zeer mooi, ƒ 4.750,-. Tel. 045-454087.

Te k. Ford SIËRRA 1.6 Laser, bwj. '87, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 6.500,-. Tel. 045-232279.

Ford ORION D, 4-drs., t. '87, weinig km's, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 5.850,-. Tel. 046-338284.

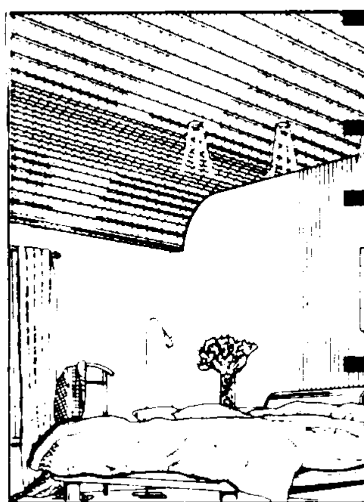
Te koop Ford ESCORT 1300 CL, bouwjaar '87, kleur blauw, APK sept. 1994. Tel. 045-414487.

MERCEDES 230 E met div. acc. 85.000 km met ANWB rapport '88; Mazda 323 1.6i met stuurbekr. 3-drs 18.500 km '93; Ford Fiësta 1.1i 3-drs 19.000 km '90; Opel Corsa 1.4i 3-drs Joy uitv. '90; Volvo 360 GLS 2.0 '85; VW Passat 1.8i LPG 5-drs stationcar '91; Seat Marbella XL White '90; Nissan Sunny 1.5 coupé '86; Opel Rekord 2.0 div. acc. '86; Volvo 340 Winner 3-drs '87; VW Jetta 1300 LX '84; VW Jetta 1600 C '85; Mercedes 190 D '87; Skoda 105 L '87; Mazda 323 1.6i automatic 4-drs GLX '91; Mazda 626 2.0 GLX 4-drs div. acc. '88; Mazda 626 HB GLX LPG kat. '89; Mitsubishi Galant 2.0i 5-drs '90; Austin Metro 3-drs '86; Talbot Samba cabrio 1984. Automobielbedrijf Havé, Industriestr. 31, Sittard. ☎ 046-515195. Auto's zijn incl. APK, afleveringsbeurt en Bovag garantiebewijs.

Opel ASCONA 16 S, bwj. '87; BMW 316, bwj. '79. Beide met APK. Inr. mog. Telefoon: 045-225774.

PLAFONDS EN INTERIEURS VOOR ELKE STIJL.

Een nieuwe, eigentijdse dimensie in uw huis met een plafond of interieur van Gepla. In onze showrooms zijn vele voorbeelden toegepast uit ons breed assortiment wand- en plafondverfraaiingen.

- **PLAFONDS** In div. kleuren, formaten en materialen;
- **SYSTEEM-SCHEIDINGSWANDEN**
- **OP MAAT: WINKELINTERIEURS, BALIES, WANDMEUBELS, SCHUIFDEURKASTEN, BADKAMERMEUBELS;**
- **ELEKTROTECHNISCHE BINNEN-INSTALLATIES** Spots, armaturen, etc. desgewenst kompleet geïnstalleerd.

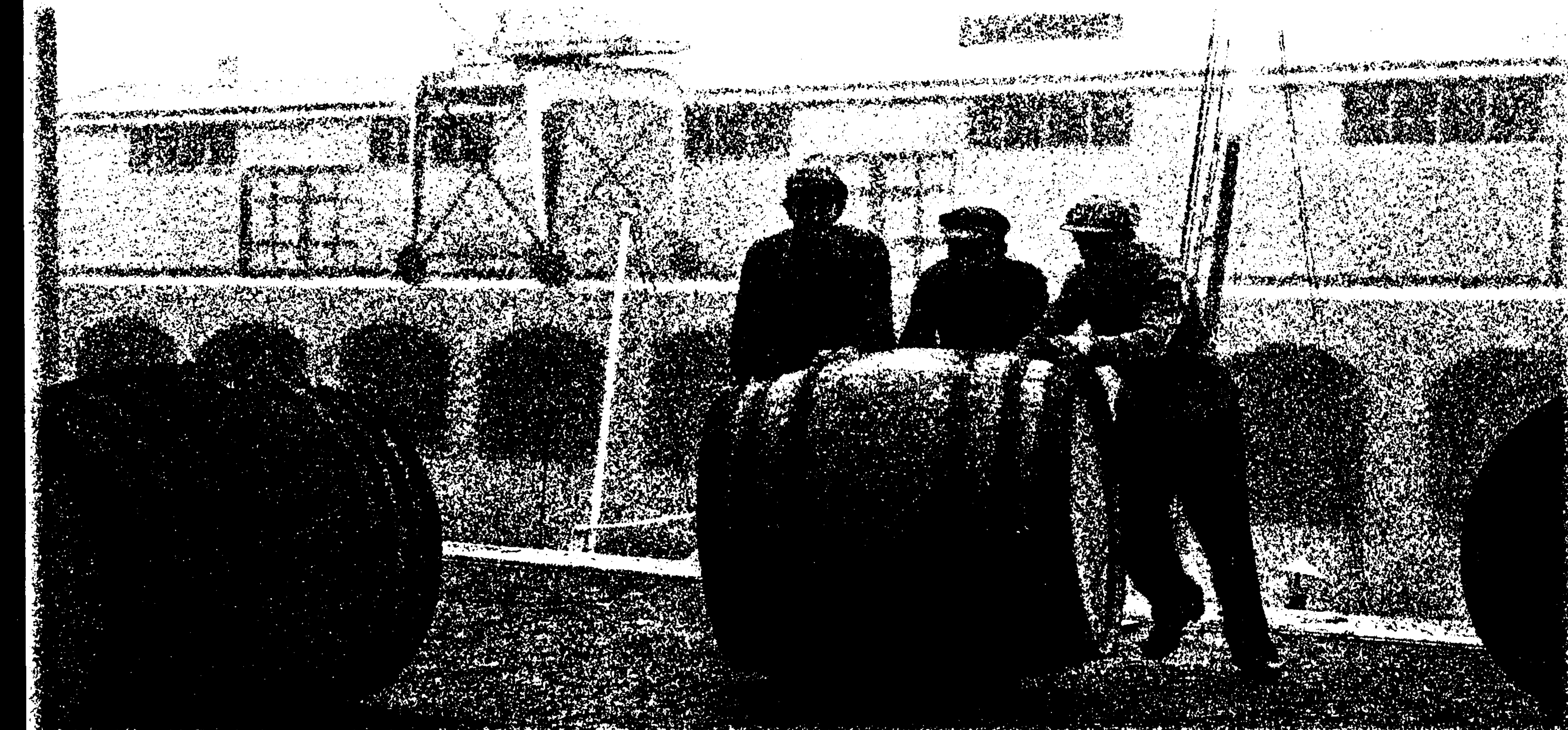
Gepla kan u niet alleen de materialen leveren maar ook, indien u dat wenst, zorg dragen voor perfecte montage ter plaatse.
Kom geheel vrijblijvend ideeën opdoen en overtuig u van de vele verschillende systemen en mogelijkheden. Gepla maakt werkelijk 'n juweeltje van uw huidige interieur

Gepla, Sanderboutlaan 17, Elsloo, (Industrieterrein) Tel. 046-370340

Openingstijden showroom: ma. t/m vrijd. 8.00-17.00 uur, zat. 10.00-13.00 uur

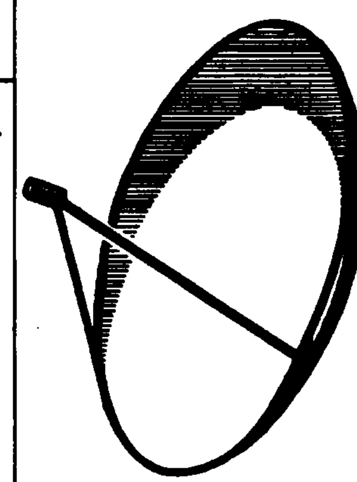

Dujardin Vieux.
Uit de tijd dat er nog tijd was.

UIT DE TIJD DAT STRESS NOG GEWOON SPIERPIJN HEETTE.

Nederland 1

KRO/Avro
07.00 Journaal.
07.07 Alles kits. Gevarieerd kinderprogramma.
Met om:
07.07 De wind in de wilgen.
07.30 ONTBIJT TV. Met om 7.30, 8.00 en 8.25 Journaal.
08.31 Topscore met Ted de Braak.
09.00 Journaal.
09.07 Prettig weekend, Nederland.
10.00 Kook TV.
10.20 Dynasty.
11.05 S.O.S. ter plekke.
11.30 Veronica reisgids.
12.00 Portugees voor beginners.
12.30 Engels voor beginners. Afl. 4.
13.00 (TT) Journaal.
13.07 (TT) Oppassen!!! Herh.
13.31 (TT) Lingo. Herh.
13.54 Kassa! Herh.
14.23 Mullen dicht. Herh.
15.10 De ronde van Witteman. Herh.
16.00 (TT) Journaal.
16.09 Young riders. Amerikaanse westernserie. Afl. 42: The talisman.
16.58 Tee Vee studio. Programma over televisie.
17.39 Topscore met Ted de Braak.
18.09 Nijntje. Kinderserie.
18.15 Sesamstraat. Afl.: Bloemen.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.40 (TT) Klokhuis. Informatief kindermagazine. Afl.: Vragen.
18.59 Hangin' with Mr. Cooper. Amerikaanse comedyserie.
Afl.: My dinner with Mark.
19.26 Lieverdjes. Magazine voor jongeren en ouders.
20.00 (TT) Journaal.
20.26 Stappen met Angela. Serie waarin Angela Groothuizen met beroemde buitenlandse gasten Nederland doorkruist. Afl. 2: John McCook.
21.22 Reporter. Thematische actualiteitenrubriek.
21.57 The Saint. Engelse misdaadserie. Afl.: Vrouwe Justitia.
22.51 Sporen: Gevangen. Documentaire over de Nederlander Hans Visser in een Franse gevangenis.
23.26 2 point 4 children. Engelse comedyserie.
23.58-00.03 Journaal.

Nederland 2

Tros/Veronica
13.00-13.07 Nieuws voor doven.
14.00 De toppen van Atlantis.
Documentaire over de Azoreneilanden.
14.52 Matinee klassiek. Klassieke muziek uitgevoerd door Tsjechische topmusici.
15.22 Buitenechtelijke zaken.
Nederl./Canadees/Argent. soapserie.
15.47 Stuntmasters. Serie over het werk van stuntmannen en -vrouwen.
16.14 The teenage hero turtles.
Tekenfilmserie. Afl. 8: The big zapp attack.
16.42 Bassie en Adriaan en de reis vol verrassingen. Jeugdserie.
Afl.: De luchtspiegeling.
17.27 Onderweg naar morgen.
Nederlandse soapserie.
Daphne raakt buiten zinnen als ze Joyce bij Frank aantreft. Renée wil met Joyce praten en tot ergenis van Daphne heeft Frank zijn werk alweer opgepakt.
17.53 De familie Keuzekamp.
17.58 2 vandaag. Met om:
18.00 Journaal.
18.15 Actualiteiten.
18.39 Sportjournaal.
18.47 Hoofdpunten uit het nieuws.
18.55 (TT) Onderweg naar morgen.
Nederlandse soapserie.
Cor de Zeeuw is helemaal klaar voor zijn onderhandelingen met Frank. Elisabeth wil weer aan het werk en Steven en Ed besluiten tot een wapenstilstand vanwege Elisabeth. Irene de Vries helpt Renée om op eigen benen te staan.
19.26 Natte neuzen. Spelprogramma waarin honden de hoofdrol spelen.
20.02 Te land, ter zee en in de lucht.
Spelprogramma. Afl.: Blij dat ik glij.
Vandaag een extra lange aflevering.
21.08 TROS TV show. Talkshow.
22.04 (TT) Ballstraat. Serie over het werk van de politie in oude stadswijken. Afl. 4.
22.48 Voor je kiezen. Politiek magazine rond de Tweede Kamerverkiezingen. Afl. 1.
23.17 Live-lijn. Praatprogramma.
00.08-00.13 Journaal.

Nederland 3

Vara/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.00-17.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 Villa achterwerk: Fred Expres.
Afl. 4.
18.00 Journaal.
18.19 Comedy op 3: Een schone heks. Amerikaanse comedyserie.
Afl.: Art for Sam's sake.
Samantha doet mee met aan een wedstrijd voor amateurschilders. Om haar een handje te helpen verandert Endora haar schilderij in het meesterwerk van een bekende Franse schilder.
18.44 Uitzending politieke partijen: RPF.
18.52 (TT) Lingo. Spelprogramma.
Presentatie: Francois Boulangé.
19.21 Binnenland. Actueel magazine over multicultureel Nederland.
19.55 In mijn ogen. Tom Egbers in gesprek met programmamakers.
Vandaag: Robert ten Brink.
20.20 Kunstmest. Wekelijks kunstprogramma.
Presentatie: Mieke van der Wey.
21.04 (TT) In tijden van geweld (In a time of violence). 3-delige serie.
Afl. 1.
De jonge zwarte Zuid-Afrikaan Bongoni is getuige van een beschieting van de trein tussen Johannesburg en Soweto. Omdat hij de dader heeft herkend, is hij genoodzaakt te vluchten. Samen met zijn vriendin Mpho en oom Zakes neemt hij zijn toevlucht in een buitenwijk van Johannesburg.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Sportjournaal.
22.30 Nova. Actualiteitenprogramma.
Presentatie: Paul Witteman.
23.00 Gesprek minister-president.
Presentatie: Hans Emans.
23.10 Trekking dagelijkse lotto.
23.11 Passages. Literair discussieprogramma.
Vandaag over de toekomst van het boek. Gasten zijn Cyrille Offermans, Joost Nijsen, Fred Schmidt en Nicolaas Matsier.
23.56-00.01 Nieuws voor doven.

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
07.00 Nieuws & krantenoverzicht.
07.07 Three little ghosts.
07.30 Nieuws & krantenoverzicht.
07.37 Eigen huis & tuin.
08.00 Nieuws & krantenoverzicht.
08.08 The bold & the beautiful.
Amerikaanse soap. Herh.
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara. Amerikaanse soap. Deel 1. Herh.
09.00 Nieuws & krantenoverzicht.
09.10 Santa Barbara. Amerikaanse soap. Deel 2. Herh.
09.35 Goede tijden, slechte tijden.
Nederlandse dramaserie. Herh.
10.05 As the world turns. Herh.
10.50 You bet your life. Amerikaanse quiz.
11.15 RTL Shop. RTL Club shopping.
11.25 Clip van de dag.
11.30 Rad van fortuin. Spelprogramma. Herh.
12.00 Telekids. Kinderprogramma.
13.05 Love boat. Amerikaanse serie.
14.00 Gezond en wel. Herh.
14.30 As the world turns.
Amerikaanse soapserie.
15.15 RTL Shop. RTL Club shopping. Herh.
15.20 Santa Barbara. Amerikaanse soap.
16.10 The Oprah Winfrey show.
Amerikaanse talkshow.
17.00 5 uur show. Gevarieerd magazine.
18.00 Zes uur nieuws.
18.15 Ooggetuige. Reportages.
18.30 Rad van fortuin. Spelprogramma.
19.00 Zeven uur nieuws.
19.20 Weer. Door: John Bernard.
19.30 The bold & the beautiful.
Amerikaanse soap.
19.55 Goede tijden, slechte tijden.
Nederlandse dramaserie.
20.25 Miniplaybackshow.
21.25 Tineke's paranormale wereld.
22.25 The godfather 1. Amerikaanse speelfilm uit 1972 van Francis Ford Coppola. Met: Marlon Brando, Al Pacino, James Caan e.a.
01.15 Nachtprogramma.

RTL5

11.30 Quantum thuiswinkel.
13.00 RTL text.
14.30 Quantum thuiswinkel.
16.00 RTL text.
17.00 Happy days. Amerikaanse comedy.
17.30 MacGyver. Amerikaanse politieserie.
18.15 Family ties. Amerikaanse comedyserie.
18.40 Paradise Beach. Australische serie.
19.10 Miami Vice. Amerikaanse politieserie.
20.00 Acht uur nieuws.
20.30 Weer.
20.35 Confessions of Felix Krüll.
5-delige Duitse miniserie.
21.35 Murphy Brown. Amerikaanse comedyserie: 'The last laugh'. Herh.
Jim Dial bereidt zich voor op de uitzending waarin een roddel over Ronald Reagan gemeld zal worden, die weleens het einde van zijn carrière kan inluiden. Murphy heeft de lachers op haar hand met haar rake opmerkingen. Iedereen ligt dubbel, behalve Jim die steeds strak blijft kijken.
22.00 Sportnieuws.
22.15 I.S.C.H.A. Talkshow.
23.00 Late nieuws.
23.15 Sex and the single girl. Amerikaanse dramafilm uit 1964 van Richard Quine.
Met: Natalie Wood, Tony Curtis, Lauren Bacall, Henry Fonda, Mel Ferrer e.a.
Bob Weston is een jonge veelbelovende uitgever die een oud en versleten magazine nieuw leven moet inblazen, met als doel de inkomsten te verhogen. Zijn baas, The chief, is onder de indruk van Bobs vorderingen en vraagt hem een interview te maken met Helen Brown, een belangrijk psychologe en schrijfster van het boek Sex and the single girl. Hij maakt onder valse voorwendselen een afspraak met Brown en prompt worden de twee verliefd op elkaar.
01.00 Hei elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.
01.30 Quantum thuiswinkel.
04.30 RTL text.

RTBF/La Une

16.15 Vacaturebank. **16.30** Nouba nouba. Kinderprogr. met tekenfilms en series. **17.30** Croc-Blanc. Frans-Canadese serie. Afl. 23: Le trésor d'Adam. **17.50** Monsieur Belvedere. Amer. serie. Afl. 60: Le concours. **18.00** Monsieur Belvedere. Vervolg. **18.20** L'empire des médias. Spelprogr. **18.50** Servi chaud. Gev. magazine. **19.30** Nieuws. **20.10** Bon week-end. Amusementsprogr. **20.45** Danse avec les loups (Dances with wolves). 2-delige Amer. western uit 1990 van Kevin Costner. Afl. 2. **22.45** Entre nous deux... Beyrouth. Documentaire over twee zussen, de éen in België, de ander in Beiroet. **00.00** Laatste nieuws. **00.15** Beursberichten. **00.20-01.45** Ciné-club de minuit: Le voleur de savonnettes (Ladri di saponette). Ital. komedie uit 1988. Met ondertiteling.

SPORTS 21

19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal). **20.11** Zie RTBF/La Une. **22.45** Basketbal. **00.15-00.20** Beursberichten.

CNN

07.30 Moneyline. **08.00** World wide update. **08.30** World report. **09.45** CNN newsroom. **11.30** World report. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King live. **17.30** CNN & Co. **18.00** NewsHour. **20.00** World business today. **21.00** Intern. hour. **22.45** World sport. **23.00** World business today update. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King live. **05.30** Showbiz today.

Eurosport

08.30 Step aerobics. **09.00** Paardesport. **10.00** Wintersportmag. **11.00** Tennis. Overzicht ATP-toern. **11.30** Eur. bekervoetbal. 4e ronde. **13.00** Freestyle skiën. Wereldbeker. Live. **15.00** Lauglauf skiën. Wereldbeker. Live. **16.00** IJshockey. NHL-wedstrijden. **17.00** Lauglauf skiën. Wereldbeker. Live. **18.00** Langlauf skiën. Vervolg. **18.45** Alpine skiën. Wereldbeker afdaling heren. Live. **19.30** Eurosportnews. **20.00** Intern. motorsport verslag. **21.00** Snooker. WK Trick-shot. **22.00** Boksen. Live. **00.00** IJshockey. NHL-wedstrijden. **01.30-02.00** Eurosportnews.

MTV

06.00 Awake on the wild side. **09.00** Ingo. **12.00** The soul of MTV. **13.00** Greatest hits. **14.00** Snowball - Fun in the Alps. **16.30** The report. **16.45** At the movies. **17.00** News. **17.15** 3 from 1. **17.30** The pulse. **18.00** Music Non-Stop. **20.00** Greatest hits. **21.00** Most wanted. **22.30** Beavis & Butt-head. Tekenfilm. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** Marijne van der Vlugt. **02.00** Chill Out Zone. **03.00-07.00** Night videos.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Blue Jeans. Serie. **12.30** Nieuwsflits. **12.35** La signora in giallo. Serie. **13.30** Nieuws. **14.00** Week-end Cronache Italiane. **14.20** Il mondo di Quark. Documentaires. **15.00** Uno per tutti. Gev. kinderprogr. **17.55** Oggi al parlamento. **18.00** Nieuws. **18.15** Fortunamente insieme. Spelprogr. **18.35** In viaggio nel tempo. Serie. **19.25** Oltre le parole. **19.40** Miraggi. **20.00** Nieuws. **20.30** Sport. **20.35** Miraggi. **20.40** La rabbia degli eori-colpi proibiti. Speelfilm, 1990. **22.00** Nieuws. **22.25** La lunga marcia. **23.30** TGR Mediterraneo. **00.00** Nieuws. **00.30** Oggi al parlamento. **00.40** DSE-Sapere. **01.10** Patente da campioni. **01.55** Profezia di un delitto. Speelfilm, 1975.

NBC

05.30 NBC news. **06.00** Super shop. **06.30** NBC news. **07.00** ITN World news. **07.15** US market wrap. **07.30** CNBC Business report. **08.00** ITN World news. **08.15** US Market wrap. **08.30** NBC news. **09.00** Super shop. **12.00** Today's business. **12.30** FT Reports. **13.00** Today. **13.30** FT business today. **14.00** Today. **14.30** The money wheel. Met om: 14.58, 15.58 en 16.58 ITN world news update. **17.30** FT business tonight. **18.00** Today. **19.00** ITN World news. **19.30** Culture calendar. **19.59** ITN world news update. **20.00** Documentary showcase. **19.59** ITN world news update. **21.00** Sport on NBC Super Channel. Met: Go - Intern. motorsport. **22.00** ITN World news. **22.30** FT business tonight. **22.50** US market wrap. **23.00** The tonight show. Talkshow. **00.00** Real personal. Talkshow. **00.30** NBC network news. **01.00** Equal time. Actueel discussieprogr. **01.30-02.00** Turn of fate. Serie.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** La chance aux chansons. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.05** Monsieur le ministre. **13.30** L'oeil écoute. **14.30** Mouvements. **15.05** Juste pour rire. Amusementsprogr. **16.00** Nieuws. **16.10** Vision 5. Gev. magazine met intern. actualiteiten. **16.25** Oxygène. **16.50** Gourmandises. **17.05** Une peche d'enfer. **17.35** Decryptages. Magazine. **18.05** Questions pour un champion. **18.30** Nieuws. Aansl.: La galaxie. **18.55** Revue de presse des pays arabes. **19.00** Des chiffres et des lettres. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Juridisch magazine. **21.00** Nieuws en intern. weerbericht. **21.35** La galaxie. **21.40** Sacrée soirée. **23.10** Savoir plus médical. Herh. **00.25** Nieuws. Aansl.: La galaxie. **00.50** Médiasud. **01.00** Kaleidoscope. Korte films. **01.25** Decryptages. Herh. **01.50** La chance aux chansons. **02.25** Téléscope. Herh. **03.20** Les enfants de Belfort Hills. Herh. **04.20** Entretiens. Herh. **04.50** Découverte. Herh. **05.20** Eurojournal.

BBC 1

07.00 Business breakfast. **08.00** BBC Breakfast news. **10.05** Kilroy. **10.45** Newshound. **11.00** nws. **11.05** Playdays. **11.30** Gev. ochtendmagazine. Met om 12.00 en 13.00 nws. **13.15** Pebble Mill. **13.55** Regionaal nws. **14.00** nws. **14.30** Neighbours. **14.50** The travel quiz. **15.20** Holiday. **15.50** The flying doctors. **16.35** Popeye. **16.45** Hairy Jeremy. **16.50** Moomin. **17.15** Jackanory. **17.30** The animals of Farthing Wood. **17.55** Newsround extra. **18.10** Grange Hill. **18.35** Neighbours. **19.00** nws. **19.30** Reg. nws. **20.00** Home truths. **20.30** Tomorrow's world. Vandaag: de chaos-theorie en het voorspellen van een hartaanval. **21.00** Only fools and horses, comedyserie. **21.50** Drive. Afl. 6: Passengers. **22.00** nws. **22.30** Love hurts. **23.20** Telefon. Amer. speelfilm uit 1977. **01.05** World bowls. **02.35-02.40** Weerbericht.

BBC 2

07.20 Open University. **09.00** Breakfast news. **09.15** Westminster daily. **10.00** Schooltv. **11.20** Around Scotland. **11.40** Over the moon. **11.55** Schooltv. **14.20** Charlie Chalk. **14.35** The adventures of Buzzy Bee and friends. **14.40** Schooltv. **15.00** nws. Aansl.: Schooltv. **15.15** Open view. **15.20** Sport on Friday. Met o.a. WK Bowls indoor, halve finales enkelspel; Rugby union: Frankrijk - Engeland vooruitblik. Met om 16.00 nws. **16.50** nws. **17.00** World bowls. **18.00** World bowls. Vervolg. **18.30** Automagazine. **19.00** Captain Scarlet and the Mysterons. **19.25** The man from UNCLE. Amer. serie. **20.15** The living soap. **20.45** What the papers say. **21.00** Public eye. **21.30** Gardeners' world. Vandaag o.a. het maken van een organische tuin. **22.00** Red dwarf. **22.30** Laurel Avenue, serie. Aansl.: Sarajevo. **23.30** Newsnight. **00.15** Fantasy football league. **00.45** The Ren and Stimpy Show. Amer. tekenfilmserie. Herh. **01.15-03.00** Junior Bonner. Amer. speelfilm uit 1972. Met: Steve McQueen e.a.

Duitsland 1

05.55 JOYrobic. Ochtendgymnastiek.
06.00 ZDF-Morgenmagazin. Ontbijttelevisie met elk half uur heute.
09.00 heute.
09.03 Dallas. Afl.: Tödliches Duell.
09.45 Tele-Gym. Ochtendgymnastiek.
10.00 heute.
10.03 Expeditionen in magische Welten: Shambala. Afl. 1.
10.50 Hundert Meisterwerke. Herh.
11.00 heute. Met beursberichten.
11.04 (TT) Neuer Fall für Anwalt Abel: Ihr letzter Wille gilt. Duitse misdaadfilm. Afl. 2. Herh.
12.40 Umschau.
12.55 Presseschau.
13.00 ZDF-Mittagsmagazin.
13.45 Wirtschafts-Telegramm.
14.00 Tagesschau.
14.03 All creatures great and small. Engelse serie. Afl. 8.
14.30 Abenteuer Überleben. Natuurfilm. Afl.: Unter russischen Bären.
15.00 Tagesschau.
15.03 Raiders of the seven seas. Amerikaanse speelfilm uit 1953.
16.30 höchstpersönlich. Vandaag: Justus Frantz, pianist, dirigent enz.
17.00 (TT) Tagesschau.
17.10 Brisant. Boulevardmagazine.
17.40 Regionale informatie.
17.50 Tagesschau-Telegramm.
17.55 Kojak - Einsatz in Manhattan.
Afl.: Tote machen kein Examen.
18.50 Tagesschau-Telegramm.
18.55 Die Dinos, serie.
19.25 Herzblatt, spelprogramma.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 She woke up. Amer. speelfilm uit 1992. Met: Lindsay Wagner e.a.
21.44 Tagesthemen-Telegramm.
21.45 ARD-exclusiv.
22.30 Tagesthemen. Met Bericht.
23.00 Sportschau. Met Bundesliga-voetbal: Dynamo Dresden - 1. FC Köln en MSV Duisburg - SG Wattenscheid 09.
23.25 Herr Holm - Keiner für alle. Fragmenten uit cabaretprogram.
23.55 ■ Sidney Poitier-cyclus: The defiant ones. Amer. speelfilm uit 1958. Met: Tony Curtis e.a.
01.30 Tagesschau.
01.40 Second chance. Amer. speelfilm uit '53. Met: Robert Mitchum e.a.
03.00-03.05 Z.E.N. Südindische Tempel. Afl.: Der Strandtempel.

Duitsland 2

05.55-13.45 Gezamenlijk programma ARD/ZDF. Zie Duitsland 1.
13.45 EURO. Europees magazine.
14.30 Garfield und seine Freunde.
Tekenfilmserie.
Afl.: In der Nudel-Galaxis.
14.55 Querkopf. Quiz voor kinderen.
15.20 heute.
15.25 Für Liebe, Recht und Leben.
Documentaireserie.
Vandaag: Die Linde - Baum der Frauen. Herh.
16.09 Die fliegenden Ärzte
(The flying doctors). Australische doktersserie.
Afl.: Die Bank kennt kein Erbarmen.
De Sextons zijn failliet en daardoor gedwongen hun boerderij en inboedel te veilen. Geoff werpt zich op als veilingmeester, maar krijgt daarbij geen steun van Jim Sexton, die zich niet bij de uitzichtloze situatie wil neerleggen.
17.00 heute, sport en weerbericht.
17.15 länderjournal.
Aansl.: heute-Schlagzeilen.
17.55 Freunde fürs Leben. Duits-Oostenrijkse comedyserie.
Afl.: Neuer Lebensmut.
18.00 Freunde fürs Leben. Vervolg.
Aansl.: Guten Abend. Met Gewinn vor 7.
19.00 heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Der Nelkenkönig. Serie.
Afl.: Der König ist tot.
20.15 (TT) Derrick. Misdaadserie.
Afl.: Das Plädoyer.
De verekeringsdetective Robert Busse is vermoord. Alles wijst erop dat de moord te maken heeft met diens laatste zaak, een inbraak waarbij de buit een waarde van een half miljoen heeft.
21.15 Die Reportage: Was bleibt, ist Hoffnung. Reportageserie.
Vandaag over een Duits-Hongaars vluchtelingenkamp.
21.45 heute-journal.
22.15 aspekte. Cultureel magazine.
22.45 Die Sport-Reportage.
23.00 Die Schattengrenze. Tv-film uit 1979. Herh.
00.40 heute.
00.45-02.45 (TT) Die Steuerfahnderin (Marusa no Onna). Japanse speelfilm uit 1987 van Juzo Itami.

Duitsland 3 West

08.15 Ochtendgym. **08.30** Cursus biologie. **09.00** Sport-Oldies. **09.15** Reportage over drie fotografes. **10.00** Schooltv. **12.00** Vale Tudo - Um jeden Preis. Afl. 44. **12.30** Panorama. **13.15** Anna Klawa-Morf. Portret. **14.00** West 3 aktuell. **14.05** Hit-Clip. **14.30** Anna, Schmidt & Oskar. Afl. 21. **14.45** Tiere der Heimat. Afl. 8: Murmeltiere. **15.00** West 3 aktuell. **15.05** FensterPlatz. **16.00** Wohnräume. **16.30** Cursus biologie. **17.00** A - Z Lifeshow. **17.15** Sixteen. Thema: roken. **18.00** NRW. **18.05** KuK - Klön und Klaaf. **18.30** Consumentenrubriek. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.25** Fensterprogr. der Landesstudios. **19.45** Lippes Lachmix. **20.15** Westpol. **21.00** West 3 aktuell. **21.15** Lustfaktor 10. **22.00** B. trifft ... Talkshow. **23.00** Jazzmuziek met Larry Coryell, Bireli Lagrene, John Lee e.a. **00.30** Nachrichten. **00.35** Nachtprogr.: **00.35** Tagesschau vor 20 Jahren. **00.50** Tagesthemen. **01.20** Aktuelle Stunde. Aansl.: 6 Fensterprogr. **04.00** Schooltv. **06.00** Cursus biologie. Afl. 5. **06.30** Westpol. **07.15** B. trifft ... **08.15-09.00** Lustfaktor 10.

Duitsland 3 SWF

08.15 Tele-Gym. **08.30** Cursus biologie **09.00** Schooltv. **10.50** Non-Stop-Fernsehen. **13.00** Saar-Report. Herh. **13.30** Politik Südwest (Baden-Württemberg). **14.00** Politik Südwest (Rheinland-Pfalz). **14.30** This week. **14.45** Actualités. **15.00** Hallo, wie geht's? **15.15** Verzehl mir e Gschicht. **15.45** Montagsmaler. Spelprogr. **16.15** Country-Express. **17.00** Cursus biologie. **17.30** Partnerschaft: Alles Alltag II. **18.00** Menschen und Tiere. Afl. 32: Die Einzelgänger. **18.24** Kinder-Verkehrsspot. **18.25** Unser Sandmann. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** Hallo, wie geht's? **18.50** Fahr mal hin ... Afl.: Eine Reise durchs Murgtal. Herh. **19.20** Landesschau. **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** MuM-Feature. **21.00** Nachrichten. **21.15** Traüme unterm Hammer. Veilingshow. **22.15** Thema M. **23.15** Onbekend. Misdaadfilm. **00.00** Schlussnachrichten. **00.15** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 RTL aktuell. **07.00** Guten Morgen Deutschland. **09.10** Emergency. Herh. **10.00** The bold and the beautiful. **10.30** Days of our lives. **11.00** Der Preis ist heiss. **11.30** Familien Duell. **12.00** Punkt 12. Middagmagazine. **12.30** Springfield Story. **13.20** California Clan. **14.10** Murder she wrote. **15.00** Ilona Christen. Thema: Inzest. **16.00** Hans Meiser. Vandaag: Über Gebühr. **17.00** Who's the boss?. **17.30** Married with children. **18.00** Family ties. **18.30** Achtzehn30 - Das Telefon-Thema. **18.45** RTL aktuell. Nieuws, sport en weerbericht. **19.10** Explosiv - Das Magazin. **19.40** Gute Zeiten, schlechte Zeiten. **20.15** Miami Vice. **21.15** Cheese. Humor en sketches. **21.45** Unter einer Decke. **22.15** Wie Bitte?! Humoristisch consumentenmagazine. **23.15** Gottschalk. Late nightshow. **00.00** RTL Nacht-Journal. **00.30** NACHTS! Talkshow. **01.00** Hoppe Hoppe Reiter - Engelchen macht weiter. Duitse komedie uit 1968. **02.30** Der Bettenstudent. Duitse komedie uit 1969. Herh. **04.00** Niemand weint für immer. Duitse speelfilm uit 1984. Herh. **05.35** Tekenfilm.

SAT 1

06.00 Ontbijttv met früh ran, sport en schönen tag mit SAT.1. **09.05** Alf. Herh. **09.30** Love Boat. **10.25** Bonanza. **11.20** The young and the restless. **12.15** Glücksrad. **13.00** Love Boat. **14.00** Neighbours. **14.30** Alf. **15.05** Bonanza. **16.00** Star trek: The next generation. **17.00** 5 mal 5. **17.30** Regionale progr.'s. **18.00** Geh aufs Ganze! **19.00** Newsmagazin. **19.19** Sportmagazine. **19.30** Glücksrad. **20.15** Asterix-cyclus: Les douze travaux d'Asterix. Franse tekenfilm. **21.50** Affengeil - Tierisch witzig. Afl. 2. **22.10** Voetbalmagazine. Aansl.: TopNEWS. **23.00** Tanzstundenreport. Duitse erotische speelfilm uit 1973. **00.25** Doin' time. Amer. komedie uit 1985. **01.50** Star trek: The next generation. Herh. **02.40** Vorsicht Kamera. Humor met de verborgen camera. Herh. **03.05** Doin' time. Amer. komedie uit 1985. Herh. **04.30** ran. Voetbalmagazine. Herh.

België/TV 1

14.00 Schooltelevisie. Met om:
14.00 Koloriek.
14.15 Duits: Lernexpress. Afl. 10.
14.30-15.00 Family Album U.S.A. Afl. 8.
17.00 De Vijf (Famous five). Engelse jeugdserie. Afl. 6: De kampeerwagen.
17.30 Meisje uit de toekomst (Girl from tomorrow). Australische jeugdserie. Afl. 9: Tomorrow's end 9.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 63.
18.00 Journaal.
18.10 Mooi en meedogenloos (The bold and the beautiful). Afl. 890.
18.35 Top Score. Quiz.
19.00 Buren (Neighbours). Afl. 1315.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en sport.
20.00 F.C. De kampioenen. Serie.
20.35 De droomfabriek. Magazine waarin de wensen en dromen van volwassenen en kinderen worden verwezenlijkt.
22.05 Buiten de zone. 10-delige komische jeugdserie. Afl. 6: Angst.
22.40 Vandaag en sport.
23.05 Tropical heat. Amerikaanse misdaadserie. Afl. 38: The pro and the con.
23.55-24.00 Coda. Erik Spinoy leest voor uit eigen werk.
Vandaag: Linke wienziele.

België/TV 2

18.50 Journaal.
19.00 Scheuren in het behang. Serie over de jaren vijftig. Afl. 1: Is dit de nieuwe wereld?
19.30 Het capitool (Capitol). Amerikaanse serie. Afl. 732.
20.00 Vlaanderen vakantieland.
Vandaag: Binnenland: West-Vlaanderen: De Panne; Buitenland: Zwitserland (gletsjers); Tips voor trips.
20.40 Herover de aarde.
Documentaire.
21.30 Journaal en sport.
22.00 Couleur locale. Multi-cultureel programma over mensen die kleur geven aan Vlaanderen.
22.30-00.20 Porte aperte. Italiaanse speelfilm uit 1990 van Gianni Amelio. Bron: Naar het boek van Leonardo Sciascia.

TV FILMS VIDEO

Duitsland 1
15.03 uur - Raiders of the Seven Seas - (1953-USA) Piraat ontvoert gravin, maar had er niet op gerekend dat hij verliefd op haar zou worden. Goede avonturenfilm van Sidney Salkow met John Payne en Donna Reed.

Duitsland 1
20.15 uur - She Woke Up - (1992-USA) Thriller over een rijke erfgename, Lindsay Wagner, die ontsnapt aan een moordaanslag als ze een jaar later uit een coma ontwaakt. Nog is ze niet veilig. Regie: Waris Hussein.

RTL4
22.25 uur - The Godfather - (1972-USA) Misdaadmeesterwerk van grootmeester Francis Ford Coppola over het wel en wee van de misdaadfamilie Corleone. Indrukwekkende rollen van o.a. godfather Marlon Brando en zoon Al Pacino.

België/TV 2
22.30 uur - Porte Aperte - (1990-I) Drama van Gianni Amelio over een in 1937 gepleegde drievoudige moord in Palermo. Nadruk ligt niet op bestrijding van onrecht, maar op het menselijke karakter van de rechter, Gian Maria Volonté.

Duitsland 2
23.00 uur - Die Schattengrenze - (1979-D) Drama van Wolf Gremm over de keerzijde van de hang naar geld en macht: verraad, eenzaamheid en dood. Met: Günter Lamprecht en Antje Hagen.

RTL5
23.15 uur - Sex and the Single Girl - (1964-USA) Grappige komedie van Richard Quine met Natalie Wood en Tony Curtis. Een uitgever van een roddeltijdschrift gaat om seksueel advies naar een psychologe.

BBC 1
23.20 uur - Telefon - (1977-USA) Spionagethriller over een KGB-agent, Charles Bronson, die wordt gedwongen met een CIA-agente samen te werken als een gestoorde Stalinist Amerikaanse steden wil opblazen.
Vlotte regie van Don Siegel.

Duitsland 1
23.55 uur - The Defiant Ones - (1958-USA) De blanke Tony Curtis en de zwarte Sidney Poitier weten tijdens een transport te ontsnappen, maar zijn wel aan elkaar geketend. Spannende thriller van Stanley Kramer die twee Oscars kreeg.

● *Sidney Poitier en Tony Curtis spelen in 'The Defiant Ones' twee aan elkaar geketende gevangenen die ontsnapt zijn. Deze Amerikaanse thriller ontving twee oscars. (Duitsland 1 - 23.55 uur).*

Duitsland 2
00.45 uur - Marusa no Onna - (1987-J) Misdaadfilm van Juzo Itami waarin een vrouwelijke belastinginspecteur een fraudeur op het spoor is. Tegelijkertijd helpt ze zijn zoon. Glansrol van Nobuko als Ryoko.

Duitsland 1
01.40 uur - Second Chance - (1953-USA) Thriller, gemaakt in 3D, van Rudolph Maté. Gangsterliefje wil haar man verlaten en vlucht in de armen van een bokser. Met: Robert Mitchum en Linda Darnell.

RTL Television
2.30 uur - Der Bettenstudent - (1969-D) Luchtige komedie op de situatie aan de Duitse universiteiten in de jaren 60. Onschuldige student Christoph Wackernagel komt in aanraking met de vrije liefde. Regie: Michael Verhoeven.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30 en 18.30 nieuws.
7.07 Vara Radio 1 vrijdageditie. 9.05 Het balkon. 10.05 NL Buitenland. 11.05 Argos. 12.07 Vara Radio 1 vrijdageditie. 14.05 De transmissie. 16.05 Welingelichte kringen. 17.07 Tros Aktua. 19.04 Talkradio. 20.04 God zij met ons. 22.04 Hier en nu-sport. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04-7.00 Tros Nachtwacht.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Thank God it's friday. 9.04 Adres onbekend (Muziek terwijl u zoekt). 12.04 Het hart van twee. 14.04 Het paleis. 17.04 Fiteradio. 18.04 Alle mensen. 19.04 NCRV Ronica trend. 20.04 De avond van het sentiment, met om: 20.04 De hits van...; 22.04-24.00 Listen to the music.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 De steen & been show. 14.04 Carola. 15.04 Popsjop (I en II). 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondeplts. 19.04 Sport 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 Countdown cafe. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Ouverture. Barokmuz. 8.04 Opus 4. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. Radio Filharm. Ork. 13.04 En nu... mijn verzoek. 14.00 Middagconcert: Het Internationale concert. Muz. voor viool, altviool en cello. 15.25 Jean Philippe Rameau: Acte de ballet Nélée et Myrthis. Muz. voor sopraan en bariton. 16.00 De Nederlanden. Van Antwerpen tot Rome. 17.00 Operette. Pele-mele. 18.04 Pollini speelt Beethoven. Muz. voor piano. 18.50 Mozart: Twee concertaria's. 19.05 Vivaldi en Italiaanse tijdgenoten. 20.02 Avondconcert: De matinee. Rotterdams Filharm. Ork. 21.40 Sjostakovitsj: Eerste vioolconcert. 22.20 Carlo Bergonzi zingt Verdi. 23.00 Muziek van deze eeuw: Benjamin en Gorecki. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 NOS Sportief. 7.30 Vroeg op 5. 8.55 Waterstanden. 9.02 NCRV-vraag op vrij, met om: 9.02 Het gesprek; 9.40 Plein publiek; 11.02 Rondom het woord. 12.02 Bonnefooi. RVU: 12.30 Werken aan werk. 13.10 Gebeurtenissen. 14.02 De ronde tafel van Pam. 15.02 Opium. 17.10 Radio UIT. 17.50 Uitzending politieke partijen: GPV. 18.02 Religieus programma in twee talen: 18.02 Arabisch programma; 18.30 Turks programma. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Licht en uitzicht. 21.39 Hulpverlening. 21.40 Boeken wijzer. 22.00 Zicht op zondag. 22.20 De psalmen. 22.40 Theologische verkenningen. 23.07-24.00 Het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws. 7.00 Limburg Aktueel. 8.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg aktueel. 9.00 Tussen de bedrijven door. Verzoekplaten van bedrijven en instellingen. 11.00 Op de valreep, tips voor het weekeinde. 12.00 Limburg Actueel. 13.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 De Buurt. 14.00 Licht Limburg, non-stopmuziek. 15.00 Profiel. Een gast uit de (semi-)akoestiek zal een half uur lang zijn of haar verhaal vertellen. Presentatie: Jacques Heyen. 16.00 Cultureel magazine Festival, met filmrubriek. 17.00-18.00 Limburg Aktueel: Presentatie: Alf Poell.

BRTN/Radio 2
06.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal. 8.00 Nieuws 8.10 Het leven is mooi. 10.00 Nieuws 10.03 Gewoon genieten (om 11.00 Weerbeeld over de top. 12.00 Bob de Richter). 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Goed op vrijdag. 14.00 Het Algemeen Belang. 16.00 Abraham al gezien? 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Hinders. Toppers en platen van vroeger. 20.00 We moeten die vindt. Programma met platen waaraan een verhaal is verbonden. 22.00 nieuws. 22.05 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws: 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 12.30, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30 en 20.00 uur.
6.05 Radiofrühstück + Spiel 'Glückstreffer' (6.15 Wort in den tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungskalender; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Gut Aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell, 13.00 Presseschau). 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.00 Regionalnachrichten. 18.05 BRF-Aktuell (Abends am tage). 18.40 Jazz. 20.05-21.00 Lieder, Chansons & Folk.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
5.00 Dauwtrappen. 7.00 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 10.00 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.00 Goeiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.00 De Goudmijn met Jan van de Putte. 16.00 Vrijheid Blijheid met Ron Bleschop. 19.00 De Zeven uur Show. 22.00 De Goedmijn. 24.00-05.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 Morgenmelodie und Wetterbericht. 9.05 Musikpavillon. 12.00 Nachrichten. Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (met om 13.00 Mittmenschen en 14.00 Nachrichten. 15.00 Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 Musikexpress. 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-4.05 Nachtexpress.

Limburgs Dagblad

KIOSK

Deze pagina wordt gecoördineerd door de afdeling PR en Promotie. Voor inlichtingen: 045-739366.

KIOSK IS ER VOOR U!

Op deze pagina brengen wij wekelijks reisaanbiedingen, mogelijkheden om uitstapjes te maken, een speciale rubriek voor de Vrienden van het Limburgs Dagblad en andere wetenswaardigheden, die voor u als lezer van belang kunnen zijn.

Heeft u ons iets te melden, schrijf ons dan minimaal 2 weken vóór het evenement.

LIMBURGS DAGBLAD, t.a.v. KIOSK,
POSTBUS 3100, 6401 DP HEERLEN.

6 MAART

★ Susteren, wintertocht 7 - 12 - 19 - 25 - 42 km. Start: camping Hommelheide van 7.00-14.00 uur. Inlichtingen: 04754-84593/82431.

★ Margraten, Lammertocht 8 - 14 - 21 - 30 km. Start: Rijksweg 47, Margraten van 7.00-14.00 uur. Inlichtingen: 04459-1410.

★ Meerssen, wintertocht 7 - 15 - 25 - 40 km. Start: Zaal Pr. van Oranje, Kruisstraat 6 van 8.00-14.00 uur. Inlichtingen: 043-644952.

★ Gruitrode (B), 24ste lentetocht 4 - 7 - 12 - 15 - 20 - 32 km. Start: Parochiezaal, Muisvenstraat 26 van 7.00-15.00 uur. Inlichtingen: 00-32 89855449.

9 MAART

★ Rekem-Lanaken (B) Midweekwandeling 5 - 10 km. Start: Vakantiecentrum Hoffbauer, Trichterweg 33 van 13.00-16.00 uur. Inlichtingen: 00-32 89716101/713166.

4-5-6 MAART

★ Orchideeëntentoonstelling in tuincentrum Europatuin Lumens, Bovenstraat 49, Limbricht. Vandaag van 12.00 - 21.00 uur; zaterdag van 9.00-17.00 uur, zondag van 10.00-17.00 uur. Gratis toegang. Organisatie Nederlandse Orchideeën Vereniging Kring Zuid-Limburg.

5 MAART

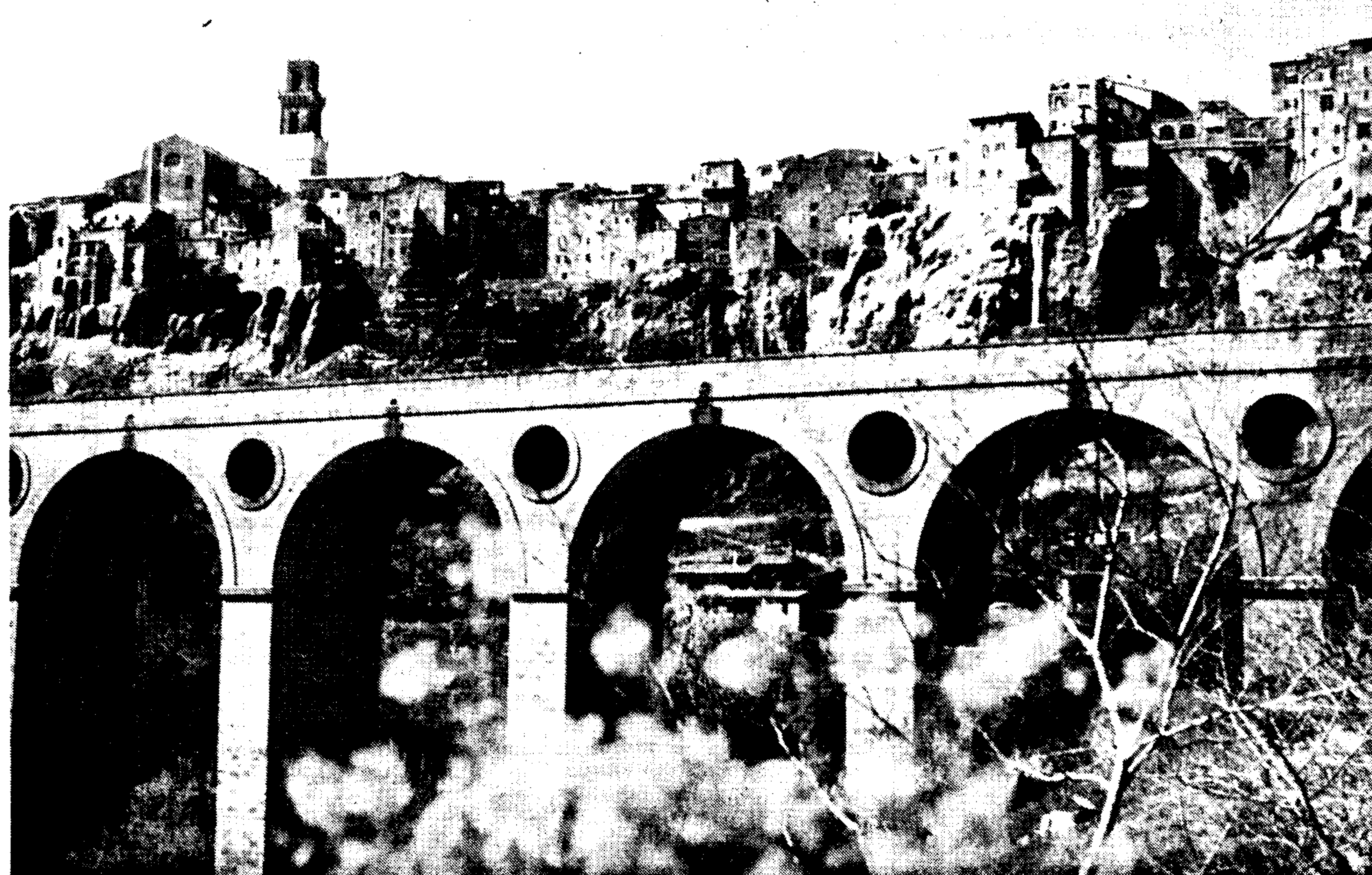
★ Fancy-fair van 12.00-17.00 uur aan de Odiliastraat 1, Heerlerheide. De opbrengst komt ten goede aan de gasten uit Letland, de dansgroep Rythm/Junda uit Jelgava. Organisatie: Volksdansgroep Cramignon.

6 MAART

★ Meetpoint Wintertriathlon, aanvang 11.00 uur, Sport- en Recreatiecentrum Glanerbrook. Toegang gratis.

VIER PASEN IN TOSCANE EN ROME

10-daagse busreis naar de Italiaanse cultuur

REISINFO

Datum:	1 - 10 april 1994
Prijs:	ƒ 1.140,- p.p. Toeslag 1-pers.kamer ƒ 50,-.
Inclusief:	* vervoer per luxe touringcar * overnachting op heen- en terugreis in Motel Lido Melano in het Zwitserse Ticino (halfpension) * 5 overnachtingen in hotel Adriana - Toscane (h.p.) * 2 overnachtingen in hotel La Conchiglia - Fregene (h.p.) * diverse excursies * Nederlandse reisleiding * reis- en annuleringsverzekering
Exclusief:	eventuele entreegelden
Valuta:	Italiaanse Lires (10.000 ca. ƒ 11,58)
Reisdocument:	geldig paspoort
Opstaptijden en -plaatsen:	Susteren (garage Schmitz) 6.30 uur; Sittard (NS-station) 6.45 uur; Geleen (P-plaats Glanerbrook) 7.00 uur; Heerlen (voorzijde NS-station) 7.20 uur; Kerkrade (Rodahal) 7.40 uur.
Reserveren:	Vanaf heden bij de kantoren van het Limburgs Dagblad en de VVV's in Heerlen, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Gulpen onder aanbetaling van ƒ 100,- per persoon.

De reis vindt doorgang bij minimaal 25 deelnemers.

Nog even en het is weer lente. En wat is er dan mooier dan in dat prachtige seizoen te vertoeven in Italië, temidden van beeldschone landschappen en rijke cultuur. In samenwerking met Schmitz-Reizen hebben wij een 10-daagse busreis samengesteld (van 1-10 april), tijdens welke u een beeld krijgt van hetgeen het in cultureel opzicht rijkste gebied van Italië èn de hoofdstad te bieden hebben. Wij vervoeren u uiteraard per luxe touringcar en hebben zowel op de heen- als terugreis een overnachting (in Zwitserland) gepland. Het geheel moet een ontspannen reis worden, zonder tijdsdruk, waarvan u optimaal kunt genieten.

Toscane is onder meer de geboortestreek van Leonardo da Vinci, Michelangelo, Dante en vele andere grootheden. U ziet een gebied met cultuursteden als Florence en Siena en schilderachtige museumstadjes als San Gimiano, Volterra, Montalcino en Montepulciano.

De eeuwen trekken als het ware aan u voorbij. Toscane, de streek ook van culinaire maaltijden met een ongekende variatie aan pasti en voortreffelijke wijnen als de Brunello en de Vino Nobile.

Onze reisleider, die de reis vanuit Nederland zal begeleiden, zal u inwijden in al het moois van deze streek. Hij heeft in samenwerking met Italiaanse relaties een programma samengesteld waar elke cultuur- en natuurliefhebber én amateurfotograaf van zullen smullen.

Standplaats is voor 5 dagen het authentiek middeleeuwse stadje Abbadia San Salvatore, gelegen aan de voet van de Monte Amiata. U logeert hier in hotel Adriana op basis van halfpension, uiteraard zijn de kamers voorzien van douche/toilet. Van hieruit worden dagelijks excursies gemaakt naar de meest interessante plaatsen in de omgeving. We noemen Siena, Sovana met zijn Etruskische graven, Montepulciano en Montalcino. Eén dag staat overigens geheel in het teken van het leren kennen van de Toscaanse keuken.

Op donderdagochtend verlaten we Toscane en begeven we ons richting Rome. Hier nemen we in Fregene, een van de stranden op enkele kilometers van de hoofdstad, voor 2 nachten intrek in hotel La Conchiglia. Ook hier verblijven we op basis van halfpension en in kamers met de gebruikelijke faciliteiten. Tijdens deze dagen bezoeken we het antieke deel van Rome met o.a. het Colosseum, het Forum Romanum, het Capitool en diverse andere bezienswaardigheden. Uiteraard wordt ook een uitgebreid bezoek gebracht aan het Vaticaan met de St.-Pieter.

Als we de terugreis alweer aanvaard hebben en richting Zwitserland rijden doen we dat overigens niet zonder een kort bezoek aan Florence. Een stad die u beslist ook gezien moet hebben.

De Dom van Siena

KÖNIGE DER VOLKSMUSIK IN ALSDORF

De lokatie is vrij nieuw en het is wellicht nog wat onwennig om te beseffen dat je op minder dan een half uurtje rijden regelmatig grote (Duitse) sterren aan het werk kunt zien. Midden in het centrum van Alsdorf staat sinds een jaar de Stadthalle en men ontvangt daar meerdere keren per jaar artiesten van formaat. Zo staan voor maandag 14 maart aanstaande de "Könige der Volksmusik" gepland. En daar verstaat men onder niemand minder dan Maria en Margot Hellwig, Stefan Mross, Hansl Krönauer en Seppe en zijn Steigerwälder Musikanten. Namen die garant staan voor een onderhoudend, avondvullend programma waarin de volksmuziek uiteraard centraal staat.

Drie maanden reizen de publiekslievelingen in dit genre langs diverse Duitse theaters. Daarbij doen zij ook Alsdorf aan. De koninginnen van de volksmuziek zijn ongetwijfeld moeder en dochter Hellwig. Zij zingen al meer dan 20 jaar de sterren van de hemel en hebben meer dan 50 LP's uitgebracht.

De man die ook wel de troubadour van de bergen genoemd wordt is Hansl Krönauer, van hem kunt u originele jodelnummers verwachten maar ook onvervalste schlagers. De gouden trompet wordt bespeeld door Stefan Mross. Een jonge musicus wiens optreden u nog lang zal heugen. De succesvolle groep Sepp en de Steigerwälder Musikanten completeert deze avond barstensvol Heimatmelodieën met een muzikale show.

SPECIALE VRIENDENKORTING

Vrienden van het Limburgs Dagblad genieten in de voorverkoop, zes, acht, of zelfs tien gulden korting! Er worden diverse entreeprijzen gehanteerd waarbij de "normale" prijzen ƒ 58,-, ƒ 48,- en ƒ 34,- bedragen. Op vertoon van de bon krijgt u echter **ZES GULDEN korting** op de derde rang en betaalt u ƒ 28,-; **ACHT GULDEN korting** op de tweede rang, u betaalt dan ƒ 40,-; en **TIEN GULDEN korting** op de eerste rang, waardoor u ƒ 48,- betaalt.

De prijzen zijn overigens inclusief voorverkoopkosten.

VOORVERKOOPADRESSEN

U kunt de entreekaarten kopen bij: Boekhandel Buck, Einderstraat 59, Kerkrade en VVV-kantoor Brunssum, Lindeplein 1, Brunssum. Telefonisch reserveren kan ook: 0049-2404906020.

BON: KÖNIGE DER VOLKSMUSIK, ALSDORF

Naam: .... KIOSK

Vriendenpasnummer: ....

Aantal pers.: .... max. 2

OPEN LIMBURGS KAMPIOENSCHAP OUD-HOLLANDSE SPELEN

Op tweede paasdag staat recreatiepark Hommelheide in Susteren in het teken van Oud-Hollandse Spelen. Ook u kunt Limburgs Kampioen worden door uw bekwaamheid te testen in bijvoorbeeld gaaibol, hamertjesspel, steltlopen, sjoelen, zwierbol enz. U zult op maar liefst vijftien spelen getest worden. Degene die als beste uit de bus komt, zal uitgeroepen worden tot Limburgs Kampioen. Iedereen vanaf 12 jaar mag deelnemen. Er wordt gespeeld van 11.00 tot 17.00 uur. Inschrijven ad ƒ 2,50 kan tot 26 maart via telefoonnummer 04499-2900.

STADSSCHOUWBURG HEERLEN

LITTLE VOICE

- komedie van Jim Cartwright -

Pleuni Touw, Vera Mann, Maja van den Broecke, Hugo Metsers en anderen brengen onder regie van Jos Thie de Nederlandse versie van deze succesvolle komedie. In 1992 in Londen gewaardeerd met "Best Comedy of the Year". Door de bezetting is ook in Nederland succes verzekerd. "Opkomst en ondergang van schreeuwlelijk" (vertaling door Jules Deelder) is het verhaal van het gevecht van een groep mensen dat een beetje glans probeert te geven aan hun bestaan. Ma is aan de drank en aan de kerels geraakt als op een gegeven moment de stemkwaliteiten van dochterlief worden ontdekt. Of daar nu het grote geld mee te verdienen is?

SPECIALE VRIENDENKORTING

Vrienden van het Limburgs Dagblad genieten op vertoon van onderstaande bon aan de kassa van de Stadsschouwburg een korting van VIJF GULDEN en betalen ƒ 27,50 i.p.v. ƒ 32,50.

BON: LITTLE VOICE

Naam: .... KIOSK

Vriendenpasnummer: ....

Aantal pers.: .... max. 4.

Vrijdag 18 maart 1994, 20.00 uur

Limburgs Dagblad Regionaal
Vrijdag 4 maart 1994

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Bijdrage onder meer voor Geleendal en Céramique

Rijk geeft Heerlen en Maastricht 35 miljoen

Van onze verslaggever

HEERLEN/MAASTRICHT – De Stedelijk-Knooppuntsteden Maastricht en Heerlen krijgen van het ministerie van Binnenlandse Zaken 35 miljoen gulden.

Dat geld is bedoeld voor de brug naar het Céramiqueterrein en de herontwikkeling van de Griend in Maastricht. Heerlen krijgt subsidie voor het Geleendal en het project Akerstraat-Noord/Emmaterrein, dat samen met Brunssum wordt uitgevoerd.

De bijdrage komt uit de zogeheten 'werkgelegenheidsimpuls 1994,' waarvoor landelijk vijfhonderd miljoen gulden beschikbaar is. Maastricht en Heerlen zien hun claim grotendeels gehonoreerd.

Voor het project Akerstraat-Noord/Emmaterrein komt elf miljoen beschikbaar. In dit deels verpauperde gebied zijn gepland: negenhonderd woningen, een park en een bedrijventerrein dat 1500 banen moet opleveren.

In het Geleendal wil de gemeente Heerlen ruim veertig hoogwaardige technologische bedrijfjes huisvesten, waar uiteindelijk tweeduizend mensen werk krijgen. Het Rijk draagt hieraan nu zes miljoen bij. Dat geld was hard nodig om de exploitatie van het project rond te krijgen. Heerlen overweegt om een Geleendal bv te beginnen met projectontwikkelaars.

Voor de voetgangersbrug die het Céramiqueterrein in Maastricht moet verbinden met de binnenstad heeft het Rijk elf miljoen gulden over, terwijl zes miljoen beschikbaar komt voor de herontwikkeling van de Griend, een terrein aan de Maas. Daar is onder meer de bouw van een 'platte zaal' voorzien.

De nummer een op de Heerlense lijst, het Muzisch Centrum, valt buiten de boot. Waarschijnlijk omdat het economische belang niet groot genoeg wordt geacht. De tweede fase van de schouwburgrenovatie is nu weer uiterst onzeker geworden.

Landgraafse moordzaak in april voor rechter

Van onze verslaggever

LANDGRAAF – De van moord op de 22-jarige Dolf Wijnants verdachte Roger H. (23) uit Nieuwenhagen moet voorlopig op dinsdag 19 april voor de rechtbank in Maastricht verschijnen. De jongeman, die zijn aanvankelijk afgelegde bekentenis later weer gedeeltelijk introk, is inmiddels psychiatrisch onderzocht.

Vooral is in dat onderzoek nagegaan welke invloed de zeer ernstige gokverslaving van de jongen heeft gehad op zijn gedragingen ten opzichte van zijn kennis Dolf. Het rechercheteam dat veertien dagen nadat het stoffelijk overschot van kamerbewoner Wijnants was gevonden, H. als verdachte aanhield, twijfelt geen moment aan zijn schuld. De stille getuigen zijn daarvoor te duidelijk. H. werd op 10 januari gearresteerd, nadat hij als gebruiker van de betaalpas en pincode van Wijnants werd ontmaskerd. Op 14 januari bekende hij Wijnants te hebben doodgeslagen met een betonschaar. Zijn advocate mr. I. Aarts-Mulder heeft nog geen dagvaarding ontvangen. Zij blijft overigens van mening dat de zaak niet zo duidelijk is als de politie doet geloven.

Politieke ervaring opdoen

● *Bijna zeventig Limburgse scholieren vormen twee dagen lang in het gouvernement een Europees Jeugdparlement.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Limburgse jeugd werkt aan Europa

Van onze verslaggeefster

MAASTRICHT – Al na een halve dag in Maastricht discussiëren over Europa is het Astrid Makowski duidelijk waarom in het Europees Parlement zo lang wordt vergaderd: het is bijna een onmogelijke zaak om alle neuzen dezelfde kant op te laten wijzen. Daar is veel tijd en wijsheid voor nodig.

„We praten hier met z'n achten over een onderwerp en dan is het al moeilijk om op een lijn te gaan zitten," vertelt Astrid, leerlinge van het Kerkraadse Sancta Mariacollege. Zij is een van de bijna zeventig Limburgse scholieren die deel uitmaken van de Limburgse voorronde van het Europees Jeugdparlement. Gisteren en vandaag praten de voornamelijk vwo-scholieren gezamenlijk in de Statenzaal van het Maastrichtse gouvernement over Europese zaken.

Het gaf de jonge Limburgers gisterochtend wel een kick om te zitten op de stoelen in de zaal waar in december 1991 de Europese Top heeft plaats gevonden en waar enkele maanden later het verdrag over de Europese Unie, beter bekend als het Verdrag van Maastricht, werd getekend. „De stoelen zitten prima en ik snap nu ook waarom het meubilair zo duur moest zijn. Een hele dag vergaderen vergt veel. Dan heb je een goede stoel nodig," weet de Kerkraadse heel zeker.

Astrid hoopt met haar deelname aan het Europees Jeugdparlement enige politieke ervaring op te doen. Toen ze hoorde dat ze deel uit ging maken van de jeugdcommissie die zich gistermiddag bezig zou houden met het vluchtelingenbeleid in de verschillende landen ging ze aan het werk. „Ik moest alles over Spanje te weten zien te komen.

En dat valt niet mee. Er is weinig bekend. Een verzoek aan de ambassade om wat informatie te sturen leverde weinig bruikbaar materiaal op. Er zaten zelfs twee reisfolders bij," zegt Astrid lachend.

Paul Hahn, docent van het Jeanne d'Arc College in Maastricht en coördinator van de provinciale zitting van het jeugdparlement, benadrukt dat het niet de bedoeling is om alle leerlingen achter de gedachte van één groot Europa te krijgen, maar meer om ze te laten ervaren hoe het in de praktijk werkt. Vandaag wordt de tweedaagse afgesloten met het aannemen van resoluties en een voordracht van Europarlementariër Jan Willem Bertens.

Docenten en de voorzitter van de commissies zullen uiteindelijk bepalen welke twaalf Limburgse scholieren in het najaar in Den Haag zullen meedoen aan landelijke voorronde, die uiteindelijk kandidaten moet afleveren voor het Internationale Jeugdparlement. Op 13 en 14 april komt het Internationaal Jeugdparlement bijeen in Maastricht. De enige Limburgse afgevaardigde is de uit Weert afkomstige Olav Schmutzer.

Uit de koers

● *Een bewoner van de Prins Bernhardlaan in Eijsden kreeg gistermorgen de schrik van zijn leven toen een VSL-bus regelrecht op de voortuin afstevende waarin hij aan het werk was. De man maakte een noodsprong en de bus reed tegen een boom, vlak voor de tuin. Het voertuig raakte uit de koers doordat een 65-jarige bestuurder omstreeks kwart over negen met zijn auto de VSL-bus vol in de flank raakte. De bus ramde daarna een geparkeerde auto en botste tegen de boom. De bestuurder van de personenauto moest met botbreuken worden overgebracht naar het ziekenhuis in Maastricht.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Eis van 40 mille wegens nalatigheid bij watersnood

Inwoner Borgharen dient claim in tegen gemeente

DOOR ROEL WICHE

MAASTRICHT – Jo Rodolf uit Borgharen heeft een schadeclaim van ongeveer 40.000 gulden ingediend bij respectievelijk het Maastrichtse college van B en W en bij de buurtraad van Borgharen. Volgens de inwoner van het in december onder water gelopen Maasdorp zouden de gemeente en de buurtraad de bewoners veel te laat hebben gewaarschuwd voor de overlast, waardoor zij nauwelijks tijd hadden om de noodzakelijke maatregelen te treffen.

„Zowel de gemeente als de buurtraad wisten reeds zondagnacht voor Kerstmis dat het kritische punt zou worden bereikt," aldus een verbolgen Rodolf. „Toch zijn de mensen in Borgharen pas maandagavond gewaarschuwd. Veel te laat natuurlijk, want de winkels waren toen al dicht zodat niemand meer extra proviand kon inkopen."

Ook de gang van zaken in het crisiscentrum heeft een hoop ergernis teweeggebracht bij Rodolf. „Er waren slechts 25 zandzakken beschikbaar, waarvoor je ook nog eens één gulden per stuk moest betalen. Een kopje koffie was niet eens gratis, daar moest je ook al 1,50 gulden voor neertellen. Noemt men dat dan een helpende hand?"

Alle schade aan zijn woning die niet wordt vergoed door de Stichting Watersnood '93, probeert Rodolf nu op de gemeente en de buurtraad te verhalen. „Het gaat mij niet om het geld, maar om het principe. Het wordt verdorie toch eens tijd dat de gemeente doeltreffende maatregelen neemt tegen de steeds weer terugkerende wateroverlast."

De aantijgingen wekken de woede van voorzitter Zef Roebroek van de buurtraad. „De raad heeft wel degelijk de juiste maatregelen genomen conform het rampenplan. Het is triest dat Rodolf nu meent langs juridische weg zijn gelijk te moeten behalen. We hebben hem talloze malen aangeboden om met ons rond de tafel te komen zitten om de zaken uit te praten. Helaas, hij weigert hardnekkig."

Doorgesluisd

Woordvoerder Nico Prick van de gemeente Maastricht bevestigt dat Rodolf een schadeclaim tegen het college heeft ingediend. „Waarschijnlijk wordt de claim doorgesluisd naar de schadeverzekeraar van de gemeente. Die moet de zaken dan maar verder afhandelen. Overigens lijkt het me onwaarschijnlijk dat de actie van de heer Rodolf veel succes zal hebben."

GS weigeren geld voor museum heemkunde

Van onze verslaggeefster

SITTARD – Het op te richten euregionaal heemkundig museum in kasteel Limbricht krijgt geen steun van Gedeputeerde Staten. Een aantal heemkundeverenigingen lanceerde dit initiatief onlangs als alternatieve bestemming voor het leegstaande kasteel Limbricht.

De provincie geeft als reden voor de weigering dat het gaat om een 'bundeling van lokale initiatieven'. Deze vallen onder de verantwoordelijkheid van de betrokken gemeentebesturen cq. het Streekgewest Westelijke Mijnstreek.

GS antwoorden dat op een brief van Statenlid Peter Boudewijn. Ze wijzen erop dat de provinciale voorzieningen op het gebied van geschiedenis, monumentenzorg en heemkunde inderdaad subsidie krijgen. Deze zijn nu echter gebundeld in onder meer het Limburgs museum, dat op 1 januari van dit jaar opening ging in Venlo. Hier gaat de provinciale steun dus naar toe. Tevens benadrukken Gedeputeerde Staten dat zij al aanzienlijke subsidies hebben toegekend, 'met name voor restauraties die ook ten goede komen van alle (toekomstige) huurders van het kasteel'.

Een andere motivering om het heemkundig museum niet financieel te steunen, is dat investeringen en/of exploitatielasten niet in aanmerking voor subsidie kunnen komen volgens de richtlijnen. Ten slotte schrijven GS dat ze alleen een verzoek kunnen belonen als het gaat 'om een activiteit die niet botst met een reeds door de provincie gevoerd beleid'.

Boudewijn stelde dat GS bereid waren mee te denken over een herbestemming voor kasteel Limbricht. Het volkskundig centrum was hierin gevestigd tot juni vorig jaar. GS stellen dat deze besprekingen 'geen concreet resultaat' hebben gehad en dat 'meedenken niet kan implriceren: dat zij ook verantwoordelijk zijn voor herbestemming.

Milieu-overtreders Heerlen op de bon

HEERLEN – De politie heeft in Heerlen en directe omgeving vijf bonnen uitgeschreven wegens het illegaal storten van huisvuil en het opslaan van autowrakken. Bij een grootscheepse milieu-actie werden gisteren daarnaast bij een agrarisch bedrijf tal van misstanden aangetroffen. Het vee was enigszins verwaarloosd en de mestboekhouding was niet bijgehouden. De gemeente Heerlen en de Algemene Inspectiedienst (AID) stellen een onderzoek in. De actie tegen milieu-overtreders vond plaats in samenwerking met de provincie en de marechaussee. Een geplande inzet van een helicopter was niet mogelijk door slechte weersomstandigheden.

Minder klachten over vliegveld

GELEEN – Het aantal klachten over vliegtuiglawaai rond vliegveld Beek was in februari beduidend hoger dan de maand ervoor. Verleden maand dienden 67 omwonenden in totaal 128 klachten in, tegen 53 klachten van 37 omwonenden in januari. Dat blijkt uit gegevens van de stichting Klachtentelefoon Luchthaven Maastricht. De meeste klachten (zeventien) kwamen uit Beek. De klachtendienst wijt dit aan de heersende windrichting. Niet alleen (laag)vliegen was een bron van ergernis, maar vooral ook het proefdraaien van motoren op de grond. Het vertrek 's nachts van een met paarden beladen Boeing 707 leidde tot zestien telefoontjes van omwonenden. Vliegen met dit type vliegtuig leverde in totaal 35 klachten op en met kleine lesvliegtuigen 22.

Zeven jaar cel en tbs voor uitbreker

DEN BOSCH/SITTARD – Het hof in Den Bosch heeft gisteren de 20-jarige Richard S. uit Geleen wegens het plegen van gijzelingen en overvallen veroordeeld tot zeven jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf en tbs met dwangverpleging. De rechtbank legde hem eerder zes jaar cel en tbs op. Zowel de officier van justitie als de verdachte ging tegen de opgelegde straf in beroep. S. ontsnapte in april vorig jaar met vijf gedetineerden uit de Extra Beveiligde Inrichting van het Huis van Bewaring in Sittard. Twee bewaarders kregen een geslepen pen op de keel en werden gegijzeld, zodat andere bewaarders de deuren wel moesten openen. Twee maanden daarvoor ontsnapte S. op soortgelijke wijze uit het huis van bewaring in Den Bosch, waar hij in voorlopige hechtenis zat voor twee overvallen en vier woninginbraken. Hij werd na enkele dagen al weer aangehouden. Na de ontsnapping uit de EBI in Sittard pleegde hij weer gewapende overvallen.

Hoorzittingen bruinkoolwinning

ERKELENZ – In de Erka-Halle in Erkelenz beginnen maandag hoorzittingen over de verdere bruinkoolwinning waar binnenkort mee wordt begonnen in de Duitse grensstreek. De plannen zijn zeer omstreden. Volgens het plan Garzweiler II moet vanaf 2000 ten zuiden van Mönchengladbach een gebied van 48 vierkante kilometer worden afgegraven voor bruinkoolwinning. Om dat mogelijk te maken moet onder meer het grondwaterpeil worden verlaagd. Natuur- en milieuorganisaties in Nederland en Duitsland zijn bang dat daardoor het ecologisch evenwicht in de streek ernstig zal worden ontregeld.

Bierbrouwer krijgt schade vergoed

SCHINNEN – Bierbrouwerij Alpha uit het Schinnense gehucht Thull kan een schadevergoeding van een half miljoen gulden tegemoet zien. Het bedrijf leed in de jaren tachtig bij de herinrichting van de Mulderplas in Thull waterschade. Directie van Alpha en het Streekgewest waren het jarenlang niet eens over de hoogte van de uit te keren vergoeding. Volgens het Streekgewest zat de bierbrouwer met een claim van 530.000 gulden te hoog. Door de van vochtoverlast te vrijwaren muren te injecteren met kunsthars, zo bepaalde de Grontmij, kon bespaard worden op de hoogte van de schade. De Grontmij was door het Streekgewest ingeschakeld om de claim van Alpha te onderzoeken. De brouwer en het Streekgewest werden het eens over een vergoeding van 475.000 gulden, inclusief 25 mille rente.

Opruimactie Hochter Beemd

SMEERMAAS – In natuurgebied Hochter Beemd bij Smeermaas ruimen vrijwilligers zaterdag 12 maart na de watersnood achtergebleven rommel op. Dit gebeurt nu pas, volgens Don Sheperd van WNF/Stichting De Ark, omdat de kans dat het gebied na februari nog een keer onderstroomt klein is.

o/z

†

Dankbaar voor alles wat zij steeds voor ons heeft gedaan, is na een werkzaam en liefdevol leven, gekenmerkt door eenvoud en oprechtheid, vrij onverwacht van ons heengegaan, onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Truus Doensen

weduwe van

Jan Jongkind

Zij overleed in de leeftijd van 72 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Swolgen: Arie Jongkind
Truus Jongkind-Van kan
Manon en Mark
Roy en Peggy
Dordrecht: Mia Wouda-Jongkind
Bert Wouda
Oswald
Familie Doensen
Familie Jongkind

6471 GH Kerkrade, 3 maart 1994
Laethof 74

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op maandag 7 maart a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Joannes de Doper te Eygelshoven, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Onze dierbare overledene wordt bijzonder herdacht in de hoogmis van zondag 6 maart om 09.30 uur in het oude kerkje te Eygelshoven.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 19.00 tot 19.15 uur.

Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Moeder zijn is alles geven zorgen, lijden, liefde en leven moeder zijn is alles derven alles en tevreden sterven

Na een intens en welbesteed leven van liefde, goedheid en zorgzaamheid is heden op 92-jarige leeftijd van ons heengegaan, voorzien van de h. sacramenten der zieken, onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder, zuster en tante

Anet Gijbels

weduwe van

Martin Machiels

Brunssum: M.E. van der Haghen-Machiels
H. van der Haghen
Brunssum: P. Machiels
P. Machiels-Gooyen
Brunssum: M.M. Reemst-Machiels
P. Machiels
Echt: H.J. Machiels
M.G.E. Machiels-Crapels
Maastricht: F.M. Machiels
M.E. Machiels-Knubben
Familie Gijbels
Familie Machiels

Brunssum, 2 maart 1994
Corr.adres: Lindestraat 44, 6444 AN Brunssum

Herdenkingsdienst zondag om 9.30 uur in de kapel van Huize Louise, Vijverlaan 3 te Brunssum.

In de St. Vincentiuskerk aan de Pr. Hendriklaan 378 te Brunssum zal de plechtige uitvaartdienst gehouden worden op maandag 7 maart a.s. om 14.00 uur.

De begrafenis vindt aansluitend plaats op het r.k. kerkhof aldaar.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

†

Moegestreden is zij ingeslapen.

Heden is overleden mijn lieve vrouw, onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Hendrina Petronella Rodenburg

Rini

9-3-1926 2-3-1994

echtgenote van

Dik van der Velden

Tot het allerlaatst toe was zij uiterst zorgzaam voor allen die haar dierbaar waren en voor vele anderen voor wie zij het nodig vond.

Schinnen: Dik van der Velden
Sittard: Kees en Hannie
Daan
Thijs
Delfzijl: Hans

6365 AP Schinnen, 2 maart 1994
Kennedylaan 2

Liever geen bezoek aan huis.
Geen bloemen.

We nemen afscheid van haar in een dienst van Woord en Gebed, geleid door Ds. I. van de Pol, in de Goede Herderkerk, Kastanjelaan te Hoensbroek, aanvang 14.00 uur.

Hierna zal de crematie plaatsvinden in het crematorium te Heerlen Imstenraderweg 10 om 15.30 uur alwaar gelegenheid is tot condoleren.

Graag willen wij u persoonlijk bedanken voor uw betuigde belangstelling en medeleven bij het afscheid dat wij moesten nemen van onze zus, schoonzus en tante

Tiny Theunissen

Familie Theunissen

Heerlerbaan, maart 1994

De zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 6 maart a.s. om 11.00 uur in de St. Josephkerk te Heerlerbaan.

De plechtige eerste jaardienst voor onze lieve moeder en oma

Maria Eggen-Kerff

en tevens de tweede jaardienst voor onze lieve vader en opa

Johan Eggen

zal plaatshebben op zondag 6 maart a.s. om 11.30 uur in de O.L. Vrouwe van Lourdeskerk te Molenberg.

Kinderen en kleinkinderen

De plechtige 1e jaardienst voor mijn zorgzame man, broer, zwager, oom en neef

Frans Pernot

zal plaatsvinden op zondag 6 maart a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van het Heilig Hart te Sittard-Overhoven.

H. Pernot-Merts
en familie

†

Met gevoelens van droefheid geven wij u kennis van het overlijden van mijn man, onze vader, schoonvader en lieve opa

Hubertus Hollanders

echtgenoot van

Maria Peek

Hij overleed in de leeftijd van 74 jaar.

Wahlwiller: M. Hollanders-Peek
Kinderen en kleinkinderen
Familie Hollanders
Familie Peek

6286 BZ Wahlwiller, 3 maart 1994
Aan de Roestraat 25

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 8 maart om 11.00 uur in de H. Cunibertuskerk te Wahlwiller, gevolgd door de crematie in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in de kerk waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake maandag om 20.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in [illegible] Wahlwiller [illegible] elke dag van 17.00 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

In diepe verslagenheid geven wij kennis dat heden, toch nog onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 55 jaar, onze vader, mijn geliefde zoon

Jo Otten

Mechelen: [illegible]

Nuth, 2 maart 1994
Pastoriestraat 37G
Corr.adres: Stationstraat [illegible]

De plechtige uitvaartdienst [illegible] op zaterdag 5 maart a.s. om [illegible] parochiekerk van de H. Bavo [illegible] de crematie in crematorium [illegible] Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar [illegible] schriftelijk condoleren.

Heden vrijdag om [illegible] voornoemde kerk.

U kunt afscheidnemen [illegible] van De Universele [illegible] broek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur.

Enige en algemene kennisgeving

†

Groot was je liefde, groot het geluk dat jij wist te geven 't kon gewoon niet stuk.

Verdrietig, maar met liefdevolle herinneringen, geven wij u kennis dat heden, gesterkt door het h. sacrament der zieken, in de leeftijd van 54 jaar is overleden mijn innig geliefde vrouw, onze zus, schoonzus, tante en nicht

Els Gelders-Goossens

echtgenote van

Jo Gelders

[illegible]

3 maart 1994
[illegible]weg 43, [illegible]

De plechtige eucharistieviering [illegible] gehouden [illegible] om 13.45 uur [illegible] kerk van St. [illegible]

Aansluitend zal de [illegible] plaatsvinden in [illegible] crematorium [illegible] Imstenraderweg [illegible] te Heerlen [illegible]

[illegible] in de kerk [illegible] gelegenheid [illegible]

De avondwake [illegible] door de avondmis [illegible] 4 maart om 19.30 uur in voornoemde [illegible]

Er is gelegenheid tot afscheidnemen van [illegible]

† Johanna [illegible] Hevermans, weduwe van Wilhelmus Jacobus Antonius Touw, 92 jaar [illegible] Kloosterstraat [illegible] Heerlerbaan [illegible]

Het is al weer een jaar geleden, dat wij afscheid moesten nemen van mijn lieve man en onze [illegible]

Frans Thomas

De eerste jaardienst voor Frans zal worden gehouden in de parochiekerk van O.L. Vrouw [illegible] Ontvangen te Terwinselen op [illegible] 00 uur.

Angelien Thomas en kinderen

Dankbetuiging

Voor uw blijken van medeleven na het overlijden en voor uw aanwezigheid bij de uitvaartdienst en begrafenis van mijn vrouw, onze moeder, schoonmoeder en lieve oma

Fien Smeets-Petri

zeggen wij hierbij allen hartelijk dank [illegible]

J. Smeets
kinderen en kleinkinderen

Oirsbeek, maart 1994

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 5 maart a.s. om 19.00 uur in de Lambertuskerk te Oirsbeek.

†

Heden is zacht en kalm in de vrede van Christus in de leeftijd van 81 jaar van mij heengegaan mijn lieve zus

Bernardina (Tine) Moonen

weduwe van

Frans Jansen

M. Moonen
en verdere familie

6343 BA Klimmen, 3 maart 1994
Pendersstraat 17

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag 7 maart om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Klimmen, waarna begrafenis op het r.k. kerkhof aldaar.

Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.

Avondwake zaterdag 5 maart om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Gisè is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela Geulhemmerweg 13 te Heerlen.

Gelegenheid tot afscheid nemen zondag van 14.00 tot 15.00 uur.

Mocht u indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden deze annonce als zodanig beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

Een afscheid dat niet te beschrijven is Een geluk dat te korte duur.

Randy

[illegible] Desiré Johanna Maria

Geboren en overleden op 3 maart 1994

Geleen: Martien Hallmanns [illegible] Paulus
Familie [illegible]
Familie [illegible]

6163 GT Geleen, 3 maart 1994
Rozenlaan 56

De crematieplechtigheid zal in besloten familiekring plaatsvinden.

Het is een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van onze moeder, schoonmoeder en oma

Walerja Zlobinski-Lesiewicz

De plechtige jaardienst zal worden gehouden op zondag 6 maart a.s. om 11.00 uur in de St. Josephkerk te Hoensbroek-Passart.

Hoensbroek, maart 1994

Kinderen klein- en achterkleinkinderen

†

Jeanine Leonarda Helena

geboren en overleden op 1-3-1994

[illegible]

De crematie heeft in besloten kring plaatsgevonden.

†

Met moeite van dit leven afscheid nemend is van ons heengegaan, in de leeftijd van 74 jaar,

Wilhelmus Gerardus (Sjir) Spronck

echtgenoot van

Maria Anna Rouvroye

begiftigd met de pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice
Ridder in de orde van Oranje-Nassau

Valkenburg a/d Geul: M.A. Spronck-Rouvroye
Roosteren: Mien en Paul
Hoekstra-Spronck
Valkenburg a/d Geul: Paul [illegible]
Familie Spronck
Familie Rouvroye

6301 GH Valkenburg a/d Geul, 3 maart 1994
Neerhem 12

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden maandag 7 maart a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Valkenburg aan de Geul.

Overtuigd van uw medeleven, zal er geen condoleren zijn.

Voor de zielemis [illegible] zondag 6 maart om 11.00 uur worden opgedragen in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in [illegible] Smeets, Spoorlaan [illegible] Valkenburg aan de Geul [illegible]

[illegible]

†

Wat we aan werkzaam en liefdevol leven voor het [illegible]

Leo Gortzen

echtgenoot van

Keta Beeters

[illegible]

6462 HB Kerkrade, 2 maart 1994

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op maandag 7 maart a.s. om 10.00 uur in de [illegible] van O.L. Vrouw Altijddurende Bijstand [illegible] de crematie zal [illegible] in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

[illegible]

Wet uir het oog, niet uit het hart

De tijd gaat snel en het is inmiddels een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van onze lieve moeder en oma

Tonie Verwer-Grothues

De eerste jaardienst voor haar wordt opgedragen op zondag 6 maart a.s. om 9.30 uur in de kerk van de H.H. Martelaren van Gorcum, Sittard-Born Heerlen.

Kinderen Verwer

†

De plechtige eerste jaardienst voor onze lieve moeder en oma

Helena Ophelders-Schoffeleers

zal gehouden worden op zondag 6 maart a.s. om 10.00 uur in de St. Laurentiuskerk te Spaubeek.

Kinderen Ophelders

Jaardienst

De plechtige eerste jaardienst voor

Ber Smeets

zal gehouden worden op zondag 6 maart in de hoogmis om 10.00 uur in de St. Martinuskerk te Beek.

Familie Smeets

†

Met gevoelens en niet onverwacht is van ons heengegaan, gesterkt door het h. sacrament der zieken, mijn allerliefste vrouw, onze moeder, schoonmoeder en oma

Michaele Cecilia Francisca Taverne

geboren [illegible] 1919

echtgenote van

Cornelis Gans

[illegible]

Sjir Sp[illegible]

[illegible]

Fien Sc[illegible]

Gerrit va[illegible]

[illegible]

OVERLEDEN

† Dré Smits, [illegible] Lindenstraat [illegible] Neer. [illegible]

† [illegible] Stampers, [illegible] Mia Verbeeten [illegible]

[illegible]

Gemeente Simpelveld

BEKENDMAKING

De burgemeester van Simpelveld brengt ter openbare kennis dat de raad der gemeente in zijn openbare vergadering van 24 februari 1994 een voorbereidingsbesluit heeft genomen voor:
- het perceel kadastraal bekend gemeente Simpelveld, sectie A nr. 2162, plaatselijk bekend Deus 5;
- het perceel kadastraal bekend gemeente Bocholtz, sectie A nr. 4676, plaatselijk bekend Prickart 401.

De besluiten treden in werking op 7 maart 1994 en liggen vanaf die datum voor een ieder ter inzage op de afdeling grondgebiedzaken (bouwzaken).

Simpelveld, 24 februari 1994.

De burgemeester voornoemd,
mr. P.A.G. Clemens

Kabinet heeft grote haast met aanleg Oost-westbaan

Aanscherpen norm kost vele miljoenen

Vervolg van pagina 1

DEN HAAG – Zowel omwonenden als lagere overheden en milieu-organisaties hebben fel geageerd tegen de kabinetsvoorstellen. Het middelen van de norm over een heel jaar doet volgens hen geen recht aan de piek-overlast, die in sommige periodes optreedt. Ook verwijten zij het kabinet onvoldoende oog te hebben voor de gezondheidsaspecten. Een goede nachtrust duurt minimaal acht uur, is het kabinet in vele protestbrieven te verstaan gegeven. Ook de hoogte van de norm is fel bediscussieerd.

Om die reden probeerden PvdA, D66, GroenLinks, SGP en GPV op deze onderdelen het kabinetsvoorstel bij te slijpen. Maar, zo hielden de ministers Alders (Vrom) en Maij (Verkeer en Waterstaat) de partijen voor, het kabinet had een zorgvuldige afweging gemaakt en rekening gehouden met alle mogelijke omstandigheden. Een aanscherping van de norm met twee decibel kost volgens Alders ogenblikkelijk honderd miljoen gulden extra voor het isoleren van meer huizen. Hetzelfde geldt volgens het kabinet voor het verlengen van de nachtperiode met een uur, omdat meer vliegtuigen de geluidszone oprekken en er dus meer huizen geïsoleerd moeten worden.

Procedure

Voor het invoeren van een nachtnorm heeft het kabinet een ingewikkelde procedure gekozen, die niet echt de goedkeuring van de Kamer kon wegdragen, maar wel op dit moment de snelste weg is. En aangezien het kabinet grote haast wil maken met de aanleg van de nieuwe Oost-westbaan voor het vliegveld Beek in Limburg, is toch deze procedure gevolgd. Een voordelig bijkomend effect voor de overheid is, dat de isolatiekosten rond Beek aanzienlijk lager zullen uitvallen.

Volgens minister Maij hoeft de overheid in de nieuwe constructie 'nagenoeg niets' te betalen. Dit komt, omdat voor de huidige Noord-zuidbaan een tijdelijke geluidszone wordt vastgesteld, waardoor het isolatieproject op een laag pitje kan worden gezet.

Wegens tijdgebrek kwam de Kamer gisteren niet toe aan een reactie op de betogen van Maij en Alders. Het debat wordt volgende week donderdag voortgezet.

Centra voor sonotherapie sluiten deuren

MAASTRICHT – De centra voor sonotherapie in Maastricht, Bussum en Eindhoven sluiten op 1 april de deuren. Dit heeft directeur Hessing schriftelijke laten weten aan de Inspecteur voor de Volksgezondheid in Limburg, W. van Dijk. Volgens Hessing zijn de kruistocht die Van Dijk heeft gevoerd tegen het centrum voor sonotherapie in Maastricht en de negatieve publiciteit over het nut van deze alternatieve behandeling van vaatpatiënten aanleiding geweest om de zaken de sluiten. Eerder gaf Hessing als reden van de sluiting aan dat hij eerst de resultaten van een wetenschappelijk onderzoek wil afwachten, voordat hij verder gaat.

Van Dijk vindt het een prima zaak dat de centra stoppen met het behandelen van patiënten. „Nog voordat de deuren van het centrum in Maastricht opengingen, heb ik gewaarschuwd en geadviseerd ze vooral gesloten te houden. Een groot winstpunt is in ieder geval dat blijkt dat de patiënt steeds kritischer wordt. Dat is verheugend."

Al vrij snel nadat het Sonotherapie Center in Maastricht startte met het behandelen van patiënten, kwamen klachten binnen bij de geneeskundige inspectie. Ook bereikten Van Dijk verschillende negatieve signalen over de vrij kostbare behandelingen. Inmiddels zijn de meeste klachten afgehandeld door de inspectie. J. Knuth uit Kerkrade, echtgenoot van een ontevreden patiënt, heeft bij de politie van Kerkrade een klacht ingediend wegens oplichting tegen het centrum voor sonotherapie in Maastricht.

Vrouwen aan de macht

● Burgemeester Beckers, omringd door van links naar rechts Ria van Aggel-Zuidgeest (CDA), Rita Beeren-Peerlings (PvdA), Iet Dumas-Henderson (WNP), Els Frenken-Henderikx (Royer Belang), Mia Versteegen- Aendekerk (CDA), Truus Aendekerk-Kunnen (WNP). Foto: JEROEN KUIT

Zes vrouwen in de nieuwe gemeenteraad

De trots van Stramproy

Van onze verslaggever

STRAMPROY – De vlaggen hangen nog net niet uit in Stramproy, maar veel scheelt dat niet. Het dorp staat namelijk in het middelpunt van de belangstelling en dat moet gevierd worden. In Stramproy is woensdagavond iets gebeurd wat in Nederland lang voor onmogelijk werd gehouden: De vrouwen hebben de macht.

De nieuwe raad van de gemeente bestaat uit zes vrouwen en vijf mannen. Lange tijd zag het er woensdagavond naar uit dat de vrouwen nog net in de minderheid zouden blijven, maar omdat lijstduwer Jan Levels van de Werknemerspartij na beraad zijn zetel afstond aan de nummer drie van de lijst van zijn partij, kregen de vrouwen de meerderheid in de gemeenteraad van Stramproy. En daarmee was het dorp landelijk nieuws. Weg is het Zangeres-zonder-Naam-syndroom, Stramproy is nu bekend als het dorp waar de vrouwen 'het voor het zeggen hebben'.

De zes van Stramproy: Ria van Aggel-Zuidgeest (CDA), Mia Versteegen-Aendekerk (CDA), Truus Aendekerk-Kunnen (WNP), Iet Dumas-Henderson (WNP), Els Frenken-Henderikx (Royer Belang) en Rita Beeren-Peerlings (PvdA). Volgens de dames waren er louter positieve reacties op de vrouwelijke meerderheid. „Zelfs van mannen van wie ik het niet had verwacht, kwamen spontaan felicitaties," zegt een van hen. Ook een rondje door het dorp maakt duidelijk dat de mannen niet onder de overwinning lijden. Sterker nog: ze zijn trots op hun dorp en hun raad.

De zes vrouwen zijn verdeeld over alle partijen in Stramproy en dat kan nog wel eens voor problemen zorgen bij de vorming van het college. Want in een gesprek met vier van de zes vrouwen bleek dat ze vinden dat nu toch eigenlijk ook maar een vrouw wethouder moet worden. „We moeten snel eens rond de tafel gaan zitten," zegt Truus Aendekerk, die zelf wel in is voor een wethouderspost. Ook het PvdA-raadslid Rita Beeren antwoordt snel 'ja' als haar gevraagd zal worden wethouder te worden. Iet Dumas probeert de vraag eerst nog als een volleerd politica te ontwijken, maar geeft na enig aandringen toch ook aan dat ze er wel wat voor voelt. Mia Versteegen hoeft niet, want 'ik ben net nieuw in de raad'.

De grote vraag is nu natuurlijk of het beleid dat gevoerd wordt door een meerderheid vrouwen anders is dan het beleid van mannen. Hierover kunnen de vrouwen het niet eens worden. Opvallend is dat de oudere generatie vrouwen denkt dat zij beter op de centen kunnen passen dan hun mannelijke collega's. Bovendien denken de vrouwen dat zij meer aandacht hebben voor de sociale veiligheid.

Het evenwicht in de Stramproyer gemeenteraad is volgens de vrouwen nu voldoende hersteld. „Meer vrouwen moeten er niet bijkomen," is de unanieme mening.

Burgemeester F. Beckers glimt van trots in zijn werkkamer bij zoveel belangstelling van de pers. Want niet alleen de regionale pers is geïnteresseerd in het Limburgse dorp. Ook de landelijke kranten melden zich in het gemeentehuis aan het Kerkplein. En Rita Beeren treedt vanochtend zelfs op in Ontbijt-tv.

Echt verrast door de 'vrouwelijke overval' is de burgemeester niet. „Het is geen toeval," zegt Beckers. „Het is een duidelijke voortzetting van de sterke emancipatiebeweging in de gemeente. In 1970 was mevrouw Höppener de eerste vrouwelijke wethouder in Limburg, en die lijn heeft zich voortgezet. Ook Lies Koolen (PvdA) heeft zich in de raad altijd sterk gemaakt voor de positie van de vrouwen. Zij bleef bij alle onderwerpen hameren op de rol van de vrouw."

Beckers heeft wellicht een verklaring voor de sterke rol van de vrouwen in zijn gemeente. „Het heeft misschien wel te maken met de maatschappelijke constellatie van grensdorpen. Grensbewoners zijn tolerant en breid grenzen te verleggen. Zo was in Stramproy het ongehuwd samenwonen al vrij snel geaccepteerd. En dat is een goede voedingsbodem voor emancipatie."

Winkelier herkende foto van overvalller

Vervolg van pagina 1

DEN HAAG/ROERMOND – Bij de overval werd de winkelier met een vuurwapen bedreigd en vastgebonden. De twee daders verdwenen met een tas vol munten en postzegels.

G. werd vorig jaar door de Rotterdamse rechtbank tot twaalf jaar cel veroordeeld maar ging in hoger beroep omdat hij zegt onschuldig te zijn aan de moord en de roofoverval. De moord werd op 1 december 1992 gepleegd in de woning van de vriendin van de Gravenaar. Het slachtoffer was een andere vriend van de vrouw, waarmee zij innige betrekkingen onderhield. G. ontkent echter het dodelijk schot gelost te hebben.

Toen hij de woning binnenging, zou hij het slachtoffer in de kamer al in een plas bloed hebben zien liggen. „De dader, een lange, donkere man, was op dat moment nog aanwezig," verklaarde de Gravenaar later tegenover de politie.

Tijdens het onderzoek naar de moord trof de politie in de woning van de zus van G. een tas met munten en postzegels aan. Deze werden door de winkelier van Romunt herkend als de buit van de overval op zijn zaak. Een naar Roermond gefaxte foto leverde de rest van het bewijs. G. werd door de winkelier herkend als een van de twee overvallers van zijn zaak. G. ontkent echter de munten en postzegelzaak aan de Neerstraat overvallen te hebben.

De tas zou afkomstig zijn van een in Kraaienest in de Amsterdamse Bijlmer woonachtige Antilliaan. Het was de bedoeling dat G. de postzegels en munten voor deze Antilliaan zou verkopen.

Het Hof laat over twee weken weten of G. schuldig is aan de moord en de roofoverval op Romunt.

Zes maanden voorwaardelijk geëist tegen Venlonaar

Vader 'ontvoerde' zoon en dochter

ROERMOND – Omdat Chris N. (37) uit Venlo vond dat zijn ex-vrouw hun twee kinderen verwaarloosde, bracht hij hen na een weekendbezoekje niet meer terug. Bijna drie weken lang hield hij zijn dochter Marina (10) en zoontje Steffie (7) voor hun moeder verborgen. Dat kwam N. gisteren voor de Roermondse rechtbank op een eis van een half jaar voorwaardelijke gevangenisstraf te staan. Officier van justitie mr. C. Schaap liet in die eis ook meewegen dat de Venlonaar in een vlaag van woede met zijn auto op zijn gewezen echtgenote was ingereden en haar mishandeld had.

N. vertelde de rechtbank dat hij zijn kinderen bij zich had gehouden omdat zijn ex-vrouw meer oog had voor haar nieuwe vriend dan voor het kroost. „Ze waren ongewassen en liepen rond in kapotte kleren. Dat kon ik niet langer aanzien."

Van de beschuldiging dat hij zijn ex tot twee keer toe naar het leven had gestaan, wilde N. niets weten. „Ik heb haar nooit wat misdaan. Zo zit ik niet in elkaar. Ze liegt maar wat raak omdat ze me in de bak wil hebben. Ze wil me mijn kinderen afnemen."

Maar de officier van justitie geloofde niet in de onschuld van de Venlonaar. De verklaringen van de ex-vrouw en haar moeder vormden voor mr. Schaap het bewijs dat N. wel degelijk geweld had gebruikt. „Dat moet u nooit meer doen. Want uiteindelijk worden de kinderen er de dupe van als ouders zo met elkaar omgaan," luidde haar advies aan het adres van N.

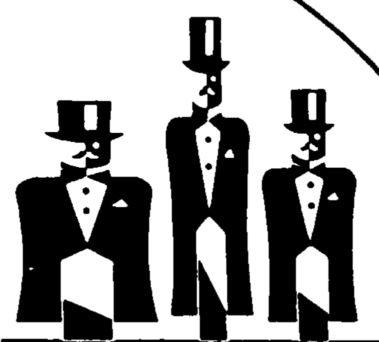
De rechtbank doet uitspraak over veertien dagen.

Controle op beveiliging tankstations

DEN HAAG – De Arbeidsinspectie gaat in de tweede helft van dit jaar controleren of tankstations voldoen aan de veiligheidseisen die per 1 januari verplicht zijn gesteld. Met name let de inspectie dan op pompstations die na negen uur 's avonds nog geopend zijn. Volgens de nieuwe voorschriften moet bij deze stations de kassa zijn omgeven door kogelwerend glas, de alarminstallatie in verbinding staan met een alarmcentrale en de bewakingscamera op een videorecorder zijn aangesloten. Daarnaast moeten op het sluitingstijdstip minstens twee personen aanwezig zijn.

Nigeriaanse oplichters sturen faxen

TONGEREN/DEN HAAG – Nederlandse en Belgische zakenlieden worden de laatste tijd bestookt met faxen uit Nigeria, waarin aanlokkelijke zakelijke voorstellen worden geformuleerd. Volgens de ambassade van Nigeria in Den Haag gaat het hier om oplichters en afpersers. De verzenders van de faxen geven zich uit voor bestuurder van een Nigeriaanse petroleummaatschappij, voor directeur van de Nigeriaanse Nationale Bank, of zelfs voor kabinetschef van de president. De ondernemers zouden voor miljoenen dollars provisie kunnen opstrijken in ruil voor het ter beschikking stellen van hun bankrekening en van enkele blanco facturen van hun bedrijf.

Jonge Israëliërs bezoeken Heerlen

Van onze verslaggever

HEERLEN - „Als ik mensen vraag wat zij met Israël associëren, antwoorden ze: 'oorlog'." Yonit Levy (16) vindt dat jammer. Samen met Yair Re'em (17) is zij drie weken in Nederland om te vertellen over Israël en om kennis te maken met Nederland.

Yair en Yonit maken deel uit van een groep van zestig Israëlische jongeren, die op het moment in verschillende landen op bezoek zijn.

Gisteren bezochten ze Heerlen. Zij voerden gesprekken met leerlingen van het Grotius College en brachten, in gezelschap van twee leerlingen van het college, een bezoek aan het echtpaar Leenders, dat twee jaar geleden de Yad Vashem Award ontving voor hulp aan joodse onderduikers.

Een beetje bedeesd zitten de vier scholieren in de huiskamer van Leenders. Theo Leenders begint over de problemen in Israël. Het moeizame vredesproces met de buurlanden, de nog moeizamere besprekingen met de PLO en vorige week de aanslag in Hebron waarbij een jood tientallen Palestijnen doodschoot in een moskee.

Maar het gesprek gaat ook over andere zaken. Yonit wil graag weten waarom het echtpaar in de oorlog joden in huis nam. Dat begon na de Februari-staking in 1941. Een gevoelsmatig besluit, noemt het echtpaar het. Lang nadenken over de risico's die zij liepen, deden ze niet. In de loop der jaren hebben ontelbare mensen lange of korte tijd bij hen in huis gezeten. Een keer dreigde het mis te gaan. Doordat ze echter van te voren gewaarschuwd werden, liep alles goed af. De vier luisteren vol belangstelling.

● Yonit (links) en Yair bekijken foto's van het echtpaar Leenders. Foto: CHRISTA HALBESMA

● Internist en dialyse-arts dr. E. Zeppenfeldt. Foto: CHRISTA HALBESMA

Dokter Zeppenfeldt gaat met pensioen

Een arts in hart en vooral ook in nieren

DOOR HANS GOOSSEN

HEERLEN – De E. voor zijn naam staat voor Ewald, maar zo wordt hij nooit genoemd. „Op een of andere manier heet ik al sinds mijn kindertijd Bob." In het Heerlense ziekenhuis heeft de internist die zich vooral heeft gespecialiseerd in nieren de koosnaam Zepp. De in München geboren arts – „eigenlijk te vroeg, want mijn moeder was op weg naar Nederland" – stamt nog uit de tijd dat dialyse-apparaten zelf in elkaar geknutseld werden.

Zonder dialyse zouden veel nierpatiënten ten dode zijn opgeschreven, maar de eerste toestellen waren allesbehalve veilig, blikt Zeppenfeldt terug op zijn 27-jarige carrière in De Wever. „De apparaten waren primitief. Aan de buitenkant leek het heel wat, maar er zat weinig in."

Een groot verschil met de dialyse-apparatuur van nu, die qua aantal chips kan wedijveren met de meest geavanceerde computer. „Dialyseren is pas echt veilig geworden, toen de industrie zich ermee ging bemoeien. De huidige apparaten controleren zichzelf, geven onmiddellijk aan als iets mis is. Het is eigenlijk een wonder dat vroeger niet meer ongelukken zijn gebeurd."

Dat pionieren ook zijn charme heeft, ontkent Zeppenfeldt niet. „Maar je kunt beter ergens anders avonturieren dan in een ziekenhuis." Hij kan echter opgelucht adem halen. Fatale complicaties zijn hem altijd bespaard gebleven.

„Ik kan me wel herinneren dat we ooit te veel kalk in het water hadden, waardoor ook de patiënten te veel kalk in het bloed kregen. Normaal krijgen we zacht water uit de Eifel, maar om een of andere reden kregen we op een dag veel harder water met meer kalk. Plotseling werden alle patiënten die aan de apparaten lagen misselijk. Gelukkig is dat met een sisser afgelopen."

De verbetering van de dialyse-apparatuur is zekere niet de enige ingrijpende ontwikkeling die Zeppenfeldt in de loop der jaren

> Het is tijd voor nieuw bloed, zegt hijzelf. En bovendien zijn er nog meer dingen in het leven dan doktertje spelen. De internist en dialyse-arts dr. E. Zeppenfeldt gaat met pensioen. Een afscheidsinterview met een van de inventarisstukken van het Heerlense hospitaal, een van de weinigen binnen het ziekenhuis die de verhuizing en de naamwisseling van Sint Joseph naar De Wever nog heeft meegemaakt.

heeft meegemaakt. „Vroeger had ik veel meer patiënten, nu minder, maar ze zijn wel ernstiger ziek. Neem nu de maagzweer. Daarvoor werd je vroeger opgenomen, moest je zes weken plat op melk en brood. Nu komen patiënten met een maagzweer vaak niet eens meer naar het ziekenhuis."

Vroeger was in de Akerstraat, in een van de gebouwen van het toenmalige Sint Josephziekenhuis. „Daar begon ik om kwart voor negen met mijn spreekuur tot een uur of vijf. Dan had ik zo'n 65 patiënten behandeld. Het was meer de zoete inval, met afspraken werd nauwelijks gewerkt." Het keiharde principe van 'wie het eerst komt, die het eerst maalt' werd gehanteerd. „Op een keer moest ik voor een spoedgeval om vijf uur 's ochtends naar mijn praktijk en toen zaten al mensen braaf op de stoep te wachten."

Zo gedwee zijn de patiënten van nu niet meer, beaamt Zeppenfeldt. De toegenomen mondigheid vindt hij een prima ontwikkeling. „Ik denk zelfs dat het daardoor gemakkelijker wordt voor de arts, ook al denken die soms van niet. Je kunt nu beter uitleggen wat gaat gebeuren. Dat je dood gaat als je niet gedialyseerd wordt. Daar rustte vroeger een taboe op. Neem nu de behandeling van kankerpatiënten, als je geen open kaart speelt, kun je bepaalde therapieën niet eens uitvoeren."

Mondigheid heeft echter ook zijn grenzen. „Als ik mijn horloge naar de horlogemaker moet brengen, is mijn mondigheid natuurlijk ook maar beperkt, laat staan als ik mijn auto naar de garage breng. Nu is de kennis van de niet-dokter op medisch gebied natuurlijk flink toegenomen. Neem bijvoorbeeld de dialyseverpleegkundigen. We grappen wel eens dat menig dokter problemen zou hebben met de boeken die zij moeten doornemen."

De dialyse loopt als een rode draad door de carrière van Zeppenfeldt. „Je krijgt natuurlijk een speciale band met de patiënten. Sommigen komen al meer dan tien jaar twee, drie keer in de week. Ik ga altijd even langs, zo leer je mensen natuurlijk goed kennen."

Het liefst zou Zeppenfeldt zien dat dialyse niet nodig zou zijn, dat er voldoende nieren voorhanden zouden zijn om iedere patiënt van een nieuwe te voorzien. Hij laat zijn eigen donorcodicil zien. „Een nierspoeling is geen kleinigheidje. Zeker voor jongere mensen zou transplantatie een betere oplossing zijn, zodat ze niet meer hun hele leven aan die machine hoeven," zo probeert hij op de valreep nog wat donors te werven.

Binnen het De Weverziekenhuis is het tijd voor een nieuwe dokter meent hij. Niew bloed op de dialyse-afdeling. Zeppenfeldt is nu geschiedenis. Hij heeft zich al opgegeven voor een historische studie aan de Open Universiteit. „Dat moet ook leuk zijn om te doen."

Ter gelegenheid van het afscheid van dr. E. Zeppenfeldt wordt vandaag in het ziekenhuis een symposium gehouden over de multi-disciplinaire zorg rondom de dialysepatiënt. Plaats van handeling is de Wenckebachzaal op het terrein van het De Weverziekenhuis. Van 16 tot 17 uur vindt het officiële afscheid, gevolgd door een receptie in de conversatiezaal van het ziekenhuis.

Langverwachte economische beleidsnota vol oude wijsheden

Provincie baart papieren tijger-met-kunstgebitje

DOOR LAURENS SCHELLEN

MAASTRICHT – Eindelijk ligt 'ie er dan, de door Gedeputeerde Staten al zo lang beloofde Economische Bijbel voor Limburg-op-weg-naar-de-volgende-eeuw. De jarenlange en almaar luidere roep van Provinciale Staten, bedrijfsleven en een hele sliert intermediaire organisaties om een alomvattend 'strategisch economisch beleidsplan' voor deze provincie is dus ten langen leste verhoord. Toch is voorzitter Piet van Zeil van Limburgs eigen Sociaal-Economische Adviesraad (SEAR) met deze nota, die voorlopig nog de status heeft van 'startnotitie', op zijn minst in één opzicht niet op zijn wenken bediend. De door hem verlangde 'maximaal tien velletjes' zijn door GS, naar goed provinciaal gebruik, ruim zes keer in lengte overtroffen.

● SEAR-Voorzitter Piet van Zeil: economisch beleidskader in 'maximaal tien velletjes'. Foto: DRIES LINSSEN

Al zou de nogal opzichtige langzaamaan-actie van het college wellicht anders doen vermoeden, de vurige pleidooien voor een doortimmerde economische beleidsstrategie voor heel de provincie komen natuurlijk niet uit de lucht vallen. Als geen andere Nederlandse regio is Limburg immers in economisch – en dus ook sociaal – opzicht sinds een jaar of drie verzeild geraakt in 'bijzonder zwaar weer'. Hoewel gedeputeerde Constant De Waal van Economische Zaken in een vraaggesprek met deze krant om plausibele redenen weigerde de beladen term 'regionale crisis' in de mond te nemen, waren en zijn nog altijd ruim voldoende symptomen aanwezig die daar wel degelijk op wijzen. De bedrijvigheid en meer nog de werkgelegenheid in deze provincie gieren immers al jaren achteruit, zowel in de markt- als de overheidssector.

Alleen over de oorzaken bestaat intussen geen verschil van inzicht meer: de relatief (veel te) hoge arbeids- en milieukosten voor het bedrijfsleven, de razendsnelle opmars van de lagelonen-landen, de daarmee samenhangende globalisering van de nationale en zelfs regionale economieën, de onstuitbare introductie van hoogwaardige arbeidsbesparende technologieën, een draconisch afslankend overheidsapparaat, en ga zo maar verder. Met de nadrukkelijke aantekening dat al deze (inter) nationale factoren zich in Limburg doorgaans nog krachtiger doen gevoelen dan elders in Nederland, vanwege de nog altijd betrekkelijk eenzijdige en conjunctuurgevoelige economische structuur van deze provincie.

● Gedeputeerde Constant de Waal: speerpuntbeleid vergt zestig pagina's. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

nieuwsanalyse

Hartstochtelijk

Kortom, de hartstochtelijke roep om een tastbare, samenhangende, supra-regionale maar vooral inspirerende visie op de noodzakelijke overlevingsstrategie voor de bedreigde Limburgse economie kan moeilijk worden bestempeld als een loze of modernistische kreet. In dit licht mag het dus op zijn minst pikant worden genoemd dat GS van meet af aan opvallend weinig animo hebben getoond voor de produktie van alweer een papieren tijger, ook al luidde dit keer de dringende opdracht om het beest van een stel vlijmscherpe tanden te voorzien.

Maar wie alleen al de buitenkant van het ruim zestig pagina's tellende praatstuk tegen het licht houdt, zal weinig moeite hebben om dat gebrek aan geestdrift te doorgronden. Want wie kiest voor de gortdroge titel 'Economisch Beleid Provincie Limburg' maakt eigenlijk meteen al duidelijk dat de lezer geen enkele surprise – laat staan enige sprankeling – hoeft te verwachten. Na bestudering van de inhoud blijkt die eerste diagnose feilloos te kloppen, de weggemoffelde ondertitel 'Limburg Op Weg Naar 2000' ten spijt.

In het door het dagelijks bestuur van de provincie nu dan eindelijk onthulde 'economisch vogelperspectief' voor Limburg valt zelfs met de beste wil van de wereld geen noviteit te ontdekken. Om maar te zwijgen van een nieuwe invalshoek of verrassend-projectmatige benadering. Voeg daarbij het oer-ambtelijk taalgebruik van de nota, en de hoop op de zo verlangde 'inspirerende' nota is bij voorbaat vervlogen. De Statenfracties eisten voor alles 'heldere keuzes' in het economisch beleid van de provincie. Wel, die krijgen ze nu van GS. Zij het dat die 'strategische selectie' door het provinciaal college al lang en breed geanalyseerd, herkauwd en dus genoegzaam bekend is.

Grijsgedraaid

Zelfs het bijbehorende provinciaal-ambtelijk jargon doet van pure gewenning allang geen pijn meer in de oren: Limburgs voor het leeuwedeel allang bestaande speerpuntsectoren – vijf stuks om precies te zijn, keurig en voor de hand liggend verdeeld over de drie regio's – moeten krachtig worden gestimuleerd en stevig uitgebouwd. Voor wie deze grijsgedraaide hit onverhoopt mocht hebben gemist: hoogwaardige, kennisintensieve industrie en zakelijke dienstverlening in het noorden en zuiden van Limburg; innovatieve energietechnologie annex milieuproduktie in Midden-Limburg; transport en logistiek in zowel Noord- als Zuid-Limburg; toerisme en recreatie vooral in het Heuvelland en Midden-Limburg (Maasplassen); en tenslotte de glastuinbouw en intensieve veehouderij in het noorden van de provincie.

Kortom, geen nieuws is goed nieuws, moeten GS stilletjes hebben gedacht. Of het moet hun in de nota benadrukte 'strategische' keuze zijn dat de bouwsector in het provinciale beleid 'minder prioriteit' zal krijgen. Maar heus, die redt zichzelf wel zodra de economie weer aantrekt.

Blijft over de manier waarop dit provinciale speerpuntenbeleid in de ogen van het college tot volle wasdom moet worden gebracht. Maar ook in dat opzicht put Limburgs Eerste Economische Bijbel zich uit in al lang en breed geopenbaarde wijsheden. Want de fameuze 'Vier S-en' van deputé De Waal behoort iedere politicus en werkgever in deze provincie onderhand te kunnen dromen: alleen door Strategie, Selectie, Samenhang en Samenwerking geraakt Limburg uit het economisch dal. Een aanpak die door het college ook wel liefkozend het zelforganiserend vermogen van deze provincie wordt genoemd.

Statenfracties en bedrijfsleven weten dan ook op voorhand het gelijk aan hun zijde, wanneer zij GS in deze toch met spanning tegemoet geziene beleidsnota een pijnlijk gebrek aan inspiratie en een overmaat aan voorspelbaarheid onder de neus wrijven. Toch snijdt het al even voorspelbare verweer van de verantwoordelijk deputé wel degelijk hout. Enerzijds zal De Waal er – volkomen terecht – op hameren dat de onderbouwing van zijn economische analyse niet alleen doorwrocht, maar ook principieel juist is. Datzelfde geldt – op zichzelf – waarschijnlijk ook voor de gemaakte keuzes, al zijn die nog zo ruim en liggen ze nog zo voor de hand. Waar het nu meer dan ooit op aan komt, is de concrete invulling en vooral de uitvoering van al deze overbekende beleidsstrategieën. En als GS – wie weet – hun kruit welbewust voor dat doel al die tijd droog wensen te houden, valt dat achteraf gezien misschien nog enigszins te billijken ook. Maar om dat uit te leggen, heb je echt geen zestig dure pagina's nodig. Hooguit een A4-tje. Van Zeil zal de eerste zijn om dat te beamen.

Opruimactie langs Maas

● *Ruim tweehonderd mensen ruimden gisteren in het Belgische Heppeneert (bij Maaseik) rommel op die achter is gebleven na de overstroming van de Maas. De opruimactie is georganiseerd door de Agrarische Bedrijfshulpdiensten en de Bedrijfsgilden van Noord-Limburg. Ook vandaag zal achtergebleven hout, plastic, glas en dergelijke door boeren en studenten worden verzameld.*

Foto: TWAN WIERMANS

Nieuwe verordening in Vlaanderen in de maak

Hoge boetes voor vervuilen wegen

Van onze correspondent

HASSELT – De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbare Werken, de Limburger Theo Kelchtermans, wil de vervuiling van het wegennet (auto- en waterwegen) een halt toeroepen. De deelregering keurde gisteren zijn ontwerpbesluit goed. Met zware geldboetes wordt respect voor een zuivere woon- en verkeersomgeving afgedwongen.

Wie voortaan een leeg pakje sigaretten achteloos door het raam van zijn auto naar buiten gooit, of wie van het wachten op een parkeerstrook gebruik maakt om snel de auto-asbak in de goot leeg te schudden, kan zich aan een fikse boete van minimum (omgerekend) 835 gulden tot het duizendvoudige van dit bedrag verwachten. Eventueel kan de rechter daar bovenop nog een gevangenisstraf van 8 dagen tot één jaar opleggen.

Een honderdtal ambtenaren van Openbare Werkern krijgt een (beperkte) politiebevoegdheid om proces-verbaal te kunnen opstellen. Voor de Vlaamse minister Kelchtermans is de strijd tegen het zwerfvuil een kwestie van verkeersveiligheid. Bovendien is dat zwerfvuil een dure aangelegenheid.

Een automobilist die slipt op een olievlek of schade oploopt door rondslingerend zwerfvuil, stelt daar het Vlaamse Gewest voor aansprakelijk. Tussen 1988 en 1992 heeft dat gewest voor dergelijke schadegevallen ongeveer 7,5 miljoen gulden dienen neer te tellen

Guus Thielens is weliswaar lijsttrekker van de CD in Maastricht, maar met de ideeën van die extreem-rechtse partij kan hij zich niet verenigen. Dat beweerde hij al voor de verkiezingen en probeerde van het aanvoerderschap af te komen. Hij zou er zijn 'ingeluisd', zich kandidaat hebben gesteld zonder zich daar bewust van te zijn. Maar terugtrekken is wettelijk niet mogelijk. Tot overmaat van ramp kregen de Centrumdemocraten in Maastricht ook nog 1930 stemmen, goed voor een raadszetel. Daar zit Thielens nu mee in zijn maag, want voor de CD in de raad wil hij zeker niet. Eventueel wel op persoonlijke titel, in nauwe samenwerking met een van de andere partijen. Erg enthousiast tonen die zich echter nog niet over het idee van de spijtoptant.

in het nieuws

Lijsttrekker distantieert zich van Centrumdemocraten

'Ik wil Maastricht helpen'

DOOR PIERRE ROUSSEAU

MAASTRICHT – De gekozen lijsttrekker voor de Centrumdemocraten in Maastricht, de 33-jarige Guus Thielens, beraadt zich momenteel of hij zijn zetel ter beschikking zal stellen of dat hij zichzelf tot onafhankelijke lijst zal uitroepen, die nauw gaat samenwerken met andere fracties zoals CDA en PvdA. In dat laatste geval wil hij echter garanties krijgen voor zijn functioneren en veiligheid. Politieke partijen zitten echter niet te springen op een eventuele 'Anschluss'.

Guus Thielens heeft op de dag dat de lijsten werden vastgesteld door het Hoofdstembureau al verklaard dat hij zich terugtrok als kandidaat voor de CD. Hij zei misleid te zijn door de extreem-rechtse propaganda. Dat deden ook kandidaat nummer drie R. Pelzer en vier V. Donders. Zij hadden wel de verklaring ondertekend maar zeiden dat achteraf te betreuren.

Nummer twee daarentegen, voorzitter Alex Schijns van CD Limburg uit Landgraaf, hechtte geen waarde aan de spijtbetuiging van de kandidaten. Ze wisten wel degelijk wat ze ondertekenden, liet hij de volgende dag weten. Overigens bleek het voor de raadskandidaten juridisch onmogelijk om zich alsnog terug te trekken.

Thielens heeft zich echter bezonnen. Hij ziet zich nu in een positie geplaatst waarin hij kan voorkomen dat de CD z'n intrede doet in de raad Maastricht. „Ik wil Maastricht helpen," zei hij gistermorgen. „Maar dan moet de burgemeester wel voor mijn veiligheid zorgen." Over dit aspect en de juridische kant van zijn eventueel raadslidmaatschap heeft hij gisteren contact gehad met zijn advocaat Arjen de Graaf in Maastricht. Deze wil echter niet op de zaak vooruitlopen en zou nog gaan praten met ambtenaren van de gemeente om te zien wat hij zijn cliënt gaat adviseren.

Tegenstander

De eerste partij die gisteren door Thielens werd benaderd, was de Socialistische Partij afdeling Maastricht. Deze partij, die enkele tientallen stemmen tekort kwam om een raadszetel te bemachtigen, liet weten hem nul op het rekest te hebben gegeven. Lijsttrekker Frans Meijers zegt principiële tegenstander te zijn van zo'n lijstverbinding. Er bestaan naar zijn mening te grote verschillen tussen de SP en de CD. Hij zegt zich daarom te distantiëren van het aanbod van Thielens.

Voorzitter Frans Groutars van CDA Maastricht is minder extreem in zijn opstelling. Hij spreekt van een 'nette oplossing' als Thielens als onafhankelijke eenmansfractie verder wil gaan. „Maar dan moet hij net als de andere partijen wel van democratisch gehalte zijn. We zouden de man eerst wat beter moeten kennen. Gezien het feit dat hij zich eerst bekend heeft tot de Centrumdemocraten, waarbij hij best misleid zal kunnen zijn, kunnen we elkaar toch moeilijk in de armen vallen," aldus Groutars.

Kloof

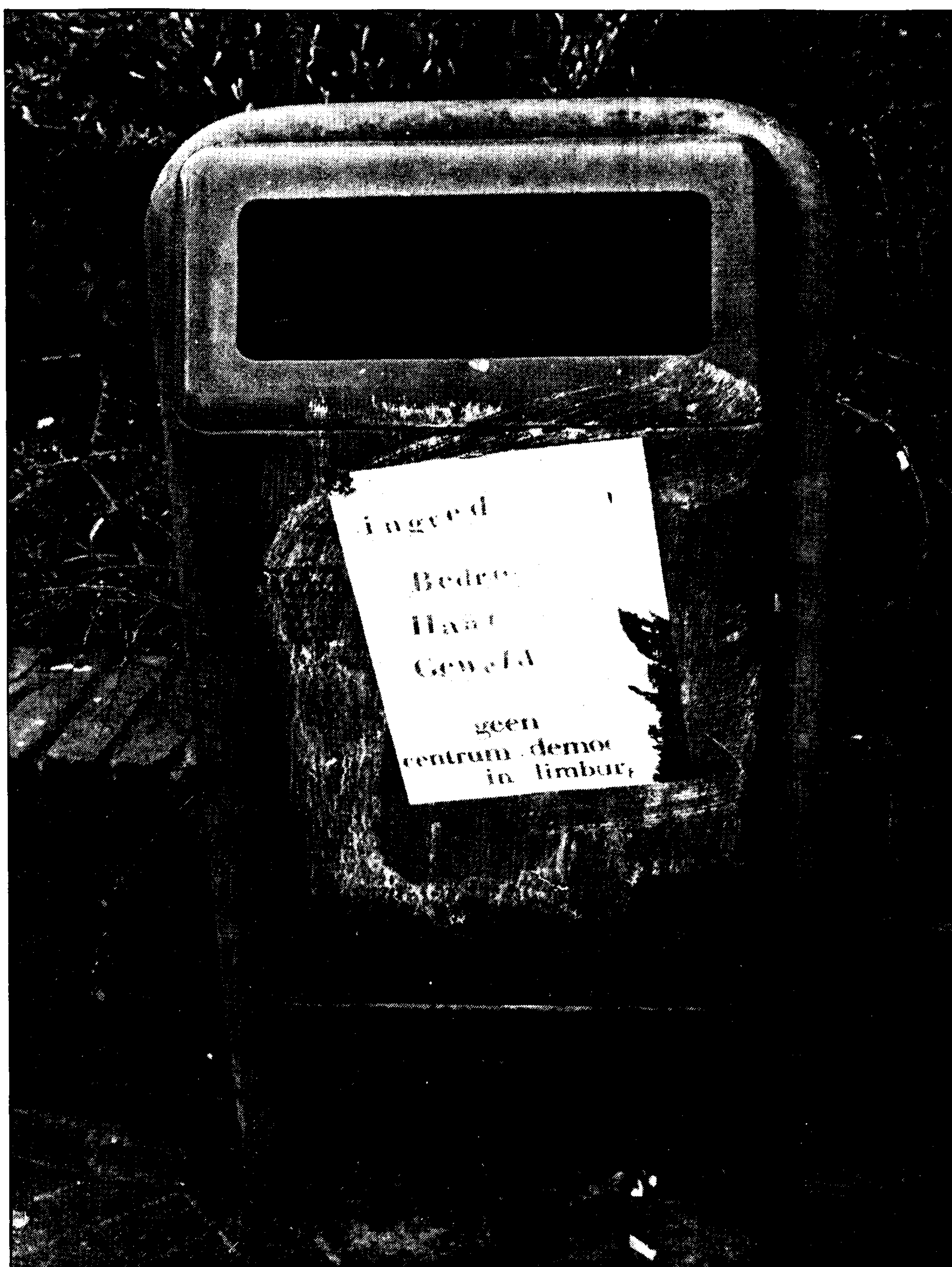
Ben Dankbaar, voorzitter PvdA Maastricht, zit op dezelfde golflengte. „We hebben begrepen dat Thielens zich in de boot genomen voelt, maar we zeggen niet direct, kom maar bij ons, dan hebben we tien zetels. De man heeft zich ontvankelijk getoond voor ideeën die de onze niet zijn," zegt Dankbaar. Hij kan best begrijpen dat er mensen in bepaalde milieus die het moeilijk hebben, en die vroeger op de PvdA stemden, nu voor de CD hebben gekozen. „Er gaapt echter een enorme kloof tussen de PvdA en de CD," benadrukt hij.

Dankbaar zegt rustig af te wachten wat er nu gaat gebeuren en heeft gisteravond op de eerste vergadering van de nieuwe fractie de zaak Thielens aan de orde gesteld.

Verhuizen

Vlak na de verkiezingsuitslag woensdagavond – CD Maastricht kreeg 1930 stemmen, goed voor een raadszetel – zei Alex Schijns de zetel zelf te gaan bezetten en daarvoor binnenkort naar Maastricht te verhuizen. Hij ziet nu wel in dat Thielens op eigen kracht in de raad kan komen omdat hij op persoonlijke titel lijsttrekker is. Hij spreekt echter van een grote schande. „Als hij wil, hoeft hij zelfs niets te doen voor het geld dat hij als raadslid krijgt."

„De man heeft leugens verteld over de CD. Van zo iemand kun je nu niets anders verwachten. Wat hij doet hebben anderen hem geadviseerd, andere partijen die daar niet voor uit willen komen. Ik heb Thielens dat in een brief geschreven," aldus Schijns. Hij zegt geen actie tegen de Maastrichtenaar te zullen ondernemen: „Als je zoiets doet, zit je fout."

● *Als het aan de lijsttrekker ligt, verdwijnen de Maastrichtse Centrumdemocraten in de prullebak.* Foto: CHRISTA HALBESMA

prikbord

● Sleehonden

In recreatiepark Klein Vink in Arcen worden zaterdag en zondag benefietsledehondenwedstrijden gehouden. De opbrengst van de wedstrijd is bestemd voor projecten voor dieren die slachtoffer zijn geworden van de watersnood. In Arcen worden zo'n 350 sledehonden verwacht. Zij vervoeren hun bazen niet zoals gebruikelijk in sleden, maar in zelfgemaakte karren. De wedstrijden beginnen om tien uur en duren tot vijf uur. Naast de wedstrijd is er voor bezoekers een puzzelspeurtocht uitgezet. Bovendien mogen ze gebruik maken van het thermaalbad. De toegangsprijs bedraagt vijf gulden.

● Filatelisten

De Limburgse Filatelistendagen worden 5 en 6 maart gehouden in het Bisschoppelijk College van Echt. Naast de tentoonstelling van postzegels kan er ook geruild worden en vindt de strijd om de Colfbeker plaats. De tentoonstelling is zaterdag te zien van 10 tot 18 uur en zondag van 10 tot 17 uur. De toegang voor de jeugd is gratis.

● Aurora

'Een leefbare wereld' is de titel van de lezing die dr. ir. Kees Zoeteman dinsdag 8 maart geeft in het City Centrum in Maastricht. Zoeteman, plaatsvervangend directeur-genraal milieubeheer van het ministerie van Vrom, komt naar Maastricht op uitnodiging van de stichting Aurora, centrum voor zelfontplooiing en spiritualiteit. De bijeenkomst begint om 20 uur. De toegangsprijs bedraagt 10 gulden en 7,50 gulden voor donateurs.

● Zelfhulp

In de Sittardse schouwburg wordt woensdag 16 maart een informatiedag gehouden over Limburgse zelfhulpgroepen. De bijeenkomst wordt om 10 uur geopend door Timmerman, directeur van de Stichting Thuiszorg Oostelijke Zuid-Limburg. Belangstellenden kunnen van 10.30 tot 15 uur de infomarkt, een videopresentatie of een workshop bezoeken. De toegang is gratis.

● Omgang

In de nacht van zaterdag 19 op zondag 20 maart zal uit Zuid-en Midden-Limburg weer een speciale trein rijden met pelgrims die gaan deelnemen aan de jaarlijkse Stille Omgang in Amsterdam. Uit heel Nederland nemen hier jaarlijks ongeveer tienduizend personen aan deel, mannen en vrouwen van alle leeftijden. De algemene intentie dit jaar luidt: 'Dat het geloof in Gods' aanwezigheid mag toenemen in onze gezinnen en daarbuiten'. Mgr. A. Castermans, hulpbisschop van Roermond, zal de pelgrims tijdens de tocht door Amsterdam vergezellen en hoofdcelebrant zijn tijdens de eucharistieviering die 's nachts om drie uur wordt opgedragen in de St.-Nicolaaskerk tegenover het Centraal Station. De vertrektijden van de speciale trein zijn: Maastricht 20.00 uur, Heerlen: 20.46 uur, Sittard: 21.24 uur, Roermond: 21.46 uur. Voor meer informatie: 046-511414, of 046-517414.

● Roepingen

Onder auspiciën van het Centrum voor Levensoriëntatie wordt op 13 maart in Rolduc in Kerkrade een bijeenkomst gehouden om voor roepingen te bidden. De dag begint om 10.00 uur met een mis. Bisschop Wiertz zal 's middags ook aanwezig zijn. De bijeenkomst wordt beëindigd met met de vespers in de abdijkerk. Voor kinderen en jongeren is er een apart programma. Aanmelden bij CRL bisdom Roermond, telefoon: 04750-18612. Overigens kunnen jongeren zich nog altijd aanmelden voor de pelgrimstocht naar Israël in april.

● Veeshow

In Paardensportcentrum Sonwil aan de Buntweg 12 in Ysselsteyn wordt vandaag een rundvee wintershow gehouden. De show begint om 10.00 uur. Voor meer informatie: 04780-41459.

● Reïncarnatie

Met als thema 'Een nuchtere kijk op reincarnatie' wordt zondag 27 maart van 11 tot 17.30 uur in de praktijk voor Spirituele Psychotherapie, Spoorlaan 11 in Valkenburg, een dag gehouden over reincarnatie. Rob Bontenbal, een internationaal erkend therapeut op dit gebied, werkt op die dag met het door hem ontwikkelde model over het geboortetrauma. De kosten voor deze dag bedragen 90 gulden, inclusief lunch. Voor inlichtingen en aanmelding kan gebeld worden naar Marga van Poecke, tel. 04404-2206.

streeksgewijs

Werkgroep Vrouwen in de Bijstand

BRUNSSUM – In Brunssum start binnenkort de Werkgroep Vrouwen in de Bijstand. Het uit het isolement halen van bijstandsvrouwen is het voornaamste doel van de werkgroep.

Vrouwen met een bijstandsuitkering kunnen ook bij de werkgroep terecht met vragen, wensen en klachten op het gebied van de bijstand. Het afgelopen half jaar heeft een aantal vrouwen in Brunssum daar een deskundigheidstraining voor gevolgd.

Met ingang van dinsdag 8 maart is de werkgroep elke dinsdag-, woensdag- en vrijdagmorgen telefonisch bereikbaar. Vrouwen met een bijstandsuitkering kunnen voor hulp ook terecht op die dagen in D'r Brikke Oave (van 9.15-11.15 uur). De Werkgroep Vrouwen in de Bijstand is bereikbaar op ☎045-275260.

per persoon

Dienstjubileum

● Charles Lemmens, hoofd poliklinische en paramedische dienst bij het St.-Jozefziekenhuis in Kerkrade, viert vandaag zijn 25-jarig dienstjubileum in het ziekenhuis. Lemmens, hoofd sinds 1983, geeft vanmiddag van 16 tot 18 uur een receptie in het personeelsrestaurant.

Pipe Band in Nice

● *De Coriovallum Pipe Band uit Heerlen heeft maandag in het Franse Nice een succesvolle vierdaagse toernee afgesloten. De 'Pipers' waren daar op uitnodiging van de Zuidfranse stad om het carnaval kleur en luister bij te zetten. Een van de hoogtepunten in Nice was de deelname op zaterdagavond aan de carnavalsoptocht die door tienduizenden mensen werd aanschouwd. In Parc Albert I gaf de Coriovallum Pipe Band op zondagmorgen een show, 's middags gevolgd door deelname aan de 'bataille de fleurs'. Het derde optreden op die dag vond plaats tijdens de afsluitende galavoorstelling in het Theatre de Verdure.*

De 'muzikale ambassadeurs van Limburg' hebben inmiddels een uitnodiging ontvangen voor een internationaal cultureel feest eind oktober in Japan.

kort

HEERLEN

● Het adres van het Anti Discriminatie Bureau Heerlen is sinds 1 maart: Putgraaf 3 (Luciushof) 6411 GT Heerlen, ☎045/718501. Spreekuur na telefonische afspraak: maandag en donderdag van 13 tot 15 uur.

LANDGRAAF

● In de aula van scholengemeenschap Brandenberg wordt vanavond om 20.30 uur het Sportgala Landgraaf gehouden met huldiging van de sportkampioenen van 1993. Burgemeester Bert Janssen reikt de sportprijzen uit.

● De Kon. Fanfare Aloysiana houdt zondag vanaf 10 uur weer een jeugd play-inn in de aula van scholengemeenschap Brandenberg. Om 19 uur begint het eindconcert.

● Zang en humor overheersen zaterdag in 't Sjpaans Kentje. Daar houdt Koor '72 vanaf 19.45 uur een 'Café Concertante'.

● Vanavond om 19 uur gaat in de sportkantine van RKONS een speurtocht van start, waaraan iedereen kan deelnemen.

● Fotograaf Willem Halbach uit Heerlen exposeert tot en met 8 mei in de Openbare Bibliotheek, Wilhelminastraat 3 in Nieuwenhagen. Men kan er op werkdagen van 14 tot 18 uur terecht, zaterdag van 10 tot 13 uur en maandag en vrijdag bovendien van 18 tot 20 uur.

● In verband met de behaalde successen tijdens de Nederlandse kampioenschappen houdt Kanarievereniging De Edelzanger zaterdag om 19.30 uur receptie in De Brandpoort.

● Vrouwenraad Landgraaf viert dinsdag 8 maart de Internationale Vrouwendag vanaf 18 uur in 'Het Streeperkruis.

● Het Rubens Kindertheater speelt zaterdag om 14 uur in het Ora, Maastrichterlaan 82 in Lauradorp. Voor reservering: ☎314340 of 043-251928.

KERKRADE

● In het CMW, Kloosterraderstraat 20, wordt maandag van 14 tot 16 uur spreekuur voor exmijnwerkers gehouden.

● Voor ouderen en mindervaliden in Kerkrade is de vrijwilligers hulpdienst 'In hank hulp' actief. Voor de hulpverlening wordt een kleine bijdrage gevraagd. Het contactadres van de hulpdienst is de Stichting Kiosk, ☎462444. Wie zich als vrijwilliger wil melden kan elke ochtend bellen met M. Stolte, ☎412717.

geslaagd

Josette Roebroek uit Landgraaf slaagde aan de HEAO in Sittard voor accountant.

Huldiging kampioenen kweekvogels

LANDGRAAF – Kanarievereniging 'De Edelzanger' uit Landgraaf houdt zaterdag in verband met de behaalde internationale en nationale successen van 19.30-21 uur een receptie in zalencentrum 'De Brandpoort', Hoogstraat 191, Nieuwenhagen.

'De Edelzanger' behaalde tijdens de Nederlandse kampioenschappen, waar ruim 8000 vogels aanwezig waren, de derde plaats. Individuele successen boekten A. Mion, J. Horsch, A. Venn, S. Smeijsters, G. Hageman, W. Hendriks en H. Schoonewille. A. Mion presteerde het zelfs om in het Duitse Bocholt wereldkampioen te worden.

Cursus stoppen met roken bij GGD in Heerlen

HEERLEN – Voor het eerst wordt in de regio Oostelijk Zuid-Limburg een cursus stoppen-met-roken in groepsverband.

De cursus bestaat uit acht bijeenkomsten van anderhalf uur, verspreid over zeven weken. Tijdens de cursus, die wordt gehouden bij de GGD Oostelijk Zuid-Limburg, Overloon 2 in Heerlen, wordt aandacht besteed aan ontwenningsverschijnselen, de functie van het roken en het versterken van de motivatie om vol te houden.

Bij eerdere cursussen elders in Nederland blijkt dat na afloop 60 tot 70 procent van de cursisten gestopt is met roken en 20 procent beduidend minder is gaan roken.

Voor info en aanmelding: GGD, mevrouw Diepenmaat, ☎732405.

Trainingscentrum ook voor mannen

HEERLEN – Het Centrum voor Training en Positionele Hulpverlening aan de Grasbroekerweg 166 in Heerlen splitst zich vanaf april af van vrouwencentrum Lange Lies. Dit heeft tot gevolg dat ook mannen bij het nieuwe centrum terechtkunnen. Er blijven wel aparte vrouwengroepen bestaan.

Na anderhalf jaar trainingsgroepen voor vrouwen te hebben georganiseerd, zijn er nu ook gemengde groepen. In het centrum kunnen gedurende drie maanden training-, therapie- en themagroepen worden gevolgd. De groepen hebben als doel persoonlijke groei en sociale ontwikkeling.

De invalshoek van het centrum is Transaktionele Analyse, een therapie die informatie over en inzicht in psychologische processen geeft. Het stelt mensen in staat, volgens het centrum, om meer van zichzelf en van anderen te leren begrijpen.

Blijspel in Voerendaal

VOERENDAAL – Toneelvereniging DJB uit Voerendaal voert vrijdag, zaterdag en zondag in het Limburgs dialect het blijspel 't Vreg Oas' op.

Het toneelstuk is geschreven door Heerlenaar Leo Dassen. De uitvoeringen worden gehouden in het Laurentiushuis en beginnen telkens om 20.30 uur.

De entree is zeven gulden. Kaarten zijn in voorverkoop verkrijgbaar bij Frankort, Heerlerweg 146 in Voerendaal.

Dierenasiel Genk verkoopt niet meer aan Nederlanders

Van onze correspondent

GENK – Het dierenasiel in Genk wil geen honden of katten meer verkopen aan Nederlanders. Dit heeft alles te maken met de onmogelijkheid om een doeltreffende controle uit te oefenen op de verzorging en de goede conditie van de dieren. Bij de verkoop van een gezelschapsdier legt het asiel een aantal verplichtingen op, die in een contract worden vastgelegd. Dat contract moet een waarborg zijn voor een goede huisvesting, voeding en verzorging van de hond of de kat. Enkele weken na de verkoop gaat een verantwoordelijke van het asiel een kijkje nemen.

Onlangs verkocht het Genkse dierenasiel een hond aan een Maastrichtenaar. Toen een afgevaardigde van het asiel een maand later in Maastricht op bezoek ging bij de nieuwe eigenaar, stelde hij vast dat de gezondheid van het dier te wensen overliet. 'Verwaarlozing, en dus contractbreuk,' besloot de verantwoordelijke, die - zoals in het contract voorzien - wilde overgaan tot het in beslag nemen van de hond. De Maastrichtenaar weigerde echter en de politie werd er bij gehaald. Het Belgische contract bleek in Nederland geen waarde tge hebben.

Om het dier toch uit de handen van de caravanbewoner te halen, heeft de verantwoordelijke hem teruggekocht. Hij diende zelfs het dubbele neer te tellen van de prijs, die de Maastrichtenaar in Genk had betaald.

De politie gaf de directie van het asiel de raad om vooraf bij Nederlandse kandidaat-kopers op bezoek te gaan. In Genk wil men niet op dit voorstel ingaan, omdat de kosten te hoog zouden oplopen.

Dertig kilo explosieven in kofferbak

GENK – In een Volkswagen Golf, die stond geparkeerd bij een hobby- en supermarkt in Waterschei-Genk, heeft de Dienst voor Opruiming en de Vernietiging van Ontploffingstuigen van de Belgische Landmacht (DOVO) woensdagnacht dertig kilogram iremite aangetroffen.

Iremite is een springstof die vooral wordt gebruikt bij de ontginning van steengroeven. De lading explosieven lag in de kofferbak van de auto, die verder nog ontstekers, twee rollen ontstekingskoord en aluminium buisjes om verbindingen te maken, bevatte. De Genkse rijkswacht had in de loop van de dag een tip gekregen. Vermoed werd dat zich Semtex, een springstof van Oosteuropese makelij, in de wagen bevond. Die zou daar overgedragen worden aan een koper. Na een urenlange observatie - niemand kwam opdagen - ontruimden rijkswachters de omgeving van de wagen.

Ze stuurden er een getrainde hond op af, maar het gedrag van het dier gaf geen uitsluitsel. Na ruggespraak met het Parket van Tongeren werd besloten er experts van DOVO bij te halen. De wagen werd weggesleept en de kofferbak voorzichtig geopend. De auto behoort toe aan een inwoner van Brugge, die gisteren werd verhoord door de onderzoeksrechter. Hij dient ter beschikking te blijven, maar is niet gearresteerd.

● *Protesterende Bosniërs gisteravond voor het gemeentehuis in Brunssum*
Foto: CHRISTA HALBESMA

Twee landgenoten zouden zich hebben misdragen

Protest Bosniërs tegen uitzetting in Brunssum

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – Tientallen Bosnische bewoners van het tijdelijk opvangcentrum Huize Tieder hebben gisteravond actie gevoerd voor het gemeentehuis in Brunssum. Zij protesteerden tegen de uitzetting uit het centrum van twee landgenoten, die zich herhaaldelijk zouden hebben misdragen.

„Wij willen het tweetal niet alleen laten op straat. Daarom blijven we hier de hele nacht voor het gemeentehuis staan," lieten de Bosniërs via hun Duits sprekende woordvoerder Mohammed Ligata weten.

Voor het gemeentehuis in het centrum van Brunssum hadden zich ruim vijftig mannen, vrouwen en kinderen verzameld.

De Bosnische vluchtelingen zeggen in onzekerheid te verkeren omtrent hun toekomst en beklagen zich ook over de toestand in Huize Tieder. De uitzetting van de twee mannen is voor hen de aanleiding om de trom te roeren over de situatie in het centrum. Mohammed Ligata: „Het eten is bijvoorbeeld eenzijdig en te karig. Er wordt te weinig rekening gehouden met onze ramadan." Ook het personeel heeft volgens Ligata te weinig aandacht voor de Bosniërs.

Directeur Har Boesten van het opvangcentrum heeft gisteravond via het personeel laten weten vandaag pas commentaar op de actie van de bewoners te willen geven.

Onderzoek van Kerkraadse fysiotherapeuten

Kousen bestrijden oedeem

Van onze verslaggever

KERKRADE – Door het gebruik van zogeheten gegradueerde compressiekousen kan statisch oedeem bij ouderen worden bestreden. Dat blijkt uit een onderzoek dat de fysiotherapeuten Tjeu Scholtes en Marianne Hamers van de Kerkraadse Lückerheidekliniek hebben gehouden onder bewoners van het verpleegtehuis.

Statisch oedeem is een veel voorkomende ouderdomskwaal. Patiënten hebben last van dikke voeten en onderbenen. De twee onderzoekers hebben jarenlang gegevens over de effecten van het gebruik van de kousen verzameld. In 1992 zijn zij begonnen met een onderzoek op wetenschappelijke basis, waarbij ze van advies zijn gediend door de gepensioneerde geriater drs. Paul Willemse. De onderzoeksgroep bestond uit 46 demente bejaarden met statisch oedeem, allen bewoners van de Lückerheidekliniek. 21 bewoners gingen de kous dragen, 25 niet. Elke ochtend en elke middag werd de omvang van de kuit, enkel en voet gemeten.

Volgens Scholtes en Hamers blijkt uit hun onderzoek overduidelijk dat het dragen van de kousen effect heeft. Niet alleen is er verminderde mate van oedeem, maar ook treden minder bijwerkingen op van geneesmiddelen die worden voorgeschreven om statisch oedeem te bestrijden. Wel benadrukken de twee fysiotherapeuten dat het van wezenlijk belang is een goed gebruikers- en controlesysteem te hanteren om de kousen zo effectief mogelijk toe te passen.

Snooker-center in Valkenburg

VALKENBURG – In hotel Palanka aan het Walramplein wordt een snooker-center ingericht. Eigenaar Peter Platt wil er tien snooker-tafels in zetten, later in het seizoen komen er nog eens tien biljarttafels bij. „Maar dan moeten we eerst nog wat verbouwen, dus dat duurt nog even," aldus de Engelsman die negen jaar geleden het Valkenburgse hotel kocht.

Op zaterdag 26 maart is de opening. Ray Raerdon, zesvoudig wereldkampioen snooker en biljart komt naar Valkenburg om de opening luister bij te zetten. Burgemeester Nuytens is gevraagd de opening te verrichten.

Hennepteelt op zolder in Brunssum

BRUNSSUM – In de woning va een dertigjarige Brunssumme heeft de politie gistermiddag ee hennepplantage aangetroffen. D man had op zolder in zijn huis in d wijk Rozengaard een kas waarin h ruim tweehonderd cannabis-pla ten kweekte. De plantage is in be slag genomen en de Brunssumme heeft een proces-verbaal gekregen.

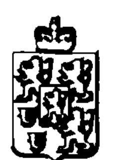
Kippenslachterij in Maasmechelen

Van onze correspondent

MAASMECHELEN – De indu triële kippenslachterij Ham bv u het Brabantse Mierlo wil een nie we productie-eenheid bouwen i het Maasmechelen. Gisteren is d overeenkomst met het gemeentebe stuur ondertekend, waarbij het be drijf op het industrieterrein 'D oude Bunders' langs de E-314 e vlakbij de Nederlandse grens 11 h aankoopt.

Met de vestiging van deze kippen slachterij is een investering van 4 miljoen gulden gemoeid. Op ter mijn wil het bedrijf, dat dagelijk tot 70.000 slachtkuikens zal verwe ken, werk bieden aan 200 arbeids krachten, vooral vrouwen. In ee eerste fase zullen er 150 aan de sla kunnen. Dit jaar wordt begonne met de bouw van de slachterij e tegen het einde van 1995 moet he bedrijf operationeel zijn. In Maas mechelen gaat Ham bv vooral kip peproducten voor de Nederlandse Belgische en Duitse markt produce ren.

Ham bv beschikt momenteel ove een slachterij in Mierlo en een dis tributiecentrum in Eindhoven. D twee vestigingen stellen samen 35 mensen te werk.

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897386

mededeling M 63/09-94

RECTIFICATIE

Verordening grondwaterbescherming Limburg 1989. Kennisgeving van een ontwerp-beschikking naar aanleiding van een aanvraag om ontheffing.

Voornemen.
Gedeputeerde Staten zijn voornemens -onder voorschriften- ontheffing te verlenen aan: Zuiveringschap Limburg, Postbus 314 te Roermond en zulks voor het leggen en in werking hebben van het transportriool Heerlen-Hoensbroek, fase 1A Ten Esschen-Weustenrade te Heerlen en Voerendaal (Bw 8719).

Tervisielegging.
De ontwerp-beschikking ligt ter inzage vanaf 7 maart 1994: a. ten provinciehuize (bibliotheek) tijdens de werkuren; b. ten gemeentehuize van Heerlen en Voerendaal tijdens de werkuren en daarbuiten op de aldaar gebruikelijke plaatsen en tijden tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen de beschikking op de aanvraag.

Bezwaren.
Door de aanvrager en door degenen die bezwaren hebben ingebracht naar aanleiding van de aanvraag, alsmede door eenieder die aantoont tot dit laatste redelijkerwijs niet in staat te zijn geweest kunnen tot 21 maart 1994 gemotiveerde bezwaren tegen de ontwerp-beschikking worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht.

Geheimhouding.
Degene die bezwaar aantekent tegen de ontwerp-beschikking kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

weekend diensten

De avond- en weekenddiensten beginnen op vrijdagavond en eindigen de volgende week vrijdag om 8.30 uur.

ARTSEN

Heerlen: Voor spoedgevallen ☎71.14.00 (brandweercentrale) bellen.
Kerkrade-Oost: Bij spoedgevallen telefonisch contact opnemen met de eigen huisarts.
Simpelveld/Bocholtz: Vrijdag en zaterdag Schiffelers, ☎04451-1500. Zondag Mom, ☎44.39.38.
Landgraaf: Zaterdag Eussen, ☎32.06.60. Zondag Ypenburg, ☎32.20.72.
Hoensbroek: Patiënten van Gezondheidscentrum Hoensbroek-Noord kunnen dag en nacht bellen, ☎21.48.21. Uitsluitend voor spoedgevallen: ☎23.18.00. Anders eigen huisarts bellen.

APOTHEKEN

Brunssum/Schinveld: Schoonbroodt, Rumpenerstraat 112, ☎27.23.23.
Heerlen: Meezenbroek, Kasteellaan 70, ☎72.13.44.
Landgraaf: Meiser, Kerkstraat 45 Waubach, ☎31.36.66. Voor spoedgevallen dag en nacht bereikbaar.
Kerkrade/Eygelshoven: Smithuis, Van Gronsveldstraat 2, ☎45.40.00. **Kerkrade-West:** Bleijerheide-Nulland, ☎46.20.50.
Bleijerheide: Bleijerheide, Bleijerheiderstraat 52, ☎46.20.50. Dagelijks open van 8 tot 22 uur.
Simpelveld/Bocholtz: Voncken, Dr. Ottenstraat 6, ☎44.11.00. Zaterdag 11-15 uur, zondag 13.30-14.30 uur. Voor spoedgevallen van 22-22.30 uur of na telefonische afspraak.
Hoensbroek/Heerlerheide: Janssens, Kouvenderstraat 90 Hoensbroek, ☎22.56.77.
Nuth: Voor spoedgevallen eigen apotheek (b.g.g. ☎711400).

TANDARTSEN

Heerlen/Hulsberg/Voerendaal: De Bruyn, Hogeweg 47 Voerendaal, ☎75.14.50. Spreekuur zaterdag en zondag van 11-12 uur. B.g.g. TIGH, ☎71.14.00.
Kerkrade/Ubach over Worms/ Nieuwenhagen/Eygelshoven: Twiss, Willem Sophieplein 2 Kerkrade, ☎41.77.00. Spreekuur 11.30-12 uur en 19-19.30 uur.
Simpelveld/Bocholtz/Gulpen/ Vaals/Wijlre/Wittem: Köhlen, Kommerstraat 51 Bocholtz, ☎045/44.12.36. Spreekuur 11.30-12 uur en 17.30-18 uur.
Brunssum/Schinveld/Nuth/ Hoensbroek/Schinnen: Köhlen, Deweverstraat 17 Nuth, ☎24.12.77. Spreekuur 11.30-12 uur en 17.30-18 uur.

HOMEOPATEN

Voor spoedgevallen dag en nacht bereikbaar: R. Toussaint, Beekstraat 22 Schinveld, ☎25.44.34.

GROENE KRUIS

Wachtdienst voor spoedgevallen: Heerlen: ☎71.37.12. Nuth/ Voerendaal/Simpelveld: ☎04405-2995. Brunssum/Schinveld/Jabeek/Merkelbeek/Bingelrade: ☎25.90.90. Hoensbroek: ☎22.55.88. Landgraaf: ☎32.30.30. Kerkrade/Eygelshoven: ☎45.92.60.

DIVERSEN

TIGH - Heerlen: ☎71.14.00. Informatie over avond- en weekenddiensten van artsen, tandartsen, apothekers en het Groene Kruis.
Hulpdienst SOS: Dag en nacht bereikbaar, ☎71.99.99.
Geslachtsziektenbestrijding: 24-uurs infolijn, ☎74.01.36.

Wagemans als enige met voorkeurstemmen in raad

Jan de Wit populairste politicus van Heerlen

Van onze verslaggever

HEERLEN – Jan de Wit van de Socialistische Partij heeft verreweg de meeste stemmen behaald in Heerlen. Maar liefst 5272 mensen kozen tijdens de raadsverkiezingen voor de SP-lijsttrekker. Dat is goed voor tweederde van de stemmen van zijn partij. De Wit krijgt het dubbele aantal stemmen in vergelijking met vier jaar geleden.

Door het grote CDA-verlies, verliest ook Hub Savelsbergh de koppositie. Hij levert 2500 stemmen in. Net als in 1990 spreekt een op de drie CDA'ers het vertrouwen in hem uit. Savelsbergh houdt nog 3386 stemmen over.

Een soortgelijk verhaal geldt voor PvdA'er Jos Zuidgeest. Opnieuw heeft ruim de helft van de PvdA'ers op hem gestemd, dat zijn er 2848. Maar door de teruggang van zijn partij betekent dat een verlies van 1800 stemmen ten opzichte van 1990.

Rein Hummel van de Stadspartij verslaat opnieuw zijn eigen kopman Thei Vrolings: 2487 tegenover 2081 stemmen. Voor Hummel is dat een winst van zeshonderd. Ook René Seijben, de nummer een van D66, haalt meer dan tweeduizend stemmen. Om precies te zijn 2026.

Om op eigen kracht de raad te halen waren deze keer in Heerlen 624 stemmen nodig. Die barrière werd gehaald door vijftien kandidaten.

Maar van hen had alleen Ger Wagemans (947) de voorkeurstemmen nodig om daadwerkelijk een plaats in de raad af te dwingen. De anderen stonden sowieso hoog genoeg op hun lijst.

Driek Portiek (529) en Ger Vankan (523) werden ondanks veel stemmen de dupe van het verlies van hun CDA. Ook Frits Pelt van D66 haalde veel stemmen (540) zonder de raad te bereiken. Voor de allochtone kandidaat van GroenLinks, Mohammed Ben Moussa, (490) bleld hetzelfde.
Jo Heine, die zich door het CDA geboycot voelde, kreeg maar 78 stemmen. Vier jaar geleden haalde hij er nog 474.

Vier keer nul stemmen

LANDGRAAF – In ieder geval drie kandidaten voor de Landgraafse verkiezingen hebben niet op zichzelf gestemd: ze kregen geen enkele stem. Die nul-noteringen komen voor rekening van Alfons Wiesen (nummer 24 van LA'2000), Mia Roemgens (15 op CDA-lijst) en Math Haan (21-ste fractie Gulpers).
Ook Frans Mofers van de PvdA in Voerendaal weigerde op zichzelf te stemmen en kwam de nul niet voorbij.

Stil

● *In sommige straten in bepaalde gemeenten was het daags na de verkiezingen muisstil. Geen kip op straat, zoals dat populair heet. Nee, ook geen raadsleden. En de telefoon op de redactie bleef ook opvallend stil. Géén strijdbare politici die nog op de valreep goede sier wilden maken. Het leven na de verkiezingen is dus begonnen. De noodzaak om goed of beter voor de dag te komen is ineens weer verdwenen. Een beetje raar natuurlijk, want na de uitslag begint volgens ons toch het echte werk. Maar vooruit, we geven de dames en heren politici even een weekje om op adem te komen.*

Stil 2

● *Na die week proberen de bestuurderen der geledingen waarschijnlijk gesloten te houden. In de meeste plaatsen moet de formatie van de coalitie namelijk in alle stilte plaatsvinden. Toch worden in de 'wandelgangen' natuurlijk de nodige namen gefluisterd van potentiële wethouders en fractievoorzitters. Wij leggen ons oor in elk geval in alle stilte te luister.*

Jazz

● *In Heerlen start een reeks jazz-concerten onder de naam jazzclub Octaaf. De optredens, voorlopig vier, vinden steeds op woensdagavond plaats in café Vivaldi aan het Emmaplein. De toegang is gratis, aanvang half tien. Het kwartet Standard Time bijt woensdag 9 maart het spits af. Spil van deze mainstreamgroep is zangeres Nicole Horbach. Octaaf is een project van de stichting Octopus, die ook verantwoordelijk is voor de Muziekprijs Heerlen en het Cultureel Café. De artistieke leiding van het jazzproject is in handen van de Heerlense trompettist Marc Huynen. Dat wordt nog 'ns wat met de cultuur in Heerlen!*

Snuffel

● *In de Rodahal in Kerkrade is dit weekeinde vertier van een andere orde: een tweedaagse snuffelmarkt. Nu kunnen we over dit begrip nog uren filosoferen, maar we houden het gewoon op de feiten in Kerkrade. Te koop aangeboden worden daar onder andere speelgoed, boeken, puzzels, kleren, meubels en tv's. De markt is zaterdag van 9 tot 17 uur en zondag van 10 tot 17 uur. Je betaalt 4,50 gulden en dan mag je naar hartelust snuffelen. Maar blijf in godsnaam in de Rodahal.*

Magnetron

● *Bevat de magnetron nog geheimen voor u? Leest u dan maar verder. „Jammergenoeg blijken weinig mensen optimaal gebruik te maken van hun magnetron. Nu kan de waardevolle aanvulling in uw huishouden kan zijn," meent de Volksuniversiteit Heerlen. Daarom: magnetrondemonstratie!*

Magnetron 2

● *Op 22 maart volgen twee sessies: eentje 's middags en eentje 's avonds. En hoe lang gaat u dan in de slag met uw stralende keukenboy? Tweeëneenhalf uur lang, een 'waardevolle demonstratie'. Leuk, aardig, kost twintig piek. Heeft u dit voor uw magnetron over?*

Overpeinzing

● *Thei Gybels wacht rustig op de dingen die komen gaan.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Van Betuw haalt meeste stemmen in Brunssum

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – Lijsttrekker Paul van Betuw van het Progressief Akkoord is de politicus in Brunssum die het grootste aantal stemmen wist te vergaren. Met 1086 stemmen liet Van Betuw net wethouder Goof Janssen van de lijst Borger achter zich. Janssen was goed voor 1027 stemmen. De zwaarste klap moest wethouder Toon Pierik van D66 incasseren. Vier jaar geleden was de D66-lijsttrekker nog goed voor 1357 stemmen, woensdag brachten maar 771 mensen een stem op hem uit.

Opmerkelijk goed deed het in Brunssum ook CDA-lijsttrekker Dieudonné Akkermans. Als hekkesluiter van de CDA-lijst haalde hij
liefst 240 stemmen, ditmaal wist hij zich als lijsttrekker van de steun van 857 kiezers te verzekeren. Duidelijk blijkt ook dat het CDA in feite een zetel verliest aan de Lijst Palmen. Palmen, die tussentijds het CDA verliet, was als lijsttrekker van het CDA vier jaar geleden goed voor 1244 stemmen, nu behaalde hij onder eigen naam 741 stemmen, genoeg voor een zetel. Pikant detail is dat het CDA 774 stemmen verloor in vergelijking met 1990, net dat aantal dat Palmen wist te behalen.

De lijst Borger wist het aantal zetels te handhaven op zes, maar verloor desondanks iets van haar aanhang. De nog altijd grootste partij in Brunssum verloor 271 stemmen, maar liep dankzij een restzetel geen averij op.

Coalitiepartners D66 en PvdA zagen het aantal zetels afnemen van drie naar twee. In verhouding liep de PvdA echter de meeste schade op: de PvdA verloor 1136 stemmen, maar wist dankzij een restzetel te voorkomen dat het verlies twee zetels zou bedragen, D66 verloor 369 stemmen. Restzetels waren er verder voor BCD, VVD en CD.

'Misschien is dit onze positie wel in Landgraaf'

DOOR MONIQUE PARREN

LANDGRAAF – Of hij nog eens wethouder wil worden, betwijfelt hij op dit moment ten zeerste. Thei Gybels is een teleurgesteld man. Op zijn eigen *kop* haalde hij dik veertienhonderd stemmen binnen, deze verkiezingen het record in zijn gemeente. Maar het zijn er nog altijd vierhonderd minder dan in 1990. En dat terwijl Gybels juist nú op erkenning had gerekend.

De voorman van de sociaaldemocraten was het immers die de loodzware taak op zijn schouders nam om nieuwe coalitieonderhandelingen op te starten, nadat de wethoudersaffaire de Landgraafse politiek in juli '92 lam legde. Zijn voortrekkersrol was niet zonder risico, want de animo om bijvoorbeeld wethouder te worden bleek in die tijd minimaal.

Twee lange, slopende maanden van onderhandelingen waren nodig om de zaak vlot te trekken. En ook het resterende anderhalf jaar tot aan de verkiezingen viel onder de noemer 'tropenjaar'. De inspanningen van Landgraafs *tweede man* zijn echter niet vertaald in stemmen.

Het is – op dit moment althans – niet waarschijnlijk dat de PvdA'er de volgende raadsperiode terugkomt op een hoge post. „De nieuwe partij GBBL is met acht zetels een belangrijke factor in de raad. De PvdA is dat met drie zetels veel minder. Je moet je daarom afvragen of je als partij nog wel voldoende inbreng hebt in een eventuele coalitie," zegt Gybels.

Gybels, alweer sinds half tien 'gewoon' aan het werk, oogt aangeslagen. Maar andere kwalificaties dan teleurgesteld wil hij niet in de mond nemen. „Misschien moeten we wel gewoon zeggen: dit is onze positie in Landgraaf."

Gybels wacht de komende coalitie-onderhandelingen gelaten af. „De bal ligt niet bij mij deze keer. GBBL neemt waarschijnlijk het voortouw en wij zien wel. In elk geval zijn wij voor etherische onderhandelingen: leg de programma's maar naast elkaar en kijk of je het eens wordt."

Een saillant detail wil Gybels nog kwijt: „Straks heb ik even zitten rekenen, als wij een lijstverbinding met Vrouwenappel waren aangegaan had dat voor ons allebei een zetel extra opgeleverd. We hadden daar misschien toch werk van moeten maken."

Coalitievorming in meeste gemeenten moeizaam

Met ontevredenheid kun je geen steden besturen

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN – De kleinen hebben gewonnen, de groten zijn fors door de knieën gegaan. De kiezers hebben hun sympathie massaal verlegd naar de underdogs.

Vooral in Heerlen en Kerkrade zijn diepe wonden bij de traditionele collegepartners PvdA en CDA. In Heerlen dendert deze combinatie van 21 naar twaalf zetels, bijna een halvering, terwijl de teruggang in Kerkrade van achttien naar twaalf ook niet flauw is.

De Heerlense PvdA moet er zelfs rekening mee houden niet langer een grote politieke factor van belang te zijn: in acht jaar is de partij ingestort van twaalf naar vier zetels. Ook in Landgraaf en Brunssum kalft de aanhang van de landelijke regeringspartijen af.

Het verlies heeft zeker te maken met de impopulaire maatregelen van het kabinet, waardoor wao'ers, gehandicapten en ouderen worden getroffen. Omdat het definitief afgelopen lijkt met de verzorgingsstaat die we sinds jaren kennen, zoeken veel kiezers in CDA en PvdA de zondebok. De lokale partijen ontspringen deze dans.

Een meer lokale verklaring is de klaarblijkelijke aversie van een flink aantal burgers tegen prestige-projecten als de Heerlense en Kerkraadse centrumplannen.

De kiezer heeft dus uit protest tegen de gevestigde orde gestemd. Opmerkelijk is dat ook landelijke partijen als VVD en D66 daar klaarblijkelijk toe worden gerekend. Want zij vangen het verlies van PvdA en CDA voor slechts een veel kleiner deel op en dan op grond van de peilingen werd verwacht.

Nee, de burgers kiezen bewust voor een andere politiek. In zekere zin zelfs voor een terugkeer naar de dorpspolitiek. In Brunssum weet de fractie Borger (toch ook coalitie) zijn zetels te handhaven, de Stadspartij Het *Gesundes Volksempfinden* heeft gezegevierd: het gaat niet goed met ons, dus hebben de 'grote heren' het verkeerd gedaan en ze zullen er voor boeten ook. Einde conclusie.

Na de eerste vreugde of verbijstering over de uitslag dringt zich de vraag op: zijn plaatsen als Kerkrade, Landgraaf, Brunssum en vooral Heerlen nog wel bestuurbaar?

Als signaal is het leuk en goed dat pakweg Hart voor Heerlen, BBK, Burgerbelangen en Gezamenlijke Burger Belangen Landgraaf gewonnen hebben. Maar daarmee heb je, met respect, allerminst de garantie op gemeentebesturen die steden op een verantwoorde wijze kunnen besturen.

Ervaren wethouders als Thei Gybels, Jos Zuidgeest en André Coumans kunnen wel eens aan de zijlijn belanden, terwijl ook een capabele man als Hub Bogman datzelfde moet vrezen. Een verhaal apart is de Heerlense wethouder Hub Savelsbergh, die met zijn CDA wel de grootste partij blijft, maar zeker niet ontkomt aan een kritische (zelf)beschouwing.

Het is denkbaar dat de gevestigde orde alle kruimels bij elkaar raapt en daar in een aantal plaatsen nog een klein regeringstaartje van bakt. Maar overtuigend zal het zeker niet zijn.

In Heerlen is een brede coalitie CDA, PvdA, VVD, D66 sowieso niet meer haalbaar, terwijl ook de andere 'logische' variant CDA, Stadspartij, VVD op achttien zetels blijft steken. De ontbrekende zetel voor de meerderheid is op het nippertje als restzetel bij de Centrumdemocraten terecht gekomen.

Het totaalbeeld is confuus: relatief veel partijen nodig voor het vormen van coalities, de Centrumdemocraten als 'sfeerbederves' in de raden van Heerlen en Brunssum, mogelijk het verlies van kennis en bestuurlijke ervaring. De ontevredenheid heeft gewonnen, maar daar bestuur je geen gemeenten mee.

● *De Socialistische Partij vierde haar grote overwinning gisteren in Heerlen triomfantelijk.* Foto: CHRISTA HALBESMA

nieuwsanalyse

Heerlen-Noord blijft fier overeind. De Kerkraadse BBK en Burgerbelangen beleven hoogtijdagen, terwijl de Gezamenlijke Burger Belangen in Landgraaf veruit de grootste partij werd.

Dit zijn allemaal partijen die zich verzekerd weten van 'populair' samengestelde lijsten. Paai de ouderen (bijvoorbeeld Stadspartij, Borger, Burgerbelangen) en zet echte verenigingsmensen op je lijst. Dicht bij de burger kortom, een strategie die ook de Socialistische Partij met zijn voortdurende acties in de wijken veel succes heeft opgeleverd.

De opkomst was uiteindelijk hoger dan verwacht, mogelijk dank zij de ultieme grote krachtsinspanning van geschrokken burgemeesters, politici en pers. In de analyses moet dat nog onderbouwd worden, maar wellicht zijn potentiële niet-stemmers op het laatste moment tegenstemmers geworden. Dat zou het succes van Hart voor Heerlen, de SP en de Centrumdemocraten kunnen verklaren.

Frans Krasovec onbetwist nummer één in Kerkrade

KERKRADE – De meest populaire politicus van Kerkrade is Frans Krasovec van Burgerbelangen. Met 2210 stemmen stak *d'r Frens* ver boven de andere vijf lijsttrekkers uit. Ger Smeijsters van het verliezende CDA werd tweede met 1720 stemmen.

Opmerkelijk is verder dat voorman van de grootste partij Ton Zeeuwen veel minder stemmen heeft getrokken. Van de zes lijsttrekkers eindigde Zeeuwen op de vijfde plaats met 972 stemmen.

Bij de BBK is het aantal stemmen echter gelijkmatiger verdeeld over de kandidaten. Zeventien van de dertig kandidaten hebben meer dan honderd stemmen gehaald.

De derde raadszetel van GroenLinks wordt niet ingevuld door Eveline Walls-Frohn, maar door Huub Krewinkel.

Bij Burgerbelangen heeft Nöl van Munster de zetel waarop hij met 221 stemmen recht had afgestaan aan oudgediende Louis Vranken.

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.
Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

Limburgs Dagblad
sport

Gelijkspel doet ergste vrezen voor kansen op halve finale

Ajax komt zichzelf tegen

DOOR FRED SOCHACKI

AMSTERDAM – Ajax heeft zijn evenknie gevonden. De ploeg, geroemd om zijn aanvallend en mooi voetbal, zag zich in de Europacup II geplaatst tegenover een elftal dat voor de formatie van trainer Louis van Gaal niet onder hoeft te doen. Parma deed dat dan ook niet, waardoor de 0-0 uitslag, min of meer voor de hand lag. Een resultaat, waarmee de Italianen tevreden waren. Een resultaat ook dat het ergste doet vrezen voor Ajax' kansen op een halve finaleplaats over veertien dagen. Dat voelde Van Gaal gisteravond al.

„Blij dat we zonder tegentreffer zijn weggekomen," verzuchtte de trainer, die naast opluchting ook kritiek had. „Toch hebben we veel kansen afgedwongen tegen deze sterke tegenstander. Maar ja, als Litmanen voor open doel mist, dan houdt het op."

Nevio Scala, als trainer opvolger van Arrigo Sacchi de huidige bondscoach van Italië, was evenmin tevreden over de uitslag. Met het oog op de dubbel tellende uitgescoorde doelpunten had Scala liever een 1-1 of 2-2 resultaat gezien. „Maar al met al heb ik een interessante wedstrijd tussen twee uitstekende ploegen gezien."

Temperatuur

Een kwartier had de Europacupontmoeting nodig om op temperatuur te komen in de kille betonkolos van Amsterdam-Zuid. Louis van Gaal had wat offensief schuifwerk verricht omdat de vleugels Finidi George (gepasseerd) en Marc Overmars (niet geheel fit) ontbraken. Met Dan Petersen en Ronald de Boer aan de zijkanten en Stefan Pettersson als spits, had Ajax dat kwartiertje warming up hard nodig.

● *Parma-speler Faustino Asprilla stuurt Edgar Davids met een schijnbeweging de verkeerde kant op.* Foto: ANP

Waar het de Amsterdammers alles aan gelegen was de bal in eigen gelederen rond te spelen, bleef Parma keurig gegroepeerd op de eigen speelhelft wachten op de spaarzame momenten, dat er wat ruimte ontstond. Ruimte, die door Tarik Oulida gesloten diende te worden. Het Marokkaanse talent had daarnaast de opdracht zich nadrukkelijk met de Amsterdamse opbouw te bemoeien.

Ajax - Parma 0-0. Scheidsrechter: Don (Eng). Toeschouwers: 40.000. Gele kaart: Ronald de Boer, Blind (Ajax), Apolloni (Parma).
Ajax: Van der Sar; Silooy, Blind, Oulida en Frank de Boer; Rijkaard, Litmanen en Davids (72. Van Vossen); Petersen (63. Overmars), Pettersson en Ronald de Boer.
Parma: Bucci; Maltagliati (77. Balleri), Pin, Apolloni en Matrecano; Brolin, Sensini, Zola en Crippa; Asprilla en Melli.

Met de combinatie Petersen-Pettersson werd een aanvang aan de 'oorlogshandelingen' gemaakt. Apolloni redde op de lijn. Parma was vervolgens aan zet en liet zien, waarom de ploeg in de Italiaanse Serie A zo'n hoge ogen gooit. Met Faustino Asprilla, Gianfranco Zola en Alessandro Melli beschikt coach Scala over een supertrio. Ajax sloeg regelmatig de schrik in de benen als het drietal in beweging kwam. Met name Faustino Asprilla, de vedette uit het Columbiaanse drugs-hol Medellin, was een regelmatige plaag. Twee keer schoot de Columbiaan rakelings naast.

Zekerheid

Na de pauze kwam de klad erin. Door de simpele positiewissel tussen Brolin en Zola stagneerde de Ajax-aanvoer. Parma speelde verder op zekerheid en de thuis-formatie zocht vergeefs naar openingen. De ploeg verloor in de opbouw te veel snelheid en voerde het combinatievoetbal te ver door. De kans, die Edgar Davids verprutste door na een uur de bal nog eens breed te leggen op Litmanen, was een typisch voorbeeld.

Litmanen speelde een ongelukkige wedstrijd omdat de opbouw te traag bleef en hij steeds tegenover een overmacht kwam te staan. En toen de Fin, per toeval, oog in oog met doelman Bucci kwam, plukte Nestor Sensini hem de bal van de voet.

Meer snelheid

Louis van Gaal reageerde door met Peter van Vossen en Marc Overmars meer snelheid in het spel te krijgen. Veel verder dan twee ziedende schoten van Pettersson kwam Ajax niet meer. En Parma had al drie kwartier eerder blijk gegeven tevreden te zijn met het gelijke spel. Een uitslag met perspectief over 14 dagen.

„Maar ook perspectief voor ons," vulde Van Gaal aan. „We hebben geen tegentreffer geïncasseerd. Dat is gunstig voor het duel in Parma. Daar krijgen we wel de ruimte, die we hier misten. Blijft overeind dat we ook daar geen vier open kansen kunnen laten liggen. Ik acht ons echter niet kansloos."

Real struikelt over Paris SG

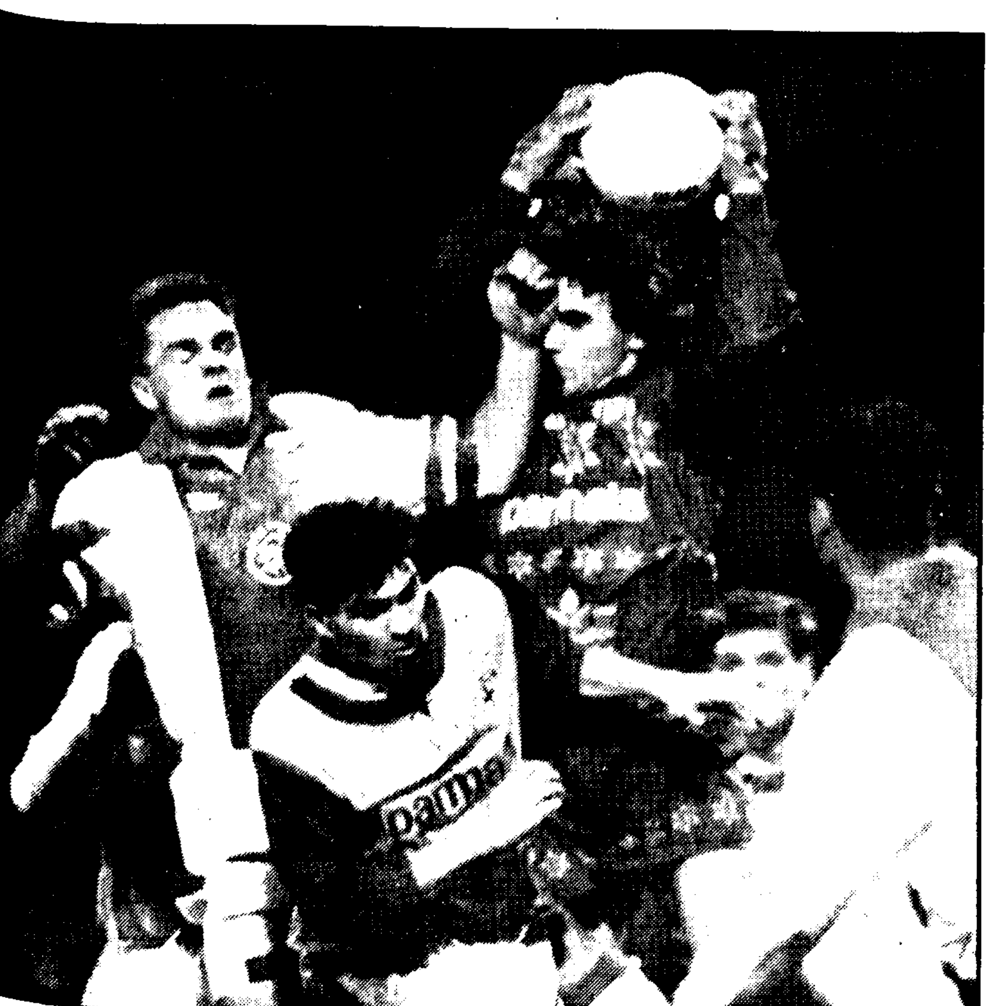
MADRID – Voor het tweede seizoen op rij dreigt Paris Saint Germain Real Madrid uit te schakelen. De koploper van de Franse competitie won in Madrid met 1-0, in de eerste wedstrijd van de kwartfinales bij de bekerwinnaars. Het doelpunt viel in de 32e minuut via Weah. Voor fanatieke Madrileense supporters was de nederlaag een reden clubvlaggen in brand te steken. Het doelpunt van de Franse koploper ontstond na een fraaie actie van uitblinker Ginola, die Chendo passeerde en een afgemeten voorzet op Weah afleverde. Ginola kwam in de tweede helft een keer alleen tegenover doelman Buyo. Real was eigenlijk alleen in de eerste tien minuten van beide helften gevaarlijk en dacht te scoren toen verdediger Roche in Spaanse ogen de bal achter de doellijn weghaalde. Scheidsrechter Heynemann uit Duitsland had geen doelpunt gezien.

Real Madrid - Paris SG 0-1 (0-1). 32. Weah 0-1. Toeschouwers: 62.000. Gele kaart: Michel, Sanchis (Real Madrid), Sassus, Llacer (Paris SG).

Zwaarbevochten zege Austria

WENEN – Austria Salzburg heeft een zwaarbevochten overwinning op Eintracht Frankfurt behaald in de eerste wedstrijd van de kwartfinales in het Uefabekertoernooi. De Oostenrijkers, uitgeweken naar het Prater-stadion in Wenen, wonnen dankzij een treffer van Hütter in de 30e minuut: 1-0.
Het concept van Frankfurt, in vorige ronde te sterk voor de Spaanse koploper La Coruna, was erop afgestemd geen doelpunten tegen te krijgen. Al na een half uur waren de Duitse plannen in de war geschopt. De ploeg was daarvan zo van streek dat het herstel uitbleef. Alleen Gaudino had, twee minuten na de treffer van Hütter, een kans. Na de pauze was het duel allesbehalve propaganda voor het voetbal. Trainer Otto Baric van Salzburg maakte het bont door in de 52e minuut aan de zijlijn Frankfurt-speler Tsjadadse te bespuwen. De Russische scheidsrechter Tsjoesainov verwees de dader naar de tribune. De arbiter, die meer dan tien minuten extra tijd liet spelen, deelde zes gele kaarten uit. Frankfurter Dickhaut kreeg in de 81e minuut zijn tweede gele kaart.

Austria Salzburg - Eintracht Frankfurt 1-0 (1-0). 30. Hutter 1-0. Scheidsrechter: Tsjoesainov (Rus). Toeschouwers: 47.000. Rode kaart: 81. Dickhaut (Frankfurt, twee keer geel). Gele kaart: Pfeiffenberger, Fürstaller en Weber (Salzburg), Bommer (Frankfurt).

● *Doelman Luca Bucci is net iets eerder bij de bal dan Frank de Boer en Alessandro Melli.* Foto: ANP

Oulida doet aan Cruijff herinneren

AMSTERDAM – Tarik Oulida is een groot talent. Tegen Parma toonde de Ajacied, die in zijn manier van bewegen, zijn balaanname en zijn inzicht herinneringen opriep aan de jonge Cruijff, dat ondubbelzinnig aan. Spelend 'op de vier' (jargon Louis van Gaal) was het sierlijke optreden van de tweede generatie Marokkaan vaak een streling voor het oog. „Ik mag niet klagen," stelde hij zich na afloop bescheiden op.
Oulida beroerde de bal in totaal 78 keer (40 keer voor de rust, 38 keer erna). 64 maal deed hij iets zinnigs met de bal, die hij koesterde als was het zijn liefste bezit. Ook Louis van Gaal was in zijn nopjes met het optreden van Oulida, die hij 'een fantastische voetballer' noemde. Toch had de coach van Ajax nog een minpuntje ondekt. „Hij speelde de ballen nog teveel breed en zocht nog te weinig de diepte", oordeelde Van Gaal. Oulida was het met hem eens. „Ik had iets meer risico in mijn spel moeten inbouwen", beaamde Oulida, die simpelweg geboren is om te voetballen.
Marc Overmars is dat ook, maar voor hem kwam daar gisteravond niet veel van terecht. De snelheidsmaniak van Ajax was op de vooravond van de botsing met de Parma geveld door opspelende darmen. Hij moest bovendien voortdurend overgeven en was te zeer verzwakt om vanaf het begin te kunnen worden ingezet. De laatste twintig minuten kwam Overmars toch nog binnen de lijnen, zonder potten te kunnen breken.
„Ik heb", zo zei Overmars, „bijna de hele nacht niet geslapen. Eigenlijk wilde ik 's middags al naar huis, maar de trainer wilde graag dat ik op de bank ging zitten. Ik wilde er natuurlijk ook graag bijblijven, ook al had ik dan hoofdpijn en verhoging en had ik niks gegeten. De hele wedstrijd had ik onmogelijk kunnen spelen, daarvoor was ik veel te slap."

Afscheid even uitgesteld ● Dr. Martens ziet verbetering in enkel

Van Basten laat WK schieten

Van onze verslaggever

ANTWERPEN – Het adieu van een groot voetballer wordt nog even uitgesteld; Marco van Basten heeft nog altijd een sprankje hoop op voortzetting van zijn loopbaan. Zo meldde hij vanuit de Onze Lieve Vrouwe Middelares-kliniek in Antwerpen waar hij bij dr. Martens op consult ging. Het WK in de VS deze zomer kan hij vergeten, maar dat hij helemaal nooit meer zou kunnen voetballen, gaat er bij het fenomeen nog altijd niet in.

Professor dr. Martens had het hem met foto's zelf laten zien: er zit verbetering in de enkel. Niet veel, want Van Basten mag voorlopig weer drie maanden niet veel meer dan ademhalen en een fietstochtje maken. Wel veel, aldus Martens, want waar fysieke verbetering is, is medische hoop. „Er is duidelijke verbetering aangetoond, dat is een objectief feit. Maar het betreft een traag proces. Marco is nog niet zo ver hersteld dat hij mee kan doen aan de collectieve training. En we beseffen dat het WK niet haalbaar is. Maar hij mag alles blijven doen wat hij al deed. Verder moet de natuur zijn werk doen."

Van Basten kreeg, min of meer tot zijn eigen verrassing, te zien wat hij in zijn lichaam zelf niet duidelijk had gevoeld. „Gevoelsmatig was de verbetering de laatste tijd nihil, vrijwel onmerkbaar. Nu lijkt het zich toch wat verbeterd te hebben. De dokter zei dat het gevoel voor verbetering wel vaker achterblijft bij de daadwerkelijke verbetering."

Op wat 'De kroniek van een aangekondigd afscheid' zou gaan heten, was gisteren een internationale horde media-vertegenwoordigers afgekomen. Omringd door camera's, microfoons, lampen en notulerende journalisten deed Van Basten vriendelijk en ontspannen zijn verhaal.

San Marco, de heilige Marco, in een kliniek die naar Maria is genoemd en een professor die zegt dat de natuur nu zijn werk moet doen.

Van Basten: „Ik heb afgelopen weekeinde drie keer een kwartiertje geprobeerd te joggen. Dat kan ik volhouden, al voel ik het na afloop wel. Ik kan ook niet zonder pijn op m'n voet neerkomen, geen kracht zetten. Dan voel ik bot op bot. Maar ik heb nog altijd de wil om alles te proberen."
Wat hem precies drijft in het schier hopeloze proces, wist hij ook niet te vertellen. „Ik ben waarschijnlijk te veel een strijder om het op te geven. Misschien ben ik te eigenwijs om te accepteren dat m'n carrière zo snel is afgelopen. Misschien ben ik ook wel gewoon dom. Maar het blijkt nu toch dat er nog een sprankje hoop is."
Dat sprankje hoop komt van wat weefsel dat op de plaats van het kraakbeen is gegroeid en dat de toestemming van dr. Martens tot gevolg heeft om de komende drie maanden al een beetje te gaan tennissen en hardlopen. „Ik zal toch moeten uitproberen hoe het verbetert, zitten levert alleen sjagrijn op."

Het uitproberen deed hij al. Van Basten trapt al eens stiekem een balletje, hij reed zelfs - hoe bizar - een schaatstocht. „De ronde van Kortenhoef, twaalf kilometer, het ging wel. Ik probeer gewoon een beetje sportief bezig te zijn."

Met topsport heeft het natuurlijk allemaal niks te maken. Met topsport was Van Basten vorig jaar mei voor het laatst bezig, in de finale van de Europacup voor landskampioenen tegen Olympique Marseille. Hij speelde zijn partijtje onopvallend mee en werd na rust vervangen: te veel pijn. Van Basten: „Nee, spijt heb ik er niet van dat ik die wedstrijd heb gespeeld. Al is het natuurlijk niet helemaal handig geweest."

Hij houdt er de moed maar in. Dat is precies de tragiek van de grote voetbalartiest: de bal kan hij nog alles laten doen, zijn eigen enkel niet meer. Nooit meer? Marco geeft het niet op, de medici dus ook niet. Milan-arts Dr. Tavana: „Optimistisch zijn behoort tot de plichten van doktoren."

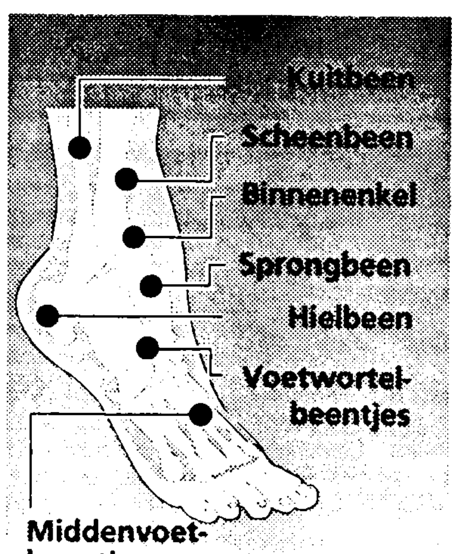
DE ENKELS VAN MARCO VAN BASTEN

1 10 maart 1986: Van Basten scheurt linkerenkelbanden in bekerduel RCH-Ajax. Geen operatie, fysiotherapeut Richard Smith zegt hem met behandelingen te kunnen genezen. Later blijkt dat een miskleun, want Van Basten speelt tot december met pijnstillers.

2 7 december 1986: Van Basten blesseert rechter enkel na een duel met Edwin Olde Riekerink (Groningen-Ajax).

3 9 december 1986: Dr. Marti opereert Van Basten aan linkerenkel. De kapotte banden worden vastgezet met twee schroeven van 2,7 mm en 3,5 mm diameter. Van Basten mist 7 competitiewedstrijden. Rentree in februari.

4 13 november 1987: Dr. Marti opereert Marco aan zijn rechterenkel. Van Basten speelt inmiddels bij AC Milan en staat 23 wedstrijden buitenspel. Rentree op 10 maart 1988.

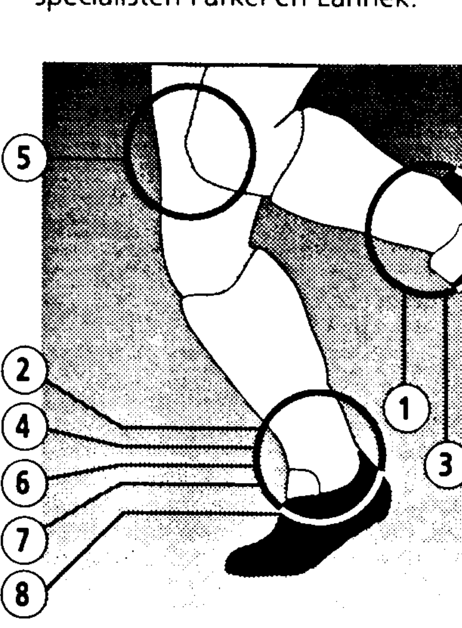

5 1 september 1989: Dr. Marc Martens voert een meniscusoperatie uit bij Van Basten. Hij mist de eerste zeven wedstrijden van het nieuwe seizoen.

6 21 december 1992. Dr. Martens opereert Marco aan zijn rechterenkel. Hij mist 19 wedstrijden. Rentree april 1993 (EC-finale tegen Olympique Marseille). Speelt met pijnstillers en verdovende injectie. Martens is tegen inzetten van Van Basten. Dr.Marti zet opnieuw schroeven in banden en bot van Marco.

7 9 juni 1993 Dr. Marc Martens opereert Van Basten aan zijn rechterenkel. Haalt kraakbeen en botsplinters weg. Van Basten vanaf het begin van het seizoen al uitgeschakeld.

8 30 november 1993. Van Basten consulteert de Spaanse chirug Viladot.Deze adviseert operatie. Van Basten ziet er van af. Ook informeert hij naar mogelijkheid van kraakbeen transplantatie bij de Amerikaanse specialisten Farkel en Lannek.

Nederlandse Pers Associatie/L D /D F /R S/H U

Stuttgart stapt naar rechtbank

STUTTGART – Het bestuur van Bundesligaclub VfB Stuttgart gaat de voormalige kogelslingeraar Edwin Klein voor het gerecht dagen. Stuttgart acht zich in een kwaad daglicht gesteld door beschuldigingen over het gebruik van stimulerende middelen bij de voetbalclub. Ook de Duitse voetbalbond (DFB) heeft juridische stappen genomen.
Klein beweert in zijn boek 'Rode kaart voor de DFB', dat de spelers van VfB Stuttgart zich in het kampioensjaar 1992 van ongeoorloofde middelen hebben bediend. Tijdens een uitzending van Stern TV verklaarde de voormalige voetbalprof Peter Geyer dat hij negen jaar geleden het middel captagon heeft gebruikt. „Voetbal is oorlog, slik of sterf," gaf Geyer als verklaring voor zijn handelwijze.
Klein beschuldigt in zijn boek de Duitse Voetbal Bond van manipulatie met betrekking tot dopegebruik. „Ik hoef niets van mijn woorden terug te nemen," zei Klein vol vertrouwen. Hij voegde er aan toe – indien noodzakelijk – bandjes te kunnen overleggen van gesprekken met spelers, waaruit duidelijk blijkt dat doping voorkomt in het Duitse voetbal.

Spelers Napoli met dood bedreigd

NAPELS – Diverse spelers van de Italiaanse voetbalclub Napoli, waaronder aanvoerder Ferrara en doelman Taglialatela, zijn telefonisch met de dood bedreigd. De spelers van Napoli hebben van het bestuur op korte termijn betaling van de achterstallige salarissen over de laatste drie maanden geëist. Napels kampt echter met een schuld van bijna honderd miljoen gulden. Als de spelers hun geld niet binnen achttien dagen ontvangen, mogen ze transfervrij naar een andere club uitkijken.

Containers rond NAC-stadion

BREDA – Het stadion van NAC zal tijdens de bekerwedstrijd tegen Feyenoord op woensdag 9 maart voor mensen die zonder kaartje proberen binnen te komen, afgeschermd worden met containers. Verwacht wordt dat duizenden Feyenoord-supporters toch naar Breda zullen gaan voor de halve finale.

GEZELLIG

Voor inlichtingen/reservering advertenties op deze pagina. Margoth Collaris 045-739299.

Peppermill Heerlen **MUSIC-PALACE** Peppermill Heerlen

Vanavond in de grote zaal

Super Pepper House Party

met D.j. Garry - Sven - Theo

Vanavond in de kleine zaal **Mellow House**

Zaterdag: **Disco-avond** ....Vrijdag 11 maart **Buzz Fuzz**

DISCOTHEEK

Sunplein 2, Landgraaf. Tel. 045-312445
Iedere zaterdag en zondag geopend

v.a. zondag 6 maart
Sterrenjacht '94
Dit zijn tevens de voorrondes voor de Limburgse Soundmix Kampioenschappen. Maak van onbekend talent bekend talent.

---

drop inn
Hoofdstraat 26 - Tel. 452471 - Kerkrade
Geopend iedere vrijdag - zaterdag - zondag
Zaterdag as.
Safari Night
Zondag as.
Oldie avond met Karaoke Show

Globe
...VANAVOND...
OUT OF THE ORDINARY
A MIX OF
HOUSE & WAVE
21.00hr
* * * GLOBE IS GEOPEND * * *

Dancing HOUSMANS Montfort
ZATERDAG 5 maart OTOBIANCA

BOWLING & PARTYCENTRUM

Pension-café-restaurant
't Köppelke
Klimmenderstraat 8
Klimmen
Dansen
voor het ietwat oudere publiek
Zondags van 15.00-19.00 uur
levende muziek
met 6-3
Duo Frame
D2694

Dancing **Gorissen**
Brunssum
Zaterdag
DANSEN
met
Alfa Trio

DANCING
KUNDERKRUIS
Gezellig dansen voor 30-plussers
Iedere zaterdagavond
vanaf 20.30 uur met
DJ JACK
Heerlerweg 57
Voerendaal
D622

GALAXY
TEL. 045-312510 LANDGRAAF
vanavond
HOUSE
met D.J. Beyond
a.s. zondag
SUPER HOUSE
met Gizmo
Iedere vrijdag, zaterdag en zondag geopend

Bridge
Saturday 5 March
WEIRDO AND PILA
EVERY SATURDAY ***HOUSE***
Dieterenstraat 7, Stein ☎ 046-338476

Disco-dancing White Horse
Hulsberg, Aalbekerweg 5
Disco, House, Rock en Party Hits
met DJ Henri Kicken

Dancing
Tiroler Gasthof
Vrijdag en zaterdag
DANSEN
aanvang 21.00 uur
Terbruggen 7, Eygelshoven

Vrijdag en zaterdag dansen in
Disco **Dancing Mio**
vanaf 21.00 uur
Hoofdweg Heerlen-Brunssum

Te k. i.o. RENAULT 5 GT Turbo, bwj. '87, vr.pr. ƒ5.950,-. Tel.: 04492-5473.

Te koop MAZDA 323, nov. '82, 1ste eig. APK 7-'94, i.g. st. Pr. ƒ 1.350,-. Tel.: 045-722701 na 17.00 uur.

BMW 316, 1800CC, mod. '84, 15 inch velgen, verl., diamantzwartmet., 2 electr. spiegels, etc., abs. nw.st., ƒ 6.250,-. Tel. 046-376639.

Te koop VW POLO '89 1300 CL, 3-drs. weg. vertr. buiteal., open dak. 046-523304.

Sloopauto's

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer: 045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Wij betalen de beste prijs voor Uw AUTO en sloopauto. Telef. 046-523828.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Te koop gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S en auto-onderdelen te koop ☎ 046-512924/046-519637

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Bedrijfswagens

Te koop MERCEDES 410, bwj. '89 met meubelbak, in st.v.nw. Tel. 045-244153.

Te koop PEUGEOT J 5 1400, gesloten bestel, bwj. '87. Telef. 045-457961.

Motoren

Te k. YAMAHA XT 600, bwj. '88, vr.pr. ƒ 4.000,-, i.z.g.st. Tel. 045-451786.

HONDA CBR 1000 F, bwj. '90, 15.000 km, zeer interessante prijs. Tel. 045-217944.

YAMAHA Virago 535, bwj. '87, vr.pr. ƒ 7.000,-, kl. bordeauxrood. Tel. 04499-4424.

Te k. HONDA CBR 600 F bwj. '90, i.z.g.st. kl. zwart/rood, pr.n.o.t.k. ☎ 045-312743.

(Brom)fietsen

Overjarige KOGA MIYATA's, Gazelles, enz. Nu hoge kortingen. Tweewielers Math. Salden Limbricht-Sittard.

COMMUNIEFIETSJE nodig? Gratis bezorgen. Koop of reserveer nu bij: Rens Janssen, Ganzeweide 54, Heerlen, ☎ 045-211486.

Koop of reserveer nu nog je BROMFIETS of scooter voor de oude prijs. Vanaf 15 maart duurder. Rens Janssen. Ganzeweide 54, Heerlen. Telef. 045-211486.

Te k. GILERA Citta, bwj. '91, vele extra's, kleur rood/wit, vraagprijs ƒ 1.100,-. Telef. 045-250015.

Te koop SPARTAMET, mountainbike Giant, tev. renfiets. Anjerstr. 8, Schinveld. Tel. 045-256719.

Te koop HONDA MTX, snel, vr.pr. ƒ 600,-. Telefoon 045-270686.

Te koop PUCH Maxi met verzekering, pr. ƒ 350,-; dames Citybike met 5 versnellingen, ƒ 200,-. 045-320185.

Caravans

CARAVAN- en botenstalling aangeb.: Gronsveld, Stationsstr. 44. ☎ 04408-1251.

Te k. ADRIA 420 TLE, bwj. '91, geheel compleet, prijs ƒ 10.750,-. ☎ 04754-85676.

Te koop CARAVAN Beyerland Quartz 430 CT, bwj. '85, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 8.000,-. Telefoon: 04499-2415.

Te k. caravan BÜRSTNER Club, bwj. '86, 3-4-pers., incl. voortent, vraagprijs ƒ 8.200,-. Tel. 045-321718.

Prachtige EXCURSIEREIZEN naar Tsjechië, Polen, Hongarije: 8, 10, 12, 13 of 14-daagse luxe busreizen al vanaf ƒ 698,- p.p. Bel nu voor brochure Kras Ster Vakanties, ☎ 077-737906.

KIP-CAVALIER 5-6-pers., dubbelasser, vr.pr. ƒ 3.750,-, bwj. '76. Tel. 045-725115.

Sport & Spel

Nieuwe cursussen bij Sport- en Zwemschool Pierre Zenden.

Quick Fit (start 5 maart)
In 10 weken kunt u kennis maken met Aerobic, The Step, Callanetics en Fitness-training. Ideaal voor de beginners om snel in conditie te komen. Aanvang 11 uur. Kosten ƒ 195,-. Nu in maart ƒ 25,- korting!

Sportief afslanken (start 7 maart)
Een uitgekiend dieet samen met aangepaste sport, geeft het beste resultaat en het figuur wordt tegelijk gecorrigeerd. De cursus staat onder leiding van een arts, diëtiste en gediplomeerde sportleraren. Aanvang 21 uur. Kosten ƒ 185,- voor 2 maanden.

Moderne zelfverdediging
(start 6 maart)
In 8 lessen leert u zichzelf effectief verdedigen tegen ongewenste aanvallen. Aanvang 11 uur. Kosten ƒ 85,-.

Kennismakingscursus Jeugd judo (start 3 en 7 maart)
Laat uw kind kennis maken met judo. Verantwoord judo is een uitstekende hulp bij de opvoeding. Uw kind krijgt in de eerste maand een gratis judopak. Aanvang 16.30 uur. Kosten ƒ 10,-.

Sauna
Geniet ook van de geheel gerenoveerde Finse Sauna met Turks stoombad en Hot-Whirlpool voor slechts ƒ 14,50 per keer. Onbeperkte tijd.

Gratis kennis maken.
Een gratis proefles is altijd mogelijk voor Aerobic, Callanetics, The Step, Judo, Jiu-Jitsu, Karate en Fittnes. Wel van te voren reserveren.
Voor meer informatie en aanmelden bel even ☎ 043-212211.

Uitverkoop
alle dames en meisjesbadpakken
Speedo - Wings - Diana e.a.
Afprijzingen tot 75%
SPORTHUIS DIANA, Emmastraat 11, Heerlen

(Huis)dieren

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

HONDEN-, kippen- en konijnenhokken v.a. ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, Eygelshovergracht 39, 6464 GA Kerkrade. Tel. 045-460252.

Te k. BERNER-SENNEN-PUPS en dobermanpups, met stamb. 08866-2483.

Te k. jonge Duitse HERDERSHONDEN met stamboom (ook langhaar) voor de serieuze liefhebber. Inl. 04743-2416.

Te koop COCKER-SPANIËL pups met stamboom. Telef. 045-325447.

Siberische HUSKYPUPS, geboren 27-1-'94, beide ouders aanw., zonder stamboom, ƒ 600,-. ☎ 045-322341.

Te koop ST.BERNHARDSHOND, reu, 9 mnd., met stamb., ing. ☎ 046-527625.

Te koop gevraagd alle soorten PAPEGAAIEN. Kwekerij Leo Handels Beek, telef. 046-375359.

Te k. BOOMER-HONDJES diverse kleuren. Thull 30 A, Schinnen.

Te koop DOBERMANN, teef, 8 mnd. oud, lief voor kinderen. Telef. 045-272795.

Te koop 2 jarige WELSCH-A pony, hengst met pap., stokmt. 1.20 m., kleur bruin, zeer mooie gangen. Evt. ruilen tegen oudere pony. Telef. 045-272795

Te koop 5 jarige MERRIE, zwart, stokmaat 1.46 mtr, ƒ 2.500,-. 04750-26439.

In/om de tuin

TUINHUISJES, 25 types, ƒ 435,- show! Schuurtjes, hondehokken enz. Vele afm. reeds vanaf ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, 50 jaar af fabriek aan gebruiker. Kerkrade-Vink. Tel. 045-460252.

Te koop aangeboden gebruikte TROTTOIRTEGELS met Basalt ƒ 0,50 per stuk. Telefoon: 046-527829.

TUINDECORATIES: sierbestrating, boomschors, zand, grind, cement, keien, natuurstenen, tuinschermen, tuinhout, plantenbakken, bielzen, palissaden, etc. Veel keus! Scherpe prijs! Cremers BV, Valkweg 32-Industrieterr. Abd.-bosch Landgraaf. Tel. 045-312127.

Opleidingen

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Europaweg Zuid 340, Landgraaf, telefoon 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.

RIJ-INSTRUKTEURS (m/v) met het erkende, door de Minister afgegeven, vakdiploma van de INNOVAM. Zaterdagopleiding start 23 april 1994, avondopleiding 26 april 1994 in schoolgebouw. Bel nu de Veldhovense Rij-instrukteurs Opleiding, ☎ 040-530701.

BLOEMSCHIKKEN voor beginners en gevorderden. Bloemsierkunst Tiara. Aanmelden: telef. 045-270026.

Huw./Kennism.

J. man, 22 jr. zoekt VRIENDIN(NEN) voor uitgaan, sporten en andere activ. Omg. Heerlen-Kerkrade. Br. met tel.nr. naar: Br.o.nr. B-05211, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bel de Vakman

SCHILDERS kunnen nog diverse behang- en binnen schilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

SCHILDER/stucadoor kan nog werk aannemen. Tel. 04454-64489, na 18.00 uur.

Vakkundige SCHILDER biedt zich aan voor alle binnen-buitenwerken. Tevens behangen, met garantie. Bel voor een afspraak en een vrijblijvende prijsopgave. Telefoon 045-724412.

INSTALLATEUR biedt zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden betreffende de gas, water, sanitair evt. loodgieterswerkzaamheden. Telef. 046-743252.

Wonen Totaal

Te koop (houten) Lundia
Magazijnrekken
voor 1/3 van de nieuwprijs, geheel demonteerbaar en diverse afmetingen. Het Porseleinhuis, Geleenstraat 50, Heerlen. ☎ 045-716071.

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

Zkt. u 2e hands MEUBELS? Veel keus, ook antiek. Kouvenderstr. 208, H'broek.

Te k. 3-pers. lederen BANK met 2 onderschuifbedden, ƒ 475,-. Telef. 04493-4460.

Deze week aanbiedingen: terrasstoelen v.a. ƒ 65,-, eethoeken v.a. ƒ 995,-; diverse kasten, stoelen en rekken sterk afgeprijsd. Het REETHOES, Akersteenweg 39A, Maastricht, Telef. 043-631774. Dond. koopavond.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

Te koop antieke KAST 6-drs. notenhout, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.750,-. Tev. te k. antiek jachtkast, vr.pr. ƒ 3.250,-; groot aquarium, nieuw, ƒ 350,-. Tel.: 04498-54319

Te koop Barok KAST noten, 2.40 mtr. boven vitrine, vr.pr. ƒ 6.000,-. Tel. 04454-65044 of 00-49.241875449.

Te k. van part. zeer mooi handgem. eiken DRESSOIR, 4 deurs 4 laden, afm. 2.60 x 1.00 x 0.48, ƒ 3.500,-; antiek schilderij boszicht afm. 1.42 x 0.81 ƒ 800,-. ☎ 045-220949, na 18.00 uur.

Zonnebank/-hemel

Sla nu uw slag! Superlage prijzen! GOERGEN Zonnehemels. De grootste zonnevak-speciaalzaak in de regio. Alles met 3 jaar garantie. Uit voorraad leverbaar. Rijksweg Noord 97, Sittard. Telef. 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis bij tankstation).

10-lamps zonnehemel compleet ƒ 795,-; stunt 13-lamps zweefstatief nu ƒ 1.245,-; zonnehemelverhuur met bezorging 3 weken ƒ 175,-. Groothandelscentrum AU SOLEIL BV, Markt 38, Kerkrade. ☎ 045-461417.

De ZONNE-EXPERTS. Groot assortiment, vakkundige voorlichting, gratis bezorgen en montage, volledige garantie. Hemels vanaf ƒ 549,-. Experts Hoevenaars, Kerkstr. 111, 6441 BD Brunssum. Experts V. Uden, Hoofdstr. 12, 6431 LC Hoensbroek. Experts Rasch, Past. Scheepersstr. 22-24, 6374 HS Waubach. Experts Rasch, Patronaatstr. 4, 6466 HR Kerkrade-West.

Te koop 10 lamps ZONNEHEMEL met lift. Vr.pr. ƒ 500,-. 045-256563.

Vakantie

PLace for you
LONDON 3 dagen v. 18/3. Hotel in centrum met gids ƒ 249,-;
YORK 3 dagen v. 25/3, busbootreis, incl. transfers ƒ 225,-.
KRISTA REIZEN
Den Bosch 073-131491
Berlicum 04103-4500

VOORJAARSAANBIEDING naar Istanbul *** hotel, 5 dgn ƒ 449,-, 8 dgn ƒ 549,-. Campingvlucht. v.a. ƒ 349,-. Boek nu! President Tours 020-6169591, lid S.G.R.

FRANKRIJK, 4 pers. app. uitz. over meer v. Genève. bezet 18 juni tot 13 aug. Telefoon: 045-711386.

Mode Totaal

Te koop witte BRUIDSJURK met sleep, maat 38, merk Dimitrious, nw.pr. ƒ 3.000,-, vr.pr. ƒ 1.500,-. 045-256737.

Computers

Te k. NINTENDO met 6 spellen (winkelwaarde spellen toch al gauw zo'n ƒ 500 à ƒ 600). I.z.g.st. Vaste prijs ƒ 200,- all in. Tel. 045-310263.

PC GEBRUIKERSDAG. Diverse demonstraties, verkoop gebruikte apparatuur, zaterdag 5 maart van 10.00 - 16.00 uur. Info Vision, Economiestr. 39, Hoensbroek (tegenover het station).

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Goede KLEUREN TV'S met garantie v.a. ƒ 95,-. 25 Jr. TV Occasion Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen, telef. 045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 60,- met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. ☎ 045-213432.

Kunst en Antiek

Te k. GEVRAAGD antieke meubels en inboedels. P. Cortenraad 00-3212261156

2-Deurs Mechelse KLEERKAST en donkere commode. Telef. 045-751942.

Kachels/Verwarming

Opruiming tot 50% korting, gaskachels / houtkachels. KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

Muziek

Saxofoonaanbieding:
Dixon altsax, kwaliteitssax met hoge Fis klep, superaanbieding voor ƒ 995,- (excl. koffer), 2 jaar vertrouwde Stalmeiergarantie, Musica tenorsax met hoge Fis klep van ƒ 2.465,- voor ƒ 1.395,- (excl. koffer).
Beide saxen: niet goed geld terug binnen 8 dagen.
Koop bij de man die het ook bedienen kan!
STALMEIER MUSIC de muziekspecialist
Donderdag koopavond.

U hoef hoeft geen KLAUS WUNDELICH te heten om een Wersi keyboard of orgel mooit te laten klinken! Kom een langs voor een vrijblijvende demonstratie.
Muziekhuis Guus Arons bv,
Honingmanstraat 5-9, Heerlen, telefoon 045-717155.

Piano's in alle prijsklassen. Te koop en te huur. J. Somers & Zn. PIANOHANDEL, Akerstr. 82, Heerlen, telef. 045-713751.

PIANOSTEMMEN en reparatie. Tel. 045-227834.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Huish. artikelen

IJSK., gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595.

Te koop Siemens DIEPVRIESKAST, ƒ 350,-. Tel. 045-226773.

Te koop Miele WASMACHINE. Tel. 045-410754.

Braderieën/Markten

Snuffelmarkt MECC Maastricht
Zaterdag 26 maart 9-17 uur
Zondag 27 maart 10-17 uur
Huur een kraam op de grootste overdekte vlooienmarkt van Zuid-Nederland. Kraamverhuur ƒ 45,- per dag. Bel 01640-57521 (kantooruren).

Paasmarkt Hulsberg
4 april 1994. Informatie voor standplaatsen. Tel. 04405-1655/2264 en 045-241012.

6 Maart 11.00-17.00 uur grote ROMMELMARKT in 't Plenkhoes, Bachstraat 2, Geleen-Zuid.

Deelnemers gevraagd VLOOIENMARKTEN : 13-3 Heythuysen, 20-3 Meyel, 27-3 St. Odiliënberg. Inl. 045-324112

Campers

Mooie CAMPER Renault Benzine, 2-persoons, ƒ 8.900,-. Tel. 045-222152

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Gevr. MODELTREINEN HO-gelijkstroom Fleischmann, Roco, enz. Tel. 045-325071.

Wij betalen de hoogste prijs voor uw oude METALEN. Irik, Pappersjans 36, Heerlerheide, ☎ 045-212913.

Diversen

Wij verzorgen uw
Administratie
en aangiften BTW en IB TIJDIG en accuraat. Tel. 045-241156 of 043-430477.

Te koop Sharp ER 31 KASREGISTER ruim 2 groepen, maart '92. Telefoon: 04457-1843.

Te h. STALLINGPLAATSEN voor Oldtimers, klassieke en motoren. Droog, vorstvrij en inbraakveilig. Telefoon 04457-1843.

Te k. LAS- appparaat; compressor en materiaal; harmonium-orgel; Zundapp; 3 eiken barkrukken. Tel. 04 422250.

Telecommunicatie

BINNENHUISTELEFOON: centrale + 20 toestellen. Tel. 04406-12409.

● *Roland Vroomans*

Weinig succesvolle Nysåther terug naar Noorwegen

Vroomans nieuwe spits van Fortuna

● *Kenneth Nysåther (wit tenue) heeft nimmer zijn draai kunnen vinden in Sittard. Hij vertrok gisteren naar zijn vaderland.*

Foto: ANP

Van onze verslaggever

SITTARD – Fortuna Sittard heeft een nieuwe speler in de punt van de aanval. Roland Vroomans van EVV Eindhoven neemt de rol van Kenneth Nysåther over. De Noor, die het afgelopen seizoen weinig succes had bij Fortuna, is terug naar zijn vaderland. VIF Vållerangen uit Oslo, een eerstedivisieclub, huurt Nysåther tot aan het eind van de lopende voetbaljaargang. Roland Vroomans (26) neemt zaterdag al tegen Helmond Sport de positie van Nysåther over. De in Eindhoven geboren spits is gehuurd tot aan het eind van het seizoen. Daarna kan Fortuna gebruik maken van een optie tot koop.

Vroomans speelde drie keer voor Jong Oranje en is al sinds 1985 onafgebroken in dienst van EVV Eindhoven. Alleen tijdens het seizoen '89-'90 werd hij tussentijds verhuurd aan NEC. In acht seizoenen scoorde hij in totaal 74 keer, met als uitschieter de jaargang '87-'88 waarin hij 19 maal doel trof.

Fortuna Sittard hoopt met Vroomans een balvaste, scorende spits aan te hebben getrokken. „We hebben Vroomans gehaald met het oog op de vierde periode. We gaan er nog steeds vanuit dat we een periodetitel kunnen pakken," aldus Fortunamanager Jacques Opgenoord.

De Canadees Randy Samuel staat in de belangstelling van Heerenveen. De Friese club wil de verdediger van Fortuna Sittard overnemen als de transfer van Johan Hansma van FC Zwolle naar het Abe Lenstrastadion afketst. „Randy heeft een clausule in zijn contract dat hij weg mag voor 200.000 gulden," aldus manager Opgenoord, „maar Heerenveen gaat zo goed als zeker in zee met Hansma."

Na de oefenwedstrijd tegen EHC besloot de technische staf van Fortuna af te zien van de Antilliaan Steve Gonesh. De voormalige Groningen-speler was enkele dagen op proef in De Baandert maar kon niet overtuigen. In het duel tegen EHC kreeg hij enkele opgelegde kansen maar scoorde niet. Dat deden Roger Raeven en Fuat Usta wel. Eindstand: 1-1.

Bo Hamburger nam doping

PARIJS – De Deense wielerprof Bo Hamburger, die de kleuren verdedigt van de TVM-ploeg, blijkt vorig jaar september na de tiende etappe van de Ronde van de Toekomst positief te hebben gereageerd op een dopingcontrole. Hamburger krijgt een voorwaardelijke schorsing van drie maanden en een boete van 3000 Zwitserse francs (bijna 4000 gulden). Bovendien mag hij tot 2 mei niet deelnemen aan wedstrijden in Frankrijk.

Laatste kans voor Fair Play

HOENSBROEK – Het driebandenteam Fair Play Centers staat zondag voor een moeilijke opgave. De Hoensbroekenaren gaan in Heeswijk-Dinther op bezoek bij Minkels Products, dat vijfde staat op de ranglijst. Het kwartet Jaspers, Zanetti, Van Uum en Forthomme heeft een achterstand van vier punten op BC Hengelo. Winst is derhalve noodzakelijk om een kans op de titel te behouden. Het driebandenteam Hobru (eerste divisie) heeft dit weekeinde twee duels op het programma: vanavond in Hoensbroek tegen Die Hage en morgen in Rotterdam tegen Fermic.

Trainingsrit in Geleen

GELEEN – Zondag wordt in Geleen de laatste gezamenlijke trainingsrit van de Limburgse wielerclubs verreden. Het parcours bevindt zich Op de Kroankel, met start en finish aan de Groenseykerstraat. Permanence: Reüniegebouw Groenseykerstraat.

Programma: 10.00 uur jeugd; 11.00 uur junioren en dames 60 km; 11.02 uur nieuwelingen en juniordames 40 km; 12.40 uur A-amateurs en profs 80 km; 12.42 uur B-amateurs en veteranen 55 km

Limburgers in RTS Rally

SINT TRUIDEN – Bij de RTS Rally die meetelt voor het Belgisch nationaal kampioenschap staan drie equipes met Limburgse rijders aan de start: Johan Findhammer/Theo van den Berg in een Ford Escort Cosworth, Jo Arndts/Leo Gommans in Open Manta GSI en Roger Ubaghs/Rob in de Braekt in een Opel Corsa. Het 115 deelnemers tellende veld heeft in voormalig Europees rallykampioen Robert Droogmans een opmerkelijke kopman. Zondagmorgen start om 8.00 uur de eerste deelnemer bij het rallycentrum aan de Veemarkt in Sint Truiden. Na vijftien klassementsproeven komen de deelnemers tegen 18.00 uur aan de finish.

AMEV sponsor damesselectie

UTRECHT – De Utrechtse verzekeringsmaatschappij AMEV is de nieuwe sponsor van de nationale dameswielerselectie, waarvoor onder anderen Leontien van Moorsel en Ingrid Haringa uitkomen. De KNWU en AMEV bereikten overeenstemming over een verbintenis die in mei 1996 afloopt. De verzekeringsmaatschappij was reeds in de periode 1985-1992 hoofdsponsor van de Koninklijke Nederlandse Wielren Unie.

Anique Snijders in kwartfinale

BRUCKEN - In het tennistoernooi in het Duitse Brucken heeft Anique Snijders de kwartfinale bereikt. De Geleense kreeg in de tweede ronde niet haar dubbelspelpartner Caroline Stas- sen, maar de Duitse Sabine Gerke tegen over zich. Snijders won met 6-3, 6-4. Wanneer Snijders de volgende ronde bereikt, stijgt zij op de wereldranglijst.

lucky ten

Trekking van gisteren: 5- 9-10-15-16 24-28-33-40-44 49-56-61-62-65 66-67-68-69-76 (onder voorbehoud)

sport op tv

VANDAAG
18.39-18.47 Ned 2: Sportjournaal.
22.00-22.15 RTL 5: Sportnieuws.
22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.
22.45-23.00 Dld 2: Die Sport-Reportage.
23.00-23.25 Dld 1: Sportschau: Bundesliga voetbal.

Van onze correspondent
THEO KEYDENER

Eaters hoopt druk nu wel aan te kunnen

GELEEN – Zesmaal stond Meetpoint Eaters in een belangrijke eindstrijd. Gelijkelijk verdeeld over bekerfinales en finales om de nationale titel. Slechts één enkele keer konden de Limburgers na afloop juichen. De andere keren bezweek de ploeg onder de druk. Afgelopen jaar werd onder leiding van Doug Kacharvich de beker naar Geleen gehaald. In principe niet meer dan een troostprijs. Wat telt is de titel. Inmiddels is Kacharvich, die verleden seizoen Cliff Stewart verving, van het toneel verdwenen. Hoewel Meetpoint in de competitie de sterkste ploeg was, verloor men enkele weken geleden de bekerfinale van de Trappers. Kacharvich moest gaan, Doug Mckay kwam.

Morgenavond (20.00 uur) neemt de Geleense formatie voor de vierde maal deel aan de titelfinale. Tegenstander is Couwenburg Trappers, de enige ploeg die de Eaters dit seizoen klopte. Maar dat gebeurde wel drie keer. De Tilburgers zijn uit op de dubbel.

De Eaters beginnen verzwakt aan de best of seven serie. Van den Thillart en Arabski zijn geblesseerd. McKay beslist morgen pas over het meespelen van de Rob van Steen en Brian de Leeuw.

Profvoetbal fluitje van cent voor Hennie de Graaf

Fifa-badge binnen handbereik

● *De drie maanden oude zoon Youri heeft al belangstelling voor de scheidsrechtersfluit van Hennie de Graaf.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Van onze correspondent
PIERRE FRAMBACH

MAASTRICHT – De Maastrichtse voetbalscheidsrechter Hennie de Graaf is aan een bliksemcarrière bezig. In een tijdsbestek van negentien jaar is de 34-jarige De Graaf vanuit de Afdeling als een komeet naar het eredivisievoetbal omhoog geschoten. Zijn naam prijkt nog op de B-lijst. Desalniettemin is de mogelijkheid aanwezig dat De Graaf aan het einde van dit jaar al de Fifabadge mag dragen.

Zijn handelsmerken zijn rust, kalmte en bescheidenheid. Eigenschappen die menig scheidsrechter in het (betaald) voetbal vreemd zijn. „Men heeft mij wel eens gezegd dat ik me meer zou moeten profileren. Maar ik wil geen enkele concessie aan mezelf doen. In het veld wil ik zo weinig mogelijk opvallen," legt De Graaf uit.

Zijn debuut in de eredivisie maakte hij dit seizoen tijdens Willem II-Cambuur. Het werd een voortreffelijk optreden, ondanks het feit dat hij slechts enkele uren voor het duel als invaller werd opgetrommeld. Naast de vele complimenten en schouderklopjes na afloop kreeg hij in het voetbalblad VI een 10 als waardering.

„Ik ontken niet dat ik daar trots op ben. Ook toen tv-commentator Kees Jansma bij een ander duel zei: 'Er zouden veel meer scheidsrechter zo consequent moeten fluiten als die Limburgse arbiter'. Dat is prettig om te horen. Maar om me nu op mijn borst te kloppen vind ik overdreven. Ik heb nog zoveel te bewijzen."

Twee jaar geleden promoveerde de Maastrichtenaar naar de C-lijst van de arbiters. Het werd een schitterend seizoen waarbij hem als blijk van waardering de finale van de landelijke A-jeugdcompetitie tussen Ajax en Feyenoord in het PSV-stadion werd toegewezen, met daarbij promotie naar de B-lijst.

„Dit seizoen ben ik in een aparte groep scheidsrechters terecht gekomen die speciaal begeleid wordt. De bedoeling is om aan het einde van dit jaar een viertal nieuwe Fifa-scheidsrechters te benoemen. Dat ik daar als B-scheidsrechter bijkwam verwonderde mij. In de brief van de scheidsrechterscommissie stond vermeld dat men mij ziet als een talent. Ik vind het prachtig, maar ik denk ook dat men bij de KNVB naar een verjonging van het scheidsrechterskorps toewerkt."

sport in cijfers

TENNIS

Delray Beach. Vrouwen, 800.000 gulden. Derde ronde: Rottier - Wiesner 1-6 6-2 6-4. Tweede ronde: Jeyaseelan-Oremans 7-5 4-6 6-4, Rottier-Van Rensburg 6-2 6-1, Schultz-Stafford 6-2 6-0, Labat-Reinstadler 6-4 6-0, Rubin-Wood 6-2 6-3, Halard-Vento 6-4 6-3, Hack-Steven 6-2 6-1, Sukova-Hy 6-2 6-2, Coetzer-Watanabe 6-1 6-1, Sanchez Vicario-Raymond 7-5 6-1.

Indian Wells. Mannen, 3,4 miljoen gulden. Tweede ronde: Cahill-Ivanisevic 6-3 1-6 7-6, Chang-Weiss 6-2 7-6, Korda-Bryan 6-2 7-6, Costa-Wilander 6-4 6-0.

Leeuwarden, Fries invitatietoernooi: 1e r: Paas - Hunting 4-6, 6-2, 3-6; Koomen - Schouten 1-6, 4-6; Ma. Gerards - Balzarelli 6-5, 6-4; Roep - Lepp 6-2, 6-2; N. Reijnders - Vestering 6-5, 6-1; G. Fieten Derikx 2-6, 3-6; Mi. Gerards - Rosmuller 6-0, 6-0; Schols - Veerman 6-1, 6-3; 2e r: Ma. Gerards - Coumans 6- 1, 6-1; Roep - Wetsers 6-5, 6-3; N. Reijnders - Kamermans 6-5, 6-2; Mi. Gerards - Nip 6-0, 6-4; Schols - van de Beek 6-0, 6- 5.

VOETBAL

Zuidamerikaanse beker Groep 1: Olimpia-Cerro Porteno 1-0. Groep 2: Palmeiras-Cruzeiro 2-0. Groep 3: Emelec-Barcelona 0-1, Universitario-Alianza 0-1. Groep 4: Union Espanola-Colo Colo 1-2, Defensor Sporting-Nacional 1-0. Groep 5: Mibnerven-Bolivar 1-1.

Mexico Stad. Vriendschappelijk: Mexico-Colombia 0-0.

AUTOSPORT

Rally van Portugal Stand na 28 proeven: 1. Kankkunen, Toyota Celica 4.38.59, 2. Auriol, Toyota Celica 0.41, 3. Biasion, Ford Escort 1.03, 4. Sainz, Subaru Impreza 2.00, 5. Peres, Ford Escort 19.22, 6. Macedo, Renault Clio 29.35.

SCHAATSEN

Rovaniemi natuurijs, 50 km. 1. Huitema 1.17.40, 2. Richard van Kempen, 3. Jasch, 4. Kooy, 5. Kramer.

dammen

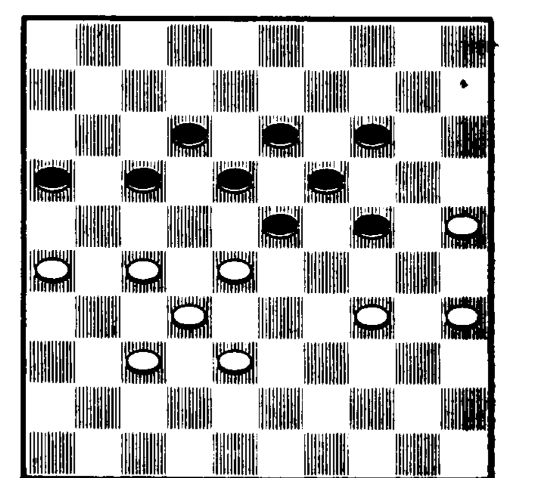
met john van den borst

De finalisten van het kampioenschap van Nederland, dat eind deze maand in Huissen begint, zijn bekend. Naast twaalf vertrouwde namen zien we dit jaar twee debutanten in de eindstrijd. Voor velen wellicht verrassend is een van die twee Jeroen Kos. Bij ingewijden valt de naam van Kos echter niet uit de lucht. Hij is actief in het correspondentiespel en speelt elk open toernooi waar hij maar even de tijd voor heeft. Zo heeft hij zich een routine eigen gemaakt die vergelijkbaar is met die van een willekeurige topspeler.

De tweede debutant heet Kees Thijssen. Ook zijn plaatsing was verrassend maar toch niet volslagen onverwacht. De pas 18-jarige Brabander viel al een paar jaar op bij jeugdwedstrijden; dat hij nu meteen bij de senioren doorbreekt mag je vroeg noemen, maar is gezien zijn vertoonde spel toch wel degelijk een logische ontwikkeling.

Voor een zo jonge speler kan Kees Thijssen al putten uit een ruime sortering van strategieën. Hij speelt ingewikkelde opsluitingen maar beheerst ook het rechtlijnige positiespel. Als voorbeeld van het laatste zijn halvefinalepartij met de Groninger Siep Buurke.

Buurke-Thijssen
1. 32-28 19-23 2. 28×19 14×23 3. 37-32 10-14 4. 41-37 14-19 5. 34-29 23×34 6. 39×30 5-10 7. 44-39 10-14 8. 32-28 16-21 9. 40-34 21-26 10. 37-32 26×37 11. 32×41 17-22 12. 28×17 11×22 13. 50-44 6-11 14. 41-37 12-17 15. 37-32 8-12 16. 30-25 18-23 17. 47-41 13-18 18. 34-29 23×34 19. 39×30 18-23 20. 43-39 12-18 21. 33-28 22×33 22. 39×28 1-6 23. 41-37 17-22 24. 28×17 11×22 25. 32-27 22×31 26. 36×27 7-12 27. 44-39 9-13 28. 39-33 4-9 29. 37-32 23-29 30. 33×24 20×29 31. 49-43 6-11 32. 46-41 19-23 33. 41-36 2-7 34. 43-39 11-17 35. 39-34 29×40 36. 45×34 14-19 37. 42-37 7-11 38. 34-29 23×34 39. 30×39 9-14 40. 38-33 15-20 41. 33-28 20-24 42. 36-31 18-23 43. 48-43 13-18 44. 43-38 3-8 45. 31-26 8-13 46. 39-34 11-16. Zie diagram.

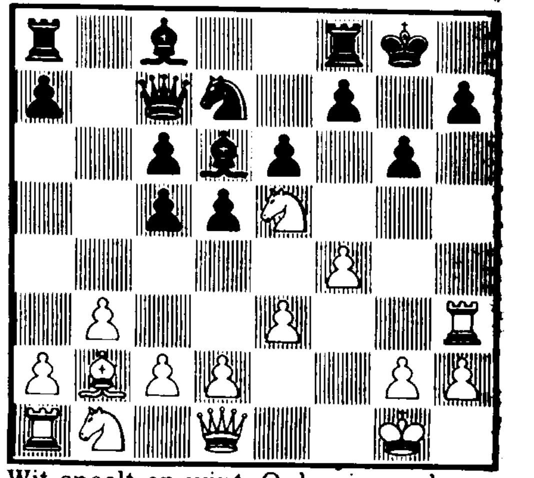
47. 34-30?
Het valt Buurke, toch meestal een slimme speler, aan te rekenen dat hij het dreigende gevaar niet ziet. Na 37-31 (23-29) 34×23 (18×29) 27-22 (29-34) 22×11 (16×7) 38-33 (24-29) 33×24 (19×30) 35×24 (34-39) 28-22 ontstaat een typische „plakstand" waar niet meer dan remise uit te halen is.
47. ...24-29! Natuurlijk **48. 37-31 16-21!**
Het offertje van Dussaut levert zwart nu ruimschoots winnend voordeel op. **49. 27×16 18-22 50. 16-11 22×42 51. 11×22 42-48 52. 32-27 12-18 53. 22-17 48-39 54. 27-22 18×36 55. 17-12 39-11** en wit gaf op.
Dan nog de oplossing van vorige keer. Wit, dertien schijven, op **25, 26/28, 32, 34, 37/40, 43, 45** en **47.**
Zwart, dertien schijven, op **2, 8, 9, 12/14, 16/19, 23, 24** en **29.** Originele winst na **1. 47-41!** **2-7** Wat anders? **2. 28-22! 17×28 3. 38-33! 29×49 4. 26-21! 49×35 5. 45-40 35×33 6. 21-17 12×21 7. 34-29 23×34 8. 32×3 21×32 9. 37×30 24×35 10. 25-20 14×25 11. 3×1 W+.**

schaken

met michiel bunnik

We hebben een tijdje weinig van hem gehoord, maar nu heeft hij weer een opmerkelijk succes geboekt. Ik heb het over de tot Amerikaan geneutraliseerde Rus Boris Gulko. Hij won het sterk bezette Open van Bern. Weliswaar had hij de hoogste Elo, Gulko was niet de enige grootmeester die deelnam. Met hem nog 18 grootmeesters en 28 internationaal meesters. Zijn spel was opmerkelijk. Degelijk en grote complicaties mijdend, dit alles echter secuur en foutloos. Onderstaande partij tegen de Oekrainer Milov is hier een goed voorbeeld van. Voor Milov restte de troost dat hij desalniettemin op 7 punten uit 9 wedstrijden kwam en daarmee aan de grootmeestersnorm voldeed.

B. Gulko - L. Milov Hollands
1. c4,c6 2. d4,d5 3. e3,e6 4. Pf3,f5 zwart kiest voor de stonewall opstelling. Gulko demonstreert kundig hoe deze muur gesloopt dient te worden. **5. Ld3,Pf6 6. 0-0,Ld6 7. b3,De7 8. a4!** Het doel van deze set is tweeledig: Het ruilen van de witte dameloper en de opmars met de a-pion om de a-lijn te openen. **8. ...,0-0 9. La3,L:a3 10. T:a3,g6** In het geval dat zwart e6-e5 wil spelen dient pion f5 gedekt te blijven. **11. a5,Pbd7 12. c:d5,e:d5** De alternatieven 12. ...,P:d5 en 12. ...,c:d5 zijn niet beter. **13. a6,Pe4?!** Misschien had zwart 13. ...,b6 moeten spelen om daarna te vervolgen met 14. ...,c5 **14. Dc1!,Tf6 15. a:b7,L:b7 16. Ta5** Op 16. ...,c5 volgt 17. Da3 waarmee wit de a-pion wint. **16. ...,a6 17. Pbd2,c5** Zwart is tot c6-c5 gekomen, maar zijn problemen zijn niet opgelost. **18. Da3,Df8 19. Da4!** Een fraaie damemanoeuvre waarmee uit een tempo wint **19. ...,Lc6** Na 19. ...,Pb6 20. Da1 heeft zwart hetzelfde probleem als in de partij: pion a6 dreigt geslagen te worden. **20. Da1,Lb7 21. Tc1,Tc6 22. Ta2,Df6?** Dit kost een pion en daarmee de partij. Maar ook na bijv. 22. ...,c:d4 23. T:c6,L:c6 24. D:d4 blijft wit het betere van het spel houden. **23. Lb5!,P:d2 24. P:d2,a:b5** Of 24. ...,Tc7 25. L:d7,T:d7 d:c5 en wit heeft een gezonde pluspion. **25. T:a8+,L:a8 26. D:a8+,Kg7 27. Db7** Wit gaat de oogst van zijn fraai positiespel binnenhalen. **27. ...,Dd6 28. d:c5,Tc7 29. c:d6,T:b7 30. Tc7,T:c7 31. d:c7,Pb6** De witte pion op c7 belet de bewegingsvrijheid van het zwarte paard. Natuurlijk staat wit gewonnen, maar het blijft een fraai gezicht hoe een grootmeester met zijn onberispelijke techniek zo'n eindspel naar winst voert. **32. Pf3,Kf6 33. Pd4,b4 34. Pc6,Ke6 35. P:b4,Kd7 36. Pa6,Kc6 37. Kf1,h6 38. Ke2,Kb7 39. Pb4,K:c7 40. Kd3,g5 41. Kd4,Kd6 42. h3,Kc6 43. Pd3,h5 44. Kc5** Nu de witte koning de opmars van zijn vrijpion kan ondersteunen is er voor zwart geen eer meer te behalen. **1-0.**

Wit speelt en wint. Oplossing volgende week.

bridge

met michel franssen

Sommige tegenstanders bieden op alles wat los en vast zit, vooral in een parenwedstrijd. De ene keer gokken ze gewoon op de lange kleur in eigen hand, de andere keer helpt het tafelgedrag van partner een handje. Zo pakken ze vaak een onverdiende topscore. Een bekend voorbeeld: Zuid is kwetsbaar en heeft ♠62 - ♥HB973 - ♦AT95 - ♣62 in handen. Het bieden gaat:

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	??pas	1♠	2♥

Na Noords denkpauze mag Zuid alleen acties ondernemen die door driekwart van de experts ondersteund worden. Harold Vanderbilt en Ely Culbertson zagen zestig jaar geleden al dat je met een zwakke hand geen 2 ♥ moet bieden. Heeft Noord een punt of acht met lengte in de zwarte kleuren, dan zit er voor OW geen manche in, maar is 2 ♥ ook nog lang niet gemaakt. Komt Oost of West met een strafdoublet, dan levert één down een zeer slechte score op. Zit er wél een manche voor OW in, dan bieden ze die pas nadat ze bekeken hebben of ze aan het doubleren van 2 ♥ + 500 kunnen verdienen. Zuids plaatjes maken het niet waarschijnlijk dat OW zo'n score kunnen halen door zélf af te spelen.

Zuid vindt na zijn kwetsbare sandwich-bod vrijwel alle experts tegenover zich. Hij mag alleen conclusies trekken uit Noords biedingen. Als Noord past moet Zuid hem op 0-11 hcp taxeren en niet op 9-11, want dan maakt hij wel degelijk gebruik van Noords aarzeling. Body language is verboden. De regels van de NBB zijn gebaseerd op het oude principe van gelijke kansen zodat de beste speler kan winnen. Anders hadden Rijk en NSF de NBB natuurlijk nooit als sportbond erkend.

Helaas lappen de zogenaamde gezellige clubs de NBB-regels nogal eens aan hun laars. Wie na een denkpauze vertelt dat hij zich het recht voorbehoudt na afloop van het spel schade te claimen, krijgt al gauw het etiket van sfeerverpester. De klager riskeert ook nog een straf wegens onhoffelijk gedrag. Dat begrip wordt in de spelregels niet duidelijk gedefinieerd. Locale arbiters laten dan vaak het achterhaalde eerstegeboorterecht gelden, zelfs als de jongere combattant Abraham ook allang gezien heeft.

Door deze gezelligheid van rangen en standen krijgt bridge een imago dat jongeren nogal afschrikt. Geen wonder dat de 100.000 georganiseerde bridgers gemiddeld 56 jaar oud zijn. Het probleem van de gebarentaal is niet nieuw en doet zich ook niet alleen in de NBB voor. De Amerikanen kwamen twintig jaar geleden al met biedschermen, gordijnen die dwars over de tafel werden gespannen zodat je je partner niet meer kon zien. Vanwege de kosten worden ze alleen op het hoogste niveau gebruikt. Jammer, want het zijn juist sommige mindere goden die hun gebrek aan kwaliteit proberen te compenseren met technieken die ze in de kroeg geleerd hebben.

Vindingrijke bridgers kiezen daarom voor een andere aanpak. Zij proberen partner met één hoog bod precies te vertellen wat ze hebben. Wie dan nog zijn nek uitsteekt riskeert een vreselijke afstraffing. Bekend zijn in dit verband de preëmptieve 3- en 4-openingen, de Gambling 3NT, en de gewone en Muiderbergse zwakke 2-openingen. Ook de Texas-transfers en directe steunbiedingen (1 ♥ - 3 ♥, 1 ♥ - 4 ♥, splinters) zijn populaire middelen om biedgrage bridgers de mond te snoeren. Sommigen gaan nog verder. Zij spelen ook een sprongantwoord op 2-niveau als zwak, zelfs als rechts gepast wordt. Zo belooft 2 ♠ op 1 ♣ een goede 6-kaart ♠ en 4-7 hcp. Ook voor deze preëmptieve sprongantwoorden is discipline nodig, anders spelen we voor Sinterklaas. Uiteraard leggen we voor het sprongbod eerst het stopkaartje neer. Links moet dan tien tellen wachten en vervolgens direct bieden, ongeacht wat hij in handen heeft.

Roger Jongen: 'Boeiend elke keer uitdaging aan te gaan'

Gewichtheffer in balans

Van onze correspondent
MARCEL WERRY

SIMPELVELD – Het werd hem even zwart voor de ogen. Roger Jongen, achttien jaar oud en afkomstig uit Simpelveld, maakte tijdens het NK gewichtheffen in Nijmegen afgelopen zondag een hachelijk moment mee. De 65 kilogram zware halter bleek gedurende de eerste stootbeurt net iets te zwaar voor de 55 kilo wegende Helios-atleet. „Toen het ijzer op mijn borst rustte kreeg ik even te weinig zuurstof. Ik moest loslaten, want anders was ik van mijn stokje gegaan," vertelt Roger Jongen, die als enige deelnemer in de klasse 54 tot en met 59 kilo logischerwijs de nationale titel opeiste.

Volgens Roger Jongen is gewichtheffen geen gevaarlijke sport. Zolang je je hoofd er maar bijhoudt. De gymnasiast van het Heerlense Bernardinuscollege bestrijdt eveneens de zienswijze dat het gevecht tegen een halter louter een kwestie van kracht is. „Vreemd genoeg denken veel mensen dit. Ik heb ook wel eens gehoord dat gewichtheffen een oneerlijke strijd zou zijn, omdat zwaardere mensen in het voordeel zijn. Dat laatste klopt sowieso niet. Door een herberekening kunnen de prestaties van de atleten met verschillende gewichten wel degelijk met elkaar vergeleken worden."

● Roger Jongen werd afgelopen zondag Nederlands kampioen in zijn klasse. Foto: FRANS RADE

In de gewichthefsport speelt techniek minstens een even grote rol als kracht. „Tijdens wedstrijden gaat het om twee disciplines: trekken en stoten. Bij trekken moet de halter in een vloeiende beweging naar boven worden gebracht. Bij het stootonderdeel is er een rustmoment als de halter op de borst steunt. Vooral bij het trekken is techniek van eminent belang. Ik train wekelijks drie keer twee uur bij Helios onder leiding van Piet Strolenberg. Tijdens de wedstrijd moet alles automatisch gaan, zonder dat je er bij hoeft nadenken."

Het moment dat de gewichtheffer lichamelijke en geestelijke energie moet samenballen om het stuk ijzer op de grond de baas te kunnen intrigeert Roger Jongen. „Dat is het moment surpreme. De vele trainingsuurtjes moeten dan tot uiting komen. Gewichtheffen is een leuke sport. Het is boeiend elke keer weer die uitdaging aan te gaan en je zelf zien verbeteren. Tijdens het NK afgelopen zondag brak ik mijn persoonlijk record en het nationaal record bij het trekken met drie kilo. Ik reikte tot 55 kilo, dat was ook mijn grote doel voor het NK."

Niveau

Zijn streven om 70 kilo te stoten ging in rook op. „Ik ben voor gewichtbegrippen ontzettend jong. Ben nog lang niet aan het einde van mijn mogelijkheden. Bij Helios hebben we een leuke en gezellige groep van ongeveer twintig atleten.

Trainer-coach Piet Strolenberg probeert er alles aan te doen om het niveau te laten stijgen. Hij weet iedereen op de juiste manier te motiveren. Strolenberg is sterk op de techniek gericht. De kleine details zijn voor hem zeer belangrijk. Bovendien vind ik het een enorm pluspunt dat sterk wordt gelet op het vermijden van blessures. Forceren kan leiden tot vervelende kwetsuren."

Omdat gewichtheffers tijdens wedstrijden in gewichtsklassen zijn ingedeeld kan een beschuitje te veel fatale gevolgen hebben. „Van te voren richt je je op een bepaalde klasse. Als je net tegen een gewichtsgrens aanzit, kan een kilogrammetje meer of minder er voor zorgen dat je sterkere tegenstanders ontloopt. Voor een wedstrijd moet ik wel eens het ontbijt laten schieten. Er zijn ook leden die enkele uren voor de wedstrijd flink gaan trainen om het beslissende pondje te verliezen."

Komend voorjaar gaat Roger Jongen economie studeren in Tilburg. De band met de gewichthefsport hoopt hij niet te verliezen. „Om voldoende te kunnen trainen zal ik me moeten aansluiten bij een vereniging ter plekke. Ik weet niet eens of daar wel clubs zijn. In competitieverband blijf ik voor Helios uitkomen. Niet alleen vanwege de goede teamgeest, maar ook vanwege de goede begeleiding. Door het behalen van de Nederlandse titel krijg ik vermoedelijk nog een extra sterke motivatie. Toch waak ik erover niet te fanatiek te worden. Het moet geen dwang of obsessie worden. Ik heb het idee dat ik de juiste balans tussen fanatisme en plezier in de gewichthefsport heb gevonden."

Hockey (heren)
Heerlen-Kerkrade
zondag 14.30 uur
sportcomplex Kaldeborn
Heerlen

Sportcomplex Kaldeborn zal zondag in het teken staan van de derby tussen de hockeyers van Heerlen en Kerkrade. De twee ploegen maken een moeilijk seizoen door. De Heerlenaren hebben slechts twee punten weten te verzamelen. Hun streekgenoten doen het met vier punten niet veel beter. Beide ploegen bungelen dan ook onderaan in de derde klasse F. Toch hoeven ze zich geen zorgen meer te maken over degradatie. Door het wegvallen van Groen Wit zal dit jaar geen team degraderen. Er staat bij het streekduel alleen de eer op het spel. Toch zal de wedstrijd geen gezapige vertoning worden. Het duel vormt een leerproces voor de twee slecht draaiende teams. Volgend seizoen zal immers beter moeten worden gepresteerd, wil degradatie uitblijven. Heerlen-speler Ruud Gerrits en Kerkrade-coach Frans Kreyen blikken terug en vooruit.

Voor beide ploegen is het een seizoen om snel te vergeten.

Ruud Gerrits: „Het is een verloren seizoen. We zijn dit jaar van nul af moeten beginnen. Veel spelers zijn weggegaan. Er is weinig doorstroming vanuit de jeugd en het tweede geweest. Op dit moment is er geen hecht team. Er bestaat geen vaste kern. Elke week krijgen we wel zo'n vier afzeggingen. Op deze manier is het moeilijk om een hecht en ijzersterk collectief te krijgen."

Frans Kreyen: „We zijn vorig jaar uit de vierde klasse gepromoveerd. Het is voor ons nog allemaal even wennen. De derde klasse kent bondsscheidsrechters, die anders fluiten dan de clubscheidsrechters. Het spel is bovendien veel sneller en fysiek harder. Dat is een gewenningsproces voor het team. Daarnaast is het feit dat wij op gewoon gras spelen en niet op kunstgras een behoorlijke handicap."

Heerlen moet het momenteel zonder trainer en coach doen. Dat is geen optimale situatie. De 7-0 nederlaag tegen Heeze afgelopen zondag bevestigt dit.

Ruud Gerrits: „Dat is waar. Op dit moment probeer ik naast het spelen in het eerste de ploeg te coachen en te trainen. Dat is onbegonnen werk. Maar het is moeilijk iemand te vinden. Zoiets is slecht voor de moraal. De groep is niet echt gemotiveerd, niet zo prestatiegericht. We gaan door een moeilijke fase."

Komen jullie op het kunstgras van Heerlen wel uit de voeten?

Frans Kreyen: „Kunstgras vergt een ander spel. Gras is werkhockey: de bal flink naar voren klappen en kijken waar hij terecht komt. Op kunstvelden moet je veel technischer te werk gaan. Het gaat veel vlugger. Het team heeft op kunstgras problemen om vanuit de verdediging de aanval te zoeken. Ze krijgen de bal niet weg."

Wat verwachten jullie van de wedstrijd?

Ruud Gerrits: „Twee weken geleden hebben we in een oefenwedstrijd met 3-1 van Kerkrade gewonnen. Als ik hetzelfde team opgesteld kan krijgen, hebben we een goede kans. De individuele kwaliteiten zijn er. Maar het is afwachten wie er komt. Het zal een open wedstrijd worden. Maar ik hoop dat het een leuke pot wordt. We spelen op kunstgras. Dat moet een voordeel voor ons zijn."

Frans Kreyen: „Ik verwacht dat we winnen. Heerlen staat onder ons. De uitslagen van hen zijn ook slechter dan die van ons. Daarnaast gaat het steeds beter met de ploeg. Tegen Oirschot hebben we onverdiend verloren. Het is een nadeel dat onze vereniging geen kunstgras heeft. De ploeg speelt echter niet slechter op kunstgras. Alleen als er iets fout gaat, vallen ze terug op 'grashockey'. Maar één ding is zeker: alle spelers zijn gebrand op een goed resultaat."

Aankondigingen vóór woensdag naar sportredactie Limburgs Dagblad postbus 3100, 6401 DP Heerlen Onder vermelding van 'agenda'

Vrijdag 4 maart
● GALA. Landgraaf, aula scholengemeenschap Brandenberg, 18.00 uur: Sportgala Landgraaf.
● ZAALVOETBAL. Geleen, Glanerbrook, 21.00 uur: Bouwfonds-Multicopy.
● SCHAKEN. Heerlen, Open Huis Luciushof, 19.30 uur: Open Schaakkampioenschap Heerlen.
● BILJARTEN. Eijsden, lokaal Du Commerce, 19.30 uur: Distr. finale Pers. Kamp., tweede klas bandstoten (voortzetting zaterdag en zondag 13.00 uur).

Zaterdag 5 maart
● HANDBAL. Heren. Sittard, Stadssporthal, 19.45 uur: VGZ/Sittardia-AHF Arnhem. Beek, de Haamen, 20.30 uur: Revival/Blauw Wit-Olympia.
● VOLLEYBAL. Heerlen, sporthal Kaldeborn, 13.45 uur: VCH-Martinus 2 (dames). Meijel, sporthal De Körref, 17.00 uur: Peelpush-Geevers/VCL (heren). Maastricht, sporthal Geusselt, 15.30 uur: Rapid 2-Nuvoc (dames) en Rapid-Nuvoc (heren), 17.30 uur: Rapid-Trivos (dames).
● HOCKEY. Dames (12.45 uur). Maastricht, sportpark Geusselt: Maastricht-Klein Zwitserland.
● ZAALVOETBAL. Montfort, sporthal, 17.30 uur: Hercules- ZVV Spee. Geleen, Glanerbrook, 18.00 uur: H. Meyers 2-ODV Yerna.
● GEWICHTHEFFEN. Simpelveld, zaal Dackus, 19.00 uur: Competitiewedstrijd Helios Simpelveld-Atlas Nijmegen-LKV De Spartaan.
● BADMINTON. Hoensbroek, de Deyl, 09.00 uur: Limburg Cup (voortzetting zondag 09.00 uur).
● KRUISBOOG Roermond-Leeuwen, zaal Lensen, 18.00 uur: Finale wintercompetitie Robin Hood, Limburgia en Willem Tell.
● WIELRENNEN. Baarlo, de Berckt, 11.00 uur: Trainingswedstrijden TWC De Maastrappers.

Zondag 6 maart
● HANDBAL. Dames. Roermond, Jo Gerrishal, 14.25 uur: Swift-PSV. Sittard, Sportcentrumlaan, 14.20 uur: Stauder Smeets/Sittard-UVG. Munstergeleen, sporthal, 13.10 uur: Stock Control/SVM-Loreal. Geleen, Glanerbrook, 14.00 uur: ADB/V&L 2-ESCA. Beek, de Haamen, 13.00 uur: Blauw Wit-Zephyr. Heel, Reutsdael, 13.40 uur: GHC-Swift H. Posterholt, de Wie, 13.00 uur: Posterholt-Leudal. Margraten, de Hoven, 14.10 uur: Plan Keukens/Margraten-Caesar. Heythuysen, Aoreven, 14.20 uur: HVN/DES-Noav. Heren. Weert, Leuken, 14.30 uur: Comma/Rapiditas-AHF Arnhem 2. Beek, de Haamen, 14.20 uur: Revival/Blauw Wit 2-Erica. Roermond, Jo Gerrishal, 13.00 uur: Swift-VGZ/Sittardia 2. Munstergeleen, sporthal, 14.30 uur: SVM-Plabos/Zwart Wit.
● BASKETBAL. Beek, de Haamen, 17.00 uur: Archers-Dunatos. Maastricht, de Geusselt, 17.15 uur: Kimbria-Kepu Stars.
● HOCKEY. Dames (12.45 uur). Maastricht, sportpark Geusselt: Maastricht-Rosmalen. Weert, sportpark St. Theunis: Weert-Venray. Nuth, sportcomplex Keelkamp: Nuth-Cranendonk. Cadier en Keer, sportcomplex Bakkerbosch: Hockeer-Valkenburg. Kerkrade, Dentgenbach: Kerkrade-Bosdael. Heren (14.30 uur). Roermond, sportpark Hammerveld: Concordia-Breda. Tegelen, sportpark De Snelle Sprong: Tegelen-Nuenen. Maastricht, sportpark Geusselt: Maastricht-HOD. Cadier en Keer, sportcomplex Bakkerbosch: Hockeer-Oirschot. Heerlen, sportpark Kaldeborn: Heerlen-Kerkrade. Nuth, sportcomplex Keelkamp: Nuth-Cranendonk. Weert, sportpark St. Theunis: Weert-Mierlo. Valkenburg, sportcomplex Sjinborn: Valkenburg-Helden.
● ATLETIEK. Geleen, Glanerbrook, 11.00 uur: Wintertriatlon.

Maandag 7 maart
● ZAALVOETBAL. Venray, sporthal, 20.30 uur: Veronica-'t Huukske. Echt, sporthal, 20.30 uur: ZVV Spee-de Keigel. Posterholt, sporthal, 21.00 uur: 't Haofke-Inter. Susteren, sporthal, 20.00 uur: Roosteren ZVV-H.Meyers 2. Bocholtz, sporthal, 21.00 uur: Laumen/Stampede-Erka Parket. Maastricht, Daalhof, 20.00 uur: Sport M.-FC Egor. Maastricht, Geusselt, 20.15 uur: ODV Yerna-B.Stap in.

Donderdag 10 maart
● BRIDGE. Heerlen, Caumerbron, 19.50 uur: Caumerbron Bridge Toernooi.

Toernooi Victoria in nieuw jasje

Van onze correspondent
JEAN SNIJDERS

HOENSBROEK – In de Hoensbroekse sporthal De Deijl vindt morgen en overmorgen het jaarlijkse teamtoernooi van badmintonclub Victoria plaats. Oorspronkelijk was het bedoeld als krachtmeting tussen senioren en jeugdteams van Limburgse clubs. Enkele verenigingen lieten het de laatste tijd echter afweten. De opzet van het toernooi is dan ook veranderd. Het is niet meer een strijd tussen louter Limburgse teams. Besloten werd de grenzen te verleggen. Met als resultaat deelname van de Belgische topclub Drop Shot uit Helchteren.

De naam van het evenement loopt in ieder geval vooruit op de plannen voor de toekomst. Voor de senioren werd de hoofdprijs alvast omgedoopt in de Rabobank/Euregiocup. Volgend jaar wordt ook gerekend op een Duits topteam.

Voorlopig moet men het in Hoensbroek echter nog zonder Duitse inbreng stellen. Morgen wordt bij de senioren gestreden tussen teams van het Roermondse Boonen BC, Trim uit Landgraaf, het Belgische Drop Shot en de organiserende vereniging. Jeugdteams van verschillende Limburgse clubs komen zowel morgen als zondag tegen elkaar uit om de Limburg-Cup. Het ziet ernaar uit, dat Victoria weer enkele prijzen in de eigen kast kan bijzetten.

De resultaten bij het LK-jeugd afgelopen weekend in Venlo waren voor de Hoensbroekse club zeker in de oudste leeftijdscategorie tot 18 jaar goed. Alle vijf de titels gingen naar Victorianen. Alleen in het herendubbel mocht een Boonen/BCR-speler (Boris Reichgelt) meedelen in de feestvreugde van Victoria. In de overige vier onderdelen ging de hoofdprijs naar Hoensbroek.

Topper

Bij de senioren zijn er uiteraard ook goede kansen. Victoria is weliswaar gedegradeerd uit de eredivisie, maar nog steeds de topper in het zuiden van Limburg. In Hoensbroek rekenen ze erop na één seizoen meteen weer terug te zijn op het hoogste niveau. Ondanks de degradatie uit de eredivisie blijft Het 'Victoria 2000' beleidsplan, met topsportstructuur en al gehandhaafd.

„De doelstelling op langere termijn, voorgoed terugkeren op het hoogste niveau en daarna meedoen in de play-offs, blijft gehandhaafd. Promotie komend seizoen zal niet het probleem zijn. Zeker als deze selectie intact blijft. We zijn er echter nu al mee bezig hoe het daarna verder moet. Zodat we niet direkt weer terugvallen," zegt Victoria-trainer Breuer.

Om straks in de eredivisie te blijven moet uiteraard bij de dames versterking komen. „Met de huidige selectie komen we een heel eind. Maar voor handhaving moet er zeker een goede dame bij. De kans bestaat dat het aantrekken van een sterke dame in de toekomst gemakkelijker wordt. Er zijn plannen om per wedstrijd minder partijen te gaan spelen. Nog maar zeven of acht in plaats van de huidige elf. Dat gaat waarschijnlijk al komend seizoen in. Hoe dat dan precies wordt ingevuld, is nog niet helemaal zeker. Maar het kan betekenen dat er in de toekomst misschien minder damespartijen worden gespeeld."

Verstandhouding

Waar ze bij Victoria na dit seizoen in ieder geval van overtuigd zijn, is dat er met de verstandhouding tussen de clubs onderling iets moet gebeuren. Breuer: „Met de badmintonsport gaat het achteruit in Limburg. Zowel kwalitatief als kwantitatief. Een aantal initiatieven ter verbetering is in het belang van alle clubs. Samenwerking en openheid tussen de clubs moeten zorgen dat er weer een opleving tot stand komt. Daar zijn we in Limburg allemaal bij gebaat."

Victoria wil daaraan zijn steentje bijdragen. „We hebben met alle verenigingen contact gezocht om demonstratietrainingen te verzorgen. Wij vinden dat door een betere en intensievere samenwerking met de clubs het niveau voor iedereen kan worden opgekrikt. Victoria kan uiteindelijk alleen maar goed zijn, als andere clubs ook goed zijn. Daarom is het nodig dat de subtop hier in het zuiden sterker en vooral breder wordt. En daar willen wij ons in de toekomst voor inzetten," besluit Breuer.

● Trainer Hans Breuer (links) kan een bezorgde blik niet onderdrukken. Desondanks hoopt hij dat het snel weer crescendo gaat met de badmintonsport in Limburg. Archieffoto: FRANS RADE

Marcel van de Pol favoriet wintertriatlon

Van onze correspondent
TON VAN NUNEN

GELEEN – In Geleen vindt komende zondag de zesde Meetpoint Wintertriatlon plaats. De Stichting Duursport Geleen in samenwerking met Sportschool Fennell staat borg voor de organisatie. Het parcours bestaat uit een looponde van tien, een fietsronde van veertig, alsmede schaatsrondes van in totaal 20 kilometer.

De start is om 11.00 uur in sportcomplex Glanerbrook en ongeveer tweeëneenhalf uur later worden de eerste deelnemers aan de finish aldaar verwacht. Bovengenoemde triatlon behoort met Assen, Amsterdam en Utrecht tot de top 4 wintertriatlons van Nederland.

Insiders tippen Marcel van de Pol uit Heerlen als grote favoriet voor het Limburgs kampioenschap. „Onlangs werd ik 32ste in Assen tijdens het Nederlands kampioenschap. Daarmee was ik de eerste Limburger. Ik hoop Limburgs kampioen te worden, maar mijn grootste doel is om zondag bij de eerste tien te eindigen in de wedstrijd. Ik heb vorig jaar november in Krefeld mijn eerste wintertriatlon gewonnen. Lopen en schaatsen zijn mijn sterkste punten. Fietsen kan en moet beter. Binnen drie jaar wil ik bij de top-10 van Nederland horen. Dit jaar zal ik zeker aan twee zomertriatlons deelnemen, namelijk in Stein en Almere. Want ik moet nog veel ervaring opdoen, aangezien ik pas drie jaar deze zware tak van sport beoefen," aldus de 26-jarige operator, die lid is van schaatsvereniging Geleen, die nauw bij de organisatie is betrokken.

Het was in 1989 toen de bekende duursporter, stimulator en ex-karatekampioen van Nederland John Fennell het initiatief nam tot het organiseren van de eerste wintertriatlon in Limburg. Dank zij John Fennell en de uitstekende organisatie en faciliteiten geniet de Geleense Wintertriatlon inmiddels nationale en zelfs internationale bekendheid. Het aantal deelnemers groeit elk jaar. Dit jaar verwacht men ruim 150 deelnemers, die lid zijn van de Nederlandse Triatlonbond (NTB).

Belangrijk

John Fennell is al wekenlang met de overige organisatieleden druk bezig om zondag alles perfect in orde te hebben. Fennell: „Dit jaar wordt het voor ons extra belangrijk. Diverse leden van het hoofdbestuur van de NTB komen bekijken of wij volgend jaar het Nederlandse kampioenschap Wintertriatlon kunnen organiseren. Ik ben ervan overtuigd dat dit kan en dus het Nederlandse kampioenschap volgend jaar in Geleen zal plaatsvinden. De afstanden zijn dan wel langer, want zo'n kampioenschap bestaat uit 20 kilometer lopen, 100 kilometer fietsen en 50 kilometer schaatsen. Maar dat is geen probleem."

Ruim honderd atleten hebben al ingeschreven, waaronder Gerard Stam, die Nederlands kampioen is geweest bij de veteranen en diverse malen de nationale titel bij de zomertriatlon voor zich opeiste.

Ook Zuidnederlands kampioen Jan Visser is present, evenals de winnaar van vorig jaar, John van Engelen die onlangs in november de bronzen medaille behaalde tijdens het Nederlandse kampioenschap in Assen. Bij de dames is Therèse van Laar de grote favoriet. Zij werd tijdens de Europese kampioenschappen tweede.

Optimistisch

„Verder zijn wij volop bezig om Jolanda Grimbergen aan de start te krijgen. Wij hebben kosten noch moeite gespaard om een zo'n interessant mogelijk deelnemersveld bijelkaar te krijgen. Het had zelfs nog beter gekund, als niet zondag in Utrecht ook een wintertriatlon wordt gehouden. Maar ik ben en blijf optimistisch. Ieder jaar hebben wij ruim duizend toeschouwers mogen begroeten. Dit jaar verwacht ik dat er tweeduizend mensen op ons evenement afkomen. Die kunnen dan tevens zien wie Limburgs kampioen wordt."

De toeschouwers hoeven zich niet te vervelen als iedereen van start is gegaan. „Dank zij de heer Broos, directeur van Glanerbrook, start om kwart voor elf een mini-wintertriatlon voor recreanten. Ik heb er het volste vertrouwen in dat het bestuur van de NTB zondag kan zien wat in Geleen op gebied van wintertriatlon allemaal kan en dat zij niet zal aarzelen om volgend jaar het Nederlands kampioenschap aan ons toe te vertrouwen," besluit John Fennell.